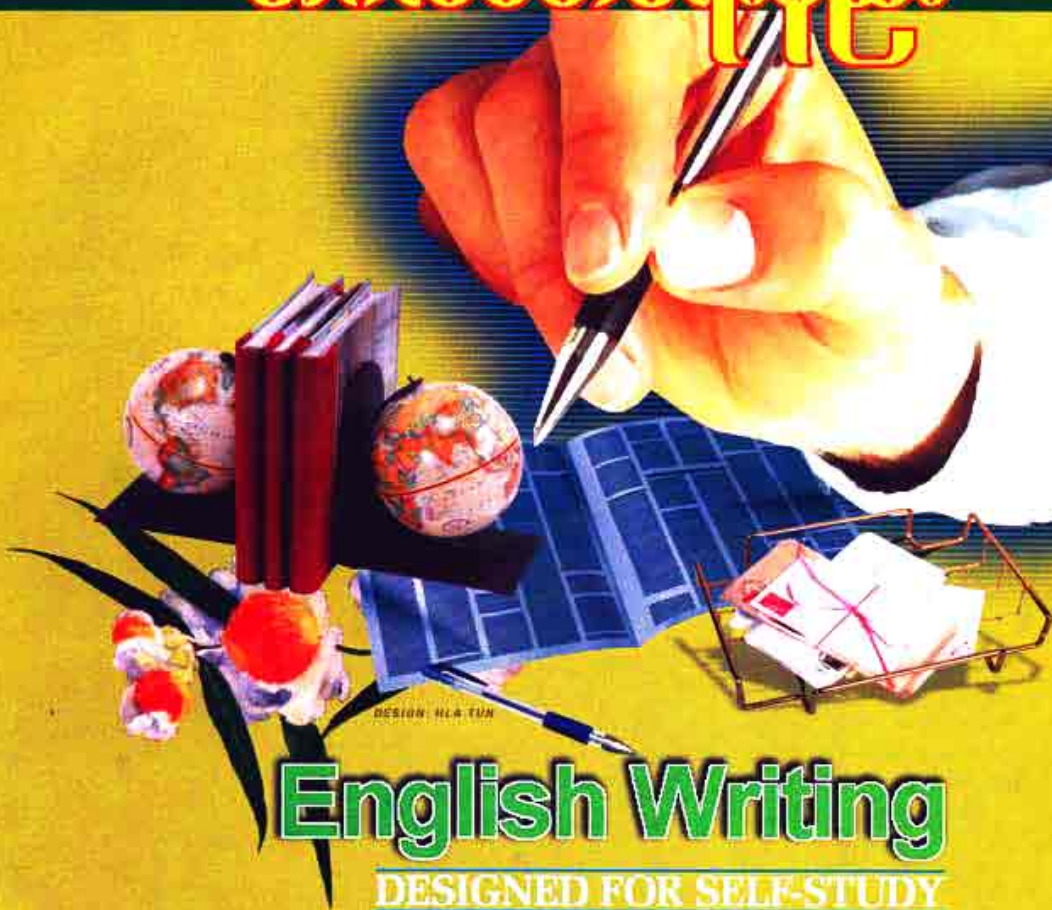

စိုးအောင်ဟိန်းကျော်

နဝင် ၁၀၀ ဆရာလွတ်
အိတ်လိပ်စာရေးနည်း

English Writing

DESIGNED FOR SELF-STUDY

Upper Intermediate

VOLUME 3

ဒီလိုပါ...

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်ချင်သူတွေကို ကူညီချင်တဲ့ စေတနာနဲ့... ကိုယ်တိုင်ပင်ပန်းပန်းလေ့လာထားတာလေးတွေကို မျှဝေချင်လို့ ဆရာလွတ်အင်္ဂလိပ်စာရေးနည်း Volume 1 (Elementary) နဲ့ Volume 2 (Intermediate) ကို ရေးသားထုတ်ဝေပေးထားပါတယ်။

အနယ်နယ်အရပ်ရပ်က စာဖြင့် ရေးသားပေးပို့ကြပြီး တချို့လူကိုယ်တိုင်ရောက်လာကြတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာပြဆရာ/မတွေနဲ့ ဝါသနာရှင်တွေက ဒီစာအုပ်တွေဟာ လေ့လာရာမှာလွယ်ကူထိရောက်ကြောင်း ပြောပြကြလို့... ကျေနပ်မှုရခဲ့ပါတယ်။

တောင်းဆိုနေကြသူတွေအတွက် ယခုတဖန် မအားလပ်တဲ့ကြားက Volume 3 (Upper intermediate) ကို ဖန်တီးပေးလိုက်ပါတယ်။ Volume 2 မှာမပါသေးတဲ့... မဖြစ်မနေသိသင့်တဲ့ ကဏ္ဍတွေကို ဒီအထဲမှာ ဖြည့်စွက်ပြောပြထားပါတယ်။ Volume 2 နဲ့တွဲပြီး လေ့လာမှ အဆင်ပြေပါလေ့မယ်။ တစ်ကြိမ်နှစ်ကြိမ်နဲ့တော့ ကျေညက်ဖို့မလွယ်ပါဘူး။ ကြိမ်ဖန်များစွာလေ့လာဖို့လိုပါတယ်။

တကယ်လေ့လာရင် တကယ်တတ်မြောက်မှာ သေချာပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာတိုးတက်ကြပါစေ၊

စေတနာတောင်းဖြင့်

အောင်ဟိန်းကျော်

၁၁. ၇. ၂၀၀၆

ဝိုင်းဝန်းကူညီ၍ proof ဖတ်ပေးကြသော တပည့်များအား
အထူးကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။

ဒီလိမ္မော်စာအုပ်

အင်္ဂလိပ်စာရေးတဲ့ နေရာမှာ Grammar မပါရင်မပြီးလို့... ထုတ်ဝေပြီးစာအုပ်အားလုံးမှာ Grammar ကို အခြေခံတဲ့... စာရေးနည်းကိုရှင်းပြထားတယ်။

Volume 1 မှာ အခြေခံအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ Verb to Be နဲ့ စာရေးတဲ့ ပုံစံတွေစုံအောင် ပေးထားတယ်။ အဲဒါကအပိုင်း (၁)မှာ။ အပိုင်း (၂)မှာကျတော့ Ordinary Verb နဲ့ အခြေခံစာရေးနည်းတွေအပြင် Grammar နဲ့ Infinitive ပုံစံတွေပါထည့်ထားတယ်။ အပိုင်း (၃)မှာ Modifiers အကြောင်း အခြေခံလောက် ရေးပေးထားတယ်။

Volume 2 မှာတော့ အခြေခံရှိပြီးသူတွေအတွက် စီစဉ်ထားတယ်။ အပိုင်း (၁)မှာ Modifiers, Phrases နဲ့ Clauses... တွေနဲ့ စာရေးနည်းကို ပြည့်ပြည့်စုံစုံရှင်းပြထားတယ်။ အခြေခံမရှိရင် မရနိုင်ဘူး။ Volume 1 နဲ့ တွဲလေ့လာမှရမယ်။ အပိုင်း (၁)နဲ့ (၂)မှာ Sentence ပုံစံအမျိုးမျိုးရေးနည်းနဲ့ Prepositions တွေသုံးပုံ၊ အပိုင်း (၄)မှာ Tenses နဲ့ ကုန်တဲ့အပိုင်းတွေမှာ လက်တွေ့ စာရေးနည်း ဘာသာပြန်နည်းတွေကို ထည့်ပေးထားတယ်။

၃ Volume 3 မှာကျတော့ (၂)မှာနဲ့ လုံးဝမတူတော့ဘူး။ အခန်း (၁) ကနေ (၄)အထိ Noun, Verb, Adjective, Adverb တွေကို စာရေးတဲ့အခါ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာကို အသေးစိတ်ပြောပြထားတယ်။ Noun ဆိုတာဘာလဲ... Verb ဆိုတာဘာလဲဆိုတဲ့ Grammar ကို ပြောနေတာမဟုတ်ဘူးနော်။ စာရေးတဲ့အခါ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတဲ့ ရေးနည်းရွယ်ထောင်ကပြောနေတာ။ သမိုင်းကျမဲ့ပြာပုဆိုးမဟုတ်ဘူးဆိုတာ လေ့လာကြည့်ရင်သိမှာပါ။

အခန်း (၅)မှာတော့ စာရေးတဲ့အခါ မသိလိုမဖြစ်တဲ့ Participles အကြောင်း အသေးစိတ်ရှင်းပြထားတယ်။ နောက်ဆုံးအခန်း (၆)မှာ လက်တွေ့သဘောပေါက်အောင် ဝတ္ထုတိုလေးတွေ ရေးပြထားတယ်။

အာရုံစိုက်ပြီး လေ့လာရမယ့်အခန်းတွေပါတယ်။ အခြေခံအားနည်းရင်တော့ မက်နေလေ့မယ်။ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်ပေး။ လွယ်လွယ်နဲ့တော့ မရနိုင်ဘူး။ လနဲ့ချီပြီးအချိန်ယူရမယ်။ ဒါတောင်ဒီစာအုပ်ထဲမှာ ချိန်ပြီးရေးထားတာ။ ပြောချင်တာအားလုံးထည့်ပေးရရင် စာအုပ်ကြီးအရမ်းထူပြီး ဖတ်ချင်စိတ်ကုန်သွားလေ့မယ်။

ကဲ... ဖတ်ကြည့်။ လိုတာရှိရင်စာလှမ်းရေးလိုက်။

အင်္ဂလိပ်စာတတ်ဖို့ဆိုတာ...

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်ဖို့ဖြတ်လမ်းမရှိပါဘူး။ ခက်ခဲပါတယ်။ နှစ်နဲ့ချီပြီးအချိန်ယူရတယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ပင်ပန်းခဲလေ့လာခဲ့ရလို့ အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်လို့သူများကို ကိုယ်ချင်းစာမိတယ်။ ခုချိန်ထိလဲ မရပ်မနား ကောင်းသထက်ကောင်းအောင် လေ့လာနေဆဲပါ။ ဒါပေမယ့် အတိုင်းအတာတစ်ခုလောက်အထိပဲ ရောက်ပါသေးတယ်။ ဖတ်တုန်းမှတ်တုန်း၊ များများဖတ် လေ လို့နေသေးပါလားဆိုတာသိလေ။ ဒီဘဝနဲ့ လေ့လာလို့မပြီးနိုင်ဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်လာတယ်။ အတန်းထဲက တပည့်တွေ(ကိုယ့်လောက်မတတ်သေးတဲ့သူတွေ)ကို ဒီအတိုင်းပဲ (အများရှေ့မှာ) ခဏခဏ ပြောပြပါတယ်။ ကျန်တဲ့အပိုင်းကိုတော့ နောက်ဘဝကျမှပဲ ဆက်လေ့လာမယ်ဆိုပြီး နောက်ပြောင်သလို ပြောရသေးတယ်။

အင်္ဂလိပ်စာရဲ့သဘောက... လေ့လာလေ... ကျယ်ပြန့်လေပါပဲ။ ပြည့်စုံတယ်ဆိုတာမရှိပါဘူး။ ဆက်ပြီးမလေ့လာတော့တဲ့ လူတွေကသာ ပြည့်စုံနေပြီလို့ထင်နေကြတာ။ ငါကလွဲရင် ဘယ်သူမှ မတတ် ဘူးလို့တောင် ထင်နေတဲ့ သူရှိသေးတယ်။ ရန်ကုန်မြို့မှာ အင်္ဂလိပ်စာသင်လဲသင်၊ ရေးလဲရေးတဲ့ အသက် ၇၀ ကျော် တိုင်းသိပြည်သိ ဆရာကြီးတစ်ယောက်ကလဲ ဒီအတိုင်းပဲပြောဖူးပါတယ်။ သူ့အသက် ၅၀ ကျော်မှ သိလာတဲ့အမှားတချို့ကို ပြောပြတယ်။ ဆရာလေး ငယ်သေးတယ်။ ကြိုးစားဖို့ အချိန်တွေအများ ကြီးရှိသေးတယ်ဆိုပြီး ကျွန်တော့်ကို ဩဝါဒပေးပါတယ်။ နောက်ထပ်ပြီး အဲဒီအရွယ်လောက်ရှိတဲ့ ဆရာကြီး တစ်ယောက်ကလဲ... ဒါတွေကို နှစ်ပေါင်းများစွာ မှားယွင်းပြီးသင်ပေးလာခဲ့တာ ခုမှပဲ အမှန်ကိုသိ တော့တယ်ဆိုပြီး သူ့ကျောင်းသားတွေကို စာသင်တဲ့ခင်မြင့်ပေါ်တ ပြောနေတာကြားခဲ့ရတယ်။ ရင့်ကျက် လိုက်ကြတာ။ လေးစားလို့ကိုမဆုံးနိုင်ဘူး။

မြန်မာလိုရေးတဲ့ ဆရာကြီးတွေတောင် မြန်မာစာကို အထားအသိုမှားရေးမိကြသေးတာပဲ။ မြန်မာ လူမျိုးက အင်္ဂလိပ်လိုဆိုတော့... ပြောချင်တာကရေးသာရေး၊ မှားနေလို့ စိတ်ဓါတ်မကျနဲ့၊ အားပေးရ မယ့်အစား ဟိုလူအသုံးမကျဘူး၊ ဒီလူအသုံးမကျဘူး ဆိုပြီးပြောနေတာမျိုးတော့ရှိတယ်။ ဘယ်သူဘာ ပြောပြောဂရုစိုက်မနေနဲ့၊ တဖြေးဖြေးအမှားနည်းလာလေမယ်။ ဘယ်သူမှ အမှားမကင်းဘူး၊ ပညာရှင်ကြီး တွေတောင်မှားတတ်ကြသေးတယ်။

စကားစပ်လို့ပြောရအုံးမယ်။ အင်္ဂလိပ်စာတတ်ကျွမ်းရာမှာ ဤဇဗ္ဗူတလူရှားလောက်တယ်ဆိုတဲ့ ... တစ်ဖက်ကမ်းခတ်နေတယ်ဆိုတဲ့၊ ဘယ်သူမှ ယှဉ်လို့မရနိုင်ဘူးဆိုတဲ့ ဆရာကြီးတစ်ယောက်က... ဆရာတစ်ယောက်ရေးတဲ့ အင်္ဂလိပ်စာမှားနေတယ်ဆိုပြီး မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာ ရေးထားတာ သူများယူလာ

ပြလို့ တွေ့လိုက်မိတယ်။ It is understood that...ဆိုပြီး မှားတယ်ဆိုတဲ့ အစဉ်းလေးကို ရေးပြထားတယ်။ ဒီလိုပုံစံသုံးနိုင်တယ်လို့ ကျွန်တော်နားလည်ထားတယ်။ ကျွန်တော့်ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်က မှားတယ်ဆိုတော့ မစဉ်းစားတတ်အောင်ဖြစ်ရတယ်။ Long Man Dictionary စာမျက်နှာ ၁၅၆၈ ညာဘက်ကော်လံ "understand" ကို ရှင်းထားတဲ့ နံပါတ် (၇)မှာ (I thought) it was understood that...ဆိုပြီး ရေးထားတာရှိတယ်။ မှားနေတယ်ဆိုတဲ့ စာကြောင်းနဲ့ တိုက်ရိုက်တူနေပါရောလား။ တစ်ခုစဉ်းစားမိတယ်။ Dictionary များမှားနေသလားလို့. . . ။

တိုက်တိုက်ဆိုင်ဆိုင်ပါပဲ။ စာအုပ်ထုတ်သူတစ်ယောက်က သူထုတ်တဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်လက်ဆောင်ပေးတယ်။ အဲဒီမှာဆရာကြီးက အမှာစာချီးမြှင့်ထားတာ။ ကျွန်တော်လဲ ဆရာကြီးမိန့်မှာထားတာတွေ ပညာယူချင်လို့ ဝမ်းသာအားရနဲ့ ဖတ်ကြည့်တယ်။ ဆရာကြီးက စေတနာနဲ့ ပြောထားတာ၊ သိပ်ကိုကောင်းပါတယ်။ ကျွန်တော်မရှင်းတာက I write a letter to my friend ဆိုရင်မှားတယ်တဲ့။ မြန်မာလိုတွေးပြီးရေးထားတာ၊ အင်္ဂလိပ်က ဒီလိုမရေးရဘူးတဲ့။ (မြန်မာနဲ့အင်္ဂလိပ်တိုက်ရိုက်တူတာတွေအများကြီးရှိပါတယ်) ဒါကျွန်တော်တို့ ငယ်ငယ်လေးတပဲ ရေးလာတဲ့ စာကြောင်း။ ခုမှပဲ မှားနေမှန်းသိရတော့တယ်။ မြန်မာပြည်မှာ ထိပ်ဆုံးအဆင့်ဆရာကြီးကိုယ်တိုင်အတိအလင်းပြောထားတာ။

ခက်နေတာက Dictionary ဝဲ။ Oxford Advanced Learner's Dictionary (7th edition) ရဲ့ စာမျက်နှာ ၁၉၆၈ ညာဘက်ကော်လံ "write" ကို ရှင်းထားတဲ့ နံပါတ် (၃)မှာ ရေးထားတာက I wrote a letter to the Publicity Department တဲ့။ အင်္ဂလိပ်တွေမရေးဘူးဆိုတဲ့ စာကြောင်း ဘယ်လိုလုပ်ပြီး Dictionary ထဲ ရောက်နေပါလေ။ ကျွန်တော် နောက်တစ်မျိုးစဉ်းစားမိတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတွေဟာ ကျွန်တော့် ဆရာကြီးလောက်တောင် အင်္ဂလိပ်စာမတတ်ပါလားလို့။ Dictionary ရဲ့ အဖုံးမှာရေးထားတာက The Dictionary you can trust...တဲ့။ ဒီ Dictionary ကို ကျွန်တော်ဘယ်လိုယုံရမလဲ။

ကျွန်တော့်ပညာ ဇီဝစေ့လောက်ကလေးနဲ့ ဉာဏ်မီသလောက်စဉ်းစားကြည့်တာ။ ကျွန်တော်မှားရင် Dictionary မှားလို့ပဲဖြစ် ပါလေမယ်။ ကျွန်တော်ပညာရွာနေဆဲပါ။

အမှန်တော့ စာရေးဆရာဖြစ်ဖြစ်၊ စာသင်ဆရာပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်အဆင့်မှာရှိတယ်ဆိုတာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သတ်မှတ်လို့မရပါဘူး။ တိုင်းပြည်ကအမှတ်ပေးလိုက်တာပါ။ ဒီအတိုင်းပါပဲ ရေးလိုက်တဲ့ စာအုပ်တစ်အုပ်ရဲ့ အရည်အသွေးကိုလဲ.

CONTENTS

UNIT (1)

Nouns in Use	page 1
noun as modifiers	
1. nouns as adjectives	2
2. with verbal nouns	9
3. compound nouns	10
4. compound adjectives	12
5. of-phrase	14
6. apposition	15

UNIT (2)

Verbs in Use	16
1. infinitive	17
use of the infinitive	18
<i>(as subject, object, complement, adjective, adverb after adjective, with certain verbs, introductory infinitive)</i>	
2. gerund	33
<i>(as adjective, subject, object, after prepositions, as complement, after certain verbs)</i>	
3. participle	45
usage	46
<i>(as adjective, adverb, participle clause)</i>	

UNIT (3)

Adjectives as Verbs	72
1. (be) adjective + (to) infinitive	74
2. (be) adjective + (<i>preposition</i>) noun	78

UNIT (4)

Position of Adverbs	86
1. adverbs of frequency	87
2. adverbs of manner	90
3. adverbs of place	94
4. adverbs of time	96
5. other adverbs	101
analysis of end-position	108
defining and non-defining clauses	118

UNIT (5)

Analysis of Participle Clauses	120
1. present participle clause as a main clause	121
2. present participle clause as a subordinate clause	135
3. past participle clause	140
sentence transformation using participles	145
simple/compound/complex sentences	147

UNIT (6)

Practice

၁. လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက် အသက်တစ်ချောင်း	150
၂. အဆင့်အတန်း	158
၃. လူ	165
၄. ဆရာ	170
၅. ထမင်းတစ်နပ်	177
၆. အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု	184
၇. မိကျောင်းမုဆိုး	190
၈. အဲဒီလူကိုသတိထား	207

UNIT (I) Nouns in Use

စာရေးတဲ့နေရာမှာ nouns တွေကို ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်းပြောမယ်။ Noun တစ်ခုကို subject နေရာမှာရော object နေရာမှာပါသုံးနိုင်တယ်ဆိုတာကို ဒီအဆင့်မှာပြောစရာ မလိုတော့ဘူးနော်။ ခုပြောမှာက nouns တွေကို modifiers အနေနဲ့ ဘယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာကို အသေးစိတ်ပြောမှာ။ မှတ်ရလွယ်အောင် ပုံစံလေးတွေခွဲပေးမယ်။

nouns as modifiers

ဒီအကြောင်းကို အရင်ထုတ်ထားတဲ့ Volume (2) ရဲ့ Pre-noun modifiers အခန်းမှာ အကျဉ်းလောက်ပြောခဲ့ပြီးပြီ။

Noun တစ်ခုကတခြား noun တစ်ခုကိုပဲ အထူးပြုလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ verb or adjective or adverb ဘယ်ဟာကိုမှ အထူးပြုလို့မရဘူး။ ရေးတဲ့အခါအထူးပြုခံ noun ကိုနောက်မှာထား။ အထူးပြုတဲ့ noun ကိုရှေ့မှာထားပြီး (attributively) အထူးပြုရတယ်။ (attributively) ဆိုတာ ရှေ့ဘက်က အထူးပြုတာ ဖြစ်ပြီး... နောက်ဘက်က အထူးပြုတာကိုတော့ predicatively လို့ခေါ်တယ်။ Noun တစ်ခုကို modifier အနေနဲ့သုံးတဲ့ ပုံစံ(၆)မျိုးခွဲပေးမယ်။

1. nouns as adjectives

Noun တစ်ခု၊ ဒါမှမဟုတ်တစ်ခုထက်ပိုတဲ့ nouns တွေဟာ အနောက်မှာရှိတဲ့ nounကို အထူးပြုလို့ရတယ်။

ဒီလို . . .

tea shop (လက်ဖက်ရည်ဆိုင်)

(n) adj n

ရှေ့ဆက်က tea (noun) ဟာအနောက်မှာရှိတဲ့ shop (noun) ကိုအထူးပြုတယ်။ ဒီတော့ tea (noun) ဟာ adjective အလုပ် (the work of an adj) ကိုလုပ်တယ်။ ဒီလိုမရေးဘဲ shop tea လို့ရေး လို့မရဘူး။

နောက်တစ်ခု . . .

gold image (ရွှေသားဆင်းတု)

(n) adj n

ရှေ့မှာရှိတဲ့ gold (noun) ဟာ နောက်မှာရှိတဲ့ image (noun) ကိုအထူးပြုတယ်။ ဒီတော့ gold (noun) ဟာ adjective အလုပ်ကိုလုပ်တယ်။ ဒါကို image gold လို့မသုံးရဘူး။

အလားတူနမူနာတွေပေးမယ်။

1. plastic cup - ပလတ်စတစ်ခွက်

n(adj) n

2. dress store - အဝတ်အစားရောင်းသည့်ဆိုင်

n(adj) n

3. paper bag - စက္ကူအိတ်
n(adj) n
4. school bus - ကျောင်းကြိုဘတ်(စ်)ကား
n(adj) n
5. gold box - ရွှေသေတ္တာ
n(adj) n
6. stone wall - ကျောက်နံရံ
n(adj) n
7. cotton shirt - ချည်ထည်ရှပ်အင်္ကျီ
n(adj) n
8. glass roof - မှန်အမိုး
n(adj) n
9. flower garden - ပန်းဥယျာဉ်
n(adj) n
10. brick wall - ကျောက်နံရံ
n(adj) n

11. return ticket • အပြန်လက်မှတ်
n(adj) n
12. car factory • ကားစက်ရုံ
n(adj) n
13. steel spoon • စတီးဇွန်
n(adj) n
14. slipper shop • မိနပ်ဆိုင်
n(adj) n
15. war film • စစ်ကား
n(adj) n
16. ticket counter • လက်မှတ်ရောင်းကောင်တာ
n(adj) n
17. book case • စာအုပ်တင်သည့်စင်
n(adj) n
18. sea water • ပင်လယ်ရေ
n(adj) n

19. history book - သမိုင်းစာအုပ်
n(adj) n
20. chicken soup - ကြက်သားဆု(ပ်)
n(adj) n
21. tea spoon - လက်ဖက်ရည်ဇွန်
n(adj) n
22. iron bridge - သံတံတား
n(adj) n

ဒီပုံစံမျိုးတွေကိုယ်တိုင်လုပ်ဖြည့်လိုက်

glass pot	- ဖန်အိုး
ferry bus	- ကြို/ပို့တား
longyi box	- လုံချည်ထည့်သည့်သေတ္တာ
dress store	- အဝတ်အထည်ဆိုင်
paper bag	- စက္ကူအိတ်
jewellery box	- ရတနာထည့်သည့်ဗူး
summer holiday	- နွေရာသီအားလပ်ရက်
pagoda festival	- ဘုရားပွဲ
love token	- အမှတ်တရချစ်လက်ဆောင်
bottle opener	- ပုလင်းဖွင့်သည့်ကိရိယာ
chicken pie	- ကြက်သားမုန့်

တကယ်သုံးတဲ့အခါ အနည်းတိုင်းဆိုရင် *determiner* လို့တယ်နော်၊

ဒီပုံစံ

a glass pot, a ferry bus ...etc.

ဘဝိဖြုရန်

ဒီပုံစံသုံးတဲ့အခါ အဓိကပြောချင်တဲ့ *noun* ကိုနောက်မှာထားပြီး အထူးပြုချင်တဲ့ (*adjective* သဘောသုံးချင်တဲ့) *noun* ကိုရှေ့မှာထားရတယ်။ ရှေ့နဲ့နောက်မှာလို့မရဘူး။

ဒီလိုလေ....

milk chocolate - နို့နဲ့လုပ်ထားတဲ့ ချောက်လက် (ချောက်လက်ကိုပြောချင်တာ။ နို့ကို
n(adj) n ပြောချင်တာ မဟုတ်ဘူး)

chocolate milk - ချောက်လက်ပါတဲ့နို့။ (အဓိကပြောချင်တာကနို့၊ ချောက်လက်မဟုတ်
n(adj) n ဘူး)

horse race - မြင်းပြိုင်ပွဲ (အဓိကပြောချင်တာကပြိုင်ပွဲ။ မြင်းကိုပြောချင်တာမဟုတ်
n(adj) n ဘူး)

race horse - ပြိုင်ပွဲဝင်တဲ့မြင်း (အဓိကပြောချင်တာကမြင်း။ ပြိုင်ပွဲမဟုတ်ဘူး)
n(adj) n

တစ်ချို့ *nouns* တွေကိုတော့တွဲပြီးသုံးတယ်။

ဒီလို...

boyfriend - ယောက်ျားလေးသူငယ်ချင်း (ချစ်သူ)

girlfriend - မိန်းကလေးသူငယ်ချင်း (ချစ်သူ)

headmaster - ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး

<i>cowboy</i>	- နွားကျောင်းသား
<i>teapot</i>	- လက်ဖက်ရည်ဘို:
<i>teacup</i>	- လက်ဖက်ရည်ခွက်
<i>teaspoon</i>	- လက်ဖက်ရည်ဇွန်း
<i>manpower</i>	- လူအင်အား
<i>manservant</i>	- ယောက်ျားအခိုင်းအဝေ
<i>bathroom</i>	- ရေချိုးခန်း
<i>seaside</i>	- ပင်လယ်ကမ်းခြေ
<i>postman</i>	- စာပို့သမား
<i>drugstore</i>	- ဆေးဆိုင်
<i>dishwasher</i>	- ပန်ကန်ဆေးသည့်စက်/အလုပ်သမား
<i>motorcycle</i>	- မော်တော်ဆိုင်ကယ်

ဒီလိုတွဲပြီးသုံးတဲ့အခါ compound တွေဖြစ်သွားပြီး တချို့ . . . ပူးတွဲပြီးသုံးတဲ့ စကားလုံးတွေကို

hyphen(-)နဲ့လည်းတွဲနိုင်တယ်။

ဒီလို...

<u>boy - friend</u>	- ချစ်သူကောင်လေး
n n	
<u>girl - friend</u>	- ချစ်သူကောင်မလေး
n n	
<u>head-master</u>	- ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး
n n	
<u>tea-break</u>	- လက်ဖက်ရည်သောက်ဖို့အနားပေးချိန်
n n	

tea-time - လက်ဖက်ရည်သောက်ချိန်

n n

beauty-parlour - အလှပြင်ခန်း

n n

မှတ်ချက်

တချို့စကားလုံးတွေကို ဘယ်လိုသုံးရမယ်ဆိုတာ Dictionary မှာဖော်ပြပေးထားတယ်။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးတို့တော့ဘယ်ရမလဲ။ Dictionary မှာပေးထားတာရှိရင် အဲဒီအတိုင်းသုံးပါ။ သူတို့ရင်တွဲသုံး၊ hyphen နဲ့ရေးလည်းအဲဒီအတိုင်းရေးပေါ့။ Dictionary မှာဖော်ပြထားတာမရှိရင် ကိုယ်ပိုင်သုံးနိုင်အောင် ဒီပုံစံတွေကိုပေးလိုက်တာ။

material nouns

Material nouns တွေမှာ adjective ပုံစံရှိတယ်။

ဒီလို...

<u>Noun</u>	<u>Adjective</u>	
stone	stony	- ကျောက်ခဲ၊ ကျောက်ခင်းထားသော
glass	glassy	- မှန်၊ မှန်သားကဲ့သို့သော
wool	woolly	- သိုးမွေး၊ သိုးမွေးနှင့်ပြုလုပ်ထားသော
brass	brassy	- ကြေး၊ ကြေးကဲ့သို့ပြောင်လက်နေသော
silk	silky	- ပိုးချည်၊ ပိုးသားကဲ့သို့နူးညံ့သော
wood	wooden	- သစ်သား၊ သစ်သားဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော
gold	golden	- ရွှေ၊ ရွှေရောင်အဆင်းရှိသော

ဒီလို adjective တွေနဲ့ modification လုပ်လို့ရတယ်။

wooden house (သစ်သားအိမ်)

adj n

stony road (ကျောက်ခဲထူသောလမ်း၊ ကျောက်ခင်းလမ်း)

adj n

2. with verbal nouns

Compound လုပ်တဲ့နေရာမှာ ing ပုံပြောင်းထားတဲ့ Verbal noun (Gerund) နဲ့တွဲမယ် ဆိုရင် hyphen (-)နဲ့ရေးမှရတယ်။ တခြားဘယ်နည်းနဲ့မှမရဘူး။

ဒီလို...

walking-stick = လမ်းလျှောက်တုတ်

writing-table = စာရေးစားပွဲ

dining-room = ထမင်းစားခန်း

blotting-paper = မှင်စုပ်စက္ကူ

frying-pan = ကြော်ဖို့လုပ်ထားတဲ့ဝယ်ပိုင်း

fencing-stick = ခြံစည်းရိုးတိုင်

boiling-point = ရေဆူအမှတ်

living-room = ဧည့်ခန်း

dancing-master = ကစားနည်းပြဆရာ

ဒီပုံတွေမှာ walking, dining, blotting, boiling, living ဆိုတာတွေဟာ verbal nouns တွေပဲ။
walkingstick ဆိုပြီးရေးလို့မရဘူး။

3. compound nouns

စာရေးတဲ့အခါလိုအပ်လာရင် nouns တွေကိုနှစ်ခုသုံးခုစသည်ဖြင့် (သိပ်များရင်တော့ မကောင်းဘူးပေါ့) ကို hyphen နဲ့ဆက်ပြီးတစ်လုံးတည်းဖြစ်အောင်လုပ်လိုရတယ်။ Compound nouns တွေပေါ့။ အဲဒီhyphenated compound ကို noun modifier အဖြစ်သုံးလိုရတယ်။ Adjectives အနေနဲ့သုံးတယ်။

ဣန္ဒြေ့... .

compound တွေကိုအစောင်းနဲ့ပြထားတယ်။

a ten-mile walk (ဆယ်မိုင်လျှောက်ရသည့်ခရီး)

n (mile မှာ s မပါရဘူးနော်)

a two-mile drive (ကားဖြင့်နှစ်မိုင်ခရီး)

n

the thirty-minute talk (မိနစ်သုံးဆယ်စကားပြောခြင်း)

the five-foot boy (အရပ်ငါးပေမြင့်သည့်ကောင်လေး)

an all-night party (ညလုံးပေါက်ပါတီ)

a nine-pound baby (ကိုးပေါင်လေးသည့်ခလေး)

a five-hundred-kyat ticket (ငါးရာတန်လက်မှတ်)

an up-to-date fashion (နောက်ဆုံးပေါ်ပုံစံ)

a ten-kyat note (တစ်ဆယ်ကျပ်တန်စက္ကူ)

a two-week fight (နှစ်ပတ်ကြာသည့်တိုက်ပွဲ)

a three-day visit (သုံးရက်ကြာအလည်အပတ်)

a five-hour trip (ငါးနာရီခရီး)

a three-hour wait (သုံးနာရီစောင့်ရခြင်း)

ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ determiners (a, an, the) တွေဟာ နောက်ဆုံးက noun အတွက်ဆိုတာသိထား

ဖို့လိုတယ်။ စကားလုံးပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်းပုံနဲ့လုံးဝမဆိုင်ဘူး။

မှတ်ချက်

ဒီ compound nouns တွေရဲ့အဆုံးစကားလုံးတွေဟာ nouns တွေနဲ့ဆုံးတယ်။ ဒါတွေကို plural number သုံးလို့မရဘူး။ ဥပမာ mile, minute, foot, night, pound,....ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ countable တွေချည်းပဲ။ ဒါပေမဲ့ singular ပဲသုံးရတယ်။ hyphen ပါနေလို့ hyphen မပါရင်တော့ plural သုံးနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်ရေးတဲ့အခါ hyphenated compound အနေနဲ့ပဲသုံးတယ်။ သူတို့ရဲ့လုပ်ဆောင်ချက် (function) အရ compound adjective လို့မှတ်ထားလိုက်။ ဒီပုံစံအတိုင်း ကိုယ်ပိုင်တီထွင်ပြီးသုံးကြည့်ပါ။ ဒီလို compounds တွေကို Dictionary မှာဖော်ပြပေးထားတာတွေ့ရခဲ့တယ်။

ဒီလိုများပြားတဲ့ nouns တွေကို... ဒီလို hyphen နဲ့သုံးလို့ရတယ်။

6-mile-per-hour = တစ်နာရီခြောက်မိုင်(နှုန်း)

10-kilometer-per-hour = တစ်နာရီတစ်ဆယ်ကီလိုမီတာ(နှုန်း)

2-time-a-week = တစ်ပါတ်နှစ်ကြိမ်

5-star-shipping-corporation = ကြယ်ငါးပွင့်သင်္ဘောကော်ပိုရေးရှင်း

ဒါတွေဟာ noun တစ်လုံးတည်းဖြစ်သွားပြီနော်။

ထူးခြားချက်

ဒီလို compounds တွေမှာ အချိန်(time) နဲ့ အကွာအဝေး (distance) ဆိုရင် hyphen မသုံးပဲ apostrophe (.....') သုံးပြီးရေးလို့ရတယ်။

ဒီလိုပုံစံတွေ...

the thirty *minutes'* talk

an all *night's* party

a two *weeks'* fight

a three *days'* visit

a four *weeks'* stay

a five *hours'* trip

a three *hours'* wait

a two *hours'* delay

a *hairs'* breadth

ရှေ့ဆုံးက articles တွေဟာ နောက်ဆုံးအချိန်မှာရှိတဲ့ nouns တွေအတွက်သုံးတာ၊
ဒါကြောင့်အနည်းကိန်းပေးထားတာ၊ party, fight, visit, etc တွေဟာ အနည်းကိန်းတွေ၊ အလယ်မှာ
ရှိတဲ့ two weeks, three days ဆိုတာတွေနဲ့မဆိုင်ဘူး။

4. compound adjectives

compound အကြောင်းပြောရင်း . . . တဆက်တည်း nouns တွေနဲ့ adjective ပေါင်းထားတဲ့
compound adjectives တွေအကြောင်းပြောမယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့ရ

ten-year-old = ဆယ်နှစ်ရှိသော

20-foot-wide = ဝေနှစ်ဆယ်ကျယ်သော

3-mile-long = သုံးမိုင်ရှည်သော

326-foot-high = ၃၂၆ပေမြင့်သော

100-centimeter-deep = ၁၀၀စင်တီမီတာမြင့်သော

ဒီ compounds တွေရဲ့အဆုံးစကားလုံးတွေ(old, wide, long, high, deep) တွေဟာ adjective
တွေဆိုတာတွေရမယ်။ အလယ်မှာရှိတဲ့ nouns တွေ (year, foot, mile, centimeter)ကို plural number
မပြောင်းမိစေဖို့လို့တယ်။ ဒီ compound adjectives တွေကိုသုံးတဲ့အခါ nouns တွေရဲ့ရှေ့မှာထားလိုက်
ရုံပဲ။

ဒီလို...

- a *ten-year-old* boy - ဆယ်နှစ်သားကောင်လေး
 a *20-foot-wide* room - ပေနှစ်ဆယ်ကျယ်တဲ့အခန်း
 a *3-mile-long* road - သုံးမိုင်ရှည်တဲ့လမ်း
 a *326-foot-high* pagoda - ၃၂၆ပေအမြင့်ရှိတဲ့ဘုရား
 a *100-centimeter-deep* river - ၁၀၀စင်တီမီတာနက်တဲ့မြစ်
- ဒီပုံစံသုံးတဲ့အခါ adjectivesတွေကို နောက်ဆုံးမှာထားရတယ်။ ဒီသဘောပေါက်ရင် ကိုယ်ပိုင်
 စကားလုံးတွေ ဖန်တီးလို့ရတယ်။

တချို့ compounds တွေကို past participle adjectives တွေနဲ့ တွဲသုံးလို့ရတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့ရ...

- long-haired = ဆံဝင်ရှည်သော
 prominent-nosed = နှာတံပေါ်သော
 blue-eyed = မျက်လုံးအပြာရောင်ရှိသော
 fat-fingered = လက်ချောင်းတုတ်သော
 one-legged = ခြေတစ်ဖက်တည်းရှိသော
 two-headed = ဦးခေါင်းနှစ်လုံးရှိသော

ဒီcompound adjectives တွေရဲ့ဖွဲ့စည်းထားပုံဟာ... ရှေ့ပိုင်းက ပုံစံတွေနဲ့မတူတာတွေရ
 ဖယ်။ haired, nosed,etc တွေဟာ past participles တွေ၊ သုံးတဲ့အခါဒီလို...။

a *long-haired* girl (a girl with long hair)

ဆံဝင်ရှည်နဲ့ကောင်မလေး။

the *prominent-nosed* boy (the boy with a prominent nose)

နှာတံပေါ်တဲ့ကောင်လေး။

a *blue-eyed* girl (a girl with blue eyes)

မျက်လုံးပြာပြာနဲ့ကောင်မလေး။

a *fat-fingered* baby (a baby with fat fingers)

လက်ချောင်းလေးတွေဝတုတ်နေတဲ့ကောင်လေး

a *one-legged* man (a man with a leg)

ခြေထောက်တစ်ဖက်တည်းရှိတဲ့လူကြီး။

a *two-headed* baby (a baby with two heads)

ခေါင်းနှစ်လုံးရှိတဲ့ခလေးငယ်။

5. of-phrase

Nouns တွေတစ်ခုနဲ့တစ်ခုအထူးပြုတဲ့နေရာမှာ of နဲ့တွဲပြီး of-phrase အနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။

ဒီလိုမျိုး...

the city of Yangon (Yangon city) ရန်ကုန်မြို့ကြီး

the sound of the drum (drum sound) စည်ငါအသံ

the cover of the book (book cover) စာအုပ်ဖုံး

the library of the school (school library) ကျောင်းစာကြည့်တိုက်

the gate of the museum (museum gate) ပြတိုက်ဝင်ပေါက်

ဖြန့်ချိမှု

လူနဲ့တိရစ္ဆာန်ခန္ဓာကိုယ်အစိတ်အပိုင်းတွေကို(...'s)သုံးပြီးသက်မဲ့တွေရဲ့အစိတ်အပိုင်းကို (...s)

မပါဘဲသုံးလေ့ရှိတယ်။

ဒီပုံစံ...

- a dog's tail	- ခွေးမြီး
- a man's finger	- လူလက်ချောင်း
- an elephant's tusk	- ဆင်စွယ်
- a car door	- ကားတံခါး (သက်မဲ့)
- a table leg	- စားပွဲခြေထောက် (သက်မဲ့)

6. apposition

Nounတစ်ခုဟာ တခြား nounတစ်ခုကို အထူးပြုတဲ့နေရာမှာ သမဇ္ဈိကျရှေ့ဘက်ကမဟုတ်ဘဲ
... နောက်ဘက်ကတော်မာခံပြီးသုံးတဲ့ Noun in apposition ပုံစံကိုအားလုံးသိပြီးသားဖြစ်မှာပါ။
ဒီအခန်းရဲ့ အင်္ဂါရပ်တစ်ခုအနေနဲ့သဘောလောက်ထည့်ပေးလိုက်တာ။

ဒီလို...

- Htet Htet Moe Oo, the most famous actress

အကျော်ကြားဆုံးရုပ်ရှင်မင်းသမီးထက်ထက်မိုးဦး။

အဓိကပြောချင်တာက the most famous actress မဟုတ်ဘူး။ Htet Htet Moe Oo ကိုပြော
ချင်တာ။ ဒီပုံစံမှာပြောချင်တဲ့ noun ကိုရှေ့မှာထားပြီး အထူးပြုချင်တဲ့ (adjective အလုပ်ကိုလုပ်ချင်တဲ့)
noun ကိုတော်မာရဲ့နောက်မှာထားရတယ်။

- Bo Bo, his brother-in-law

သူ့ရဲ့ယောက်ဖဘိုဘို။

ပြောချင်တဲ့ noun က Bo Bo ဖြစ်ပြီး adjectiveအနေနဲ့သုံးတဲ့ noun က his brother-in-law

- Naung Naung, the driver

ဒီဗိုလ်ဘာနောင်နောင်။

Naung Naung က noun ဖြစ်ပြီး the driver ကို adjective အနေနဲ့သုံးထားတာ။

ဒါလောက်ဆိုလုံလောက်ပါပြီ။ ချည်ချည်ဝေးဝေးပြောနေစရာမလိုတော့ပါဘူး။

UNIT (2) Verbs in Use

စာရေးတဲ့အခါ verb ဟာအဓိကကျတယ်။ ဒါကြောင့် verb ကို သေသေချာချာသုံးတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒီအခန်းမှာ verb တစ်လုံးကို structure အမျိုးမျိုးနဲ့အသုံးပြုပုံကိုပြောမယ်။ တချို့ပုံစံတွေကို ကိုယ်တိုင်သိပြီးနေတာဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ မသိသေးတာလည်း ဖြစ်ချင်ဖြစ်မယ်။ ခုဟာက... သမရိုးကျမဟုတ်ဘူး။ ပုံစံတစ်မျိုး(ခွဲထောင်တစ်မျိုး)နဲ့ပြောမယ်။

Verb တစ်လုံးကို ဒီလိုပုံစံတွေနဲ့သုံးမယ်။

1. infinitive
2. gerund
3. participles
4. phrasal verb

ဒီပုံစံတွေအားလုံးကို Volume 1,2 မှာပြောခဲ့ပြီးပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခုပြောမှာကပိုပြီးပြည့်စုံမယ်။

ကဲ...တစ်ချင်းကြည့်ရအောင်...

1. infinitive

Infinitive ဆိုတာ Verb တစ်လုံးရဲ့ မူလပုံစံကိုခေါ်တာ။ သုံးတဲ့အခါ to နဲ့တွဲသုံးတယ်။

ဥပမာ -

to go, to eat, to leave....etc

(to မပါဘဲသုံးတာကိုတော့ bare infinitive လို့ခေါ်တယ်)

Infinitive ကိုပုံစံ(၃)မျိုးခွဲပေးလိုက်မယ်။ ဒီထက်အသေးစိတ်လို့လည်းရသေးတယ်နော်။ ဒါက သိထားရုံပဲ။ သဘောလောက်ပေးလိုက်တာ။

(i) ordinary or simple infinitive

- to work, to live, to come....ဆိုတာမျိုးတွေကိုခေါ်တယ်။ သုံးတဲ့အခါ ဒီလို. . . .
- I have *to work* for my family. မိသားစုအတွက်အလုပ်လုပ်ရတယ်။
- They have *to live* in Yangon. သူတို့ရန်ကုန်မှာနေရမယ်။
- You need *to get* a job. မင်းမှာအလုပ်ရဖို့လိုတယ်။

(ii) progressive infinitive

to be v-ing ပုံစံကိုခေါ်တယ်။

to be working, to be drinking....etc

- It is nice *to be working* here. ဒီမှာအလုပ်လုပ်နေရတာကောင်းတယ်။
- He seemed *to be drinking* a lot. သူအရမ်းသောက်နေပုံရတယ်။

(iii) perfect infinitive

to have + past participle ပုံစံကိုပြောချင်တာ။

- I'm sorry *to have bothered* you. နှောင့်ယှက်မိတာစိတ်ကောင်းပါဘူး။

- You *should have seen* the doctor. မင်း... ဆရာဝန်ကိုပြသင့်တာပေါ့။

(iv) passive infinitive

to be + past participle ပုံစံကိုပြောချင်တာ။

ဒါကတော့ အဆန်းမဟုတ်ပါဘူး။ passive ပုံစံပြောင်းသုံးတာပါပဲ။

- I have a lot of work *to be done*. ငါ့မှာလုပ်စရာအလုပ်တွေများတယ်။

- My watch is *to be repaired*. ငါ့ရဲ့နာရီပြင်ရမယ်။

ဒါတွေက ပုံစံလောက်ပြောပြတာ၊ သိပ်အရေးမကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာက စာရေးတဲ့အခါ infinitive ကို ဘယ်လိုသုံးမယ်ဆိုတာပဲ။ ကဲ... ဘယ်လိုသုံးသလဲကြည့်ရအောင်။

use of the infinitive

1. *infinitive as subject.*

2. *infinitive as object.*

3. *infinitive as complement.*

4. *infinitive as adjective.*

5. *infinitive as adverb.*

6. *infinitive after adjective.*

7. *bare infinitive with certain verbs.*

8. *introductory infinitive.*

ဒါ... အရေးကြီးတာ၊ အသုံးများတာလောက်ပဲပြောတာ။ Analysis လုပ်မယ်ဆိုရင်... ရှိသေးတယ်၊ အများကြီး။

ကဲ... တစ်ချင်းကြည့်မယ်

1. infinitive as subject

စာရေးတဲ့အခါ infinitive ကို subject အနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။ ဒီလို... .

1. *To drive* in Yangon is dangerous.
ရန်ကုန်မှာကားမောင်းရတာအန္တရာယ်များတယ်။
2. *To get married* is not easy.
အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာမလွယ်ဘူး။
3. *To watch a football* match is exciting.
ဘောလုံးပွဲကြည့်ရတာစိတ်လှုပ်ရှားစရာကောင်းတယ်။
4. *To win* the luck of the draw seems impossible.
ကံစမ်းမဲပေါက်ဖို့ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်စရာမရှိဘူး။
5. *To learn* English is interesting.
အင်္ဂလိပ်စာသင်ရတာစိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတယ်။

မှတ်ချက်

ခုခေတ်မှာတော့ ဒီပုံစံကိုအသုံးနည်းသွားပြီ။ အဲဒီအစား preparatory subject (It) ကိုသုံးတယ်။

ဒီပုံစံ...

1. It is dangerous *to drive* in Yangon.
2. It is not easy *to get married*.
3. It is exciting *to watch* a football match.
4. It is impossible *to win* the luck of the draw.
5. It is interesting *to learn* English.

ဒီပုံစံမသုံးဘဲ gerund ပုံစံသုံးလို့လည်းရတယ်။

ဒီလို...

- Driving in Yangon is dangerous.
- Learning English is interesting.

ဒါလောက်ဆိုရင်ရပြီနော်။ ဒါတွေသိချင်ရင် (Volume I) ကိုပြန်ဖတ်လိုက်။ အဲဒီမှာရေးပေးထားတယ်။

2. infinitive as object

Transitive verb ကို objective အနေနဲ့သုံးတာနော်။

1. They like *to play* football. သူတို့ဘောလုံးကစားတာကိုနှစ်သက်တယ်။
2. She managed *to cook* the curries. သူ(မ)ဟင်းတွေကိုချက်ပြုတ်နိုင်ခဲ့တယ်။
3. They refused *to quit* the job. သူတို့အလုပ်ထွက်ဖို့ငြင်းဆိုခဲ့တယ်။
4. I want *to work* abroad. ငါ. . . နိုင်ငံခြားမှာအလုပ်လုပ်ချင်တယ်။
5. You need *to get* a passport. မင်းမှာ. . . ပတ်စ်ပို့ရှိဖို့လိုတယ်။

ခုပေးထားတဲ့ပုံစံတွေမှာ infinitive ကို objective (noun) အနေနဲ့သုံးထားတာ။ ဒါပေမဲ့ verb နောက်ကလာတိုင်း object မထင်လိုက်နဲ့ object မဟုတ်ဘဲ complement အနေနဲ့သုံးတာလည်းရှိတယ်။ complement အကြောင်းကိုခုပဲပြောမယ်။

3. infinitive as complement

(a) after verb

ခုပြောမှာက. . . verbနဲ့တွဲပြီး complement အနေနဲ့သုံးပုံကိုပြောမယ်။

ကြည့်လိုက်. . .

1. My ambition is *to become a writer like U Aung Hein Kyaw*.
ငါ့ရည်မှန်းချက်က ဦးအောင်ဟိန်းကျော်လို စာရေးဆရာဖြစ်ဖို့။
2. My greatest wish is *to get a comfortable life*.
ငါ့ရဲ့ အကြီးမားဆုံးဆန္ဒက. . . မတောင့်မတမကြောင့်မကျရတဲ့ဘဝမျိုးရရှိဖို့။

3. His habit is *to smoke with no stop*.

သူ့ရဲ့အကျင့်ကမရပ်မနားဆေးလိပ်သောက်တာ။

4. Birth is *to die*.

မွေးဖွားလာတာသေဖို့။

5. His hobby is *to play the guitar*.

သူ့ရဲ့ဝါသနာက ဂီတာတီးတာ။

6. It began *to rain*.

မိုးစရွာပြီ။

7. The baby seems *to be crying*.

ကလေး... ငိုတော့မယ်နဲ့တူတယ်။

ဒီမှာ... infinitives အားလုံးကို complement အနေနဲ့သုံးထားတယ်။

ဒီအထဲမှာ "be" နဲ့ရေးတဲ့ပုံစံတွေကို "preparatory it" နဲ့ရေးလို့လဲရတယ်။

ဒီပုံစံ...

1. It is my ambition *to become a writer*.

2. It is my greatest wish *to get a comfortable life*.

3. It is his habit *to smoke with no stop*.

ဒါပြီးရင်နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

(b) after object

Infinitive ကို object နောက်မှာထားပြီး complement အနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။

1. My parents want me *to behave well*.

မိဘတွေက ကျွန်တော့်ကိုကောင်းမွန်စွာပြုမူနေထိုင်စေချင်တယ်။

2. I want you *to know about people*.

ငါက... မင်းကိုလူတွေအကြောင်းသိစေချင်တယ်။

3. They need me *to help them*.

သူတို့ကိုတူညီဖို့အတွက်... သူတို့ကငါ့ကိုလိုအပ်တယ်။

4. They wish me *to earn a lot*.

သူတို့ကငါ့ကို... ဝင်ငွေများများရစေချင်တယ်။

5. They begged us not *to punish them*.

သူတို့က... သူတို့ကိုအပြစ်မပေးဖို့ ကျွန်တော်တို့ကိုတောင်းပန်တယ်။

6. He expected her *to marry him*.

သူက... ကောင်မလေးသူ့ကိုလက်ထပ်ဖို့မျှော်လင့်ခဲ့တယ်။

7. He encouraged me *to go abroad*.

သူက ကျွန်တော့်ကိုနိုင်ငံခြားသွားဖို့အားပေးတယ်။

8. The man persuaded her *to come with him*.

ဒီလူကြီးက... ကောင်မလေးကိုသူနဲ့လိုက်ခဲ့ဖို့ဖြားယောင်းသွေးဆောင်တယ်။

4. infinitive as adjective

Infinitive ကို noun တစ်ခုရဲ့နောက်မှာ ကပ်ပေးပြီး adjective အနေနဲ့သုံးတယ်။

1. The old man made an *effort to walk*.

အဖိုးကြီးကလမ်းလျှောက်ဖို့ကြိုးစားတယ်။

2. This is not the *time to leave home*.

ဒါ. . . အိမ်ပြန်ဖို့အချိန်မဟုတ်ဘူး။

3. Here is *an apartment to let*.

ဒီအခန်းကိုငှားမလို့။

4. I need *a pencil to draw with*.

ပုံဆွဲဖို့ခဲတံတစ်ချောင်းလိုချင်တယ်။

5. The baby has *a cat to play with*.

ကလေးငယ်မှာ ကစားဖို့ကြောင်ကလေးတစ်ကောင်ရှိတယ်။

6. He wanted *a lot of money to buy a car*.

သူ. . . ကားဝယ်ဖို့ပိုက်ဆံများများလိုတယ်။

7. I have got *a key to open* the door.

ငါ့မှာ. . . တံခါးကိုဖွင့်ဖို့သော့ရှိတယ်။

8. I want some *medicines to stop* my headache.

ငါ. . . ခေါင်းကိုက်ပျောက်ဆေးလိုချင်တယ်။

9. He needs *a newspaper to read*.

သူ. . . ဖတ်ဖို့သတင်းစာတစ်စောင်လိုအပ်နေတယ်။

ခုပေးထားတဲ့ပုံစံတွေမှာ infinitive clause တွေဟာရှေ့မှာကပ်နေတဲ့ noun ကိုအထူးပြုတာတွေရမယ်။ adjective အလုပ်ကိုလုပ်တယ်။

Infinitive phrase ကို modern English မှာ clause အနေနဲ့သုံးစွဲလာတယ်။ clause ပဲဖြစ်ဖြစ်၊ phrase ပဲဖြစ်ဖြစ် ဒါသိပ်အရေးကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာကသုံးတတ်ဖို့ပဲ
မှတ်ထားဖို့က infinitive ဟာ noun ရဲ့ရှေ့က လာလို့မရဘူးနော်၊ နောက်မှာ ပဲရတာ။

5. infinitive as adverb (of purpose)

Infinitive ကို verb နဲ့တွဲပြီး adverb (adverb of purpose) အဖြစ်သုံးတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိက်...

1. I come just *to see you*.

ငါ... မင်းကိုတွေ့ရုံသက်သက်လာတာ (တခြားကိစ္စမရှိဘူး)

2. He saves money *to do a business*.

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းလုပ်ဖို့... သူငွေစုတယ်။

3. She stood up *to reach the flower*.

သူ(မ)ပန်းကိုလှမ်းဖို့ မတ်တတ်ရပ်လိုက်တယ်။

(မြန်မာစာ၊ မြန်မာစကားမှာ “သူမ” ဆိုတဲ့ အသုံးအနှုန်းမရှိဘူး။ အသံပညာရှိကပြောလုပ်လိုက် သလဲမသိဘူး။ အဲဒါတော်တော်ဆိုးတယ်။ မြန်မာစကားမှာ ကျားရော၊ မပါ... “သူ” လို့ပဲရှိတယ်။ ကြုံလို့ ပြောတာပါ)

4. They went abroad *to get a job with attractive salary*.

သူတို့... နိုင်ငံခြားကိုလစာကောင်းတဲ့အလုပ်ရဖို့အတွက်သွားခဲ့တယ်။

5. We joined this class *to speak English fluently*.

အင်္ဂလိပ်စကားကို သွက်သွက်လက်လက်ပြောတတ်အောင်... ငါတို့ဒီသင်တန်းကိုတက်ခဲ့ကြတယ်။

6. I read this book *to learn how to write English*.

အင်္ဂလိပ်စာရေးတတ်အောင်... ငါဒီစာအုပ်ကိုဖတ်တယ်။

7. Many tourists come *to visit many ancient pagodas in Myanmar*.

ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေဟာ မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့ရှေးဟောင်းဘုရားတွေကို ဖူးဖို့လာကြတယ်။

ဒီပုံစံအားလုံးမှာ infinitive ဟာ adverb of purpose အလုပ်ကိုလုပ်တယ်၊ ရှေ့မှာပြောခဲ့တဲ့ object ပုံစံနဲ့ရောမသွားစေနဲ့နော်။

6. infinitive after adjective

Infinitive ကို adjective နောက်မှာတွဲပြီးသုံးတဲ့ပုံစံဟာ စာရေးတဲ့နေရာမှာ အသုံးများတယ်။
 Adjective ဆိုတဲ့နေရာမှာ "be + adjective" ပုံစံကိုပြောချင်တာနော်။

ဒီလို...

1. Fried chicken is *nice* to eat with sauce.

ကြက်သားကြော်ကိုချဉ်ရည်နဲ့စားရင်ကောင်းတယ်။

2. He is *eager* to learn English.

သူဟာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ဖို့ သိပ်ပြီးစိတ်အားထက်သန်နေတယ်။

3. They are *downhearted* to see Myanmar movies.

သူတို့ဟာ မြန်မာရုပ်ရှင်ကားကြည့်ဖို့စိတ်ဓါတ်ကျနေတယ်။

4. The girl is *terribly excited* to see her boss.

ကောင်မလေးက... အလုပ်ရှင်နဲ့တွေ့ဖို့ကိစ္စ... အရမ်းစိတ်လှုပ်ရှားနေတယ်။

5. He is *willing* to participate in the competition.

သူဟာပြိုင်ပွဲမှာပါဝင်ဖို့ဆန္ဒရှိနေတယ်။

6. She is *delighted* to get a new job.

သူ(မ)... အလုပ်သစ်ရလို့ဝမ်းသာနေတယ်။

7. She was *shocked* to see the accident.

သူ(မ) မတော်တဆထိခိုက်မှုကိုမြင်လိုက်လို့ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်သွားတယ်။

8. Wunna was *surprised* to meet you here.

မင်းကိုဒီနေရာမှာတွေ့ရလို့ ဝဏ္ဏအံ့အားသင့်တယ်။

9. You are *sure* to get many distinctions.

မင်း... ဂုဏ်ထူးတွေများများရဖို့သေချာတယ်။

10. I am *lucky* to live with you.

မင်းနဲ့အတူနေရတာ. . ငါတံကောင်းတယ်။

ဒီပုံစံတွေမှာ adjectives တွေရဲ့နောက်မှာ infinitives တွေကိုတွေ့ရမယ်။

7. bare infinitive with certain verbs

တစ်ချို့သော verbs တွေကို bare infinitive (to မပါ)နဲ့တွဲပြီးသုံးတယ်။ အသုံးများတာတွေကိုပေးလိုက်မယ်။

- make, let, help, feel, see, watch, hear....ဆိုတဲ့စကားလုံးတွေ၊ သုံးပုံကိုကြည့်. . .

1. I *made* him *speak* English.

ငါ. . . သူ့ကို အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်အောင်လုပ်ပေးတယ်။ (သင်ပေးတယ်)

2. Don't *let* him *go*.

သူ့ကိုမသွားပါစေနဲ့။

3. He *helped* me *push* the door.

သူက ငါ့ကို. . . တံခါးကူပြီးတွန်းပေးတယ်။

4. I *feel* the car *move*.

ကားရွေ့လျားတာကို ငါသိလိုက်တယ်။

5. We *saw* them *play*.

သူတို့ကစားတာကို ငါတွေ့လိုက်တယ်။

6. They *watched* me *drive* off.

ငါ. . . ကားမောင်းပြီးထွက်သွားတာကို သူတို့ကြည့်နေကြတယ်။

7. We *heard* her *open* the door.

သူ(မ)တံခါးဖွင့်တာကို ငါတို့ကြားလိုက်တယ်။

ဒီပုံစံတွေမှာ verb ကို to နဲ့တွဲသုံးလို့မရဘူး။ အသေမှတ်ရမယ်။ ဒီအထဲမှာ see နဲ့hear ကို passive ပုံစံသုံးရင်တော့ to နဲ့တွဲပြီး (full infinitive)သုံးရတယ်။

ဒီလို...

- She was seen *to leave* the house.

သူ(မ)အိမ်ထဲကထွက်သွားတာကိုတွေ့လိုက်ရတယ်။

- She was heard *to talk* to the boy.

သူ(မ)ကောင်လေးနဲ့စကားပြောတာကိုကြားလိုက်တယ်။

မှတ်ချက်

- see, feel, hear, watch ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေကို present participle ပုံစံနဲ့တွဲသုံးနိုင်တယ်။
(Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီ။ မနိုင်သေးဘူးဆိုရင်ပြန်ကြည့်လိုက်)

1. We saw him *breaking* into the house.

သူ့အိမ်ကိုဖောက်ထွင်းနေတာ... ငါတို့မြင်ခဲ့တယ်။

2. I heard them *making* a noise.

သူတို့ဆူဆူညံညံလုပ်နေတာကိုငါကြားခဲ့ရတယ်။

3. They watch him *swimming* in the pool.

သူတို့... သူ့ရေကန်ထဲမှာ ရေကူးနေတာကိုကြည့်နေတယ်။

4. I feel you *entering*.

မင်းဝင်လာတာကို ငါသိတယ်။

ဖြန့်စွက်ချက်

ဒီနေရာမှာသတိရလို့... ဒီပုံစံသုံးတဲ့စကားလုံးတစ်လုံးထည့်ပေးလိုက်မယ်။ အဲဒါက...

"catch".

ဒီလိုသုံးစာ...

- I caught him *taking* the money.

သူပိုက်ဆံယူနေတာကို ငါမိလိုက်တယ် (တွေ့လိုက်တယ်)

- We caught him *drinking*.

သူအရက်သောက်နေတာကိုငါတို့တွေ့လိုက်တယ်။

8. introductory infinitive

တစ်ချို့ infinitive clauses တွေကိုစာကြောင်းရဲ့ထိပ်ဆုံးမှာသုံးတယ်။ Sentence adverb ဖြစ်သွားတာပေါ့။ တစ်ခါတစ်ရံတော့လည်းစာကြောင်းရဲ့ နောက်ဆုံးမှာထားပြီးသုံးတယ်။ နည်းတော့နည်းတယ်။ အဲဒီလိုနောက်ဆုံးမှာထားရင် final infinitive clause လို့ခေါ်တယ်။

ဒီမှာ...

1. *To tell you the truth*, I don't want to see you.

အမှန်အတိုင်းပြောရရင်... ငါမင်းကိုမမြင်ချင်တော့ဘူး။

2. *To be honest*, she will marry you for money.

ရိုးရိုးသားသားပြောရရင်... သူ(မ)က မင်းကိုငွေကြေးအတွက်လက်ထပ်မှာ။

3. *To get here in time*, I took a taxi.

ဒီကိုအချိန်မီရောက်ဖို့အတွက်... ငါတက္ကစီစီးခဲ့တယ်။

4. *To solve my problem*, I need your help (or) I need your help *to solve my problem*.

ငါပြဿနာဖြေရှင်းဖို့... မင်းအကူအညီလိုအပ်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

ပိုပြီးကြေညက်သွားအောင်လေ့ကျင့်မယ်။ ဒါတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးကြည့်။ ခုပေးထားတဲ့ infinitive ပုံစံ(၈)မျိုးအတိုင်းရေးပါ။

၁. ချစ်ခြင်းမေတ္တာတစ်ခုတည်းဖြင့် သာယာတဲ့အနာဂတ်ကိုတည်ဆောက်ဖို့ဆိုတာ . . . သမုဒ္ဒရာကို လက်ပစ်ကူးရသလိုပါပဲ။
၂. လစာကောင်းတဲ့အလုပ်ရဖို့ဆိုတာ အရည်အချင်းမရှိသူတစ်ယောက်အတွက် မဖြစ်နိုင်ဘူး။
၃. မွေးဖွားခြင်းဆိုတာ သေဆုံးခြင်းရဲ့ ပထမခြေလှမ်းပါပဲ။
၄. အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ ချစ်ခင်နှစ်သက်မှုလျော့ပါးစေခြင်းကို မွေးဖွားပေးလိုက်တာပဲ။
၅. ဘဝတစ်ခုကိုစတယ်ဆိုတာ တိုက်ပွဲတစ်ခုကိုဆင်နွှဲလိုက်တာပဲ။
၆. ရေရှည်ချစ်ခင်နှစ်သက်ရန် . . . အပြန်အလှန်နားလည်မှုလိုအပ်သည်။
၇. လူတိုင်းလူတိုင်းဟာ မတောင့်မတမကြောင့်မကြာရတဲ့ ဘဝမျိုးနှစ်သက်တယ်။
၈. တစ်ချို့သောသူများက ငွေကြေးလွှမ်းမိုးထားသော မေတ္တာကိုမလိုချင်ကြ။
၉. မင်းကိုတစ်ယောက်တည်းပစ်ထားဖို့ မရည်ရွယ်ပါဘူး။
၁၀. မင်းရဲ့ကျေးဇူးကိုပြန်လည်ပေးဆပ်ဖို့ ဘယ်တော့မှမမေ့ဘူး။
၁၁. တွေ့ဆုံခြင်းဆိုတာခွဲခွါဖို့ပါပဲ။
၁၂. ချစ်တယ်ဆိုတာမုန်းဖို့မဟုတ်ဘူး။
၁၃. ငါသိတာကတော့ သူ့ကိုတွေ့ဖို့ပဲ။
၁၄. ပန်းဆိုတာခူးယူဖို့။
၁၅. အကြွေပန်းဆိုတော့နင်းချေမှာပေါ့။
၁၆. ကောင်မလေးကို စိန်နားကပ်ကြီးပန်းပေးမယ်ဆိုတဲ့ သူ့ရဲ့တတိမိခံစားရတဲ့ လေထဲရောက်သွားပြီ။
၁၇. သူ့အတွက်နဲ့ မိဘတွေတို့ဆန့်ကျင်မယ်ဆိုတဲ့ မင်းရဲ့ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ငါသဘောမကျဘူး။
၁၈. ချမ်းသာလာမယ်ဆိုတဲ့ ငါ့ရဲ့အိမ်မက်တွေ တစ်နေ့မှာတကယ်ဖြစ်လာမယ်။
၁၉. နိုင်ငံခြားကိုသွားဖို့ မင်းရဲ့ရည်ရွယ်ချက်ကဘာလဲ။

၂၀. ကောင်မလေးရဲ့မေတ္တာကိုရဖို့ အဓိကသော့ချက်ကိုသိသလား။
၂၁. ငါ့ရဲ့အင်္ဂလိပ်စာတိုးတက်ဖို့ ငါရည်ရွယ်တယ်။
၂၂. မင်းကိုချစ်ဖို့မွေးဖွားလာတာ။
၂၃. သူ့ဟာပါးပြင်ဖောင်းဖောင်းလေးပေါ်မှလိမ့်ဆင်းလာသော မျက်ရည်ပူများကို ဖွဖွလေးသုတ်ပေးဖို့မည်သည့်အခါမျှမပျက်ကွက်ခဲ့။
၂၄. သူဟာ... သူ့ရဲ့မိသားစုကိုထောက်ပံ့ဖို့အလုပ်လုပ်တယ်။
၂၅. သူဟာ... ကောင်မလေးကိုချမ်းသာအောင်လုပ်ဖို့အလုပ်ကြိုးစားနေတယ်။
၂၆. မင်းအဖေနဲ့စကားပြောရတာကို... ငါပိုပြီးသဘောကျတယ်။
၂၇. သူတို့ ဘုရားဖူးဖို့မြန်မာပြည်ကိုလာကြတယ်။
၂၈. သူ... နိုင်ငံခြားသွားဖို့ဆန္ဒရှိတယ်။
၂၉. မြန်မာ့ဟင်းလျာဟာ... စားဖို့ကောင်းတယ်။
၃၀. ဒီနေရာဟာ... အားကစားလုပ်ဖို့ပူလွန်းတယ်။
၃၁. မင်းကို... သူ့နဲ့စကားပြောတာ ငါမမြင်ချင်ဘူး။
၃၂. မင်းအမေကို... အိမ်ရှင်းဖို့မကူညီဘူးလား။
၃၃. မင်းအဲဒီလိုပြောတာကို ငါမကြားချင်ဘူး။
၃၄. မျှမျှတတပြောရရင်... မင်းဟာသူ့ကိုကျေးဇူးတင်သင့်တယ်။
၃၅. အလုပ်ကောင်းရဖို့အတွက်... မင်း အင်္ဂလိပ်စာတောင်းတောင်းသင်ဖို့လိုတယ်။

ဒါတွေဘာသာပြန်ပြီးရင် အဖြေညှိမယ်။ မရေးရသေးဘဲနဲ့အဖြေမကြည့်နဲ့နော်။
ခုပေးထားတဲ့အဖြေတွေက ပုံသေမဟုတ်ပါဘူး။ တခြားနည်းနဲ့ရေးလို့ရတာတွေလည်းရှိမယ်။

Answers:

1. *To build a better future* with love alone is like to swim across the ocean. (to swim = swimming) (as subject)
2. *To get a job* with attractive salary is impossible for an unqualified person.
(as subject)
 - It is impossible for an unqualified person *to get a job* with attractive salary.
3. *To be born* is the first step of death. (as subject)
4. *To get married* is the birth of losing love. (as subject)
5. *To start a life* is to fight a battle. (as subject)
 - to fight a battle (as complement)
6. We need mutual understanding *to have long lasting love*. (as adverb of purpose)
7. Everybody likes *to have a comfortable life*. (as object)
8. Some people don't want *to win love* under the influence of money. (as object)
9. I don't mean *to leave (neglect)* you alone. (as object)
10. I'll never forget *to repay you* for your gratitude. (as subject)
11. To meet is *to part*. (as complement)
 - *To meet* (as subject)
12. To love is not to *hate*. (as complement) (or)
Love is not to hate. (as complement)
13. What I know is *to meet him*. (as complement)
14. A flower is *to be plucked*. (as complement)
15. A fallen flower is *to be crushed*. (as complement)
16. His promise *to wear her diamond earrings* is now up in the air. (as adjective)

17. I don't like your decision *to go against your parents* for him. (as adjective)
 18. My dreams *to be rich* will come true one day. (as adjective)
 19. What is your intention *to go abroad*? (as adjective)
 20. Do you know the key *to win her love*? (as adjective)
 21. I intend *to improve my English*. (as adverb of purpose)
 22. I was born *to love you*. (as adverb of purpose)
 23. He never failed *to softly remove (wipe off)* the warm tears rolling down her full cheeks. (as adverb of purpose)
- မျက်ရည်ကျတာကို rolling နဲ့သုံးလို့မရဘူး၊ မထင်လိုက်နဲ့၊ တချို့ဆရာကြီးတွေက ကိုယ်မတွေ့ဘူးရင် မှားနေပြီပြောတတ်ကြလို့ ပြောပြရတာ၊ ရသဆိုတာခံစားပြီး ဖန်တီးရတာ၊ သူများသုံးပြီးသားဖြစ်ချင်မှဖြစ်မှာပေါ့။
24. He works *to support* his family. (as adverb of purpose)
 25. He is trying *to make her rich*. (as adverb of purpose)
 26. I prefer *to talk* to your father. (as object)
 27. They come to Myanmar *to visit* pagodas. (as adverb of purpose)
 28. He is willing *to go abroad*. (after adjective)
 29. Myanmar food is nice *to eat*. (after adjective)
 30. This place is too hot *to do sports*. (after adjective)
 31. I don't want *to see you talk to him*. (after a verb)
(talk with ဆိုလဲရတယ်)
 32. Don't you *help* your mother *to clean* the house. (after a verb)
 33. I don't want *to hear* you say so. (after a verb)
 34. *To be fair*, you should thank him. (as introductory infinitive)
 35. *To get* a good job, you need to learn English well. (as introductory infinitive)

2. gerund

Verb တစ်ခုကို -ing ပေါင်းလိုက်ရင်ပုံစံသုံးမျိုးနဲ့သုံးလိုရတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ continuous, participle and gerund ဆိုတာတွေပဲ။ Continuous ကိုဒီအဆင့်မှာမပြောတာဘူး။ သိပြီးသား။

Participle နဲ့ gerund ကိုပြောမယ်။ ဒါတွေကို Volume 1,2 တွေမှာတည်းကပြောခဲ့ပြီ။ ဒါပေမဲ့ ခုပြောမှာက အဲဒီလိုမဟုတ်ဘူး။ ရှုထောင့်တစ်မျိုး (အသွင်တစ်မျိုး)နဲ့ပြောမယ်။ စာရေးတဲ့အခါ . . . ဘယ်လို သုံးတယ်ဆိုတာတွေပေါ့။ Volume 2 ကို အရင်ဖတ်လိုက်ရင်ပိုပြီးရှင်းသွားမယ်။

Gerund ကိုဒီလိုပုံစံတွေနဲ့သုံးလိုရတယ်။

1. *as adjective (adjective-like form)*
2. *as subject*
3. *as object*
4. *after prepositions (object of a preposition)*
5. *as complement*
6. *after certain verbs*

ဒါတွေက သိသင့်တာတွေကိုပေးထားတာ။ အကုန်လုံးတော့ဘယ်ဟုတ်မလဲ။

စာရေးတဲ့အခါ gerund တစ်ခုကိုဘယ်ပုံစံသုံးလိုရတယ်ဆိုတာသိထားမှဖြစ်မယ်။

ကဲ...တစ်ချင်းကြည့်ရအောင်...

1. as adjective

ဒါ. . . ဘာမှအဆန်းမဟုတ်ဘူး။ Gerund က noun ဖြစ်သွားပြီလေ။ Verb-noun (or) verbal noun လို့ခေါ်တယ်။ ဒါပြောခဲ့ပြီးသား။ ဒီတော့ noun ရှေ့မှာ attributively ထားပြီးသုံးတယ်။ Adjective အနေနဲ့ပေါ့။ ရှေ့ပိုင်းမှာပြောခဲ့တဲ့ nouns in use မှာပါသွားပြီ။ ဒီမှာ. . . သဘောလောက်ပဲပြောတော့မယ်။

ဒီလို...

working hour

- အလုပ်ချိန်

as adj n

waiting list

- တန်းစီစာရင်း

as adj n

smoking cigarettes

- စီးကရက်သောက်ခြင်း

as adj n

watching movies

- ရုပ်ရှင်ကြည့်ခြင်း

as adj n

playing piano

- စနွယ်ားတီးခြင်း

as adj n

firing pan

- (ကြော်သည့်)ဝယ်အိုး

as adj n

collecting money

- ပိုက်ဆံကောက်ခံခြင်း

as adj n

sleeping pill

- အိပ်ဆေး

as adj n

washing machine

- အဝတ်လျှော်စက်

as adj n

washing line

- အဝတ်ကြိုးတန်း

as adj n

fishing rod

- ငါးဖျားတံ

as adj n

ဒါလောက်ဆိုရပြီနော်။ ရှေ့ပိုင်းမှာလဲပြောပြီးပြီ။ ဒီမှာသုံးထားတဲ့ gerund တွေအားလုံး adjective အလုပ်ကိုလုပ်တယ်။

2. as subject

Gerund က noun ဖြစ်နေပြီဆိုတော့ noun တစ်ခုရဲ့သဘောသဘာဝ၊ အသုံးအနှုန်းအနေအထား (usage, position) အတိုင်းသုံးလို့ရတယ်။ ခု . . . subject အနေနဲ့သုံးပုံကိုပြောမယ်။

1. *Swimming* makes me nervous.

ရေကူးရတာ . . . ကြောက်တယ်။

2. *Smoking* is harmful to health.

ဆေးလိပ်သောက်တာ . . . ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေတယ်။

3. *Walking* is good for health.
လမ်းလျှောက်တာ . . . ကျန်းမာရေးအတွက်ကောင်းတယ်။
4. Too much *teasing* tends to quarrel.
အဝသန်ရင် . . . ရန်ဖြစ်တတ်တယ်။
5. *Speaking* is much easier than writing.
စကားပြောတာဟာ . . . ရေးတာထက်အများကြီးပိုလွယ်တယ်။
6. *Sitting* gives nothing.
ထိုင်နေလို့တော့ဘာမှဖြစ်လာမှာမဟုတ်ဘူး။
7. *Keeping silent* is endurance.
ရေငုံနှုတ်ပိတ်နေခြင်းဟာ သီးခံခြင်းပါပဲ။

ဒီပုံစံတွေမှာ . . . gerunds တွေအားလုံး subject အလုပ်ကိုလုပ်ကြတယ်။ ခု . . .
နောက်ထပ်ပုံစံတစ်မျိုးနဲ့ထပ်ပေးမယ်။ အဲဒါက . . . gerund နောက်မှာ noun (object) တစ်ခု
တွဲပေးတဲ့ပုံစံ . . .

1. *Making donation* is good for next existence.
အလှူအတန်းလုပ်တာနောက်ဘဝအတွက်ကောင်းတယ်။
2. *Taking physical exercise* makes a person fit.
ကိုယ်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းဟာ . . . လူကိုကျန်းမာကြံ့ခိုင်စေတယ်။
3. *Playing cards* is a bad habit.
ဖဲကစားခြင်းဟာ . . . မကောင်းတဲ့အကျင့်ဖြစ်တယ်။
4. *Keeping sabbath* helps you concentrate your mind.
ဥပုသ်စောင့်တာဟာ . . . စိတ်အာရုံကိုစုစည်းဖို့အတွက် အကူအညီရတယ်။

5. *Taking a walk* in the soft cold breeze is good for long living.
လေအေးတိုက်တဲ့နေရာမှာလမ်းလျှောက်တာ . . . အသက်ရှည်ဖို့အတွက်ကောင်းတယ်။
6. Only *taking medicine* doesn't lose your weight.
ဆေးသောက်ရုံနဲ့တော့ ကိုယ်အလေးချိန်မကျပါဘူး။
7. *Wearing flowers* adds her beauty.
ပန်းတွေပန်လိုက်လို့ . . . ဒီကောင်မလေးပိုချောလာတယ်။
8. *Believing the luck of the draw* is just like flying in the air by your two arms.
ကံစမ်းမဲကိုယုံဖို့ဆိုတာ . . . လက်နှစ်ချောင်းနဲ့လေထဲမှာပျံသန်းသလိုပါပဲ။
9. *Watching advertising actors and actresses* on T.V is like a pin going into the eyes.
တီဗီပေါ်မှာကြော်ငြာမင်းသား၊ မင်းသမီးတွေကိုကြည့်ရတာ . . . ဖျက်စိပေါ်အပ်ကျသလိုပါပဲ။
10. *Making money* in Yangon is not as easy as I thought.
ရန်ကုန်မှာပိုက်ဆံရှာရတာ ထင်သလောက်မလွယ်ဘူး။
 ခုပေးထားတာတွေမှာ . . . gerund နောက်မှာ nouns တွေပါလာတာတွေရမယ်။
 ဒီနှစ်မျိုးပေါင်းမှ subject တစ်ခုရတယ်။ ဒီပုံစံယူပြီး ကြိုက်သလိုဖန်တီးအသုံးပြုနိုင်ပါတယ်။
 ဒါပေမဲ့ တစ်ခုသတိထားရမယ်။ ဒီပုံစံသုံးမယ်ဆိုရင် transitive verb ဖြစ်ရမယ်။ ဒါမှ . . .
 သူ့နောက်မှာ noun (object) လာလို့ရမှာ

ခုပေး

standing boy ဆိုရင် “မတ်တပ်ရပ်နေတဲ့ကောင်လေး”ပဲဖြစ်မယ်။ ဒီမှာ standing က gerund မဟုတ်တော့ဘူး။ participle adjective ဖြစ်သွားမယ်။ စကားလုံးပုံစံတူနေပေမဲ့ . . . gerund နဲ့ participle မတူပုံကို ဒီအခန်းနောက်ဆုံးမှာပြောမယ်။ ခဏလေးစောင့်လိုက် . . .

3. as object

ဒါလည်းလွယ်ပါတယ်။ ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်။ ဒီမှာလည်း gerund တစ်လုံးတည်း ရော၊ gerund နောက်မှာ noun ပါရော... နှစ်မျိုးလုံးရောပြီးပေးလိုက်မယ်။ ကိုယ်တိုင် သဘောပေါက်အောင် ကြည့်။

1. I detest *waiting* a long time.

အကြာကြီးစောင့်ရတာကို ငါ... မုန်းတယ်။

2. My father doesn't like *making a noise*.

ဆူဆူညံညံလုပ်တာကို... ငါ့အဖေကမကြိုက်ဘူး။

3. The Lord Buddha didn't like *breaking the five precepts*.

ငါးပါးသီလကျိုးပေါက်တာကို... ဘုရားကမကြိုက်ဘူး။

4. Everybody hates *committing murder*.

လူသတ်မှုကျူးလွန်တာကို... လူတိုင်းရှုမုန်းတယ်။

5. She dislikes *painting her face* too much.

ကောင်မလေးက မျက်နှာသိပ်ပြီးခြယ်သတာကိုမကြိုက်ဘူး။

(ပေါင်ဒါ၊ မိတ်ကပ်၊ နှုတ်ခမ်းနီ၊ ဘာညာကွဲကွဲခြယ်တာအားလုံးကို paint သုံးတယ်)

ဒါလောက်ဆိုရင် သဘောပေါက်ပြီ။ ဒီမှာ gerunds အားလုံးကို object အနေနဲ့သုံးထားတယ်။

နောက်တစ်မျိုး -

4. after prepositions

ဒါကဘာမှမဆန်းဘူး preposition နောက်မှာ noun တစ်မျိုးပဲလာလို့ရတယ်ဆိုတာ Volume 2 မှာကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်ပြောခဲ့ပြီးပြီ။ တချို့ noun form မရှိတဲ့ verb တွေဆိုရင် ဒီနေရာမှာသုံးဖို့အတွက် ving form ပြောင်းပေးလိုက်ရုံပဲ။

1. He always keeps away *from gambling*.
သူဟာ လောင်းကစားနဲ့အမြဲတမ်းကင်းကင်းရှင်းရှင်းနေတယ်။
2. She is interested *in talking* about others.
သူ(မ)ဟာ သူများအကြောင်းပြောရတာစိတ်ဝင်စားတယ်။
3. We are tired *of talking* to you.
မင်းနဲ့စကားပြောရတာ. . . ငါတို့စိတ်ကုန်လာပြီ။
4. They are keen *on learning* English.
သူတို့ဟာ အင်္ဂလိပ်စာကိုအရမ်းစိတ်အားထက်သန်ကြတယ်။
5. She is fond *of putting* thanakha on her cheeks.
သူ(မ)ဟာ ပါးပေါ်မှာသနပ်ခါးလိမ်းရတာကိုခုံမင်နှစ်သက်တယ်။
6. I'm sorry *for breaking* my promise.
ငါ. . . ကတိဖျက်ရတာစိတ်မကောင်းပါဘူး။
7. She is afraid *of losing* her weight.
ဝိတ်ကျသွားမှာကိုသူ(မ)ကြောက်တယ်။
8. My mother is good *at making* Myanmar dish.
အမေက. . . ပြန်မာဟင်းလျာချက်တာကောင်းတယ်။
ကဲ. . . ဒီ structure အကြောင်းပြောရရင် မိုးလင်းသွားမယ်။ ဒါဆိုလုံလောက်ပြီ။

5. as complement

Complement ဆိုတာဘာကိုခေါ်တယ်ဆိုတာ သေသေချာချာသိပြီနော်။ ဒီအကြောင်းကို Volume I မှာတည်းကပြောပြီးသား။ ဝါးတားတားဖြစ်နေသေးတယ်ဆိုရင်. . . ဒီရှေ့ကထုတ်ခဲ့တဲ့ စာအုပ်တွေပြန်ကြည့်။ Gerund ကိုဒီလိုသုံးတယ်။

1. Drinking is *wasting money*.
အရက်သောက်တယ်ဆိုတာပိုက်ဆံဖြုန်းတီးနေတာပဲ။
2. What I hate is *smoking*.
ငါမုန်းတာ ဆေးလိပ်သောက်တာပဲ။
3. What I don't want to see is *fighting*.
ငါမမြင်ချင်တာကတော့... ရန်ဖြစ်တာပဲ။
4. The best exercise for nerves is *listening to music*.
အာရုံကြောတွေအတွက် အကောင်းဆုံးလေ့ကျင့်ခန်းက... တေးဂီတနားထောင်ပေးဖို့ပါပဲ။
5. The most exciting game is *diving into the water*.
စိတ်လှုပ်ရှားစရာအကောင်းဆုံးအားကစားနည်းက... ရေထဲကို(ဒိုင်ပင်)ထိုးဆင်းခြင်းပဲ။
ဒီမှာ... gerunds တွေကို complement အနေနဲ့သုံးပြုထားတယ်

6. after certain verbs

တချို့ verbs တွေရဲ့နောက်မှာ gerund တို့တဆက်တည်း (immediately)ကပ်ပြီးသုံးတယ်။
အကုန်လုံးကိုတော့မရဘူးနော်။ သုံးလို့ရတဲ့စကားလုံးတွေ သပ်သပ်ရှိပြီးသား။ မှားသုံးလို့မရဘူး။
ဒီအခန်းကိုပိုပြီး အာရုံစိုက်မှရမယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့ရ...။

1. You should *avoid over-eating*.
မင်း... အလွန်အကျွံစားတာကိုရှောင်သင့်တယ်။
2. My teacher never *allows speaking up*.
ငါ့ဆရာက... စကားကျယ်ကျယ်ပြောတာကိုဘယ်တော့မှခွင့်မပြုဘူး။
3. He also doesn't *permit smoking* around the class.
သူက... အတန်းအနီးအနားမှာဆေးလိပ်သောက်တာကိုခွင့်မပြုဘူး။

4. He always *advises using* dictionary.
Dictionary သုံးဘို့. . . သူအမြဲအကြံပြုတယ်။
5. They *denied knowing* anything about it.
အဲဒီအကြောင်း. . . ဘာမှမသိဘူးလို့ သူတို့ငြင်းတယ်။
6. You shouldn't *keep talking* all the time.
မင်း. . . တချိန်လုံး စကားပြောမနေသင့်ဘူး။
7. Forgive me. I can't *help laughing*.
ခွင့်လွှတ်ပါ။ ငါမရယ်ဘဲမနေနိုင်လို့ပါ။
8. I don't *mind working* with you.
မင်းနဲ့အလုပ်လုပ်ရတာကို. . . ငါဘယ်လိုမှသဘောမထားပါဘူး။
9. They *recommend learning* English.
သူတို့က. . . အင်္ဂလိပ်စာကိုသင်ယူဖို့ အကြံပေးတယ်။
10. He *regrets wasting* time without doing anything.
ဘာအလုပ်မှမလုပ်ဘဲ အချိန်ဖြုန်းခဲ့တာကိုသူနောင်တရတယ်။
11. I *remember having* a chat with you.
မင်းနဲ့စကားပြောခဲ့ရတာကို. . . ငါသတိရနေတယ်။
12. I will never *forget going* to school with you.
မင်းနဲ့အတူကျောင်းတက်(ကျောင်းသွား)ခဲ့ရတာကို. . . ငါဘယ်တော့မှမေ့မှာမဟုတ်ဘူး။
ဒါတွေအားလုံးမှာ verb နဲ့ gerund ကိုတပ်ပြီးသုံးထားတယ်။

ဒါလေးတွေမှတ်ထားလို့က်...

regret, remember, forget တွေကိုတော့ ပြီးသွားတဲ့ကိစ္စ (past action) မှာပဲ gerund ပုံကိုသုံးလို့ရတယ်။

I remember talking to a tourist.

နိုင်ငံခြားသားနဲ့စကားပြောခဲ့တာကိုသတိရတယ်။

ဒီမှာဆိုရင်... သတိရတာက present ဖြစ်ပြီးစကားပြောခဲ့တာက past ...။ ဒါဆိုရင် သဘောပေါက်ပြီနော်။

ဒါလေးပါမှတ်လို့က်...

တချို့ verbs တွေကို gerund ပုံနဲ့ infinitive ပုံနှစ်မျိုးလုံးအဓိပ္ပါယ်မပြောင်းဘဲသုံးလို့ရတယ်။

ဒီလို verbs တွေ...

begin, start, intend, continue, hate, detest, love, like, dislike, prefer, cease, can't bare, need, stop

1. I *began learning* (to learn) English when I first came to Yangon.

ရန်ကုန်ကိုစရောက်တတည်းတ... ငါအင်္ဂလိပ်စာ စပြီးသင်ခဲ့တယ်။

2. He *started approaching* (to approach) her at first sight.

သူဟာကောင်မလေးကို... မြင်မြင်ခြင်းချဉ်းကပ်ခဲ့တယ်။

3. He *intended telling* (to tell) her what he wanted.

ကောင်မလေးကို... သူလိုချင်တာပြောဖို့ ရည်ရွယ်ခဲ့တယ်။

4. She *continued working* (to work) abroad against her parents.

သူ(မ)ဟာ မိဘတွေကိုဆန့်ကျင်ပြီး နိုင်ငံခြားမှာဆက်ပြီးအလုပ်လုပ်ခဲ့တယ်။

5. She *hates talking* (to talk) to the boys.

သူ(မ)ဟာ ယောက်ျားလေးတွေနဲ့စကားပြောရတာကိုမကြိုက်ဘူး။

6. He *likes sitting (to sit)* at the tea shop wasting time.
သူဟာ... လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး အချိန်ဖြုန်းရတာကိုကြိုက်တယ်။
7. I *love travelling (to travel)* throughout the world.
ကမ္ဘာအနှံ့ခရီးသွားရတာကို... ငါသဘောကျတယ်။
8. I *prefer staying (to stay)* alone with a book.
စာအုပ်တစ်အုပ်နဲ့တစ်ယောက်တည်းနေရတာကို... ငါသဘောကျတယ်။
9. She never *ceased complaining (to complain)* about her clothes.
သူ(မ)ဟာ... အဝတ်အစားအကြောင်းငြီးငြူတာကို ဘယ်တော့မှမရပ်ဘူး။
10. I *can't bare listening (to listen)* to him.
သူပြောတာကို နားမခံနိုင်တော့ဘူး။
11. My watch *needs repairing (to be repaired)* as soon as possible.
ငါ့နာရီက... အတတ်နိုင်ဆုံး မြန်မြန်ပြင်ဖို့လိုနေပြီ။

ဒါလေးကိုသိမ်းဖြားမှတ်လိုက်...
stop

- ဒီစကားလုံးကို ပုံစံနှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရပေမဲ့... အဓိပ္ပါယ်ကလုံးဝကွာခြားသွားပြီ။
- We *stopped talking*.
ငါတို့စကားပြောတာရပ်လိုက်ကြတယ်။
(ပြောနေတဲ့စကားကိုရပ်လိုက်ကြတာ)
 - We *stopped to talk*.
ဒီမှာက... ရပ်တော့ရပ်တာပဲ။ ဒါပေမဲ့စကားပြောနေတာကိုရပ်တာမဟုတ်ဘူး။ စကားပြောဖို့အတွက်ရပ်တာ။ တစ်ခု... ခုလုပ်နေတာကိုရပ်တာ။ ရပ်ပြီးတော့စကားပြောမယ်... ဆိုတဲ့သဘောပဲ။ သတိမထားရင်မှားတတ်တယ်။

လေ့ကျင့်ခန်း

ဒါတွေကိုအင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးလိုက်။ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် gerund တစ်ခုစီကို ဘယ်လိုသုံးထားတယ် ဆိုတာကိုပါ နားလည်အောင်ကြိုးစားကြည့်။ စာကြောင်းတိုင်းမှာ gerund တွေပါနေလိမ့်မယ်။

၁. လမ်းလျှောက်လေ့ကျင့်ခန်းဟာ . . . လူကိုလန်းဆန်းစေတယ်။
 ၂. မိုးထဲမှာကစားတာ . . . လူကိုနေမကောင်းဖြစ်စေတယ်။
 ၃. ရန်ကုန်မှာအလုပ်ရှာရတာ . . . ငါထင်သလောက်မလွယ်ဘူး။
 ၄. အိမ်ထောင်ပြုတယ်ဆိုတာ စွန့်စားခန်းတစ်ခုပါပဲ။
 ၅. ချစ်တယ်ဆိုတာတစ်ခုတည်းကို ကိုးကွယ်မိရင် . . . မီးကိုတိုးတဲ့ပိုးဖလံလိုပဲပေါ့။
 ၆. အလုပ်အကိုင်မရှိတဲ့ လူတစ်ယောက်ကိုယုံတယ်ဆိုတာ . . . မြန်မာပြည်ကကံစမ်းမဲတွေကို ယုံရသလိုပဲ။
 ၇. TV ပေါ်ကကြော်ငြာမင်းသားမင်းသမီးတွေကိုကြည့်ရတာ . . . မျောက်ရုံထဲကိုရောက်နေ သလိုပဲ။
 ၈. မြန်မာရုပ်ရှင်ကားကြည့်ရတာထက် . . . တစ်ယောက်တည်းအိပ်နေရတာကိုပိုပြီးသဘော ကျတယ်။
 ၉. မြန်မာပြည်ကရုပ်ရှင်သန့်ပြန့်တဲ့လူငယ်တွေက ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်လုပ်စားတာကိုမကြိုက်ဘူး။
 ၁၀. ရုပ်ရှင်ချောမောလှပတဲ့ ကိုရီးယားမင်းသားမင်းသမီးတွေဟာ မြန်မာဇာတ်ကားတွေကိုစိတ်ကုန် နေတဲ့ မြန်မာပရိသတ်ကြီးကိုဖမ်းစားနိုင်တယ်။
 ၁၁. ကိုရီးယားကအရည်အချင်းပြည့်ဝတဲ့ ဇာတ်ညွှန်းရေးသူနဲ့ဒါရိုက်တာတွေဟာ . . . ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင်ကားတွေထုတ်လုပ်တဲ့နေရာမှာ အဓိကကျတယ်။
- ကဲ . . . ဒါတွေဘာသာပြန်ပြီးရင် အဖြေညှိရအောင်။ ခုပေးထားတဲ့အဖြေတွေက အသေမဟုတ် ဘူးနော်။ အမျိုးမျိုးရေးလို့ရနိုင်တယ်။

Answers

1. *Walking* exercise makes a person fresh.
2. *Playing* in the rain makes a person sick.
(make + sb/sth + adj....ဆိုတာ မမေ့နဲ့)
3. *Finding* (looking for) a job in Yangon is not as easy as I thought.
4. *Getting married* is an adventure.
5. *Relying* on love alone is just like a moth flying into a fire.
6. *Believing* a person out of work is like believing the luck of the draw in Myanmar.
7. *Watching* advertising actors and actresses on T.V is like *being* in a monkey house.
8. I prefer *sleeping* alone to *watching* Myanmar movies.
9. Good-looking young people in Myanmar don't like *working* as actors or actresses.
10. Nice looking Korean actors and actresses attract Myanmar spectators fed up with *watching* Myanmar films.
11. Well-qualified Korean script writers and directors play a key role in *producing* world famous films.

3. participles

Participles တွေအကြောင်းကို Volume 2 (phrase) အခန်းမှာပြောခဲ့ပြီးပြီ။ အယ်လိုပုံစံကို participle အဖြစ် အယ်လိုသုံးတယ်ဆိုတာတွေကိုပြောခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ participle တစ်လုံးတည်းကို adjective အနေနဲ့သုံးတဲ့အခါ. . . နေရာအထား (position)နဲ့ phrase အဖြစ်သုံးတဲ့အခါနေရာအနေအထားတွေကိုအသေးစိတ်ပြောပြီးပြီ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒါတွေက adjective အဖြစ်သုံးပုံတွေလောက်ပဲရှိသေး

တယ်။ စိစာအုပ်မှာ adjective ရှုထောင့်ကထပ်ပြည်ပြောမယ်။ ပြီးတော့လုံးဝမပြောရသေးတဲ့ adverb အနေနဲ့သုံးပုံ၊ participle clause (ပိုပြီးတိတိကျကျပြောရရင် adverbial participle clause) အနေနဲ့ သုံးပုံကိုပြောမယ်။ ဒါတွေဟာစာရေးတာမှာတင်မကဘူး... စာဖတ်တဲ့နေရာမှာပါသိထားဖို့လိုတယ်။ မသိလို့မဖြစ်ဘူးနော်။

Participles နှစ်မျိုးရှိတာသိပြီးပြီနော်။

Present participle (Ving form)ဟာ မပြီးပြတ်သေးဘဲ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်နေတဲ့သဘော ရှိလို့ *incomplete or imperfect action* လို့ခေါ်တယ်။

Past participle (Ved/en form)ကိုလုံးဝပြီးပြတ်သွားတဲ့ အဓိပ္ပါယ်နဲ့သုံးတယ်။ ဒါကြောင့် *completed action* လို့ခေါ်တယ်။ ဆက်ဖတ်ကြည့်၊ ပိုက်ရှင်ပိုပြီး ရှင်းသွားမယ်။

usage

1. as adjective
2. as adverb
3. as participle clause

ခုပေးထားတဲ့ အသုံးပြုပုံ(၃)မျိုးကို တစ်ခုချင်းကြည့်ရအောင်...

1. as adjective

Participles တွေဟာ verb ကဖြစ်လာတဲ့ adjectives ခွဲဖြစ်လို့ (partly a verb and partly an adjective) ရောနေတယ်။ ဒါကြောင့် verbal adjective လို့ခေါ်တယ်။

Participle နှစ်မျိုးလုံးကို adjective အနေနဲ့သုံးလို့ရပေမဲ့ သဘောသဘာဝချင်းမတူဘူး။ ဒါကြောင့် တစ်ခုချင်းပြောမယ်။

(a) **present participle**

ဖြူလုပ်နေတဲ့သဘောနဲ့သုံးတယ်။

- a *crying* girl (or)
- a girl *crying*

ငိုနေတဲ့ကောင်မလေး

ဒီမှာကြည့်လိုက်ရင်... ကောင်မလေးကငိုနေတာ။ ငိုနေတုန်း။ မပြီးသေးဘူး။ ငိုတယ်ဆိုတဲ့ အလုပ်ကိုသူ့ကိုယ်တိုင် လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့ကို active participle လို့ခေါ်တယ်။

သုံးတဲ့အခါ crying ကို noun ရဲ့ရှေ့ဘက်ကရေး၊ နောက်ဘက်ကပါထားလို့ရတယ်။

ဒါပေမဲ့....

a girl *crying in the room*

အခန်းထဲမှာငိုနေတဲ့ကောင်မလေး။

ဒီမှာကျတော့ တစ်လုံးတည်းမဟုတ်တော့ဘူး။ phrase ဖြစ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့် ရှေ့ဘက်မှာ ထားလို့မရတော့ဘူး။ နောက်ဘက်မှာပဲရတယ်။

(Single adjective ကို ရှေ့ဘက်မှာထားလို့ရတယ်ဆိုတာ Volume 2 မှာပြောခဲ့တာ ခါတ်ပြား ဆိုရင်ပေါက်လောက်ပြီနော်)

နောက်ထပ်ကြည့်လိုက် -

- a *crawling* baby (or)

a baby *crawling* - တွားသွားနေတဲ့ကလေး

ဒါပေမဲ့....

a baby *crawling on the floor.*

ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာတွားသွားနေတဲ့ကလေး

ဒီမှာ crawling on the floor က phrase ဖြစ်သွားပြီ။ ဒါကြောင့်နောက်ဘက်မှာပဲရမယ်။
အရှေ့ဘက်မှာမရတော့ဘူး။ phrase အကြောင်းမသိသေးရင် Volume 2 တိုပြန်ဖတ်လိုက်။ ဒီပုံစံလေး
တွေကိုကိုယ်တိုင်ဖန်းတီးကြည့်လိုက်. . .

- a *falling* leaf

a leaf *falling*

- ကြွနေတဲ့သစ်ရွက်

a leaf *falling to the ground*

မြေကြီးပေါ်ကိုကြွနေတဲ့သစ်ရွက် (ရွှေ့မှာထားလို့မရဘူး)

- a *swimming* fish

a fish *swimming*

- ရေကူးနေတဲ့ငါး

a fish *swimming in the water*

ရေထဲမှာရေကူးနေတဲ့ငါး (ရွှေ့ဘက်မှာထားလို့မရဘူး)

- *running* water

the water *running*

- စီးဆင်းနေတဲ့ရေ

the water *running in the creek*

ချောင်းထဲမှာ စီးဆင်းနေတဲ့ရေ

- *pouring* rain

the rain *pouring*

- ရွာနေတဲ့မိုး

the rain *pouring all the day*

တစ်နေ့ကုန်ရွာနေတဲ့မိုး

- *leaking* roof

the roof *leaking* - ရေယိုနေတဲ့ခေါင်မိုး

the roof *leaking whenever rain comes*

မိုးရွာတိုင်းမိုးယိုနေတဲ့ခေါင်မိုး

ကဲ... ဒါလောက်ဆိုရင်ရပြီ

ဒီလိုမှတ်လိုက်

ဘယ် verb ကိုမဆို (transitive or intransitive) present participle ပုံစံသုံးလို့ရတယ်။

သုက active participle လေး၊ passive မှမဟုတ်တာ၊ နောက်တစ်ခုသိထားရမှာက...။

သုကိုသုံးရင် လုပ်ဆောင်ချက်ကမပြီးပြတ်သေးဘူး၊ (still going on) ဆိုတာမပေးနဲ့။

ဒီပုံစံသုံးတဲ့ noun တွေအားလုံးဟာ ပြုလုပ်သူတွေ၊ သူတို့ကလုပ်နေတာ။

(b) past participle

သုကိုတော့ transitive verb တစ်လုံးတည်းကိုပဲသုံးလို့ရတယ်။ သုနဲ့တွဲလိုက်ရင်...။ အထူးပြု

ခံရတဲ့ noun ဟာ ပြုလုပ်ခြင်းကိုခံရတာ။ ဒါကြောင့် passive participle လို့ခေါ်တယ်။

လုပ်ဆောင်ချက် ကလုံးဝပြီးပြတ်သွားပြီ၊ completed action.

ဒီလို

purified water (or)

the water *purified* - သန့်စင်ထားတဲ့ရေ

သန့်စင်ပြီးလို့ သန့်ရှင်းတဲ့ရေဖြစ်နေပြီ (ရေကသန့်စင်ခြင်းကိုခံရတယ်)

နေရာအနေအထား (position) က ရှေ့ရော... နောက်ပါထားလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့...

the water *purified systematically*

ဒီပုံဆိုင်ရင် . . . purified systematically (phrase) ကိုနောက်မှာပဲ ထားလို့ရတယ်။ ရှေ့မှာပြော

ခဲ့တဲ့ပုံစံအတိုင်းမှတ်လိုက်။

ဒီပုံစံမျိုးတွေကို ကိုယ်တိုင်ဖန်းတီကြည့်ပါ။

- a *retired* officer
an officer *retired* - အနားယူထားတဲ့အရာရှိ
- an *unseen* man
a man *unseen* - မမြင်ဘူးတဲ့လူ
- a *fallen* flower
a flower *fallen* - အကြွေပန်း
- a *married* man
a man *married* - အိမ်ထောင်ရှိတဲ့လူ
- *uncooked* rice
the rice *uncooked* - မချက်ရသေးတဲ့ထမင်း (ဆန်)
- *boiled* water
the water *boiled* - ကျိုထားတဲ့ရေနွေး (ဆူပြီးသား)
- *faded* colour
the colour *faded* - လွင့်ပြယ်နေတဲ့အရောင်
- a *withered* flower
a flower *withered* - နွမ်းနေတဲ့ပန်း
- *pounded* chilli
the chilli *pounded* - ဖြပ်သီးထောင်း
- *baked* shrimp-paste
the shrimp-paste *baked* - ငါးပိဖုတ်
- *locked* heart

the heart *locked*

- သော့ခတ်ထားတဲ့နှလုံးသား

ဒါတွေအားလုံးရှေ့ရော နောက်ရောထားလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုဆိုရင်တော့ နောက်မှာပဲရမယ်။

the heart *locked for you.*

ကဲ... ဒါဆိုတော်လောက်ပြီ၊ ကျွန်တာကိုယ်ဟာကိုယ်လုပ်ကြည့်၊ ဆရာကိုပဲအားကိုး မနေနဲ့။

မြန်မာစကားရှိပါတယ်။ ဟိုဟာချည်းပဲအားမကိုးနဲ့... ကိုယ်ကလည်း ဟိုဟာလုပ်ပေးမှ။

Transitive verb ဆိုရင်ဒီလိုပုံစံသုံးလို့ရတယ်။ ရဲရဲသုံး၊ စိတ်ချလက်ချသုံး၊ မမှားစေရဘူး။

ဒီပုံစံသုံးထားတဲ့ nouns တွေအားလုံးပြုလုပ်သူမဟုတ်ဘူး။ ခံရသူတွေ။

(c) compound adjective

စာရေးတဲ့အခါမှာ... ဒါသိပ်အရေးကြီးတယ်။ ရှေ့အခန်းမှာ compound noun အကြောင်း ပြောရင်းနဲ့စကားစပ်လို့ (ပုံစံချင်းလည်းဆင်ဆင်ဖြစ်နေလို့) compound adjective တွေထည့်ပေးခဲ့တယ်။

ခု... ဒီမှာနည်းစံနစ်၊ ပုံစံတွေပြောပြမယ်။ တစ်သက်လုံးမှတ်ရမှာ၊ ဖြစ်နိုင်ရင်နောင်ဘဝအထိ မှတ်လိုက်။

ရှေ့မှာ noun, adverb, adjective တစ်ခုခုကို နောက်က present participle or past participle နဲ့တွဲပေးပြီး hyphen (-)နဲ့ဆက်ပေးလိုက်ရင် compound adjective ဖြစ်သွားတယ်။

Present participle တွဲပေးလိုက်ရင် active participle ဖြစ်သွားပြီး past participle တွဲပေးလိုက်ရင်တော့ passive participle ဖြစ်တာပေါ့။ မခက်ပါဘူး။

Participles တွေရဲ့ရှေ့မှာလာလို့ရတာက noun, adverb, adjective တွေ၊ တစ်ခုချင်းပြောမယ်။

1. noun + participle = adjective

နှစ်မျိုးရှိတယ်

(i) *noun + present participle = adjective*

Noun တစ်ခုရဲ့ နောက်မှာ present participle တွဲပုံစံကိုအရင်ပြောမယ်။

a self-teaching student	= မိမိကိုယ်... မိမိ... ပြန်သင်တဲ့ကျောင်းသား
a girl-chasing boy	= ကောင်မလေးတွေနောက်လိုက်တဲ့ကောင်လေး
a Myanmar-speaking tourist	= မြန်မာစကားပြောတဲ့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်
a newspaper-reading man	= သတင်းစာဖတ်နေတဲ့လူကြီး
a tea-making boy	= လက်ဘက်ရည်ဖျော်တဲ့ကောင်ကလေး
job-hunting people	= အလုပ်ရှာနေတဲ့လူတွေ
a clothes-making girl	= အဝတ်ချုပ်တဲ့ကောင်မလေး

ဒီပုံစံအားလုံးမှာ noun + present participle = adjective ပုံစံတွေပေးထားတယ်။ Dictionary တွေမှာ စကားလုံးတိုင်းမပါနိုင်ဘူး။ လိုအပ်တာတွေကို ဒီလိုပုံစံနဲ့တိုးရတယ်။

နောက်တစ်မျိုး...

(ii) noun + past participle = adjective

Noun နောက်မှာ past participle (ved/en) တွဲပေးတဲ့ ပုံစံတွေက ဒီလို... .

a self-managed business	= ကိုယ်တိုင်လုပ်တဲ့စီးပွားရေးလုပ်ငန်း
a home-made snacks	= အိမ်မှာလုပ်တဲ့မုန့်
a government-built bridge	= အစိုးရကတည်ဆောက်ပေးတဲ့တံတား
US-led troops	= အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့တပ်ဖွဲ့တွေ
an American-controlled area	= အမေရိကန်ထိန်းချုပ်ထားတဲ့ဒေသ
Mandalay-made slippers	= မန္တလေးမှာလုပ်တဲ့ခြေညှပ်ဖိနပ်
a storm-stricken city	= မုန်တိုင်းဒဏ်ခံစားရတဲ့မြို့
an earthquake-hit province	= ငလျင်ဒဏ်ခံရတဲ့ပြည်နယ်
a US-raided country	= အမေရိကန်ကျူးကျော်မှုကိုခံရတဲ့တိုင်းပြည်
a police-watched man	= ရဲကစောင့်ကြည့်တာကိုခံရတဲ့လူ

ကဲ... ဒါဆိုရလောက်ပြီ။ ဒီမှာပေးထားတဲ့ compound adjective (noun-past participle) တွေက နောက်မှာရှိတဲ့ noun ကိုအထူးပြုတယ်။ အဲဒီ noun က ပြုလုပ်ခြင်းကိုခံရတာ။ ဒီပုံစံသုံးမယ်ဆိုရင်

transitive verb ဖြစ်ရမယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

နောက်တစ်မျိုးသွားဗယ်

2. adverb + participle = adjective

နှစ်မျိုးရှိတယ်

(i) *adverb + present participle = adjective*

Present participle ရှေ့မှာ adverb တွဲပြီးသုံးနိုင်တယ်။ ဒီပုံစံမှာ hyphen မပါဘဲသုံးလေ့ရှိတယ်။

a beautifully *dancing* girl = လှပစွာကနေတဲ့ကောင်မလေး

a sweetly *smiling* actress = ချိုသာစွာပြုံးနေတဲ့မင်းသမီး

an attractively *teaching* teacher = စိတ်ဝင်စားအောင်သင်နေတဲ့ဆရာ

a soundly *sleeping* baby = နှစ်ခြိုက်စွာအိပ်နေတဲ့ကလေး

a frankly *speaking* girl = ပွင့်လင်းစွာစကားပြောတတ်တဲ့ကောင်မလေး

ရှေ့မှာရှိတဲ့ ly-ending adverbs တွေဟာ နောက်မှာရှိတဲ့ adjectives တွေကိုအထူးပြုတယ်။

နောက်ဆုံးက nouns တွေကိုအထူးပြုတာ မဟုတ်ဘူး။

(ii) *adverb + past participle = adjective*

Adjective နောက်မှာ past participle တွဲပြီးသုံးတယ်။ hyphen နဲ့တွဲတယ်။ စာရေးတဲ့ အခါသိပ်ပြီးအသုံးဝင်တယ်။

well-*trained* students = ကောင်းကောင်းလေ့ကျင့်ထားတဲ့ကျောင်းသားတွေ

a newly-*born* baby = မွေးကင်းစကလေးငယ်

recently-*married* couple = မကြာသေးခင်ကလက်ထပ်ထားတဲ့စုံတွဲ

a well-*known* teacher = နာမည်ကြီးတဲ့ဆရာ

much-*travelled* tourists = ခရီးများများသွားတဲ့ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေ

unusually-*dressed* woman = ထူးထူးခြားခြားဝတ်ထားတဲ့အမျိုးသမီး

a fully-grown boy = အရွယ်ရောက်နေတဲ့ကောင်လေး

ဒီပုံစံမှာ *hypo(-)* မပါပဲခွဲရေးတာလဲရှိတယ်။ အထူးသဖြင့် *ly-ending adverbs* တွေ၊

Dictionary ထဲမှာအသေတွဲပေးထားတဲ့ စကားလုံးဆိုရင်တော့ အဲဒီအတိုင်းပဲသုံးပါ။

ဒီလို...

an easily *broken* cup = အလွယ်တကူကွဲနိုင်တဲ့ခွက်

a beautifully *painted* house = လှပစွာဆေးသုတ်ထားတဲ့အိမ်

a neatly *cleaned* kitchen = သပ်ယပ်သန့်ရှင်းထားတဲ့မီးဖိုချောင်

a poorly *lighted* hut = မီးမှိန်မှိန်ထွန်းထားတဲ့တဲကလေး

a slowly *fried* vegetables = မီးအရှိန်လေးနဲ့ကြော်ထားတဲ့ အသီး၊အရွက်

a fiercely *fighting* battle = ပြင်းထန်စွာတိုက်တဲ့စစ်ပွဲ

swiftly *flying* birds = လျင်မြန်စွာပျံနေတဲ့ငှက်တွေ

ဒါဆိုရလောက်ပြီနော်၊ ကျန်တာကိုယ်တိုင်ဖန်တီးကြည့်ပါ။

နောက်ဆုံးတစ်မျိုး

3 adjective + *participle* = adjective

(i) adjective + *present participle* = adjective

ဒီလိုသုံးတဲ့ပုံစံက အသစ်အဆန်းမဟုတ်ပါဘူး။ ဒီလိုနှစ်လုံးကပ်ပြီးသုံးရင်... ရှေ့က adjective

ဟာ နောက်က adjective ကိုအထူးပြုတယ်။ ဒီအကြောင်း Volume 2 မှာပြောပြီးပြီ။

a long-suffering worker = သည်းခံစိတ်ရှည်သောအလုပ်သမား

a long-standing promise = ကြာရှည်ပေးထားတဲ့တံတိ

a hard-working student = ဝီရိယရှိသောကျောင်းသား

quick-growing plants = အကြီးမြန်တဲ့အပင်တွေ

sharp-smelling toddy juice = အနံ့ပြင်းတဲ့ထန်းရည်

a good-looking man	= ရုပ်ရည်သန့်ပြန့်တဲ့လူ
sweet-smelling flowers	= ပွေးတဲ့ပန်းတွေ
long-lasting food	= ကြာရှည်ခံတဲ့အစားအစာ
an easygoing man	= အပူအပင်ကင်းမဲ့စွာနေတတ်တဲ့လူ
ရွှေ့မှာရှိတဲ့ adjective က... နောက်မှာရှိတဲ့ adjective ကိုအထူးပြုတဲ့ဆိုတာမပေးနဲ့။	

(ii) *adjective + past participle = adjective*

ဒီပုံစံလည်းအသုံးများတယ်။ မသိလိုမဖြစ်ဘူး။ ထူးခြားတာက... ရွှေ့ရော... နောက်ရော နှစ်ခုလုံး adjectives တွေဖြစ်နေတယ်။

a bad-tempered boy	= စိတ်ဓါတ်မကောင်းတဲ့ကောင်လေး
a hot-tempered lady	= ဒေါသထွက်လွယ်တဲ့အမျိုးသမီး
a hot-blooded man	= ဒေါသပေါက်ကွဲတတ်တဲ့သူ
cold-blooded creatures	= သွေးအေးသတ္တဝါများ
a cold-hearted woman	= စာနာစိတ်ကင်းမဲ့တဲ့မိန်းမ
a borken-hearted girl	= အသဲကွဲနေတဲ့ကောင်မလေး
a far-sighted teacher	= အမြော်အမြင်ရှိတဲ့ဆရာ
an evil-minded person	= စိတ်ဓါတ်ညံ့ဖျင်းတဲ့လူ
a long-winded teacher	= ယျင်းစရာကောင်းတဲ့ဆရာ
short-lived success	= ခဏတာအောင်မြင်မှု

ဒီပုံစံကအသုံးများပြီးကျယ်ပြန့်တယ်။ စကားလုံးတိုင်းကိုတော့ ဒီပုံစံသုံးလို့မရဘူး။ ဒါကြောင့် သတိထားရမယ်။ စာများများဖတ်ရင်အတွေ့အကြုံများလာမယ်။ အလိုလိုသိလာမယ်။

ဒါပေမဲ့ အသေမှတ်လို့ရတာတွေလည်းရှိတယ်။ ဒီမှာ - "hearted" ဆိုတဲ့စကားလုံးမျိုးပေါ့။ သူက suffix (နောက်ကပေါင်းတဲ့စကားလုံး) ဆိုတော့... စိတ်ထားနဲ့ပတ်သက်ရင်ဘယ်ဝါ adjective မျိုးနဲ့မဆိုပေါင်းလို့ရတယ်။

ဥပမာ

tender-hearted = ချစ်ခင်တတ်သည့်စိတ်ထားရှိသော

good-hearted = စိတ်ကောင်းရှိသော

ဒါတွေပြောရင်း စကားစပ်လိုပြောချင်သေးတယ်။ ဒီမှာ participles အကြောင်းပြောနေလို့ သူနဲ့ဆုံးတဲ့ adjective တွေပုံစံကိုပြောတာ။ ဒါတင်မကသေးဘူး original adjective တွေနဲ့လုပ်တဲ့ ဒီပုံစံ လုပ်လို့ရတယ်။ ဒီလို. .

- orange-yellow robe - လိမ္မော်ဝါရောင်သင်္ကန်း
- sky-high building - မိုးထိုးနေတဲ့အဆောက်အဦ
- ocean-deep love - သမုဒ္ဒရာလောက်နက်ရှိုင်းတဲ့မေတ္တာ
- ocean-blue design - ပင်လယ်ပြာပုံစံဒီဇိုင်း

ဒီလိုမှတစ်ဆင့်

Compound adjective လုပ်မယ်ဆိုရင် နောက်မှာ adjective တစ်လုံးရှိရမယ်။
 ဘယ်ပုံစံ adjective မဆိုဖြစ်တယ်။ ရှေ့မှာရှိရမှာက noun, adjective or adverb ...
 တစ်ခုခုဖြစ်ရင်ရပြီ။ compound noun လုပ်ချင်ရင် ရှေ့ရောနောက်ရော noun
 တွေဖြစ်ရမယ်။ အဲဒါနောက်ဘဝအထိမှတ်လိုက်။

Exercise -

ခုပေးထားတဲ့လေ့ကျင့်ခန်းတွေကို အင်္ဂလိပ်လိုပြန်ရေးပါ။ စောစောကပြောခဲ့တဲ့ပုံစံတွေအတိုင်း ပေါ့. . . အထူးပြုခံရတဲ့ noun ဟာ. . . သူကလုပ်နေတာလား၊ ဒါမှမဟုတ် သူကပြုလုပ်ခံရတာလား၊ ခွဲခြားတတ်ဖို့လိုတယ်။ ဒါမှ present participle or past participle ကိုမှန်မှန်ကန်ကန်သုံးတတ်မယ်။

၁. တေးဂီတထုတ်လုပ်တဲ့ကုမ္ပဏီ
၂. ကျားဖမ်းတဲ့ပိုက်
၃. မြန်မာပြည်ကတည်ထောင်တဲ့သတင်းစာ
၄. အမေရိကန်သိမ်းပိုက်ထားတဲ့မြို့
၅. ရဲကအလိုရှိနေတဲ့လူတွေ
၆. ပြည်တွင်းမှာဖြစ်တဲ့ကား
၇. ဟာရီကိန်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်သွားတဲ့မြို့
၈. ချစ်စိတ်ဝင်နေရတဲ့ကောင်မလေး
၉. အလွယ်တကူကွဲအက်နိုင်တဲ့ဖန်ခွက်
၁၀. သေသေသပ်သပ်ဝတ်ဆင်တဲ့အမျိုးသမီး
၁၁. ကျကျနနပြင်ဆင်ထားတဲ့ အခန်းအနား
၁၂. ကျက်သရေရှိစွာပုံဖော်ထားတဲ့အိမ်
၁၃. နမော်နမဲ့ဆောက်ထားတဲ့တံတား
၁၄. အရှက်မရှိသရုပ်ဆောင်တဲ့မင်းသမီး
၁၅. တိတ်တဆိတ်ငိုကြွေးနေတဲ့ညတွေ
၁၆. လျင်မြန်စွာတိုးတက်နေတဲ့လူငယ်တွေ
၁၇. စိတ်ဝါတ်ကြံ့ခိုင်တဲ့လူကြီး
၁၈. ကြင်နာစိတ်ရှိတဲ့မိခင်
၁၉. ကောက်ကျစ်စိတ်ရှိတဲ့လူတွေ
၂၀. စိတ်တိုတတ်တဲ့ကောင်
၂၁. စကားပြောချိုသာတဲ့ကောင်မလေး
၂၂. ကိုယ်ချင်းစာတတ်တဲ့လူ
၂၃. စိတ်ယုတ်မာရှိတဲ့လူတွေ

၂၄. အမြော်အမြင်နည်းတဲ့အမျိုးသမီး

၂၅. အရောင်ဖျော့တဲ့ပန်းချီကား

အဲဒါတွေဘာသာပြန်ပြီးမှ ဒီအဖြေကိုကြည့်၊ တချို့နေရာတွေမှာ နောက်ထပ်တစ်
နည်းနဲ့ရေးလို့ရနိုင်တယ်။

1. a music-*producing* company
2. a tiger-*hunting* net
3. Myanmar-*established* newspaper
4. an American-*occupied* town
5. police-*wanted* people
6. local-*made* cars
7. hurricane-*hit* towns
8. a love-*touched* girl
9. an easily-*broken* glass
10. a neatly-*dressed* lady
11. a well-*prepared* ceremony
12. a gracefully-*designed* house
13. a carelessly *built* bridge
14. a shamelessly *acting* actress
15. secretly *weeping* nights
16. rapidly *improving* young people
17. a strong- *minded* man
18. a kind-*hearted* mother
19. wicked-*hearted* people

20. a short-tempered guy
21. a soft-spoken girl
22. a soft-hearted person
23. evil-minded people
24. a short-sighted woman
25. a light-coloured painting

2. as adverb

တချို့ participle တွေကို adverb အနေနဲ့သုံးလို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ်လက်တွေ့မှာ present participle ကိုအသုံးများလို့ ဒီအခန်းမှာပဲ ဒီပုံစံတွေကိုပြောမယ်။

ဗီလီ...

1. she fled *screaming*.

ကောင်မလေး... စူးစူးဝါးဝါးအော်ပြီးထွက်ပြေးတယ်။

ဒီမှာ screaming (present participle) ဟာ fled (verb) ကိုအထူးပြုတယ်။ ဒါကြောင့် adverb ဖြစ်သွားပြီပေါ့။

2. The crazy actor acts *moving like a monkey*.

ပေါကြောင်ကြောင်မင်းသားက မျောက်လိုလှုပ်ရှားပြီးသရုပ်ဆောင်တယ်။

3. The horse came *running*.

မြင်းကပြေးပြီးလာတယ်။

4. The girl danced *wearing a pale red flower*.

ကောင်မလေးက အနီဖျော့ဖျော့ရောင်ပန်းကိုပန်ပြီးကတယ်။

5. The guerrillas fought *shouting*.
ပြောက်ကျားတွေကအော်ဟစ်ပြီးတိုက်ခိုက်ကြတယ်။
6. Some people talk *eating something*
တချို့လူတွေက . . . တစ်ခုခုကိုစားရင်းနဲ့စကားပြောကြတယ်။
7. That guy speaks *lighting a cigarette*.
အဲဒီကောင်စီးကရက်မီးညှိရင်းစကားပြောတယ်။
8. Some drivers drive *chewing betel quids*.
တချို့ခရိုင်ဘာတွေကကွမ်းယာဝါးရင်းကားမောင်းကြတယ်။
9. The thief ran away *whistling*.
သူခိုးကလေချွန်ပြီးထွက်ပြေးတယ်။
10. The guard silently went out *locking the door*.
အစောင့်ကသော့ပိတ်ပြီးတိတ်တိတ်ကလေးထွက်သွားတယ်။
11. You shouldn't speak *laughing*.
မင်း. . . ရယ်ပြီးစကားမပြောသင့်ဘူး။
12. The baby advanced *crawling*.
ကလေးငယ်ကတွားပြီးသွားတယ်။
13. Some little birds fly *singing*.
တချို့ငှက်ကလေးတွေဟာ သီချင်းဆိုရင်းပျံကြတယ်။
14. The unpleasant looking actress walks *shaking*.
ရုပ်ရည်ညံ့ဖျင်းတဲ့မင်းသမီးကလှုပ်ခါပြီးလမ်းလျှောက်တယ်။
15. Love comes *closing its eyes*.
အချစ်ဆိုတာမျက်စိမှိတ်ပြီးလာတတ်တယ်။

16. A problem comes *bringing others*.
ပြဿနာဆိုတာ အဖော်အပေါင်းနဲ့လာတယ်။
17. He took a bus *dozing off*.
သူဟာ . . . အိပ်ငိုက်ပြီးဘတ်(စ်)ကားစီးတယ်။
18. She sings *smiling sweetly*.
ကောင်မလေးက . . . ချိုသာစွာပြုံးသီချင်းဆိုတယ်။
19. The dog sunbathes *lying on the grass*.
ဒီခွေးဟာ . . . မြက်ခင်းပေါ်မှာလဲလျောင်းပြီးနေပူစာလှူတယ်။
20. They went on a journey *driving slowly*.
သူတို့ . . . ကားကိုဖြေးဖြေးမောင်းပြီးခရီးထွက်ခဲ့ကြတယ်။
21. Crocodiles usually hunt the prey *floating on the water*.
မိကျောင်းတွေဟာ . . . ရေမှာပေါ်နေပြီး သားကောင်ကိုဖမ်းကြတယ်။
22. The audience paid attention to the vocalist, *sitting sliently*.
ပရိသတ်ကငြိမ်သက်စွာထိုင်ပြီး . . . အဆိုတော်ကိုအာရုံစိုက်(နားထောင်)တယ်။
23. When the new building collapsed, everybody was *looking up* in surprise.
အဆောက်အဦးသစ်ပြိုကျတဲ့အခါ . . . လူတိုင်းဟာအပေါ်ကိုမော့ကြည့်ပြီး အံ့အားသင့်နေကြတယ်။
24. Don't disturb me *talking too much*.
စကားအရမ်းပြောပြီး . . . ငါ့ကိုလာမနှောင့်ယှက်နဲ့။
ဒီပုံစံတွေမှာ participles တွေကို adverbs အနေနဲ့သုံးထားတာ။

adjective or adverb?

ဒီအဆင့်ရောက်နေပြီဆိုတော့ present participle ကိုသုံးထားတာဟာ "adjective or adverb?" ဆိုတာကိုခွဲခြားသိသင့်တယ်။ ဝါးတားတားသိရုံလောက်နဲ့လည်းစာရေးလို့တော့ရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဝါးတားတားအဆင့်လောက်နဲ့ကျေနပ်မနေနဲ့။

အင်္ဂလိပ်စာကိုဖတ်တဲ့နေရာဖြစ်ဖြစ်၊ ရေးတဲ့နေရာမှာဖြစ်ဖြစ် သေးသေးမွှားမွှားလေး particle ကအစ... စကားလုံးတစ်လုံးစီရဲ့လုပ်ဆောင်ချက်(function)ကိုသိအောင်ကြိုးစားမှတော်ရုံကျမယ်။ ဝါးတားတားဆိုရင်... သူလိုငါလိုပဲဖြစ်နေမယ်။ ထူးချွန်လာမှာတော့မဟုတ်ဘူး။ စာရေးတယ်ဆိုတာ grammar စည်းဝိုင်းထဲကရေးရတာ။ နည်းနည်းမှဘောင်ကျော်လို့မရဘူး။

ဇယား... ဖြန့်

- I found a *crying* girl. (adj)
- The girl came *crying*. (adv)

ဒီနှစ်ကြောင်းကိုယှဉ်ကြည့်လိုက်။ ပထမတစ်ကြောင်းက... "ငိုနေတဲ့ကောင်မလေးကိုတွေ့တယ်"

သဘောက... တွေ့လိုက်တဲ့အချိန်မှာ... ကောင်မလေးငိုနေတယ်။ "ငိုနေတယ်" ဆိုတဲ့ စကားလုံးဟာ... ကောင်မလေးဘာလုပ်နေတယ်ဆိုတာကိုပြောနေတယ်။ ကောင်မလေးကို အထူးပြု(modify)တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့ကို adjective အဖြစ်သတ်မှတ်လိုက်။

ဒုတိယစာကြောင်းမှာ... "ကောင်မလေးငိုပြီးလာတယ်" "ငိုပြီး" ဆိုတဲ့စကားလုံးဟာ... "လာတယ်" ဆိုတဲ့စကားလုံးကို အထူးပြုတယ်။ Verb ကိုအထူးပြုတော့ adverb ပဲပေါ့။

ဒါလေးတွေဖြန့်လိုက်

1. The girls *talking* are from our class. (adj)
- They are sitting *talking*. (adv)

2. We see *twinkling* stars in the sky. (adj)
The stars move *twinkling*. (adv)
3. The girl *stepping gently* looks weak. (adj)
He entered *stepping gently*. (adv)
4. Someone *singing* in the room seems to be a vocalist. (adj)
Someone came *singing*. (adv)
5. The monkey *jumping* is very stupid. (adj)
The monkey runs away *jumping*. (adv)
6. The students *reading* look studious. (adj)
He usually stays *reading* alone. (adv)

ဒါဆိုရင်သဘောပေါက်ပြီ။ ဒီအဆင့်ဆိုရင်တော့... ကိုယ်သုံးတဲ့စကားလုံးရဲ့ structure ကိုသိထားဖို့လိုတယ်။ အထူးသဖြင့် verbs တွေနဲ့ တချို့ nouns (with collocations) တွေရဲ့ structure တွေကို သိထားမှစာရေးလို့ရမယ်။

ဥပမာ

US troops *made a raid on* Iraq.

ဒီမှာ made a raid (on)ဆိုတဲ့ collocation ကိုဒီအတိုင်းရေးမှရတယ်။

gerund or participle?

ဒီနှစ်မျိုးခွဲခြားပြီးမသိရင် ဘယ်လိုစာရေးမလဲ။ Gerund နဲ့ပုံစံတူနေတာက present participleဒါပေမဲ့ အသုံးအနှုန်းကွာတယ်။ အတွေ့အကြုံများလာရင် ကြည့်လိုက်တာနဲ့သိလာလေ့မယ်။

မသိသေးရင် ဒါလေးကိုမှတ်လိုက်။

1. Gerund ကို noun အနေနဲ့သုံးတယ်။ ဒါပေမဲ့ participle ကို noun အနေနဲ့မသုံးဘူး။
2. Participle ကို adjective အနေနဲ့ noun ရဲ့ရှေ့ရောနောက်ရောထားလို့ရပေမဲ့. . . gerund ကို noun ရဲ့ရှေ့မှာပဲရတယ်။ နောက်ဘက်မှာ ထားလို့မရဘူး။

ထပ်ပြီးသိရမှာက. . . gerund ကို noun ရဲ့ရှေ့မှာထားပြီးသုံးရင် hyphen ထည့်ပြီး compound noun အနေနဲ့သုံးပေမဲ့ participle ကိုသီးခြားသုံးတယ်။ နားရွပ်သွားပြီးလား။

ဒီလိုလေ...

a *dancing*-master (dancinggerund)
 a *dancing* boy (dancing.....participle)
 a boy *dancing* (dancing.... participle)
 (master - dancingမလုပ်နဲ့)

3. Participle ကို clause အနေနဲ့သုံးနိုင်ပေမဲ့ gerund ကို အဲဒီလိုသုံးလို့မရဘူး။
4. Participle ကို adverb အနေနဲ့သုံးနိုင်ပေမဲ့ gerund ကို အဲဒီလိုသုံးလို့မရဘူး။
5. Gerund ရဲ့အဓိပ္ပါယ်ဟာ. . . “ခြင်း”နဲ့ဆုံးတယ်။
 (ဥပမာ - သွားခြင်း၊ လာခြင်း) participle ကိုအဲဒီလိုအဓိပ္ပါယ်ပြန်လို့မရဘူး။

ဒါတွေကို ယူ၍ ဖြေဆိုနော်...

1. We saw him *walking*. (participle)
2. We don't like *walking*. (gerund)
3. We came *walking*. (participle)
4. I left him *sleeping*. (participle)
5. *Sleeping* is a kind of taking a rest. (gerund)
6. He lies *sleeping*. (participle)
7. I don't know the *running* boy. (participle)
8. *Running* is good for young people. (gerund)
9. He arrived *running*. (participle)
10. I'm tired of *waiting*. (gerund)
11. She got out *talking*. (participle)
12. Who's the girl *talking*? (participle)
13. I caught them *drinking*. (participle)
14. I detest *drinking*. (gerund)
15. They are making a noise *drinking a lot*. (participle)

ဒါတွေကို မြင်အောင်ကြည့်။ အယ်လိုသုံးထားသလဲ၊ အာကြောင့်ပြောနိုင်သလဲ... ဆိုတာနားလည်အောင်ကြိုးစား။ အာမှမခက်ဘူးနော်။

ဒါတွေပြောလိုက်တော့... ကြုံတုန်းပြောစရာရှိလာတယ်။ သိပ်တော့အရေးမကြီးပါဘူး။

ခုပေးထားတဲ့နမူနာတွေထဲမှာ object နောက်မှာပေးထားတဲ့ participle ကို adjective အနေနဲ့ပေးထားတာ။ အဲဒါကို object complement လို့ခေါ်နိုင်တယ်။ စာရေးတဲ့ကိစ္စအတွက်တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ Grammar side ကကြည့်ရင်မြင်တတ်အောင်ပြောတာပါ။

ဒီလိုလေ...

- I found them *getting out*.
- *They watched us *talking* to tourist.

ဒီမှာပေးထားတဲ့ participles တွေကို object complement လို့ခေါ်နိုင်တယ်။

3. as participle clause

စာရေးတဲ့အခါမှာ participle ကို clause အနေနဲ့သုံးတာဟာ သိပ်ပြီးအရေးပါတယ်။ Simple sentence လောက်ရေးမယ်ဆိုရင်တော့ မလိုပါဘူး။ ကိုယ်က ဒီအဆင့်လောက်ရောက်နေပြီဆိုတော့ ဒါ... သိဖို့လိုလာပြီ။ ဒီအဆင့်မရောက်သေးဘူးဆိုရင်လည်းရောက်အောင်ကြိုးစား။ မလျော့နဲ့။ စာရေးတတ်တဲ့အဆင့်ကိုရောက်ပြီဆိုရင်တော့ အင်္ဂလိပ်ဘာသာရပ်မှာ ဘာမဆိုလုပ်လို့ရတယ်။ မွေနှောက်လို့ရတယ်။

လူတွေပြောပြနေတဲ့ four skills မှာ writing skill ကအမြင့်ဆုံး။ လူတစ်ယောက် အင်္ဂလိပ်စာဘယ်လောက်တတ်နေပြီလည်းသိချင်ရင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းလောက် အင်္ဂလိပ်လိုရေးခိုင်းကြည့်လိုက်။ ဒါမှမဟုတ် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ခိုင်းကြည့်လိုက်။ သူ့ရဲ့အရည်အချင်းကို ကွန်ပျူတာနဲ့စစ်ထုတ်လိုက်သလိုထွက်လာလေမယ်။ သူ့အောက်မှာရှိတာက reading skill ပဲ။ ဒါလည်းလျော့တော့ မတွက်နဲ့။ Dictionary ရှိနေတော့ တော်သေးတာပေါ့။ ဒါတောင်မှ ဝါးတားတားဖြစ်နေသေးတယ်။ တကယ်လုပ်ကြည့်ရင် speaking ဟာ အလွယ်ဆုံးဆိုတာသိလာမယ်။ ကျောင်းမနေခဲ့ဘဲနဲ့ အင်္ဂလိပ်စကားပြောတတ်သူတွေ ပြန်မာပြည်မှာများလာပြီ။ စကားစပ်လို့ပြောတာ။ ကဲ... လိုရင်းသွားမယ်။

Participle ကို clause သဘောမျိုးနဲ့သုံးတဲ့ပုံစံမပြောခင်... clause အကြောင်းသိထားဖို့လိုတယ်။ အရင်ထွက်ပြီးတဲ့စာအုပ်တွေမှာ ပြောပြီးပြီ။ သဘောလောက်ပြန်ပြောရရင်... clause ဆိုတာ subject နဲ့ verb ပါတဲ့ "ဝါကျပိုင်း" ကိုခေါ်တယ်။

ခုပြောတဲ့ participle clause မှာတော့ subject မပါဘူး။ subject ကိုဖြုတ်လိုက်ပြီး... verb ကို participle ပြောင်းလိုက်တယ်။ subject က main clause မှာရှိနေလို့ ဖြုတ်လို့ရတယ်။ အရမ်းဖြုတ်

လို့တော့ဘယ်ရမလဲ။ ပိုရှင်းသွားအောင်ဖိမှာကြည့်. . .

Being lazy, Tun Tun failed (in) the exam.

ထွန်းထွန်းဟာ. . . ယင်းလိုစာမေးပွဲကျတယ်။

ရှေ့မှာရှိတာ participle clause ဖြစ်ပြီး. . . နောက်က main clause.

ဒါကိုပြည့်ပြည့်စုံစုံရေးရင်ဒီလို. . .

As *Tun Tun* was lazy, he failed the exam.

ဒီမှာ sub (Tun Tun) ကိုဖြုတ်ပြီး verb (was) ကို participle ပုံစံပြောင်းတယ်။ Tun Tun ကနောက်ကိုရောက်သွားတယ်။

ဒီ clause (Being lazy) ဟာ main clause မှာရှိတဲ့ verb (failed) ကိုအထူးပြုတယ်။ Adverb အလုပ် (the work of an adverb) ကိုလုပ်တယ်။ ဒါကြောင့်သူ့ကို *adverbial participle clause* လို့ခေါ်တယ်။

ဒီအခန်းမှာ. . . participle တွေကို clause (dependant or independant) အစားသုံးထားတာ။ ဒီအကြောင်းကိုနောက်ပိုင်းမှာ analysis လုပ်ပေးထားတယ်။ အဲဒီအခန်းရောက်ရင် ပိုပြီးသဘောပေါက်လိမ့်မယ်။

Participle clause ဆိုပြီး သုံးလာကြတာရှေ့ပိုင်းမှာပြောခဲ့ပြီ။ ဒါအရေးမကြီးပါဘူး။ အရေးကြီးတာက သုံးတတ်ဖို့ပဲ။ ဒီအခန်းမှာ clause အစားသုံးတာဖြစ်လို့ participle clause ဆိုပြီးသုံးလိုက်တာပါ။

Participle clause နဲ့စာရေးတဲ့အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းပြောပြမယ်။ Present and past participle clause တွေကိုသုံးတဲ့အခါ because, as, since နဲ့တစ်ခါတစ်ရံမှာ when, if အဓိပ္ပါယ်ရတယ်။ ဒါရှေ့ပိုင်းမှာပြောပြီးပြီ။

ကဲ... (ဇာတ်...)

1. *Hearing the cry*, she rushed out.

ငိုသံကြားလို့ . . သူ(မ)အပြင်ကိုထွက်ပြေးတယ်။

ဒီမှာ *Hearing the cry* (participle clause) က . . *rushed out* (verb) ကိုအထူးပြုလို့
adverbial (participle clause) လို့ခေါ်တယ်။

2. *Thinking he was alone*, the man snatched the wallet.

သူတစ်ယောက်တည်းရှိတယ်တင်ပြီး . . ဒီလူကြီးက ပိုက်ဆံအိတ်ကိုဖျတ်ခနဲ ဆွဲယူလိုက်တယ်။

3. *Taking all the money*, the burglar went off.

ပိုက်ဆံတွေအားလုံးယူပြီးတော့ . . မောင်ထွင်းရေးသမားထွက်သွားတယ်။

4. *Looking up into the sky*, the girl counted the stars.

ကောင်းကင်ကိုမော့ကြည့်ပြီး . . မိန်းကလေးဟာ ကြယ်တွေကိုရေတွက်တယ်။

5. *Having a look at the girl*, he rushed out to approach her.

သူဟာကောင်မလေးကိုကြည့်ပြီး . . ချဉ်းကပ်ဖို့ထွက်သွားတယ်။

6. *Giving a kind kiss softly*, the mother looked at her baby with great appreciation.

ညင်ညင်သာသာ၊ ကြင်ကြင်နာနာနမ်းပြီး . . မိခင်ဟာ သူ့ကလေးငယ်ကို ချွန်းချွန်းစားစား
ကြည့်လိုက်တယ်။

7. *Sitting in silence, he remembers the lost time*
 ငြိမ်ငြိမ်လေးထိုင်ပြီး... သူဟာ တုန်ဆုံးသွားတဲ့ အချိန်ကိုသတိရနေတယ်။

8. *Gazing at the pale yellow leaves falling gradually unwillingly, he detested the scorching sun.*
 မကြွေချင်ကြွေချင်နဲ့... တဖြည်းဖြည်းချင်းကြွေနေတဲ့ ရော်ရွှင်ဝါတွေကိုငေးမောရင်း... သူဟာ အပူရှိန်ပြင်းတဲ့... သူရိန်နေမင်းကိုမုန်းလိုက်မိတယ်။

9. *Wiping warm tears rolling on her cheeks away, she regrets believing that guy.*
 ပါးပြင်ပေါ်မှာ လိမ်းဆင်းလာတဲ့ မျက်ရည်တွေကိုသုတ်ရင်း... သူ(မ)ဟာ အဲဒီလူကိုယုံမိလို့ နောင်တရတယ်။

10. *Staring at the seagulls (sea-birds) flying up and down above the wide stretch of water, he was lost in thought. (also deep in thought)*
 ရေပြင်ကျယ်ကြီးပေါ်မှာ နိမ့်ကာမြင်ကာ ပျံသန်းနေကြတဲ့ ဇင်ယော်ငှက်ကလေးတွေကိုကြည့်ရင်း... သူဟာ အတွေးရေယာဉ်ကြောမှာ နစ်ပျောခဲ့တယ်။

11. *Being love sick, he decided to leave the world.*
 နှလုံးသားဝေဒနာရဲ့ စေစားချက်ကြောင့်... သူဟာလောကကြီးကအပြီးအပိုင်ထွက်သွားဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။

12. *Walking slowly*, we missed the train.
လမ်းလျှောက်တာနှေးကွေးလို့ . . . ငါတို့ရထားမမီလိုက်ဘူး။
ခုပြောခဲ့တာအတုန်လုံးမှာ present participle သုံးထားတယ်။ ဒါကြောင့် subject ကလုပ်
တဲ့ဝါကျတွေချည်းပဲ။
နောက်ထပ်ပြောမှာက past participle clause အကြောင်း။ ဒီမှာကျတော့ subject က ပြုလုပ်
ခြင်းကိုခံရတယ်။
13. *Bitten by the dog*, he had to see the doctor.
ခွေးကိုက်ခံလိုက်ရလို့ . . . သူ ဆရာဝန်ကိုသွားပြလိုက်ရတယ်။
14. *Scolded by her mother*, she felt terribly sorry.
အမေဆူခံရလို့ . . . သူ(မ)အရမ်းစိတ်ထိခိုက်ခဲ့ရတယ်။
15. *Punished by the teacher*, he wants to keep away from school.
ဆရာရဲ့အပစ်ဒဏ်ခံလိုက်ရလို့ . . . သူကျောင်းမတက်ချင်တော့ဘူး။
16. *Drawn by the teacher*, the map looks very nice.
ဆရာဆွဲထားလို့ . . . မြေပုံကသိပ်ပြီးကောင်းတာပဲ။
17. *Cooked by my mother*, this curry is delicious.
အမေချက်ထားတာဖြစ်လို့ . . . ဒီဟင်းတသိပ်ပြီးကောင်းတာ။
18. *Cheated by their friends*, they lost everything.
သူငယ်ချင်းတွေရဲ့ အလိမ်အညာခံလိုက်ရလို့ . . . သူတို့မှာအတုန်လုံးဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။

19. *Robbed two times*, they even have nothing to eat.

နှစ်ကြိမ်ခါးပြတ်ခံရလို့ . . သူတို့မှာစားစရာတောင်မရှိတော့ဘူး။

20. *Attacked by coalition troops*, many Iraqi people were left homeless.

ပူးပေါင်းတပ်ဖွဲ့တွေရဲ့တိုက်ခိုက်ခြင်းခံရလို့ . . များပြားလှတဲ့အီရတ်ပြည်သူများ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ကြရတယ်။

21. *Deposed by US-led forces*, Saddam had to give up all his wealth.

အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့ တပ်ဖွဲ့တွေရဲ့ရာထူးမှဖယ်ရှားခြင်းကိုခံလိုက်ရတဲ့အတွက် . . ဆဒမ် ဟာသူ့ရဲ့စည်းစိမ်အားလုံးကို စွန့်လွှတ်လိုက်ရတယ်။

ခုပြောခဲ့တာအားလုံးမှာ clause နှစ်ခုလုံးအတွက် subject တစ်ခုတည်းဆိုတာသိထား။

ဒါလောက်ဆိုရင် . . participle clause အကြောင်းအကြမ်းဖျင်းသဘောပေါက်ပြီနော်။ မပေါက် သေးရင်လည်းပေါက်အောင်ကြိုးစား။ ဒါမနိုင်သေးရင် analysis လုပ်တဲ့အခန်း(၅)ကိုမကြည့်နဲ့။ စာအုပ် လွှင့်ပစ်ချင်စိတ်ပေါက်သွားလေ့မယ်။

ဒါကြေညက်ပြီ၊ ပိုင်ပြီဆိုမှ နောက်ပိုင်းမှာပေးထားတဲ့ အသေးစိတ် analysis of participle clause ကိုဖတ်ပေတော့။ ခုဒီမှာခဏရပ်မယ်။

4. Phrasal verb

ဒါကအားလုံးသိပြီးသားပါ။ Verb တစ်လုံးကိုနောက်က particles တွေတွဲပြီးတဲ့ ပုံစံကိုပြောတာ။ ဒါမျိုးတွေ . .

- put up, find out, come up withetc...ဒါတွေက အသေကျက်ပြီးသုံးရတာ။ ဒီမှာပြောစရာ လိုမယ် မထင်ဘူး။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင်အပြင်မှာ ဝယ်ဖတ်လိုက်။ အဲဒီအကြောင်း ဒီမှာပြောလိုက်ရင် . . မလိုအပ်ဘဲစာအုပ်ထူသွားလေ့မယ်။

UNIT (3)

Adjectives as Verbs

Adjective အကြောင်းကို Volume 1,2 တွေမှာပြောခဲ့ပြီနော်။ Adjectives တွေဟာ noun တစ်ခုကိုချွေ့ဘက်ကရော. . နောက်ဘက်ကရော (attributively or predicatively) အထူးပြုတဲ့ အကြောင်း။ adjective အချင်းချင်းအထူးပြုတဲ့အကြောင်းနဲ့ adjective တစ်ခုကို adverb ကလည်းအထူး ပြုနိုင်တဲ့အကြောင်း. . . ပုံစံမျိုးစုံကိုပြောပြီးပြီ။ မသိသေးရင်ရှာဖတ်ကြည့်လိုက်။ ဒီမှာတော့ အဲဒါတွေ မပြောတော့ဘူး။ Order of adjectives ကိုလဲ Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီ။

ခုပြောမှာက Adjective တစ်ခုကို verb အနေနဲ့သုံးတဲ့အကြောင်းပြောမယ်။ ဒါကလည်း အဆန်းတော့မဟုတ်ဘူး။ အားလုံးတွေဖူးနေပြီ။ ဒါကြောင့် သဘောလောက်ပဲပြောမယ်။

Adjective တစ်ခုကို (be)နဲ့တွဲပြီး verb အနေနဲ့သုံးတယ်ဆိုတာ ကလေးတောင်သိတယ်။ အဲဒီပုံစံကို compound verb လို့ခေါ်တယ်။ ဒါလောက်နဲ့တော့မပြီးသေးဘူး။ သူ့နောက်ကဘာတွေလာ နိုင်တယ်။ ဘယ်လိုရေးမယ်ဆိုတာသိဖို့လိုတယ်။ ဒီမှာအဲဒါလေးလောက်ပြောပြမယ်။

Be + adjective နောက်မှာ preposition တစ်ခုမသုံးဘဲ ဘာမှလာလို့မရဘူးဆိုတာ Volume 2 မှာအတိအလင်းပြောပြီးပြီ။ လာနိုင်တာနှစ်မျိုးတွေ့ရမယ်။ တစ်မျိုး verb ဖြစ်ပြီး နောက်တစ်မျိုးက noun ပဲပေါ့။ နောက်က verb လာမယ်ဆိုရင် (to) သုံးမယ်။ Noun လာမယ်ဆိုရင်တော့ preposition တစ်ခုခုသုံးမယ်။ Noun ဆိုတဲ့နေရာမှာ gerund လည်းပါတယ်နော်။ ဒါပေမဲ့ သူနဲ့ပုံစံတူနေတဲ့ present participle မှာတော့ preposition မသုံးမိစေနဲ့။ (to တာလည်း preposition ထဲမှာပါတယ်နော်)

ကဲ... ဖြည့်...

He is ready to leave. (သူ... သွားဖို့အသင့်ဖြစ်နေပြီ)
be adj v

He is interested in music. (သူ... ဂီတကိုစိတ်ဝင်စားတယ်)
be adj v

ဒီပုံစံမှာ adjective နောက်မှာလာတာ to + infinitive နဲ့နောက်တစ်မျိုးက preposition + noun ဆိုတာတွေ့ရမယ်။ ခု... တစ်မျိုးချင်းကြည့်ရအောင်။

1. (be) adjective + (to) infinitive

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်...

1. I am *glad* to come.
လာရတာ... ငါဝမ်းသာတယ်။
2. I am *proud* to be your friend.
မင်းနဲ့သူငယ်ချင်းဖြစ်ရတာ ငါဂုဏ်ယူတယ်။
3. I am *happy* to talk to you.
မင်းနဲ့စကားပြောရတာ... ပျော်ပါတယ်။
4. He is *eager* to learn English.
သူဟာ အင်္ဂလိပ်စာသင်ဖို့ သိပ်ပြီးစိတ်ထက်သန်နေတယ်။
5. I am *bored* to watch monotonous Myanmar movies.
တစ်ခါလာလည်း မွဲပြာပုဆိုး မြန်မာဇာတ်ကားတွေကိုကြည့်ရတာပျင်းတယ်။
6. He is *ready* to work with you.
သူဟာ မင်းနဲ့အလုပ်လုပ်ဖို့အသင့်ဖြစ်နေပြီ။
7. He is *willing* to know about you.
သူဟာ မင်းအကြောင်းကိုသိဖို့ဆန္ဒရှိနေတယ်။
8. This small house is *fit* to live in.
ဒီအိမ်ကလေးက နေဖို့ထိုင်ဖို့သင့်တော်တယ်။
9. We were all *amazed* to see him swimming across the river.
သူမြစ်ကိုဖြတ်ကူးနေတာတွေ့ရတာကို ငါတို့အားလုံးအံ့အားသင့်ကြတယ်။
10. You are *certain* to pass the examination.
မင်းစာမေးပွဲအောင်မှာသေချာတယ်။

11. He is *quick* to learn.
သူဟာ သင်ကြားလို့တတ်မြောက်လွယ်တယ်။
12. He is *unfit* to work.
သူ(မ)က အလုပ်လုပ်ဖို့အတွက်မသင့်တော်ဘူး။
13. They were *excited* to see him walking on the string.
သူ ကြိုးတန်းပေါ်မှာလမ်းလျှောက်နေတာကိုတွေ့ရလို့ . . . သူတို့စိတ်လှုပ်ရှားခဲ့ကြတယ်။
14. You are *lucky* to get a job.
မင်းအလုပ်ရတာကံကောင်းတယ်။
15. He is *likely* to get distinctions.
သူ ဂုဏ်ထူးရဖို့ဖြစ်နိုင်တယ်။
16. He is *able* to speak four languages.
သူ . . . ဘာသာစကားလေးမျိုးပြောနိုင်တယ်။
17. We were *fortunate* to escape from danger.
အန္တရာယ်ကလွတ်မြောက်လာတာ ငါတို့ကံကောင်းတယ်။
18. He was *pleased* to see you again.
မင်းတို့ပြန်တွေ့ရလို့ သူဝမ်းသာတယ်။
19. He is *disappointed* to know that you won't be able to marry him.
မင်း . . . သူ့ကိုလက်မထပ်နိုင်ဘူးဆိုတာသိရလို့ သူ့စိတ်ပျက်တယ်။
20. We were *delighted* to know you were successful.
မင်းအောင်မြင်တာသိရလို့ငါတို့ဝမ်းသာတယ်။
21. We were *impatient* to wait for the appointment.
အလုပ်ခန့်စာစောင့်ရတာ ငါတို့စိတ်မရှည်တော့ဘူး။

22. He is *contented* to have such a life.
ဒီလိုဘဝမျိုးရောက်ရတာကိုသူကျေနပ်တယ်။
23. You were *careless* to leave your purse on the table.
ပိုက်ဆံအိတ်ကိုစားပွဲပေါ်မှာတင်ထားခဲ့တာ. . မင်း နမော်နမဲ့နိုင်တာပဲ။
24. He was very *brave* to jump out of the window when the house caught fire.
အိမ်ကိုမီးခွဲလောင်တုန်း ပြတင်းပေါက်ကခုန်ထွက်လာတာ. . . သူသိပ်ပြီးရဲရင့်တယ်။
25. He was *cruel* to leave her all alone.
ကောင်မလေးကိုတစ်ယောက်တည်းပစ်ထားခဲ့တာ. . သူရက်စက်ရာကျတယ်။
26. The boy is *honest* to admit his guilt.
သူ့အပြစ်ကိုဝန်ခံလိုက်တာ. . . ဒီကောင်လေးရှိသားတာပေါ့။
27. The girl is *kind* to share her snacks with her friends.
သူငယ်ချင်းတွေနဲ့အတူတူမုန့်ဝေစားတာ. . . ဒီကောင်မလေးကြင်နာစိတ်ရှိတာပေါ့။
28. She is *wise* not to choose such a drunken fool.
ဒီမူးကောင်ကိုမရွေးလိုက်တာ. . . သူ(မ)ဟာဉာဏ်အမြော်အမြင်ရှိတယ်။
29. You are *thoughtless* to give up such a good job.
မင်းဟာအတွေးအခေါ်အမြော်အမြင်မရှိလို့ ဒီလောက်ကောင်းတဲ့အလုပ်ကိုစွန့်လွှတ်လိုက်တာ။
30. The girl is *impolite* to criticize her senior officer.
ဒီမိန်းခလေးက အထက်အရာရှိကိုဝေဖန်တာ. . . မယဉ်ကျေးဘူး။ (ရိုင်းတယ်)
31. They are very *silly* to gamble at football match.
သူတို့ဟာ သိပ်ပြီးရူးမိုက်လို့ ဘောလုံးပွဲလောင်းကြတာ။
32. The boy is *naughty* to play a joke on the girls.
ကောင်မလေးတွေကိုနောက်ပြောင်တာ. . . ဒီကောင်လေးမိုက်ရိုင်းတယ်။

33. They are *wicked to cheat* people with the luck of the draw.
ကံစမ်းမဲအကြောင်းပြုပြီး လူတွေကိုလိမ်ညာနေတာ. . သူတို့ယုတ်မာတာပေါ့။
34. He is *saucy to tease* the girl.
သူ. . ကောင်မလေးကိုစတာ. . . ခိုင်းတယ်။
35. You are *foolish to believe* the luck of the draw in Myanmar.
မြန်မာပြည်ကကံစမ်းမဲကိုယုံတာ. . . မင်းတို့ဦးနေလို့။
36. She is *clever to get* control of the man.
အဲဒီလူကြီးကိုထိန်းချုပ်ထားတာ. . . ဒီကောင်မလေးတော်တယ်။
37. He is *good to share* his knowledge with others.
သူဟာ. . . သူ့ရဲ့အသိပညာတွေကို. . . တခြားလူတွေကိုဖြန့်ဝေပေးတာကောင်းတာပေါ့။
38. You are *cowardly* not to *admit* your mistake.
မင်းရဲ့အမှားလို့ဝန်မခံတာ. . . သူ့ရဲ့ဘောကြောင်တာပေါ့။
39. I am *afraid to tell* lies.
လိမ်ပြောရမှာကိုငါကြောက်တယ်။ (မပြောချင်ဘူး)
40. She was *sorry to lose* you.
မင်းကိုလက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရလို့. . . သူ(မ)စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတယ်။
41. They were *surprised to hear* of the news.
ဒီသတင်းကြားရလို့သူတို့အံ့အားသင့်ကြတယ်။
42. She was *shocked to see* the accident.
မတော်တဆထိခိုက်မှုကိုတွေ့လိုက်ရလို့ကောင်မလေးထိတ်လန့်သွားတယ်။
- ဒါဆိုရပြီ။ နောက်တစ်မျိုး. . .

2. (be) adjective + (*preposition*) noun

ဒီပုံစံမှာတော့ adjective နောက်က noun လာမယ်။ ကြားမှာ preposition ထည့်ပေးရမယ်။
ဒီ preposition ထဲမှာ to လည်းပါလာနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်..

1. Smoking is *harmful* to health.
ဆေးလိပ်သောက်တာ ကျန်းမာရေးကိုထိခိုက်စေတယ်။
2. We are *unaware* of *your presence*.
မင်းရောက်နေတာကို ငါတို့သတိမထားမိဘူး။
3. I am *sorry* for *being late*.
နောက်ကျတဲ့အတွက် ငါမိတ်မကောင်းပါဘူး။
4. I am *worried* about *you*.
မင်းအတွက်. . ငါပူပန်ရတယ်။
5. You are *fussy* about *food*.
မင်းဟာ အစားအသောက်နဲ့အကြောင်းတယ်။
6. I am quite *ignorant* of *my future*.
ငါ့ရဲ့အနာဂတ်ကို ငါလုံးဝမသိဘူး။
7. Some actresses are *not ashamed* of *their awful behaviour*.
တချို့မင်းသမီးတွေဟာ. . . သူတို့ရဲ့လူကြည့်လို့မကောင်းတဲ့ အမူအယာအတွက် မရှက်ကြဘူး။
8. Do you think they are *angry* with *me*?
သူတို့ ငါ့ကိုစိတ်ဆိုးတယ်လို့ မင်းထင်သလား။
9. The girl was *angry* at being *kept waiting long*.
အကြာကြီးစောင့်နေရတာကို ကောင်မလေးကဒေါသထွက်တယ်။

10. He was very *surprised* at the news of their engagement.
သူဟာ... သူတို့စေ့စပ်လိုက်ကြတဲ့ သတင်းကြောင့် သိပ်ပြီးတဲ့အားသင့်ခဲ့တယ်။
11. Everybody is *responsible* for the safety of his family.
လူတိုင်းဟာ... သူ့ရဲ့မိသားစုလုံခြုံဖို့တာဝန်ရှိတယ်။
12. U Aung Hein Kyaw is fully *occupied* with his dictionaries.
ဦးအောင်ဟိန်းကျော်ဟာ သူ့ရဲ့ dictionaries တွေနဲ့ မအားလပ်အောင်ရှိနေတယ်။
13. His students are *busy* with their lessons.
သူ့ရဲ့ကျောင်းသားတွေဟာ သူတို့ရဲ့သင်ခန်းစာတွေနဲ့အလုပ်ရှုပ်နေကြတယ်။
14. This problem is *responsible* to you since you keep the key of the warehouse.
ကုန်လှောင်ရုံသေတ္တာကို မင်းသိမ်းထားတာဖြစ်လို့... ဒီပြဿနာမင်းမှာတာဝန်ရှိတယ်။
15. They were *amused* at your words.
မင်းပြောလိုက်တဲ့စကားကြောင့်... သူတို့ရယ်ခွင်မြူးတူးနေကြတယ်။
16. She was *amazed* at what you said.
မင်းပြောလိုက်တာကြောင့်... သူ(မ)တဲ့အားသင့်ရတယ်။
17. Your team can't be *sure* of winning the match.
မင်းတို့အသင်း ပြိုင်ပွဲမှာ အနိုင်ရဖို့ မသေချာဘူး။
18. We were not *sure* of the news of their wedding.
သူတို့လက်ထပ်တဲ့သတင်းဟာ... ငါတို့အတွက်မသေချာဘူး။
19. We are *not happy* about the news of your divorce.
မင်းတို့ကွာရှင်းတဲ့သတင်းကြောင့်... ငါတို့စိတ်မကောင်းကြဘူး။
20. Platonic love is *distinguishable* from love of young couples.
ညီအစ်ကို၊ မောင်နှမကြားမှာထားရှိတဲ့မေတ္တာဟာ... သမီးရည်းစားအချစ်နဲ့မတူဘူး။

21. He is *satisfied* with *his present job*, I think.
သူဟာ လက်ရှိအလုပ်နဲ့ကျေနပ်နေတယ်လို့ငါထင်တယ်။
22. I am *pleased* with *your help*.
မင်းကူညီတာကိုငါကျေနပ်တယ်။
23. Now he is *accustomed* to *his news enviroment*.
ခု . . . သူဟာ သူ့ရဲ့ပတ်ဝန်းကျင်အသစ်နဲ့ နေသားကျနေပြီ။
24. I am *unfamiliar* with *this kind of job*.
ငါဟာ . . . ဝီလိုအလုပ်မျိုးနဲ့တရင်းတဖျားမရှိသေးဘူး။
25. Some actresses are very *familiar* with *directors*.
တချို့မင်းသမီးတွေဟာ . . . ဒါရိုက်တာတွေနဲ့အကျွမ်းတဝင်ရှိကြတယ်။
26. Myanmar T.V audience is *crazy* about *Korean movies*.
မြန်မာရုပ်ရှင်ကြည့်ပရိသတ်ဟာ . . . ကိုရီးယားရုပ်ရှင်ကားတွေကိုအရူးအမူးစွဲလမ်းကြတယ်။
27. Your guy is *addicted* to *drug*.
မင်းအကောင် မူးယစ်ဆေးစွဲနေပြီ။
28. My heart is *filled* with *pains*.
ငါ့ရဲ့နှလုံးသားမှာ ဒဏ်ရာ၊ ဒဏ်ချက်တွေနဲ့ပြည့်နှက်နေပြီ။
29. Life is *full* of *unsolved problems*.
ဘဝဆိုတာဖြေရှင်းလို့မရတဲ့ပြဿနာတွေနဲ့ပြည့်နေတယ်။
30. Love alone is *not sufficient* for *marriage*.
ချစ်တာတစ်ခုတည်းနဲ့အိမ်ထောင်ရေးတည်ဆောက်ဖို့မလုံလောက်ဘူး။
31. You should hold back since she is *short* of *love*.
တောင်မလေးကမေတ္တာတုံးနေမှတော့ . . . မင်းနောက်ဆုတ်ဖို့ကောင်းပြီ။

32. She was very *friendly* to me when I first met her.

ငါ...တွေ့စတန်းက... ဒီကောင်မလေး ငါ့ကိုရင်းရင်းနှီးနှီးရှိတယ်။

33. We'll have to be *patient* with *our boss* – it is hard to get a job.

ငါတို့က အလုပ်ရှင်ကိုသည်းခံရမယ်။ အလုပ်ရဖို့ဆိုတာခက်တယ်လေ။

34. He feels *uneasy* about *what you did*.

မင်းလုပ်လိုက်တဲ့ကိစ္စကြောင့် သူ့စိတ်ထဲမှာမသက်သာဖြစ်သွားတယ်။

35. I never feel *anxious* about *my life*.

ငါဘဝအတွက်... ငါဘယ်တော့မှမပူပန်ဘူး။

36. This class is *crowded* with *students*.

ဒီသင်တန်းက ကျောင်းသားတွေပြည့်နေတာပဲ။

37. The girl got *annoyed* with *you* for your neglect.

မင်းကဥပေက္ခာပြုလိုက်လို့... ကောင်မလေးစိတ်ညစ်သွားပြီ။

38. We are all *tired* of *Myanmar films*. (we all are... လို့မရေးရဘူး)

ငါတို့အားလုံး မြန်မာရုပ်ရှင်ကားတွေကိုစိတ်ကုန်နေကြပြီ။

39. He is really *serious* about *a Korean actress*.

သူဟာ ကိုရီးယားမင်းသမီးလေးတစ်ယောက်ကို တကယ်သဘောကျနေတာ။

ခုပြောခဲ့တာအားလုံး adjective နောက်က verb or noun သုံးတဲ့ပုံစံတွေ။ တချို့ adjective တွေကျတော့ အဲဒီနှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရတဲ့အပြင် How.....နဲ့ပါရေးလို့ရသေးတယ်။ ပုံစံသုံးမျိုးပေါ့။

ဒီလို...

1. You are *unfriendly* to slam the door.

It was *unfriendly* of you to slam the door.

How *unfriendly* of you to slam the door!

မင်းတံခါးကိုဆောင့်ပိတ်လိုက်တာမကောင်းဘူး။ (ရိုင်းတယ်)

2. You are *good* to get to the class in time.

It is *good* of you to get to the class in time.

How *good* of you to get to the class in time!

မင်း... အတန်းတက်ဖို့အချိန်မီရောက်လာတာကောင်းတယ်။

3. You would be *foolish* to be cheated by the luck of the draw.

It would be *foolish* of you to be cheated by the luck of the draw.

How *foolish* of you to be cheated by the luck of the draw!

ကံစမ်းမဲကိုယုံကြည်မယ်ဆိုတာ... မင်းတို့စူးတာပဲ။

4. You are *cowardly* not to face the danger.

It is *cowardly* of you not to face the danger.

How *cowardly* of you not to face the danger.

အန္တရာယ်ကိုရင်မဆိုင်ရဲတာ သိပ်ပြီးသူရဲဘောကြောင်တာပဲ။

5. The boys are *naughty* to play football on the road.

It is *naughty* of the boys to play football on the road.

How *naughty* of the boys to play football on the road!

ကောင်လေးတွေလမ်းမပေါ်မှာ ဘောလုံးကစားတာ... သိပ်မိုက်ခိုင်းတာပဲ။

6. The girl was *stupid* to elope with a man out of job.

It was *stupid* of the girl to elope with a man out of job.

How *stupid* of the girl to elope with a man out of job!

ဒီကောင်မလေးက အလုပ်မရှိတဲ့လူကြီးနဲ့အိမ်ရှောင်ပြေးတာ သိပ်မိုက်တာပဲ။

ဒါလောက်ဆိုရပြီနော်။

Some past participles followed by to-infinitive

ဒီပုံစံတွေပြောရင်းသတိရလို့ ဒါလေးထည့်ပေးလိုက်တာ။ တချို့ verbs တွေကို passive ပုံစံသုံးတဲ့အခါနောက်က to-infinitive တွဲပြီးသုံးတယ်။ အမှန်ကတော့ passive ပဲ။ ဒါပေမဲ့ verb က participle ပုံစံဖြစ်နေတယ်။

ဒီလိုသုံးတဲ့စကားလုံးတွေက *believed, supposed, expected, considered.....* စတဲ့ စကားလုံးမျိုးတွေ။

ဒီလို...

1. They are widely *believed to do* a new business.

သူတို့အလုပ်သစ်တစ်ခုလုပ်မယ်လို့ ယုံကြည်ရတယ်။

2. He is *believed to be* guilty.

သူဟာ အပြစ်ရှိတယ်လို့ယုံကြည်ရတယ်။

3. He was *believed to have* betrayed the girl.
သူဟာ . . . ကောင်မလေးကိုသစ္စာဖောက်ခဲ့တယ်လို့ ယုံကြည်ရတယ်။
4. You are *supposed to see* the doctor.
မင်းဆရာဝန်ကိုပြသင့်တယ်။
5. They are *supposed to cheat* you.
သူတို့မင်းကိုလိမ်မယ်နဲ့တယ်။
6. He is *supposed to pay* for the tea.
သူ လက်ဘက်ရည်ဖိုးရှင်းသင့်တယ်။
7. He is *supposed to be* a spy.
သူဟာ သူလို့ဖြစ်လိမ့်မယ်။
8. It's *supposed to be* a monotonous film like the ones in Myanmar.
အဲဒီဟာ မြန်မာကားတွေလို တစ်ခါလာလည်းမဲ့ပြာပုဆိုးရုပ်ရှင်ကားဖြစ်လေမယ်။
9. They will be *expected to arrive* soon.
သူတို့မကြာခင်ရောက်လာကြလေမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
10. Everything is *expected to be* going up.
အစစ . . . ဈေးကြီးလာမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
11. House prices are *expected to rise* sharply.
အိမ်ဈေးနှုန်းတွေအရမ်းတက်လာမယ်လို့မျှော်လင့်ရတယ်။
12. He's generally *considered to be* a right man for her.
သားမန်အားဖြင့် . . . သူဟာကောင်မလေးအတွက်သင့်တော်တဲ့လူလို့ယူဆရမယ်။
13. That man is *considered to have* a good job.
အဲဒီလူကြီးမှာအလုပ်ကောင်းကောင်းရှိတယ်နဲ့တယ်။

14. It is *considered to be* a good place for us.
အဲဒါ. . . ငါတို့အတွက်ကောင်းတဲ့နေရာလို့ယူဆရတယ်။
15. He is *considered to be* an excellent teacher.
သူဟာ ဆရာကောင်းတစ်ယောက်ဖြစ်မယ်လို့ယူဆရတယ်။
16. You are not *supposed to smoke* in the class.
မင်း. . . အတန်းထဲမှာဆေးလိပ်သောက်လို့မရဘူး။
17. Your friend is *supposed to be* lovesick.
မင်းရဲ့သူငယ်ချင်းကအချစ်(ရူး)ရောဂါရနေတယ်နဲ့တူတယ်။
18. You are *supposed to ask* your parents if you want to do something.
မင်း တစ်ခုခုလုပ်ချင်ရင် မိဘတွေကိုပြောရမှာပေါ့။
19. We are *supposed to learn* English before we find a job.
ငါတို့ဟာ. . . အလုပ်မရှာခင် အင်္ဂလိပ်စာသင်ရမယ်။
20. He is *considered to be* a monk for life.
သူဟာ တစ်သက်လုံးဘုန်းကြီးဝတ်မယ်နဲ့တူတယ်။

UNIT 4

Position of Adverbs

Adjectives တွေရဲ့ နေရာအထားအသို (position) နဲ့ . . ရှေ့နောက်အစီအစဉ် (order of adjectives) တွေအပြင် Adverb အမျိုးအစားနဲ့နေရာအထားအသိုအကျဉ်းလောက်ကို Volume 2 မှာပြောခဲ့ပြီ။ မသိသေးရင် အဲဒီမှာပြန်ကြည့်လိုက်။ ဒီမှာ position of adverbs နဲ့ order of adverbs အကြောင်း ပြည့်စုံကပြောမယ်။

Position of adjectives က ရှင်းတယ်။ Noun တစ်ခုကို မူတည်ပြီး . . . သူရဲ့ ရှေ့နဲ့နောက် (front or end/attributive or predicate /pre-noun or post-noun) လောက်ပဲ ခွဲရတာ။ ဘယ်လို adjective ကို ရှေ့မှာထားရတယ်၊ ဘယ်လို adjective ကို နောက်မှာထားရတယ်ဆိုတာ ရှင်းရှင်းလေးပဲ။ အသေမှတ်လိုရတယ်။

ခုပြောမဲ့ position of adverbs က တော်တော်ခွဲတယ်။ Adverbs တွေက ပုံစံမျိုးစုံသလို နေရာအနေအထားကလဲများတယ်။ တချို့ adverbs တွေဆိုရင် Sentence construction ပေါ်မူတည်ပြီး position အမျိုးမျိုးသုံးရတာရှိတယ်။

Adverbs အများစုကို နေရာ (position) သုံးမျိုးခွဲထားပြီးသုံးလိုရတယ်။ အသုံးနည်းတဲ့ နေရာနဲ့ အသုံးများတဲ့နေရာတော့ ကွာတာပေါ့။ အဲဒီနေရာသုံးမျိုးက...

1. *front-position* (at the beginning of a sentence)

စာကြောင်း (ဝါကျ)ရဲ့ ထိပ်ဆုံး။

2. *mid-position* (before a verb or between an auxiliary and a verb)

verb ရဲ့ရှေ့။ တကယ်လို့ auxiliary verb ပါလာရင်တော့ အဲဒီ auxiliary နဲ့ main verb ကြားမှာထားပေါ့။

3. *end-position* (after a verb or after an object or at the end of a sentence)

verb ရဲ့နောက် (သို့) object ရဲ့ နောက် (သို့) စာကြောင်း အဆုံးမှာ။

ဒီသုံးမျိုးထဲမှာ mid-position မှာ ထားပြီးသုံးတာ အများဆုံးပဲ။ front-position တစ်ခုတည်းသုံးလိုရတဲ့ adverb ကနဲနဲလေးပဲရှိသလို... end-position တစ်ခုတည်းသုံးလိုရတဲ့ adverb ကလဲ နဲနဲလေးပဲ။ ဒီတိုင်းပဲ mid-position တစ်ခုတည်းထား လို့ရတဲ့ adverb လဲနည်းတာပဲ။ Adverbs အများစုကို သုံးတဲ့နေရာကတော့ mid-position ပဲ။ ဒါလေးခေါင်းထဲမှာထည့်ထားလိုက်။

Adverbs တွေကို (only for writing) ခွဲလိုက်ရင် နှစ်မျိုးတွေ့ရမယ်။ တစ်လုံးတည်းရှိတဲ့ "one-word or single adverb" နဲ့ "adverb of phrase or clause" ဆိုတာ တွေပေါ့။ ဒီနှစ်မျိုးမှာ adverb phrase or adverb clause ရဲ့ position က လွယ်တယ်။ သာမန်အားဖြင့် end-position ပဲ သုံးတယ်။ ဒါပေမဲ့ one-word adverbs တွေကိုတော့ position သုံးမျိုးလုံးမှာ တွေ့နိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် position of one-word adverbs တွေအကြောင်း အဓိကကြည့်ရအောင်။

One-word adverbs တွေကို analysis မလုပ်ပေမဲ့ အကြမ်းလောက်တော့ခွဲမှဖြစ်မယ်။

1. adverbs of frequency

(အကြိမ်ပြ)

သူ့ကိုယ်ခွဲလိုက်ရင် definite နဲ့ indefinite ဆိုတာ ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီမှာတော့ထပ်ပြီး မခွဲတော့ဘူး။ လိုရင်းပဲပြောမယ်။

frequently, occasionally, repeatedly, usually, normally, sometimes, often, always, seldom, rarely, never, ever, etc... ဆိုတာတွေဟာ adverbs of frequency တွေပါပဲ။
Volume 1 မှာတုန်းကပဲပြောခဲ့တယ်။

(a) mid-position

ဒီ adverbs တွေ အားလုံးကို mid-position (before a verb) မှာသုံးတယ်ဆိုတာမှတ်လိုက်။
ဒါဆို စာရေးရင်မှားစရာ အကြောင်းမရှိတော့ဘူး။

ဒီလိုသုံး

1. We *frequently* talk about you when we are in need of help.

ငါတို့မှာ အတူအညီလိုတဲ့အခါ မင်းအကြောင်းကို ခဏခဏ ပြောဖြစ်ကြတယ်။

2. They *usually* watch Korean movies at night.

သူတို့ဟာ... ညဘက်မှာ ကိုရီးယား ရုပ်ရှင်ကားတွေကို ကြည့်လေ့ရှိတယ်။

3. We *often* get together on holidays.

ငါတို့... ကျောင်းပိတ်ရက်မှာ မကြာခဏဆုံကြတယ်။

4. She *sometimes* loses a weight of about 5 pounds.

ကောင်မလေးက တစ်ခါတစ်ရံမှာ ကိုယ်အလေးချိန် ၅ ပေါင်လောက်ကျသွားတယ်။

5. I *never* left you alone.

ငါ... မင်းကို ဘယ်တုန်းကမှ တစ်ယောက်တည်း ပစ်ထားခဲ့ဘူး။

- ဒီပုံစံအားလုံးမှာ adverb ကို verb ရှေ့မှာထားတယ်။ 'တကယ်လို့' auxiliary verb ပါလာရင်တော့ အဲဒီနှစ်ခုကြားမှာ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။

- He *will never* leave you alone.

သူ... မင်းကို ဘယ်တော့မှ တစ်ယောက်တည်းထားပြီး ပစ်သွားမှာမဟုတ်ဘူး။

- He *can always* give you what you want.

မင်းလိုချင်တာကို... သူက အမြဲတမ်းပေးနိုင်တယ်။

- ဒီမှာ auxiliary verb နှစ်ခုပါလာရင်တော့ ပထမတစ်ခုရဲ့နောက်မှာ ထားရတယ်။

ဒီလို

- I *must sometimes* have seen him in our class.
ငါ... သူ့ကို . . . အတန်းထဲမှာ တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့ဖူးတာဖြစ်ရမယ်။
- You *may usually* forgotten to lock the door.
မင်းဟာ... တံခါးကိုသော့ခတ်ဖို့ မေ့လေ့ရှိတာဖြစ်နိုင်တယ်။
- ဒီလိုမှ မဟုတ်ဘဲ verb to be ပါလာမယ်ဆိုရင် အဲဒီနောက်မှာထားပေးလိုက်။
- I *was never* late for the class.
ငါ... တစ်ခါမှ အတန်းနောက်မကျခဲ့ဘူး။
- This child *is always* hungry for affection.
ဒီကလေးဟာ အမြဲတမ်း မေတ္တာငတ်နေတယ်။

(b) front-position and end-position

ခုပြောနေတဲ့ (adverbs of frequency ထဲက always, seldom, rarely, never, ever) တွေ ဟာသာမန်အားဖြင့် mid-position တစ်နေရာပဲရတယ်။ ကျန်တဲ့ (*frequently, occasionally, repeatedly, usually, normally, sometimes, often etc...*) တွေကိုတော့ front-position or end-position နှစ်နေရာလုံးမှာ သုံးလို့ရတယ်။

ဒီလို

1. *Frequently* he visits me. (front-position)
He visits me *frequently*. (end-position)
He *frequently* visits me. (mid-position)
သူ... ငါ့ဆီကိုမကြာမကြာလာလည်တယ်။
2. *Often* he drinks strong tea. (front-position)
He drinks strong tea *quite often*. (end-position)
He *often* drinks strong tea. (mid-position)
သူ... မကြာခဏ လက်တက်ရည်ကျကျသောက်တယ်။
(often ကို end-position သုံးချင်ရင် *quite* or *very* နဲ့ တွဲသုံးမှရတယ်)

- 3 *Occasionally* love turns to poison. (front-position)
 Love turns to poison *occasionally* (end-position)
 Love *occasionally* turns to poison. (mid-position)
 ရံဖန်ရံခါ အချစ်ဟာ အဆိပ်ဖြစ်တတ်တယ်။

ပွင်းချက်

Position of adverbs က သိပ်ကျယ်ပြန့်တယ်ဆိုတော့ ခြွင်းချက်လေးတွေ တော်တော်များများ ရှိတယ်။ ကဲ သိသင့်တာလေးမှတ်လိုက်။

စောစောကပြောခဲ့တဲ့အထဲမှာ *never* နဲ့ *always* ကို front-position မှာ မသုံးရဘူးဆိုပေမဲ့ imperative (အခိုင်းအစေ) ဝါကျမှာရှေ့ဆုံးမှာ ထားလို့ရတယ်။

ဗီလီ

Never turn back when you leave.

ထွက်သွားပြီဆိုတော့မှ နောက်မလှည့်နဲ့တော့။

Always check the lock before you leave.

မသွားခင် သော့ကို အမြဲစစ်ဆေးပါ။

2. adverbs of manner

(လှုပ်ရှားမှုပြ)

တစ်ဝုံတစ်ခုကို ပြုမူလုပ်ဆောင်ပုံကို ဖော်ပြတဲ့ adverbs of manner တွေကို မှတ်ရလွယ်အောင် အုပ်စုနှစ်ခုခွဲပေးလိုက်မယ်။

ပထမတစ်မျိုးက adjective တစ်ခုကို -ly ထပ်ပေါင်းလိုက်လို့ ဖြစ်လာတဲ့ ly-ending adverbs တွေ။

ဥပမာ. . . ဒီလိုစကားလုံးတွေပေါ့။

Slowly, quickly, beautifully, carefully, carelessly, kindly, cruelly, happily, angrily, softly, quickly, hungrily, seriously..etc..ဆိုတဲ့ စကားလုံးမျိုးတွေကို ပြောတာ။ ဒါမျိုး သိပ်ပြီးကျယ်ပြန့်များပြားနေလို့ အကုန်ပြောနေရင် ပြီးမှာမဟုတ်ဘူး။ အားလုံးဟာ adjective ကို - ly ပေါင်းထားတဲ့ adverbs တွေပဲ။ မှတ်ရလွယ်ပါတယ်။

နောက်တစ်မျိုးက နဂိုရှိပြီးသား။ ဘာမှ ပြုပြင်စရာမလိုတဲ့ original adverbs တွေ (မှတ်ရလွယ် အောင်နာမည်ပေးလိုက်တာ) ဥပမာ fast, hard, straight, well, etc... ဆိုတဲ့ စကားလုံး တွေကိုပြောတာ။

အုပ်စုနှစ်မျိုးခွဲပေးလိုက်တာက မှတ်ရလွယ်အောင်လို့။ အုပ်စုနှစ်ခုက သုံးတဲ့အခါ position မတူကြဘူး။ ဒီအထဲမှာ ly-ending adverbs တွေရဲ့ ပုံမှန်နေရာက mid-position or end - position နှစ်မျိုးလုံးသုံးလို့ရတယ်။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင် front-position ပါသုံးနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လို့က

1. The crocodile *moved slowly*. (end-position)

The crocodile *slowly moved*. (mid-position)

Slowly the crocodile moved. (front-position)

မိကျောင်းက ပြေးပြေးလေးရွေ့လျားတယ်။

အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှုကိုကြည့်ရင် အပေါ် နှစ်ကြောင်းက အတူတူပဲ။ တတိယစာကြောင်း မှာကျတော့ slowly ကို emphasis လုပ်ထားတဲ့သဘောနဲ့ သုံးထားတာ။ မိကျောင်းသွားတာ နှေးတယ် (slowly) ဆိုတာကို ပေါ်လွင်စေတယ်။

2. The thief *entered softly*. (end)

The thief *softly entered*. (mid)

Softly the thief entered. (front)

သူခိုးက အသာလေးဝင်လာတယ်။

စောစောကပြောခဲ့သလိုပဲ။ တတိယစာကြောင်းမှာ softly ကို emphasis လုပ်တဲ့သဘောနဲ့ သုံးထားတာ။ လိုအပ်မှသုံးတာနော်။ သာမန်ဆိုရင် ဒီလိုသုံးစရာမလိုဘူး။ ကဲ . . . ကျန်တာတွေ

ကြည့်ရအောင်။

3. He *drives carelessly*. (end)

He *carelessly drives*. (mid)

သူက ကားကိုနမော့နမဲ့ မောင်းတယ်။

5. They *treat* the housemaid *cruelly*. (end)

They *cruelly treat* the housemaid. (mid)

သူတို့က အိမ်မောင်မလေးကို ရက်ရက်စက်စက်ဆက်ဆံကြတယ်။

6. A well-qualified leader *speaks kindly* to his followers. (end)

A well-qualified leader *kindly speaks* to his followers. (mid)

အရည်အချင်းရှိတဲ့ခေါင်းဆောင်က နောက်လိုက်ငယ်သားတွေကို ကြင်ကြင်နာနာ ပြောဆိုဆက်ဆံတယ်။

7. I *request you earnestly* to leave as soon as possible. (end)

I *earnestly request* you to leave as soon as possible. (mid)

အမြန်ဆုံးထွက်သွားပေးဖို့ မင်းကိုအနူးအညွတ် မေတ္တာရပ်ခံပါတယ်။

(ဒီလိုအနေအထားမှာ ဒုတိယပုံစံက ပိုအဆင်ပြေတယ်)

ဒါဆိုရလောက်ပါပြီ။ အရေးကြီးတာက စာများများဖတ်ပေးဖို့ပဲ။ ဖတ်တိုင်းဖတ်တိုင်း သူများဘယ်လိုသုံးထားတယ်ဆိုတာလေ့လာဖို့လိုတယ်။ စာကြောင်းအဓိပ္ပါယ်ကို နားလည်ရုံလောက် အပေါ်ယံဖတ်တယ်ဆိုရင်တော့ သူ့လိုကိုယ်လိုအဆင့်လောက်ပဲရောက်မယ်။ ထူးချွန်လာမှာတော့ မဟုတ်ဘူး။

ဒုတိယအုပ်စုထဲမှာပါတဲ့ adverbs တွေအကြောင်း ကြည့်ရအောင် စောစောကပြောခဲ့တဲ့ *fast, hard, well, straight...* ဆိုတဲ့ adverbs တွေတော့ end-position တစ်မျိုးပဲသုံးလို့ရတယ်။

1. Prices are rising *fast*. (end)

2. It is raining *hard*. (end)

မိုးအရမ်းရွာနေတယ်။

3. He can teach you English *well*.

သူ... မင်းကို အင်္ဂလိပ်စာကောင်းကောင်း သင်ပေးနိုင်ပါတယ်။

4. I come *straight* here. (end)

ငါ... မင်းဆီကို တန်းလာတာ။

ဒီလို *adverb* တွေကို ဒီပုံစံ (တစ်နေရာတည်း)ပဲ သုံးလို့ရတယ်။ ဒီထဲမှာ *fast, hard, straight* ဝကားလုံးတွေကို *adjective* အနေနဲ့လဲသုံးလို့ရတယ်နော်။ အဲဒါနဲ့ရော မသွားစေနဲ့။

ဒါလေးကို သီးခြားမှတ်လိုက်

Well ရဲ့ နေရာမှန်က *end-position* ဖြစ်ပေမဲ့... *passive verb* နဲ့ ဆိုရဲ့ *be* နောက်မှာထားပြီး *mid-position* သုံးရတယ်။

ဒီလို

- This book is *well designed*. (mid)
ဒီစာအုပ်ကို ကောင်းအောင်ဖန်တီးထားတာ။
- The meeting was *well organized*. (mid)
အစည်းအဝေးကို သေသေချာချာစီစဉ်ထားတာ။
ဒါဆိုရပြီနော်။ နောက်တစ်မျိုး...။

3. adverbs of place

ဒီမှာတော့ မှတ်ရတာလွယ်ပါတယ်။ တစ်စုတစ်ပေါင်းတည်းမှတ်သိရတယ်။ ခွဲမှတ်စရာမလိုဘူး။ position ကလဲ တစ်နေရာထဲမှာပဲ။

here, there, abroad, upstairs, downstairs, away, everywhere, some where,
etc ...

ဒီထဲမှာ ly-ending adverb မပါဘူး။ အားလုံး end-position မှာပဲသုံးတယ်။ *here, there* အတွက် ချင်းချက်ထည့်ပေးမယ်။

1. We first met *here*. (end)

ငါတို့ ဒီမှာ စပြီးတွေ့ခဲ့ကြတာ။

2. An earthquake jolted *there*. (end)

ဟိုမှာ ငလျင်လှုပ်တာ။

3. They run a new business *abroad*. (end)

သူတို့... နိုင်ငံခြားမှာလုပ်ငန်းအသစ်လုပ်ကြတယ်။

4. The king sent U Sa *away*. (end)

မင်းကြီးက... ဦးစကို ဝေးတဲ့နေရာကိုပို့လိုက်တယ်။

5. He is finding a job *everywhere*. (end)

သူဟာ... နေရာအနှံ့မှာ အလုပ်လိုက်ရှာနေတယ်။

6. I have seen him somewhere *before*. (end)

ငါ... အရင်တုန်းကသူ့ကို တစ်နေရာရာမှာ တွေ့ဖူးတယ်။

ဒါလေးသီးဖြားမှတ်လိုက်

here, there

ဒီစကားလုံးနှစ်လုံးမှာ ထူးခြားတဲ့ အသုံးအနှုန်းရှိတယ်။ စာကြောင်းရဲ့ ရှေ့ဆုံး front-position မှာထားပြီးသုံးတယ်။

ဒီလို

1. *Here's* your friend.

ဒီမှာ မင်းရဲ့မိတ်ဆွေ။ (ခုတွေ့ပြီလို့ပြောချင်တာ)

2. *Here's* the man you want to see.

ဒီမှာ မင်းတွေ့ချင်တဲ့လူ။ (ခုမှတွေ့တာ)

3. *There's* the book you lost yesterday.

အဲဒါ... မင်းမနေ့က ပျောက်သွားတဲ့စာအုပ်ပေါ့။ (ခုပြန်တွေ့ပြီ)

4. *There's* Naung Naung.

ဟိုမှာ... နောင်နောင် (ခုမှတွေ့တာ)

5. *Here* comes the teacher.

ဆရာရောက်လာပြီ (ခုမှရောက်လာတာ)

6. *Here* comes the bus.

ဘတ်စ်ကားရောက်လာပြီ။

(ခပ်စောစောကပဲစောင့်နေကြတာ။ ကားကခုမှရောက်လာတယ်)

7. *There* goes your girl.

ဟိုမှာ... မင်းကောင်မလေးသွားပြီ။

(ကောင်မလေးထွက်သွားတာကို ခုမှတွေ့လိုက်တာ)

8. *There* goes the train.

ဟိုမှာ... ရထားထွက်သွားပြီ။

(ရထားက ခုမှထွက်သွားတာ)

ဒီပုံစံမှာ (subject က personal pronoun ဖြစ်နေရင်တော့ သူ့ကိုအလယ် (mid-position) မှာ ထားပေးရတယ်။

- Here *she* comes.

ကောင်မလေးရောက်လာပြီ။ (ခုမှရောက်တာ)

- There *he* goes.
ဟိုမှာ . . သူသွားပြီ (ခုမှသွားတာ)
- There *he* is.
သူ . . . ဟိုမှာ (ခုမှတွေ့တာ)
- Here *I* am.
• ငါရောက်လာပြီ (ခုမှရောက်တာ)
- Here *it* comes.
အဲဒါ . . . ရောက်လာပြီ (တစ်ခုခုကိုပြောချင်တာ)
- Here *it* is.
ရော ဒီမှာ
ဒါလောက်ဆိုရင်ရပြီနော်

4. adverbs of time

(အချိန်ပြ)

ဒီအထဲမှာ မူလရှိပြီးသား original adverbs တွေနဲ့ adjective တဖြစ်လာတဲ့ ly-ending adverbs တွေ ရောနေတယ်။ သာမန်အားဖြင့် အများစုရဲ့ နေရာမှန်က front-position or end-position ဝဲ။ တချို့တူတော့ နေရာသုံးမျိုး (mid-position အပါအဝင်)မှာသုံးလို့ရတယ်။ တချို့စကားလုံးတွေကတော့ mid-position တစ်နေရာပဲ သုံးနိုင်တယ်။ တစ်ကြိမ်တည်းလေ့ လာရုံနဲ့တော့ အကုန်သိဖို့ဆိုတာမလွယ်ဘူး။ ခဏခဏ ဖတ်ပေးမှရမယ်။ သူများရေးတာတွေကို ဖတ်ရင်လဲ သတိထားပြီးကြည့်ရတယ်။

ဒီလိုစကားလုံးတွေ...

today, tomorrow, now, then, eventually, immediately, finally, recently, soon, first, last, already, still, just, yet, late, etc... (ရှိသေးတယ်နော်)

ဒီအထဲမှာ front-position or end-position နှစ်မျိုးသုံးလို့ရတယ်။ ဘွဲ့အရင်ပြောမယ်။

1. They are getting married *tomorrow*. (end)
 - *Tomorrow* they are getting married. (front)
 သူတို့... မနက်မန့်လက်ထပ်ကြတော့မယ်။
2. *Today* I'm leaving for Mandalay. (front)
 I'm leaving for Mandalay *today*. (end)
 ဒီနေ့... ငါမန္တလေးကိုသွားမယ်။
3. *Then* she decided to marry him. (front)
 She decided to marry him *then*. (end)
 အဲဒီတုန်းက... ကောင်မလေးဟာ သူ့ကိုလက်ထပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။
4. *Now* I can get on with my work. (front)
 ငါ... အခု အလုပ်လုပ်ရတာ အဆင်ပြေတယ်။
 - I'm leaving *now*. (end)
 ငါ... အခုပဲသွားတော့မယ်။
 - I'm *now* ready to leave. (mid)
 ငါ... အခုသွားဖို့ အဆင်သင့်ဖြစ်နေပြီ။
 (now ကို position သုံးမျိုးသုံးနိုင်တယ်)
5. *Eventually* he admitted his guilt. (front)
 - He admitted his guilt *eventually*. (end)
 - He *eventually* admitted his guilt. (mid)
 နောက်ဆုံးမှာသူဟာ သူ့ရဲ့အပြစ်ကိုဝန်ခံလိုက်တယ်။
 (position သုံးမျိုးရတယ်)
6. *Finally* he agreed to quit his job. (front)
 He *finally* agreed to quit his job. (mid)
 နောက်ဆုံးမှာ... သူဟာ အလုပ်ထွက်ဖို့ သဘောတူခဲ့တယ်။
 (သူ့ကို end-position မှာ သုံးလေ့မရှိဘူး)

7. He answered the questions almost *immediately*. (end)
 သူဟာ မေးခွန်းတွေကို ချက်ချင်းဆိုသလိုဖြေခဲ့တယ်။
 - *Immediately* the teacher came they stopped making a noise. (front)
 ဆရာဝင်လာတာနဲ့... သူတို့ဆူဆူညံညံမလုပ်တော့ဘူး။
 (စီမံ: immediately ကို conjunction သဘောနဲ့သုံးထားတယ်)
8. They have moved here *recently*. (end)
 - They have *recently* moved here. (mid)
 သူတို့... မကြာသေးခင်က ဒီကိုပြောင်းလာကြတာ။
 - *Until recently* they were in Yangon. (front)
 မကြာသေးခင်ကာလအထိ... သူတို့ရန်ကုန်မှာနေခဲ့ကြတယ်။
9. They will be here *soon* (very soon). (end)
 - They will *soon* be here. (mid)
 သူတို့ဒီကို မကြာခင်ရောက်လာလေမယ်။
10. You learn English *first*. (end)
First you learn English. (front)
 အရင်ဆုံးအင်္ဂလိပ်စာကိုသင်လိုက်။
 I *first* learnt English in Yangon. (mid)
 ငါ... အင်္ဂလိပ်စာကို ရန်ကုန်မှာ စပြီးသင်ခဲ့တာ။
11. We saw him *last* in Yangon. (end)
 We *last* saw him in Yangon. (mid)
 ငါတို့... သူ့ကိုရန်ကုန်မှာ နောက်ဆုံးတွေ့ခဲ့တာ။
 ခါတွေ့သဘောပေါက်ရင် mid-position တစ်နေရာတည်းမှာအသုံးများတဲ့ စကားလုံးတွေကို... မှတ်ရလွယ်အောင် စုစည်းပေးလိုက်မယ်။
 အခံပိုင်းမှာ ပြောခဲ့တဲ့စကားလုံးတွေထဲက *already, still, just, yet* ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ mid-position တစ်မျိုးပဲရတယ်။ ချွင်းချက်တော့ရှိတယ်။ *late* ကိုတော့ end-position တစ်မျိုးပဲ

သုံးနိုင်တယ်။ ကြည့်ရအောင်-

1. I've *already* got a visa. (mid)

ငါ့မှာ ဗီဇာရပြီ။

- She has *already* read this book. (mid)

သူ (မ) ဒီစာအုပ်ကိုဖတ်ပြီးပြီ။

ခွင်းချက်အနေနဲ့ *already* ကို end-position မှာ ဒီလိုသုံးတယ်၊ လိုအပ်မှသုံးတာနော်။

- There are all the students here *already*. (end)

ကျောင်းသားအားလုံး ဒီမှာရှိနေကြပြီ (ရောက်နေကြပြီ)။

- Is it 5 o'clock *already*? (end)

ငါးနာရီထိုးပြီလား။

already ကို front-position မှာ လုံးဝမသုံးဘူး၊ အသုံးများတာကတော့ mid-position.

2. He *still* wants to see you. (mid)

သူ . . . မင်းကိုတွေ့ချင်နေတုန်းပဲ။

- He is *still* single. (mid)

သူဟာ လူပျိုဘဝနဲ့ပဲနေတုန်း။

still ကို mid-position မှာပဲ သုံးလေ့ရှိတယ်။ ရှားရှားပါးပါး အနေနဲ့ end-position or front-position မှာ ဒီလိုသုံးနိုင်တယ်။

- Although she left him, he thinks about her *still*. (end)

ကောင်မလေးကပင်ခွာသွားပေမဲ့ . . . သူကတော့ သူ(မ)အကြောင်းကို စဉ်းစားတုန်းပဲ။

- *Still*, he is your close friend and you shouldn't neglect him (front)

သူဟာ မင်းရဲ့သူငယ်ချင်းအရင်းကြီးဖြစ်နေသေးလို့ . . . သူ့ကို ဥပေက္ခာ မပြုသင့်ဘူး။

3. They only *just* caught the bus. (mid)

သူတို့ . . . ဘတ်(စ်)ကားမိရုံလေးပဲ။ (ထွက်ခါနီးဆဲဆဲမှာ ရောက်လာတာ)

- I've *just* seen him in this class. (mid)

သူ့ကို... ဒီအတန်းထဲမှာ မြင်ဖူးရုံလောက်ပဲရှိတယ်။

ဒီလိုနေရာတွေမှာ ဒီလိုသုံးတယ်။

- *Just* push the door. (front)

တံခါးကိုတွန်းလိုက်ပါ။

(တွန်းလိုက်တာနဲ့ ပွင့်သွားမယ်။ ဂျက်မထိုးဘူး။ သော့မခတ်ဘူးလို့ပြောချင်တာ)

- *Just* wait here. (front)

ဒီကပဲ စောင့်ပေးပါ။

(စောင့်ရုံလေးပဲ။ ဘာမှလုပ်စရာမလိုဘူး။ သူပြောတဲ့နေရာမှာစောင့်ရုံနဲ့ အားလုံးအဆင်ပြေမယ်ဆိုတဲ့သဘော)

- just ကို end-position မှာ မသုံးဘူး။

4. I haven't got a cinema ticket *yet*. (end)

ငါ... ရုပ်ရှင်လက်မှတ်မရသေးဘူး။

- She didn't see him *yet*. (end)

ကောင်မလေးက သူ့ကိုမတွေ့ခဲ့ဘူး။

ဒါက yet ရဲ့ ပုံမှန်နေရာပဲ။ ဒါပေမဲ့ object က သိပ်ပြီး ရှည်နေရင် yet ကို mid-position မှာထားရတယ်။

- He was not *yet* sure whether he could supervise day-to-day operations. (mid)

သူဟာ... နေ့စဉ်လုပ်ငန်းတွေကို ကြီးကြပ်နိုင်ပါ့မလားဆိုတာ မသေချာဘူး။

5. I met him *late*. (end)

ငါ... သူ့ကို တွေ့တာနောက်ကျတယ်။

- He became successful *late*. (end)

သူ့အောင်မြင်တာနောက်ကျတယ်။

- He got married *late*. (end)
သုအိပ်ထောင်ကျတာ နောက်ကျတယ်။
- *late* ကို end-position တစ်မျိုးပဲသုံးတယ်။ *adverb* အနေနဲ့ ပြောတာနော်... *adjective* ဆိုရင်
noun ရှေ့မှာထားရတယ်။ ရောမသွားစေနဲ့။

5. other adverbs

မကြာခဏတွေ့နေကျ ဖြစ်လို့မှတ်ရလွယ်တဲ့ *adverbs* အုပ်စုတွေကို တစ်ခုချင်းခွဲပြီး ပေးထားတယ်။ ခု... နောက်ထပ်ကျန်တဲ့ *adverbs* တွေကို ရှုပ်သွားမှာစိုးလို့ အသေးမစိတ်တော့ဘူး။ အသုံးများတာတွေကို (in general) ပြောမယ်။

certainly, obviously, definitely, mostly, mainly, probably, only, even, almost, hardly, completely, etc... စကားလုံးတွေဟာ အသုံးများတဲ့ *adverbs* တွေပဲ။ သူတို့ကို mid-position မှာသုံးလေ့ရှိတယ်။

1. They will *probably* wait for you. (mid)
သူတို့... မင်းတို့စောင့်ကောင်းစောင့်လေ့မယ်။
2. He will *certainly* come to see you. (mid)
သူ... မင်းတို့ သေချာပေါက်လာတွေ့လေ့မယ်။
3. They are *obviously* drunk. (mid)
သူတို့ သောက်ထားတာ (မူးနေတာ) သိသာတယ်။
- *Obviously* they don't want to see you. (front)
သူတို့... မင်းတို့မတွေ့ချင်တာသေချာသလောက်ရှိတယ်။
(front-position သုံးနိုင်တယ်)
4. You are *definitely* wrong. (mid)
မင်း... သေချာပေါက်မှားနေတယ်။ (မှားတာသေချာတယ်)
5. U Aung Hein Kyaw *mostly* uses dictionaries. (mid)
ဦးအောင်ဟိန်းကျော်ဟာ များသောအားဖြင့် အဘိဓာန်တွေကို အသုံးပြုတယ်။

6. Paper is *mainly* made from bamboo. (mid)
စက္ကူကို အဓိကအားဖြင့် ဝါးမှလုပ်တယ်။
7. They will *probably* run a new business. (mid)
သူတို့... စီးပွားရေးလုပ်အသစ်တစ်ခု လုပ်ကောင်းလုပ်လေ့မယ်။
8. I *only* saw him in the class. (mid)
ငါ... သူ့ကို အတန်းထဲမှာ တွေ့ရုံပဲတွေ့လိုက်တယ်(စကားတောင်မပြောလိုက်ရဘူး)။
9. He never *even* said a word. (mid)
သူဟာ စကားလေးတစ်ခွန်းတောင်ပြောမသွားခဲ့ဘူး။
10. He was drunk and *almost* made a mistake. (mid)
သူ... မူးလာပြီး အမှားလုပ်မိတော့မလို့။
11. I could *hardly* believe my eyes when I saw her. (mid)
ဒီတောင်မလေးကိုမြင်လိုက်ရတော့... ငါ့မျက်စိကိုတောင် ငါမယုံနိုင်အောင်ဖြစ်သွားတယ်။
12. I've *completely* forgotten your wedding invitation. (mid)
မင်း... မင်္ဂလာဆောင်မိတ်တာကို ငါလုံးဝမေ့တယ်ကွာ။

Qualifiers

နောက်ထပ်ပြီး သီးခြားမှတ်လို့ရတာ (အသေမှတ်လို့ရတာ) လေးတွေရှိသေးတယ်။ စကားလုံးတစ်လုံး (adjective or verb) ကို ပိုပြီးလေးနက်အောင် အဓိပ္ပါယ်သက်ရောက်မှုအတိုင်းတာကို မေါ်ပြပေးတဲ့ စကားလုံးတွေကို *qualifier* or *intensifier* or *emphasising adverbs* လို့ခေါ်တယ်။ အဲဒီ adverbs တွေထဲမှာ *very*, *quite*, *so*, *extremely*, *awfully* ဆိုတဲ့ စကားလုံးတွေဟာ *adjectives* တွေကို အထူးပြုတာဖြစ်လို့ အဲဒီ *adjectives* တွေရဲ့ရှေ့မှာ ကပ်ပြီးထားရတယ်။ တချို့စကားလုံးတွေကို *adjective* or *verb* နှစ်ခုလုံးနဲ့ တွဲသုံးလို့ရတယ်။ ဒီတော့ *mid-position* ဖြစ်သွားတာပေါ့။ ဒီစကားတွေက အသစ်အဆန်းတော့မဟုတ်ဘူးနော်။ ကလေးဘဝကပဲတွေ့လာခဲ့တာတွေ။ Volume 2 တုန်းကပဲ ပြောခဲ့တယ်။

1. He is *very kind* to me. (mid)
သူငါ့ကို သိပ်ပြီးကြင်နာတာ။
- He loves me *very much* ဆိုရင်ရတယ်။ (end)
ဒါက verb နဲ့တွဲတာဆိုတော့ much နဲ့တွဲပြီး နောက်ကိုပို့လိုက်တယ်။
He loves me very ဆိုရင်မရဘူးနော်၊ much ပါမှ။
2. Your business is *quite interesting*. (mid)
မင်းရဲ့ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းက သိပ်ပြီးစိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်။
- I *quite like* this song. (mid)
ငါ... ဒီသီချင်းကိုသိပ်သဘောကျတယ်။
(quite ကို verb နဲ့တွဲရင်လဲ mid-position မှာထားသုံးတယ်။ နောက်ပို့ချင်ရင် well နဲ့
တွဲပေးရတယ်)
- They play *quite well*. (end)
သူတို့ကစားတာကောင်းတယ်။
3. She looks *so pretty* in her new dress. (mid)
ဒီကောင်မလေးက အဝတ်သစ်အစားသစ်နဲ့ သိပ်ချောနေတယ်။
4. It is *extremely dangerous* to drive when rain is pouring. (mid)
မိုးအရမ်းရွာနေတဲ့အချိန်မှာ ကားမောင်းရတာသိပ်ပြီး အန္တရာယ်များတယ်။
5. I'm *terribly sorry* for you. (mid)
မင်းအတွက်... ငါအရမ်းကိုစိတ်မကောင်းပါဘူး။
- verb နဲ့ဆိုရင် နောက်ကိုပို့လိုက်။
I suffered *terribly* when she left me. (end)
ဟိုမိန်းမပစ်သွားတော့... ငါအရမ်းခဲစားလိုက်ရတယ်။

perhaps, maybe

ဒီစကားလုံးနှစ်ခုကိုတွဲပြီး သီးခြားမှတ်ရင်လွယ်ပါတယ်။ သူတို့ကို front-position တစ်မျိုးပဲ
သုံးတယ်။

- *Perhaps* they will set off for Japan tomorrow. (front)

သုတို့. . . မနက်မန့်လုပ်န့်ကိုသွားမှာ။

- *Perhaps* they are in urgent need of money. (front)

သုတို့. . . အရေးပေါ်ငွေလိုနေတာ ဖြစ်မယ်။

- *Maybe* I'll come, maybe I won't. (front)

ငါ. . . လာချင်လာမယ်၊ မလာချင်လဲမလာဘူး။

- *Maybe* he's not sure. (front)

သူ. . . မသေချာတာ ဖြစ်နိုင်တယ်။

ခုပြောခဲ့တာတွေက ပြီးပြည့်စုံတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အရေးပါပြီး အသုံးများတဲ့. . . သိထားသင့်တာတွေကို ပြောပြတာ။ ဒါတွေကိုတစ်ကြိမ်ဖတ်ရုံနဲ့ ဘယ်လိုမှ ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်။ ကိုယ်တိုင်သုံးကြည့်။ သူများရေးတာကိုဖတ်ရင်လဲအလေးထားပြီးမှတ်။ ဒီလိုလုပ်မှ တော် ရုံကျမယ်။ အချိန်တော့ လူရမယ်။ ဘယ်လောက်ကြာမလဲမမေးနဲ့။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် ဖတ်တုန်းမှတ်တုန်း။ တစ်သက်လုံးလေ့လာလိုလဲ ပြီးနိုင်မှာမဟုတ်ဘူး။ နောက်ထပ် တစ်ခုပြော ချင်သေးတယ်။

how to choose a position

ခုပြောခဲ့တာတွေမှာ position သုံးမျိုးလုံးသုံးလို့ရတဲ့ adverbs တွေအများကြီးပါနေတယ်။ ဒီလို. . . နေရာအမျိုးမျိုးမှာသုံးလို့ရတယ်ဆိုပေမဲ့. . . ထားချင်တိုင်းထားလို့မရဘူး။ အနေအထားကိုကြည့်ပြီး သုံးရတယ်။

သာမန်အားဖြင့် မှတ်မယ်ဆိုရင်. . . emphasis လုပ်ချင်ရင် ရှေ့ဆုံး (front-position)မှာ ထားတယ်။ ဒါကရှင်းနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ mid-position or end-position ရွေးတဲ့နေရာမှာ sentence construction ကိုကြည့်ပြီးသင့်သလိုသုံးရတာတွေရှိတယ်။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့ရ...

- The crocodile moved *slowly*.
- The crocodile *slowly* moved.

- *Slowly* the crocodile moved.

မိကျောင်းက... ဖြေးဖြေးရွှေ့လျားတယ်။

ဒီစာကြောင်းတွေမှာ *slowly* ကို position သုံးမျိုးမှာတွေ့ရမယ်။ အပေါ်ကနှစ်မျိုးမှာ မသိသာပေမဲ့ နောက်ဆုံးစာကြောင်းမှာ *slowly* ကို emphasis လုပ်ထားတဲ့သဘောရောက်တယ်။ မိကျောင်းရဲ့ရွှေ့လျားမှုမှာ “ဖြေးဖြေး” ဆိုတာကိုပေါ်လွင်စေတယ်။ ဒီသဘောနဲ့ ဒီလိုသုံးတာ။ ဝါသိပ်မခက်ဘူး။

သတိထားရမှာက mid-position နဲ့ end-position ကို ထားချင်တိုင်းထားလို့မရဘူး။ အထား အသိုမှားရင် အဓိပ္ပါယ်ပြောင်းလွဲသွားနိုင်တယ်။ Sentence construction ပါ မှားသွားနိုင်တယ်။

ဒီလို...

- The driver *chewed* the betel quid he had bought *slowly*.

ဒီမှာကြည့်လိုက်ရင် *slowly* ဆိုတဲ့ adverb ကို နောက်မှာထားတယ်။ ဒီတော့ *slowly* က ရွှေ့မှာရှိတဲ့ bought ကိုပဲ အထူးပြုမှာပေါ့။ ဒါကိုအဓိပ္ပါယ်ပြန်လိုက်ရင်...။

“ကားသမားက သူ့ဖြည်းဖြည်းလေး (slowly)ဝယ်ထားတဲ့ ကွမ်းယာကိုဝါးတယ်”... ဒီလိုပဲရမယ်။

ဒီလိုမဟုတ်ဘဲ *slowly* ကို *chewed* အနားကပ်ပြီး ဒီလိုရေးလိုက်တယ်ဆိုပါတော့...။

- The driver *chewed slowly* the betel quid he had bought.

ဒီလိုဆိုရင်လဲ မှားပြန်ပြီ။ Verb (chewed) ရဲ့ နောက်မှာ object (the betel quid...) မရှိနေတယ်လေ။ ဒီနှစ်ခုကြားမှာ ထားလို့ဘယ်ရမလဲ။ ဒါဆိုဘယ်မှာထားမလဲ... ? လွယ်ပါတယ်။ ရွှေ့ကိုပိုလိုက်၊ chew ရဲ့ ရွှေ့ကို။

ဒီပုံစံဖြစ်သွားမယ်

- The driver *slowly chewed* the betel quid he had bought.

ဒါဆိုမှန်သွားပြီ။ *Slowly* က... သူနဲ့ တပ်နေတဲ့ *chewed* ကို အထူးပြုတာ။ (အထူးပြုစကားလုံး (modifiers) တွေကို အထူးပြုခံ စကားလုံးအနားကို တတ်နိုင်သလောက်တပ်ပေးရတယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့)

ဘာသာပြန်ရင် ဒီလိုရမယ်။

“ကားသမားက သူဝယ်ထားတဲ့ ကွမ်းယာကို . . . ပြေးပြေးဝါးတယ်”

နောက်တစ်ကြောင်းကြည့် ရအောင်၊

- Prince Siddahta *renounced* his palace, his family, all his wealth and everything he owned *secretly*.

သိဒ္ဓတ္ထမင်းသားဟာ သူ့ရဲ့နန်းတော်၊ မိသားစု၊ စည်းစိမ်အားလုံးနဲ့ ပိုင်ဆိုင်သမျှ အားလုံးကို တိတ်တဆိတ်စွန့်ခွာသွားခဲ့တယ်။

ဒီစာကြောင်းကိုကြည့်ရင် modifier (*secretly*) ဟာ . . . သူ့အထူးပြုချင်တဲ့ verb (*renounced*) နဲ့ အလွမ်းဝေးနေတာကို တွေ့ရမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုရင် . . . object က သိပ်ပြီးရှည်နေတယ်။ Long object ဖြစ်နေတယ်ဆိုပါတော့။ ဒါကြောင့် ဒီပုံစံက မမှားပေမဲ့ သိပ်မကောင်းဘူး။

ဒါကြောင့် *secretly* ကို *renounced* အနားကပ်ပေးလိုက်။ နောက်တော့ မရဘူးနော်၊ ရှေ့ဘက် (mid-position) ကပဲရမယ်။

ဒီလို...

Prince Siddahta *secretly renounced* his palace, his family, all his wealth and everything he owned.

ဒါဆိုရင် မိုက်သွားပြီ။

နောက် တစ်ကြောင်းထပ်ပေးမယ်။

- Our teacher *treats* all the students in his class *kindly*.

ငါတို့ဆရာက . . . သူ့အတန်းထဲမှာရှိတဲ့ ကျောင်းသားအားလုံးကြင်ကြင်နာနာ ဆက်ဆံတယ်။

ဒီမှာကြည့်လိုက်ရင် verb (*treats*) နဲ့ သူ့ရဲ့ modifier (*kindly*) က သိပ်ပြီး ဝေးနေတယ်။ အလယ်မှာရှိတာက long object ဖြစ်နေတယ်။ မမှားပေမဲ့ သိပ်မကောင်းလှဘူး။ ဒီတော့ ပိုကောင်းသွားအောင် *kindly* ကို *treats* အနားကပ်ပေးလိုက်ပါ။ နောက်တော့မရဘူးနော်၊ object ရှိနေတယ်။ ရှေ့ကပဲရမယ်။

ဒီလို...

- Our teacher *kindly treats* all the students in his class.

ဒီပုံစံပိုကောင်းတယ်။

- Scientists *studied* some debris of space shuttle Columbia destroyed on 1 February, 2003 *carefully*.

သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ (၁)ရက်နေ့မှာ ပျက်ကျသွားတဲ့ ကိုလံဘီယာ အာကာသ လွှန်းယူယာဉ်က အပျက်အစီးအစိတ်အပိုင်းတချို့ကို သေသေချာချာလေ့လာခဲ့ကြတယ်။

ဒီစာကြောင်းအရေးအသားက ဘယ်လိုမှ အဆင်မပြေဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ verb (studied) နဲ့ သူ့ရဲ့ modifier (carefully) က တခြားစီဖြစ်နေတယ်။ ဘယ်လိုမှ ဆက်စပ်လို့မရနိုင်ဘူး။ အလယ်က object ဟာသိပ်ပြီး ရှည်လွန်းတယ်။

ဒါကြောင့် carefully ကို studied အနားကပ်ပေးလိုက်။ နောက်ဘက်က မရဘူးနော်၊ ရှေ့ဘက် (mid-position) ပဲရမယ်။

ဒီလိုရေး...

- Scientists *carefully studied* some debris of space shuttle Columbia destroyed on 1 February, 2003

ကဲ... သဘောပေါက်နော်။ နောက်ဆုံးတစ်ကြောင်း လောက်ပြောခွင့်ပေးပါ။

- He *paid* for a cup of tea and some bread with butter *generously*.

သူက... လဘက်ရည်တစ်ခွက်နဲ့ပေါင်မုန့်ထောပတ်သုတ်အတွက် ကျသင့်ငွေကို ရက်ရက် ဧရာဧရာပေးတယ်။

စောစောက ပြောခဲ့သလိုပဲလေ၊ verb (gave) နဲ့ modifier (generously) က သိပ်ပြီး အလှမ်းကွာနေတယ်။ ဒီတော့ ရှေ့ကပုံစံတွေအတိုင်း သူတို့နှစ်ခုကို ကပ်ပေးလိုက်။

ဒီလိုရေး...

He *generously paid* for a cup of tea and some bread with butter.

ဒါဆိုရလောက်ပြီနော်၊ နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

analysis of end-position

စာရေးတဲ့အခါမှာ front-position နဲ့ mid-position မှာ adverbs တွေက နည်းပြီးရှင်းရှင်းလင်းလင်းရှိပေမဲ့. . . end-position မှာတော့ adverbs တွေများပြီးရှုပ်ထွေးနေတတ်တယ်။ စာကြောင်းရှည်လေပိုပြီး ရှုပ်ထွေးလေပေါ့။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီအတွက်စိတ်မညစ်ရအောင်ပြောပြမယ်။

ဒီအပိုင်းမှာ single adverbs တွေအပြင် adverbs of phrase or clause တွေပါရောနေတယ်။ လိုအပ်မယ်ဆိုရင် clauses တွေကို phrases တွေဖြစ်အောင်ပုံစံပြောင်းပစ်ရတယ်။ Clause ကို phrase ဖြစ်အောင်ပြောင်းတဲ့နည်းကို ရှေ့ပိုင်းထွက်ပြီးတဲ့ စာအုပ်တွေမှာပြောပြီးပြီ။ မပိုင်သေးရင်ပြန်ဖတ်။

Volume I တုန်းက အခြေခံအဆင့်မှာမှတ်ရလွယ်အောင်ဆိုပြီး D,M,P,T,R ပုံစံနဲ့ပေးခဲ့တယ်။ အခြေခံအဆင့်မှာအဲဒီပုံစံအတိုင်း တန်းစီရေးရင်ရနေပြီ။ End-position တစ်ခုတည်းကိုပြောနေတာနော်။ ဒီအဆင့် (Volume 3) မှာလဲ အဲဒါတွေကိုပဲ အခြေခံပြီးရေးရင်ရပါတယ်။ နဲ့နဲ့လောက်တော့ ထဲထဲဝင်ဝင်ပြောမှဖြစ်မယ်။ ခုပြောနေတဲ့ end-position မှာရှိနေတဲ့ order of adverbs (D,M,P,T,R) ကို ဒီအတိုင်းအသေမှတ်လို့မရတော့ဘူး။ လိုအပ်ရင် လိုအပ်သလိုရှေ့နောက်ပြောင်းပြန်ထားပြီး ရေးရတယ်။ သိပ်ပြီးလိုအပ်လာမယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီအထဲက place, time တွေကို mid-position (before the verb) or front-position (at the beginning of the sentence) တွေမှာထားရတယ်။ ဒါတွေပြော လိုက်လို့နားရှုပ်ပြီး စိတ်ကုန်သွားပြီ လား။ တစ်ခုချင်းရှင်းပြတဲ့အခါ အလွယ်လေးဖြစ်သွားလိမ့်မယ်။ ခေါင်းအေးအေးထား။

ဒီပုံစံတွေကိုဖြည့်လို့

1. We practise English speaking happily in this class at weekends to improve our English

M P T R

ငါတို့. . . အားလပ်ရက် (စနေ×တနင်္ဂနွေ)တွေမှာ. . . အင်္ဂလိပ် စကားပြောတိုးတက်အောင်ပျော်ပျော် ရွှင်ရွှင်နဲ့ ဒီအတန်းထဲမှာ အင်္ဂလိပ်စကားပြော လေ့ကျင့်ကြတယ်။

ဒါ DMPTR ရဲ့ ပုံစံမှန်ပဲ။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် အဆင်ပြေနေတယ်။ ဒီအထဲမှာ Reason ကိုတော့ သူနေရာမှန် နောက်ဆုံးမှာပဲ ထားတယ်။ ကျန်တာတွေ (MPT) ကို လိုအပ်ရင် ရှေ့နောက်ပြောင်းမယ်။

- packed class taught by U Aung Hein Kyaw.

ရှေ့ဆုံးမှာ ထားတာကတော့ ဘယ်လို adverb phrase ဖြစ်ဖြစ် (short or long) ထားလို့ရတယ်။
အဲဒါ အသေမှတ်လိုက်။

နောက်တစ်ကြောင်း...

- in Ramadi.

ရမ်မဒီမြို့ရှိ အမ်ဘာဆေးကောလိပ် အပြင်ဘက်မှာ အင်္ဂါနေ့က လမ်းဘေးထုံးနှစ်လုံးပေါက်ကွဲခဲ့တယ်။

ဒီတကြောင်းမှာ time (on Tuesday) ကရှေ့မှာရှိပြီး long adverb phrase က နောက်ကို
ရောက်နေတယ်။ ပုံမှန်ဆိုရင်တော့ time ကနောက်မှာ ရှိသင့်တယ်။ ဒါပေမဲ့ adverb phrase of
place က ရှည်နေတော့ နောက်ကို ပို့လိုက်ရတယ် - time ကရှေ့ရောက်လာတာပေါ့။

Tuesday ရှေ့မှာရှိတဲ့ preposition (on) မပါဘဲ ရေးလို့ရတယ်။

- T

ရှမ်းပြည်နယ်မှာ ရှိတဲ့ တောင်ကြီးမြို့မှာ ခရစ်စမတ်ညက အရက်ဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို မီးလောင်တယ်။

ဒီစာကြောင်းမှာ time က place ထက်ပိုပြီး တိုတယ်။ဒါကြောင့် time ကို အရင်ရေးတယ်။

ဒါပေမဲ့ time ကသိပ်ပြီးတိုတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ place နဲ့ယှဉ်လိုက်ရင် သိပ်မကွာလှဘူး။ ဒါကြောင့်

ပုံမှန်အတိုင်းပဲ သူ့ကိုနောက်မှာထားပြီးရေးလို့ရတယ်။

- P

ဒါတွေက အနေအထားကြည့်ပြီး ရေးတာ၊သိပ်ပြီး ပုံသေစည်းကမ်းကြီးတွေ မဟုတ်ဘူး။ သူများ

ရေးတဲ့ စာတွေ ဖတ်တဲ့အခါ သတိထားဖတ်လိုက်ရင် နောက်ပိုင်း အတွေ့အကြုံများပြီး ကိုယ်တိုင် သဘော ပေါက်လာလိမ့်မယ်။

5. The accident occurred on Wenkang Road in Tanzhou Town last night.

P

T

တန့်ဟိုမြို့ ဝင်ခေါင် လမ်းမပေါ်မှာ မနေ့ညက မတော်တဆ ထိခိုက်မှု တစ်ခုဖြစ်ခဲ့တယ်။

ဒီစာကြောင်းကို ဒီအတိုင်းရေးရင် အဆင်ပြေနေပြီ။ ဒီအနေအထားအရဆိုရင် time နဲ့ place ကို ရှေ့နောက်ပြောင်းရေးလို့လဲရပါတယ်။

- The accident occurred last night on Wenkang Road in Tanzhou Town.

T

P

6. A suicide bomber killed four Iraqi policemen at the checkpoint close to the Interior

P

Ministry in Baghdad on Tuesday.

T

ဘက်ဒက်မြို့ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနအနီး စစ်ဆေးရေး ဂိတ်မှာ အသေခံပုံးဖောက်ခွဲသူတစ်ဦးက အီရတ်ရဲလေးဦးကို အင်အားက သတ်ပစ်လိုက်တယ်။

ဒီစာကြောင်းကို ဒီအတိုင်း ရေးလို့ရပါတယ်။ နေရာက ရှေ့မှာရှိပြီး အချိန်က နောက်ကိုရောက်နေတာကို မှားတယ်ပြောလို့မရဘူး။ ဒါသမဇ္ဈိကျ ပုံစံပဲ။ ဒါပေမဲ့ time (on Tuesday) က သိပ်တိုပြီး place က သိပ်ရှည်နေတယ်ဆိုတော့... သူတို့ နှစ်ခုကို ရှေ့နောက်လဲ ပေးလိုက်ရင် ပိုပြီးအဆင်ပြေမယ်။

- A suicide bomber killed four Iraqi policemen on Tuesday at the checkpoint close to

T

P

the Interior Ministry in Baghdad

ဒီအနေအထားအရဆိုရင် verb modifiers ဖြစ်တဲ့ time နဲ့ place နှစ်ခုလုံးဟာ verb (killed) ကို အထူးပြုတယ်။ သူတို့ကို ရှေ့ဆုံးမှာထားပြီးရေးရင် စာကြောင်းတစ်ကြောင်းလုံးကို အထူးပြုတယ်။

- On Tuesday a suicide bomber killed four Iraqi policemen at the checkpoint close to

T

P

the Interior Ministry in Baghdad.

ခုပြောနေတဲ့ end-position မှာရှိတဲ့ phrase တွေ အားလုံးကို ရှေ့ဆုံး ဒါမှမဟုတ် လိုအပ်မယ် ဆိုရင် အလယ်မှာထားလို့ရတယ်။

ဒီလို...

7. In another attack, a group of about 20 guerrillas made a raid on the checkpoint with rifles.

နောက်ထပ်တိုက်ခိုက်မှု တစ်ခုမှာ လူ ၂၀ လောက်ရှိတဲ့ ပြောက်ကျားအုပ်စု တစ်စုက စစ်ဆေးရေး ဝိတ်ကို ရိုင်းဖယ်သေနတ်တွေနဲ့ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြတယ်။

ရှေ့ဆုံး (front - position) မှာရှိတဲ့ adverb phrase က စာကြောင်း တစ်ကြောင်းလုံးကို အထူး ပြုတဲ့ သဘောရောက်တယ်။ သူ့ကို အလယ်မှာထားပြီး ကော်မာနဲ့ ရေးနိုင်တယ်။

ဒီလို

- A group of about 20 guerrillas, in another attack, made a raid on the checkpoint with rifles

ဒီလိုရေးတဲ့အခါ ကော်မာတွေ မေ့ကျန်လို့ မရဘူးနော်။

8. In Bago about 50 miles north of Yangon, a bus collided violently with a tree this

P

M

T

morning

ရန်ကုန်မြို့ရဲ့ မြောက်ဘက် မိုင် ၅၀ လောက် အကွာမှာရှိတဲ့ ပဲခူးမြို့မှာ ဒီမနက်က ဘတ်စ်ကား တစ်စီး သစ်ပင်တစ်ပင်ကို ပြင်းထန်စွာတိုက်မိတယ်။

ရှေ့ဆုံးကို ပို့ထားလိုက်တာက adverb of place ဖြစ်ပြီး manner and time ကို ပုံမှန်နေရာမှာ ထားတယ်။ ဒီကိစ္စ ပဲခူးမှာ ဖြစ်တယ်။ (တခြားနေ့မှာ ဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူး) ဆိုတာ အလေးထား ပြောချင် ရင် ဒီပုံစံရေးတယ်။

နောက်တစ်မျိုး

- This morning a bus collided violently with a tree in Bago about 50 miles north of

T

M

P

Yangon.

ဒီမှာကျတော့ ရှေ့ဆုံးမှာ time ဖြစ်သွားပြီ။ ဘယ်အချိန်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို အလေးထား ဖော်ပြတဲ့ သဘော ရှိတယ်။ ဒါတင်မကသေးဘူး manner ကိုလဲ ရှေ့ဆုံးမှာထားလို့ ရတယ်။

ဒီမှာမေးစရာ တစ်ခုပေါ်လာတယ်။ အဲဒါက adverb (violently) ကို ဘာဖြစ်လို့ subject (a bus) နဲ့ object (a tree) ကြားမှာထားသလဲ။ မှားနေပြီလို့ ထင်နေပြီလား။ ဒါလေး ကြုံတုန်းနည်းနည်း ပြောပြမယ်။

အဖြေကတော့ ရှင်းရှင်းလေးပါ။ အဲဒီမှာ preposition (with) ပါနေလို့ပဲ။ Preposition နောက်တ လာတဲ့ object ကို prepositional object လို့ခေါ်တယ်။ ဒီပုံစံမျိုး preposition ရှိနေရင် သူရှေ့က ly-ending adverb လာလို့ရတယ်။ ဒီနေရာမှာ violently (ly-ending adverb) ကို collided (verb) ရဲ့ ရှေ့က ကပ်ပြီးသုံးလို့ရတယ်ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ကြုံလို့ တစ်ခုလောက်တော့ ပြောပါရစေ။ ဂဏန်းအရေအတွက် (number) နဲ့ လာတယ်ဆိုရင် noun တစ်ခုနောက်မှာ တိုက်ရိုက် (preposition မပါဘဲ) ကပ်ပြီး ရေးရတယ်။

ဥပမာ

- Bago (about) 50 miles north of Yangon

N

- a big fish 300 pounds in weight.

N

- the snake 20 feet in length.

N

ရှေ့မှာရှိတဲ့ nouns တွေနောက်က 50 miles, 300 pounds, 20 feet.. တိုက်ရိုက်တွဲလို့ရတယ်။

၈။ နောက်တစ်ကြိမ်...

9. In the northern Akita prefecture about 1000 houses were left without electricity on

P

sunday.

T

အာခီတာဒေသ မြောက်ပိုင်းမှာ တနင်္ဂနွေနေ့က အိမ်ခြေ ၁၀၀၀ ခန့် လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ပြတ်တောက် သွားခဲ့တယ်။

ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ adverb phrase of place ဟာ စာကြောင်း တစ်ကြောင်းလုံးနဲ့ ဆိုင်တယ်။ သူ့ကို နေရာပြောင်းလိုက်ရင် အဓိပ္ပာယ်သက်ရောက်မှု အနည်းအပါးလောက် ပြောင်းသွားမယ်။

ကြည့်လိုက်... .

- About 1000 houses in the northern Akita prefecture were left without electricity on

P

Sunday.

ဒီစာကြောင်းမှာ အဲဒီ phrase ဟာ adverb မဟုတ်တော့ဘူး၊ adjective phrase ဖြစ်သွားပြီ။ About 1000 houses တစ်ခုတည်းကို အထူးပြုတယ်။ ကျန်တာတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်တော့ဘူး။

စာရေးမယ် ဆိုရင် modifiers တွေအကြောင်းကို တိတိကျကျ သိဖို့လိုတယ်။ မပိုင်သေးရင် Volume 2 ကို ပြန်ဖတ်လိုက်။ စာဖတ်တဲ့နေရာမှာလဲ ဒီအတိုင်းပဲ။ Modifier တွေကို တိတိကျကျသိမှ အဓိပ္ပာယ် တိတိ ကျကျ ပြန်နိုင်မယ်။ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင် ဝါးတားတား အဆင့်က မကျော်နိုင် ဖြစ်နေလေ့မယ်။

10. Meanwhile, a roof collapsed in a market near a police station in Tikrit.

T

P

အဲဒီအချိန်မှာ တိကရစ်မြို့မှာရှိတဲ့ ရဲစခန်း တစ်ခုအနီးက ဈေးတစ်ခုမှာ ခေါင်မိုးပြိုကျတယ်။

Meanwhile လို စကားလုံးမျိုးကို ရွှေ့မှာပဲ သုံးတယ်။ နောက်မှာရှိတဲ့ Tikrit က police station ကို အထူးပြုတယ်။ နောက်ပြီး police station က market ကို အထူးပြုတယ်။

ဒါကိုနောက်တစ်မျိုး ရေးကြည့်ရအောင်...

- In Tikrit, meanwhile, a roof collapsed | n a market near a police station.

P

T

T

ဒီပုံစံမှာဆိုရင် place က နှစ်ပိုင်း ဖြစ်နေတယ်။ ရွှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ Tikrit က နောက်မှာရှိတဲ့ police station နဲ့ ဘာမှ မဆိုင်တော့ဘူး။ သူက တစ်ကြောင်းလုံးကို အထူးပြုတယ်။ ဒီဖြစ်ရပ်အားလုံး တိကရစ်မှာ ဖြစ်တယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။

ကဲ ဒါလောက်ဆိုရင် တော်တော် သဘောပေါက်လောက်ပြီ။ ဆက်လေ့လာဖို့ အများကြီး လိုသေးတယ် ဆိုတာ မမေ့နဲ့။

ဒါလေးမှတ်လို့က်

စောစောက ပြောရင်းနဲ့ သတိရလာလို့ ဒါလေးထည့်ပြောချင်သေးတယ်။
သာမန်အားဖြင့်တော့ Verb နဲ့ Object ကြားမှာ adverb လာလို့ မရဘူးပေါ့။
ဒါပေမဲ့ အဲဒီ Object ရွှေ့မှာ preposition ပါနေတယ်ဆိုရင် အဲဒီကြားမှာ
ly-ending adverb လာလို့ရတယ်။

လွယ်ပါတယ်။ ဒီပုံစံလေးတွေ ကြည့်လို့က်။

1. Scientists are looking *systematically at* the stars moving.
သိပ္ပံပညာရှင်တွေဟာ ရွှေ့လျားနေတဲ့ကြယ်တွေကို စနစ်တကျ ကြည့်ရှုနေကြတယ်။
2. They are waiting *patiently for* the bus to Yuzana Garden City.
သူတို့ဟာ ယုဇနဂယျာဉ်မြို့တော် သွားဖို့ ဘတ်စ်ကားကို စိတ်ရှည်လက်ရှည် စောင့်နေကြတယ်။
3. You should listen *carefully to* the teacher.
မင်းတို့... ဆရာပြောတာကို ဝရုတစိုက် နားထောင်ရမှာပေါ့။

4. Some boys usually stare *rudely at* the girls walking.
 တချို့ကောင်လေးတွေက လမ်းသွားနေတဲ့ ကောင်မလေးတွေကို မိုင်းမိုင်းစိုင်းစိုင်း စိုက်ကြည့်ကြတယ်။
5. On the day when she passed her examination, she smiled *happily at* her friends.
 စာမေးပွဲအောင်တဲ့နေ့မှာ ကောင်မလေးက သူ့ရဲ့ သူငယ်ချင်းတွေကို ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင်ပြုံးပြတယ်။
- ဒီမှာပဲ ထားလိုက်ရအောင်။

ဖြန့်စွက်ချက်

Volume 3 ရေးရင် Adverb clauses တွေကို analysis လုပ်မယ်လို့ပြောခဲ့တယ်။ ဒု. . . စာရေးတဲ့အတွက် အရေးကြီးတာလောက်ပဲ ပြောမယ်။ အရေးပါတဲ့ Adverb clauses တွေကတော့ Time, Place, Purpose or Reason ဆိုတာတွေပဲ။ Condition, Result, Comparison etc...တွေကို လောလောဆယ် ချန်ထားလိုက်မယ်။ ပြည့်ပြည့်စုံစုံကတော့ Grammar စာအုပ်ရေးဖြစ်မှထည့်ဇန့်မယ်။

1. adverb clauses of time

အချိန်ကို ဖော်ပြတဲ့ clauses တွေကိုခေါ်တာ။ အချိန်ကိုပြတဲ့စကားလုံးတွေပါတယ်။

1. Don't talk *while father is sleeping*.
 အဖေအိပ်နေတုန်း စကားမပြောနဲ့။
 နောက်မှာရှိတဲ့ clause က verb (talk) ကို အထူးပြုတယ်။ ဒါကြောင့် adverb clause ပဲပေါ့။
2. I will leave *before the sunsets*.
 နေ့မဝင်ခင် . . . ငါသွားမယ်။
 ဒီမှာလဲ . . . နောက်က clause က leave ကိုအထူးပြုတယ်။ before က အချိန်ပြစကားလုံးပေါ့။
3. *When the teacher came*, we were in silence.
 ဆရာဝင်လာတော့ . . . ငါတို့ တိတ်တိတ်ဆိတ်ဆိတ်နေကြတယ်။
 ဒီမှာတော့ adverb clause က ရှေ့မှာ။ ဘယ်မှာထားထား . . . ရတယ်။

4. They set off on a journey *when morning came*.
မနက်မိုးလင်းတော့. . . သူတို့ခရီးစထွက်ကြတယ်။
5. He smiles *whenever he meets her*.
ကောင်မလေးကိုတွေ့တိုင်း. . . သူပြုံးပြတယ်။

2. adverb clause of place

နေရာပြတဲ့ clauses တွေကိုပြောချင်တာ။ Relative adverb ကတော့ *where* ပဲ။

1. He is hiding *where I can't see him*.
သူဟာ. . . ငါမတွေ့နိုင်တဲ့နေရာမှာ ပုန်းနေတယ်။
ဒီမှာ adverb clause က compound verb (*is hiding*) ကို အထူးပြုတယ်။
2. I will be happy *where I am*.
ရောက်တဲ့နေရာမှာ. . . ငါပျော်မှာပဲ။
3. You can live *where you like*.
မင်း. . . ကြိုက်တဲ့နေရာမှာ နေလို့ရတယ်။

3. adverb places of reason or purpose

အကြောင်းပြချက်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်အတွက်သုံးတဲ့ clauses တွေ။ အကြောင်းပြချက်နဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ပြတဲ့စကားလုံးတွေပါတယ်။

1. I like you *because you are honest*.
မင်းက ရိုးသားဖြောင့်မတ်တော့. . . ငါကသဘောကျတာပေါ့။
ဒီမှာ adverb clause က verb (*like*)ကို အထူးပြုတယ်။
2. She is proud *as she is beautiful*.
ဒီကောင်မလေးက ချောလို့ မာနကြီးတာ။
3. *Since you are a right man*, she will choose you.
မင်းက အမှန်အကန် (အရည်အချင်းရှိသူ)ဖြစ်နေတော့. . . ကောင်မလေးက မင်းကိုရွေးချယ်မှာပဲ။

4. I must work hard *so that I can have a comfortable life.*

ငါအလုပ်ကြိုးစားမှ... ပြေပြေလည်လည်နေရမှာ။

ကဲ... ဒါလောက်ဆိုရင် သဘောပေါက်လောက်ပြီနော်။

defining and non-defining relative clauses

စောစောက adverb clauses အကြောင်း ပြောရင်းနဲ့ ဒါလေးခေါင်းထဲကို ဝင်လာလို့ အကျဉ်း လောက်ထည့်ပေးလိုက်မယ်။ အဲဒါကတော့ adjective clause ထဲမှာ ပါနေတဲ့ Defining relative clauses နဲ့ Non-defining relative clauses တွေပဲ။ စာရေးတဲ့အခါ မသိလို့ကိုမဖြစ်ဘူး။

ဒီလို

1. My brother *who is working abroad* sends me some money every month.

နိုင်ငံခြားမှာအလုပ်လုပ်နေတဲ့ငါ့ရဲ့ အကိုက ပိုက်ဆံနည်းနည်း လတိုင်းပို့ပေးတယ်။

သဘောက အစ်ကိုတွေအများကြီးရှိမယ်။ အဲဒီအထဲမှာ... "နိုင်ငံခြားမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့အစ်ကို" ကို ပြောချင်တာ။ တခြားအစ်ကိုတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်ဘူး။ တိကျသေချာအောင်ပြောတာ။ ဒါကြောင့် ဒီ relative clause (who is working abroad) ကို defining relative clause လို့ ခေါ်တယ်။ ဒီမှာ ကော်မာ လုံးဝမလိုဘူး။

ဒီလိုပြန်ရေးလိုက်မယ်။

- My brother, *who is working abroad*, sends me some money every month.

ဒီလိုကော်မာ (.....) ထည့်လိုက်ရင် အဓိပ္ပာယ်ပြောင်းသွားတယ်။

ဒီပုံစံအရ... ပြောချင်တဲ့ အစ်ကိုက သိသာထင်ရှားနေပြီ။ ရှုပ်ထွေးစရာမလိုတော့ဘူး။ (ဥပမာ- အစ်ကိုက တစ်ယောက်ပဲရှိတာမျိုး) အဲဒီလို ရောထွေးစရာမလိုတဲ့ အစ်ကို... ကို နောက်ထပ်ပြီး သူ့အကြောင်းကို နည်းနည်းပါးပါးလောက် ထပ်ပြောချင်တဲ့အခါ information ထပ်ပေးချင်တဲ့အခါမျိုး မှာ ဒီပုံစံသုံးတယ်။ ကော်မာထည့်ပေးရတယ်။ ဒီ clause မပါလို့လဲ အဓိပ္ပာယ်ယှက်မသွားဘူး။ မပါဘဲလည်းသုံးလို့ရတယ်။ ဒီပုံစံကို non-defining clause လို့ခေါ်တယ်။

ပိုရှင်းအောင် နောက်တစ်ကြောင်းကြည့်လိုက်၊

2. His father *who loves him very much* is kind to his family.

သူတို့ အရမ်းချစ်တဲ့အဖေက . . . သူ့မိသားစုကိုကြင်နာတယ်။

ဒါက အရမ်းချစ်တဲ့အဖေဆိုတော့ . . . မချစ်တဲ့အဖေရှိသေးတယ်ဆိုတဲ့ သဘောပဲ။ *who loves me very much* ဆိုတဲ့ clause က အဖေကိုခွဲခြားသတ်မှတ်လိုက်တာ။

ဒီလိုရေးကြည့်လိုက်

- His father, *who loves him very much*, is kind to his family.

ဒီလိုဆိုရင် အဖေတစ်ယောက်ပဲဆိုတာ ထင်ရှားနေပြီ။ သူ့နောက်မှာရှိတဲ့ *relative clause* က father အကြောင်းကိုထပ်ပြီး ဖြည့်စွက်ပေးတာ။ ဒီ clause မပါလဲဖြစ်တယ်။ ဒါကို *non-defining clause* လို့ခေါ်တယ်။

3. The book *which/that you left yesterday* is on the table.

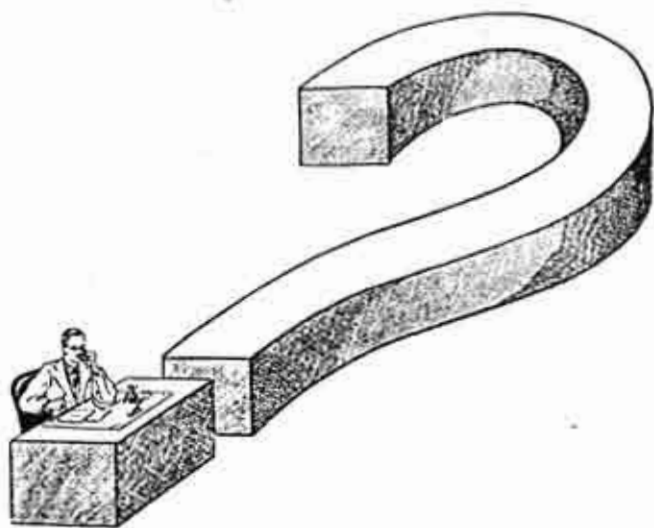
မနေ့က မင်းထားခဲ့တဲ့စာအုပ် စားပွဲပေါ်မှာရှိတယ်။

တခြားစာအုပ်တွေနဲ့ရောမှာမို့လို့ ဒီပုံစံရေးတာ။ အလယ်က clause မပါရင်မဖြစ်ဘူး။ ရောထွေးသွားမယ်။

- The book, *which / that you left yesterday*, is on the table.

ဒီပုံစံဆိုရင် ဒီစာအုပ်ဆိုတာ သိပြီးသား။ တခြားစာအုပ်နဲ့ မှားနိုင်တဲ့ အခြေအနေမျိုးမဟုတ်ဘူး။ ဒီ clause မပါလဲဖြစ်တယ်။ စာအုပ်အကြောင်း နောက်ထပ် information ပေးချင်လို့ *relative clause* ကို ကော်မာနဲ့ ထည့်ထားတာ။ ဒီပုံစံကို *non-defining clause* လို့ခေါ်တယ်။

ဒီလောက်ဆိုရလောက်ပါပြီ။

UNIT (5)

Analysis of Participle Clauses

စာရေးတဲ့အခါမှာ Participle clause ဟာသိပ်ပြီး အသုံးဝင်တယ်။ တကယ်တော့ ဝါသိပ်မဆန်းပါဘူး။ စာဖတ်များရင် တွေ့နေကြပဲ။ သေသေချာချာတော့ သိချင်မှသိမယ်။ ဒီအခန်းကို ဖတ်ရင် ဗိတ်ရှည်ရှည်ထားနော်။

Participle clause ကို Main clause (independent clause or principle clause) အစား သုံးသလို Subordinate clause (dependent clause) အစားလဲသုံးတယ်။ Subject တူရင် (တစ်လုံးတည်း ဖြစ်နေရင်) လဲသုံးနိုင်တယ်။ မတူရင်လဲသုံးနိုင်တယ်။ ဝါတင်မကသေးဘူး... တချို့ conjunctions တွေနဲ့လဲ တွဲပြီး သုံးနိုင်တယ်။

ရှုပ်သွားပြီးလား။ တစ်ခုချင်းကြည့်လိုက်ရင် ရှင်းသွားမှာပါ။ ခေါင်းစေးစေးထား။

1. present participle clause as a main clause

ဒီမှာ Present participle ကို Main clause အစားသုံးတဲ့ အကြောင်း ပြောမယ်။ Compound Sentences တွေကို ဆုံ့ရေးချင်တဲ့အခါ အသုံးဝင်တယ်။ အဓိပ္ပါယ်ပြန်တဲ့အခါ while, when စတဲ့ စကားလုံးတွေရဲ့ အဓိပ္ပါယ်မျိုး။ ပြန်မာလိုဆိုရင် ပြုလုပ်နေတုန်း . . . စဉ် . . . လျှက် . . . သောအခါ . . . ဆိုတာမျိုးတွေ။ ဒီလို

Reading a Magazine, he smokes a cigarette.

ဖတ်ရင်းဖတ်ရင်းနဲ့ သူ့စီးကရက် သောက်တယ်။

ဒါ . . . main clause နှစ်ခုပါတဲ့ compound sentence ကို participle နဲ့ ရေးထားတာ။ သူ့ကိုခွဲထုတ်လိုက်ရင် . . .

He reads a magazine. He smokes a cigarette

(He reads a magazine and smokes a cigarette) Subject တစ်ခုတည်းက action နှစ်ခုကို တပြိုင်တည်းလုပ်တာ။ ဒါကြောင့် clause နှစ်ခုလုံးကို participle နဲ့ ရေးလို့ရတယ်။

Reading a magazine, he smokes a cigarette (or)

Smoking a cigarette, he reads a magazine.

ဖတ်ရင်းသောက်တယ်။ သောက်ရင်းဖတ်တယ်။ တူတူပဲ။

Participle clause ကို စာလုံးအစောင်း ပြထားတယ်နော်။

ဒီလိုနေရာမျိုးမှာ participle ကို အရှေ့/အနောက် ကြိုက်သလို ထားလို့ရတယ်။

ဒါ main clause နေရာမှာ သုံးပုံကို အကြမ်းဖျင်း ပြောတာ။ ခု . . . အသေးစိတ်ပြောမယ်။

(compound, complex အကြောင်း နောက်ပိုင်းမှာ သီးခြားပေးထားတယ်။)

Present Participle ကို အရင်ကြည့်။

1. two actions at the same time

(လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုတစ်ပြိုင်တည်း)

2. *two actions immediately one after another*
(လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခု... တစ်ခုပြီး... တစ်ခုဆက်တိုက်)
3. *the second action as a result of the first or a part of it*
(ဒုတိယလုပ်ဆောင်ချက်က ပထမတစ်ခုရဲ့ရလဒ်(သို့) ပထမတစ်ခုရဲ့အစိတ်အပိုင်း)
ဒီလို သုံးမျိုးခွဲပြီး လေ့လာရင် သိပ်မခက်ပါဘူး။ ရောနေရင်တော့ အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်ပါ။
တစ်ခုချင်း ကြည့်ရအောင်.....

1. two actions at the same time

လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခုတစ်ပြိုင်တည်း

Participle clause နဲ့ ရေးတိုင်း action နှစ်ခု clause နှစ်ခု... verb နှစ်ခုပါတယ်။ Subject ကတော့ တစ်ခုပါတာနဲ့ နှစ်ခုပါတာ နှစ်မျိုးရှိတယ်။ ခုပြောနေတာက Subject တစ်ခုက လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်မျိုးလုပ်နေတာကို ပြောနေတာ။

ဒီမှာ subject တစ်ခုက action နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်းလုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် ဘယ် clause ကိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် participle နဲ့ ရေးနိုင်တယ်။ အဲဒီ participle ကို ရှေ့ပိုင်းမှာရော နောက်ပိုင်းမှာပါ ထားနိုင်တာ။

1. The girl ran away screaming piercingly (or)

Screaming piercingly, the girl ran away.

ကောင်မလေးဟာ စူးစူးဝါးဝါးအော်ရင်းနဲ့ ပြေးထွက်ပြေးသွားတယ်။

- *Running away, the girl screamed piercingly (or)*

The girl screamed piercingly *running away*

ကောင်မလေးဟာ ပြေးရင်းနဲ့ စူးစူးဝါးဝါး အော်တယ်။

2. *Sitting on the branch with a bit of quiet, the little bird had a listen to something.*
(or)

The little bird had a listen to something *sitting on a branch with a bit of quiet*.

ငှက်ကလေးဟာ သစ်ကိုင်းပေါ်မှာ ငြိမ်ငြိမ်လေးနားနေပြီး တစ်စုံတစ်ခုကို နားထောင်တယ်။

- *Having a listen to something*, the little bird sat on the branch with a bit of quiet.

(or)

The little bird sat on the branch with a bit of quiet *having a listen to something*.

... နားထောင်ရင်း ... တိုင်နေတယ်။

(quiet, listen ... တွေကို noun အနေနဲ့ သုံးထားတယ်)

3. *Driving slowly*, the driver gazes at the girls beside the road.

တားကို ဖြေးဖြေးမောင်းပြီး ဒရိုင်ဗာက လမ်းဘေးက ကောင်မလေးတွေကို ငေးတယ်။

Gazing at the girls beside the road, the driver drives slowly.

... ငေးရင်း ... ဖြေးဖြေးမောင်းတယ်။

4. *Reading a letter from her friend*, the girl sings a song in a low voice.

သူငယ်ချင်း ပို့လိုက်တဲ့စာကို ဖတ်ရင်း ... ကောင်မလေး တီးတိုးညင်သာ သီချင်းဆိုတယ်။

- *Singing a song in a low voice*, the girl reads a letter from her friend,

... သီချင်းဆိုရင်းနဲ့ ... စာကို ဖတ်တယ်။

5. *Eating something*, they watch T.V.

တစ်ခုခုစားရင်းနဲ့ ... သူတို့ တီဗီကြည့်ကြတယ်။

- *Watching T.V*, they eat something.

... တီဗီကြည့်ရင်း ... တစ်ခုခုစားတယ်။

6. *Playing the piano*, he murmured a song.

သူ... စန္ဒယားတီးရင်း သီချင်းညည်းတယ်။

- *Murmuring a song*, he played the piano.

သီချင်းညည်းရင်း... စန္ဒယားတီးတယ်။

7. *Chewing a betel quid with tobacco*, the driver talks to the conductor.

ဆေးရွက်ကြီးပါတဲ့ကွမ်းကိုဝါးရင်းနဲ့... ခရိုင်ဘာက လက်မှတ်ရောင်းကို စကားပြောတယ်။

- *Talking to the conductor*, the driver chews a betel quid with tobacco.

8. *Saying words of love*, they enjoyed the breeze of lake.

ချစ်စကား ပြောကြရင်းနဲ့... သူတို့ဟာ ကန်ရေပြင်ကလာတဲ့လေညှင်းခံကြတယ်။

Enjoying the breeze of lake, they said words of love

..... လေညှင်းခံရင်း... စကားပြောတယ်။

9. *Taking a rest beside the river*, they had a long chat.

မြစ်ကမ်းဘေးမှာ အနားယူရင်း... သူတို့... ကြာကြာစကားပြောကြတယ်။

Having a long chat, they took a rest beside the river.

... စကားပြောရင်း... အနားယူတယ်။

10. *Going under water*, he tried to take a breath as possible as he can.

ရေငုပ်ရင်း... သူဟာ အသက်ရှူဖို့ အနိုင်နိုင် ကြိုးစားရတယ်။

- *Trying to take a breath as possible as he can*, he went under water.

.... အသက်ရှူဖို့ ကြိုးစားပြီး ရေငုပ်တယ်။

နောက်တစ်မျိုး မသွားခင် ထပ်ပြောမယ်နော်။ ခုပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံတွေမှာ subject တစ်ခုတည်းက action နှစ်ခုကို တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်တယ်။ ဒါကြောင့် clause ၊ ခပ်ခပ်လုံးကို participle နဲ့ရေးနိုင်တယ်။ ဒါသဘောပေါက်ရင် နောက်တစ်မျိုးကြည့်။

2. two actions immediately one after another

လုပ်ဆောင်ချက်နှစ်ခု... တစ်ခုပြီးတစ်ခုဆက်တိုက်

ဒီမှာကျတော့ action နှစ်ခုက... တပြိုင်တည်း မဟုတ်တော့ဘူး။ တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုဖြစ်တာ။ တစ်ခုပြီးတာနဲ့ နောက်တစ်ခုကို ဆက်တိုက် (immediately) လုပ်တာ။ တစ်ခုနဲ့ တစ်ခုအကြာကြီး ကွာနေတာတော့ မဟုတ်ဘူး။ လုပ်တဲ့ subject ကတော့ တစ်ခုတည်းပဲ။

အရင်လုပ်တဲ့ verb ကို participle နဲ့သုံးတယ်။ နောက်လုပ်တဲ့ verb ကို participle သုံးလို့ မရဘူး။ ရေးတဲ့အခါမှာလဲ participle clause ကို အရင်ရေးရတယ်။

1. *Braking suddenly, the driver stopped the car.*

ရုတ်တရက် ဘရိတ်နင်းလိုက်ပြီး... ဒရိုင်းဘာက ကားကို ရပ်လိုက်တယ်။

ဒီမှာ... ဘရိတ်နင်းပြီးမှ ကားကိုရပ်တယ်။ လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်ခုက တစ်ခုပြီး တစ်ခု ဆက်တိုက်။ အရင်လုပ်တဲ့ action (brake) ကို participle နဲ့ရေးတယ်။ နောက်လုပ်တဲ့ action (stop) ကို participle သုံးလို့မရဘူး။ ရေးလိုက်ရင် ဒီလိုဖြစ်သွားမယ်။

Stopping the car, the driver braked suddenly.

ကားရပ်လိုက်ပြီး... ဒရိုင်းဘာက ဘရိတ်ကို နင်းတယ်။

အဲဒီလိုဆိုရင် ဖြစ်ပါ့မလား။ ကားကို အရင်ရပ်ပြီးမှ ဘရိတ်ကို နင်းတာ ဖြစ်သွားမှာပေါ့။ ဒါကြောင့် participle ကို အရမ်းသုံးလို့ မရဘူး။ ဒီပုံစံမှာ participle ကိုရော့မှ ထားရတယ်ဆိုတာ မမှန်ဘူး။

2. *Approaching her, the boy started to ask for her love.*

ကောင်မလေး အနားကို ချဉ်းကပ်ပြီး . . . ကောင်လေးက မေတ္တာတောင်းခံတယ်။
ဒီပုံစံတစ်မျိုးပဲ ရတယ်နော်။ နောက်တစ်မျိုး မစဉ်းစားနဲ့။

3. *Opening the door with a slight touch, the man entered the office.*

တံခါးကို အသာလေးဖွင့်ပြီး . . . ဒီလူကြီး ရုံးခန်းထဲကို ဝင်လာတယ်။
(ရုံးခန်းထဲဝင်ပြီးမှ တံခါးဖွင့်တာမဟုတ်ဘူး)

4. *Having a look with great care, she picks out the boy who disturbed her.*

ကောင်မလေးဟာ . . . ဂရုတစိုက်ကြည့်ပြီး . . . သူ့ကို နှောင့်ယှက်တဲ့ ကောင်လေးကို
ရွေးထုတ်လိုက်တယ်။
(ရွေးထုတ်ပြီးမှ ကြည့်တာမဟုတ်ဘူး)

5. *Pouring some boiling water into the cup, mother made the tea.*

ရေနွေးပွက်ပွက်ဆူကို ခွက်ထဲထည့်ပြီး အမေ လက်ဖက်ရည် ဖျော်တယ်။
(ဖျော်ပြီးမှ ရေနွေးထည့်တာ မဟုတ်ဘူး)

6. *Turning on the lights, he wrote a letter.*

မီးဖွင့်ပြီး . . . သူစာရေးတယ်။
(စာရေးပြီးမှ မီးဖွင့်တာ မဟုတ်ဘူး)

7. *Adding some more salt, she tastes the curry.*

ဆားထပ်ထည့်ပြီး . . . သူ (မ) ဟင်းအရသာကို မြည်းကြည့်တယ်။
(အရသာမြည်းပြီးမှ ဆားထည့်တာ မဟုတ်ဘူး)

8. *Breaking the door*, the burglar got into the house.

ဖောက်ထွင်းရေးသမားဟာ . . . တံခါးကို ဖျက်ပြီး အိမ်ထဲကိုဝင်တယ်။

(ဝင်ပြီးမှ ဖျက်တာမဟုတ်ဘူး)

9. *Boiling the soup*, the girl adds some cloves of garlic

ကောင်းမလေးဟာ . . . ဟင်းချိုကို ဆူအောင်ချက်ပြီး ကြက်သွန်ဖြူ အနည်းငယ် ထပ်ထည့်လိုက်တယ်။

(ကြက်သွန်ဖြူ ထည့်ပြီးမှ ဆူအောင် လုပ်တာမဟုတ်ဘူး)

10. *Getting a lighter*, he lit the cigarette.

သူဟာ . . . မီးခြစ်ယူပြီး စီးကရက်ကို မီးညှိတယ်။

(မီးညှိပြီးမှ မီးခြစ်ယူတာမဟုတ်ဘူး)

ဒါဆိုရင် သဘောပေါက်ပြီနော်။

သေချာအောင် ထပ်ပြောမယ်။ ဒီပုံစံမှာ action နှစ်ခု . . . ရှေ့/နောက်ဆက်တိုက် လုပ်တယ်။ အရင်လုပ်တာကို participle သုံးတယ်။ ရှေ့မှာထားပြီး ရေးတယ်။ နောက်ဘက်မှာ လုပ်တာကို participle သုံးလို့ လုံးဝမရဘူး။

ဒီပုံစံမှာ ရောထွေးစရာ တစ်ခုရှိတယ်။ အဲဒါက perfect participle ပဲ။ နောက်ထပ်တစ်မျိုး တိုးလာလို့စိတ်ညစ်မသွားနဲ့၊ ပြေးပြေးဖတ်။

perfect participle

သူ့ရဲ့ပုံစံကတော့ (Having + Ved/en) ပုံစံပဲ။

စောစောက ပြောခဲ့တဲ့ ပုံစံမျိုးမှာ action နှစ်ခုကို တစ်ခုပြီးမှ တစ်ခုလုပ်တယ်ဆိုပေမယ့် . . . ပထမ တစ်ခုကို လုံးဝပြီးပြတ်သွားပြီး (completed action) မှ နောက်တစ်ခုကို လုပ်တာမျိုးရှိတယ်။

နောက်တစ်ခု မလုပ်ခင်မှာ အရင်တစ်ခု ပြီးပြတ်သွားပြီး တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကြားမှာအချိန်အနည်းငယ် (interval) ရှိနေ မယ်။ အဓိက အားဖြင့်တော့ အရင်လုပ်တဲ့ကိစ္စ ပြီးပြတ်သွားတာကို ဦးစားပေးတယ်။

အဓိက အရေးကြီးတာက present participle နဲ့သုံးရင် ရှုပ်ထွေးသွားနိုင်တာမျိုး၊ perfect participle သုံးမှ ဖြစ်တာမျိုး။ အဲဒီလို အခြေအနေတွေမှာ သုံးတယ်။ စိတ်မညစ်နဲ့၊ ဒါလေးတွေ ကြည့်လိုက်။

1. *Drinking coffee at the tea shop, he went out to see his friend.*

ဒီစာကြောင်းကို ဘာသာပြန်ရင်...

“လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ ကော်ဖီသောက်နေရင်း... သူငယ်ချင်းကိုတွေ့ဖို့ အပြင်ကို ထွက်သွားတယ်”
... ဒီအတိုင်းပဲရမယ်။

ဒီတိုင်းဆိုရင် ကော်ဖီခွက်ကို ယူပြီး အပြင်ကိုထွက်သွားတဲ့ သဘောရောက်နေတယ်။ ဖြစ်သင့်တာက ကော်ဖီကို အရင်ပြီးအောင် သောက်လိုက်။ အဲဒီနောက်မှ သူငယ်ချင်းကို သွားတွေ့၊ ဒါမှ သဘာဝကျမယ်။ အရင်ကိစ္စပြီးပြတ်မှုကို ပေါ်လွင်မှ ကောင်းမယ်။ ဒီလိုအနေအထားမျိုးမှာ perfect participle သုံး။

Having drunk coffee, he went out to see his friend.

နောက်တစ်ခု...

2. *Taking a bath, the girl had dinner.*

ကောင်မလေး ရေချိုးပြီး ညစာစားတယ်။

ဒီအတိုင်းဆိုရင် ရေချိုးခန်းထဲမှာစား၊ မစားရင် ဝတ်စားထားခြင်းမရှိဘဲ ရေချိုးတန်းလန်းနဲ့ ညစာ စားတာဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် အရင်ကိစ္စပြီးပြတ်အောင် ရေးပေးရမယ်။

ဒီလို ရေးမှ...

Having taken a bath, the girl had dinner.

ဒါဆို မှန်သွားပြီ။

3. *Resting well*, we continued the journey.

ငါတို့ အနားယူပြီး ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။

ဒီပုံစံဆိုရင် သိပ်မကောင်းဘူး။ ဖြစ်သင့်တာက အနားကောင်းကောင်းယူပြီးမှ၊ ဒီလိုအနားယူတဲ့ ကိစ္စ ပြီးမြောက်မှ... ခရီးဆက်တယ်ဆိုမှ အဆင်ပြေမယ်။

ဒီနေရာမျိုးမှာ ဒီလိုရေးလိုက်

- *Having rested well*, we continued the journey.

ဒီပုံစံကို သိပ်လိုအပ်မှ... present participle နဲ့ သုံးလို့ မကောင်းမှ သုံး။ သာမန်ကိစ္စတွေမှာ present participle နဲ့ လုံလောက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ တစ်ပြိုင်တည်း လုပ်တာလား၊ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့် လုပ်တာ လားဆိုတာ သိဖို့တော့ လိုတယ်။ နောက်ဆုံးတစ်ခု ကြည့်ရအောင်။

3. the second action as a result of the first or a part of it

ဒုတိယလုပ်သောကြွက်... ပထမလုပ်သောကြွက်ရဲ့ရလဒ် (သို့)

ပထမလုပ်သောကြွက်ရဲ့တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း

ဒီမှာလည်း action နှစ်ခုပဲ။ ထူးခြားတာက ဒီနှစ်ခု ဆက်စပ်နေတယ်။ ဒုတိယ action ဟာ ပထမ action ရဲ့ အကျိုးဆက်။ ဒါမှမဟုတ် ပထမ တစ်ခုရဲ့ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်နေမယ်။

ဒီလို... .

1. She adds some shrimp sauce *making the curry more salty*.

သူ (မ) ဟင်းကို ပိုပြီး ငန်သွားအောင် ငံပြာရည်ထပ်ထည့်လိုက်တယ်။

ဒီမှာ... . ဟင်းငန်သွားတာဟာ ဆားထည့်လိုက်တဲ့ အကျိုးဆက် (result) ပဲပေါ့။ ဒီနှစ်ခု ဆက်စပ် နေတယ်။ ချက်ချင်းမလိုက်နိုင်သေးရင်လဲ ထပ်ခါ ထပ်ခါ ဖတ်။ စဉ်းစားကြည့်... . သိလာလေမယ်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လဲ ဒီလိုပဲ လုပ်ခဲ့ရတာ။

2. He plays the piano entertaining the audience

သူဟာ ပရိသတ်ကို စန္ဒယားတီးပြီး ဖျော်ဖြေတယ်။

တီးတာဟာ ဖျော်ဖြေဖို့ . . . လုပ်ဆောင်ချက် နှစ်ခုလုံးဟာ ဦးတည်ချက်တစ်ခုတည်းကို လုပ်ဆောင်
နေတာ။

3. The car overturned *injuring the driver.*

ကားမှောက်တာ ဒရိုင်ဗာ ဒဏ်ရာရသွားတယ်။

ကားမှောက်လို့ ဒဏ်ရာရတာ။ ဒဏ်ရာရတာဟာ ကားမှောက်တာရဲ့ အကျိုးဆက်။

4. He drove carelessly *running over a dog.*

သူ နမောနမဲ့မောင်းတာ ခွေးတစ်ကောင်ကို ကြိတ်မိသွားတယ်။

နမောနမဲ့မောင်းလို့ ကြိတ်မိတာ။ ကြိတ်မိတာက result ဝဲ။

5. The plane crashed killing all the people on board.

လေယာဉ်ပျက်တာ . . . လေယာဉ်ပေါ်ပါသူအားလုံးသေတယ်။

ပျက်ကျလို့သေတာ။ သေတာက result.

6. The bomb exploded *wounding many people.*

ဗုံးပေါက်တာ လူတွေ ဒဏ်ရာရတယ်။

7. They left *leaving him alone.*

သူတို့ တစ်ယောက်တည်းထားပြီး သူတို့ ထွက်သွားကြတယ်။

8. The old man fell down *breaking* his arm.

အဖိုးကြီး ချော်လဲတာ လက်ကျိုးသွားတယ်။

ခုပြောတာအားလုံး present participle ကို main clause အစားသုံးတဲ့ ပုံစံတွေ။ ပိုပြီး သိသွားအောင် လေ့ကျင့်ခန်း ပေးမယ်။ ဒါတွေကို အင်္ဂလိပ်လို ဘာသာပြန်ကြည့်။

လေ့ကျင့်ခန်း:

- ၁။ သူတို့ဟာ မုန့်ဟင်းခါး စားရင်းနဲ့ ရေနွေးကြမ်း သောက်ကြတယ်။
- ၂။ ကောင်လေးဟာ . . . ဘတ်စ်ကားစောင့်ရင်းနဲ့ လမ်းလျှောက်လာတဲ့ ကောင်မလေးတွေကို ငေးတယ်။
- ၃။ သူဟာ . . . အနားယူရင်း ဝတ္ထုစာအုပ်ဖတ်တယ်။
- ၄။ သူဟာ . . . ကမ်းစပ်မှာထိုင်ရင်း ညင်သာတဲ့ လှိုင်းကလေးတွေပေါ်မှာ တအိအိနဲ့ ရွှေ့လျားနေတဲ့ တံငါလှေကလေးကိုကြည့်တယ်။
- ၅။ တံငါသည်ဟာ . . . လှေကလေးကို တဖြေးဖြေးလှော်ရင်း ငါးဖျားကြိုးကို ရေထဲကို ချတယ်။
- ၆။ လေယာဉ်မှူးဟာ ပိုသတိထားပြီး လေယာဉ်ကို ထိန်းချုပ်တယ်။
- ၇။ သူတို့ဟာ . . . ပန်းခြံထဲမှာ လမ်းလျှောက်ရင်း ပန်းတွေရဲ့ အလှအပကို ခံစားတယ်။
- ၈။ သူတို့ဟာ . . . ရန်ဖြစ်ကြရင်း တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် ဆဲဆိုကြတယ်။
- ၉။ သူဟာ ရုတ်တရက် သော့ကိုယူပြီး စက်ကိုနှိုးလိုက်တယ်။
- ၁၀။ သူ (မ) ဟာ . . . အဝါရောင်ဖျော့ဖျော့ ပန်းကလေးတွေကို ခူးပြီး ခေါင်းမှာပန်လိုက်တယ်။
- ၁၁။ သူ (မ)ဟာ . . . ရေစိယိုဖွင့်ပြီး သိချင်းနားထောင်တယ်။
- ၁၂။ သူဟာ လက်မှတ်ဝယ်ပြီး ရုပ်ရှင်ရုံထဲကို ဝင်လိုက်တယ်။
- ၁၃။ ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်တွေဟာ ဖိနပ်ချွတ်ပြီး ဘုန်းကြီးကျောင်းထဲကို ဝင်ကြတယ်။
- ၁၄။ မန်နေဂျာက အံ့ဆွဲကို ဖွင့်ပြီး ပိုက်ဆံကို ယူတယ်။
- ၁၅။ ဆရာဟာ စာအုပ်ကို ချပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ဘက်ကို ထွက်သွားတယ်။

- ၁၆။ ရဲတ လမ်းလျှောက်လာရင်း တစ်စုံတစ်ယောက် ထွက်ပြေးသွားတာကို တွေ့လိုက်တယ်။
- ၁၇။ လေယာဉ်ပျက်ကျတာ လူနှစ်ယောက် သေတယ်။
- ၁၈။ သူ (မ) ဟာ ပိုပြီး ချောလာအောင် ပါးမှာ သနပ်ခါး လိမ်းတယ်။
- ၁၉။ ရေကြီးလို့ လူများစွာ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ကြရတယ်။
- ၂၀။ တိုင်ဖုန်း မှန်တိုင်းတိုက်လို့ အဆောက်အဦးများစွာ ပျက်စီးတယ်။
- ၂၁။ သူ အရက်မူးနေလို့ ဆိုင်ကယ်ပေါ်က ပြုတ်ကျတယ်။
- ၂၂။ ကောင်လေး ချော်လဲလို့ ခြေထောက်မှာ အညှို့အမည်းစွဲသွားတယ်။
- ၂၃။ ဆူနာမီရေလှိုင်းကြောင့် လူတွေ ထောင်ချီပြီး သေတယ်။
- ၂၄။ သူတို့ စစ်ပွဲဆင်နွှဲပြီး ဆဒမ်ကို ရာထူးမှဖြုတ်ချတယ်။
- ၂၅။ သူတို့ဟာ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ပြီး ဆဒမ်ကို အရှင်ဖမ်းတယ်။
- ၂၆။ သူတို့ဟာ အကုန်လုံးယူပြီး နေရာသစ်ကို ပြောင်းရွှေ့သွားကြတယ်။
- ၂၇။ သူ မီးဖွင့်ထားပြီး အိပ်ရာဝင်တယ်။
- ၂၈။ ကောင်မလေးကို တစ်ယောက်တည်း ထားပြီး ငါနိုင်ငံခြားကို မသွားဘူး။
- ၂၉။ သူ (မ)ဟာ သကြားနည်းနည်းထည့်ပြီး ဟင်းကို ချိုအောင်လုပ်တယ်။
- ၃၀။ မိန်းကလေးတွေ စိတ်ညစ်ရအောင် မင်းမနောက်သင့်ဘူး။
- ၃၁။ သူ . . . အနောက်အယုတ် ဖြစ်လောက်အောင်မောင်းလို့ ကောင်လေးတစ်ယောက် ကားကြိတ်မိတယ်။

Answers: -

1. *Having mohinga*, they drink green tea (or)
Drinking green tea, they have mohingha. (plain tea ဆိုရင်လဲရတယ်)
2. *Waiting for the bus*, the boy gazes at the girls walking (or)
Gazing at the girls walking, the boy waits for the bus.

-
3. *Taking a rest*, he reads a novel. (or)
Reading a novel, he takes a rest.
4. *Sitting on the shore*, he had a look at a fishing boat moving slowly on the gentle waves. (or)
Having a look at a fishing boat moving slowly on the gentle waves, he sat on the shore.
5. *Rowing the boat slowly*, the fisherman drops the fishing-line into the water (or)
Dropping the fishing-line into the water, the fisherman rows the boat slowly.
6. *Taking more care*, the captain control the plane. (or)
Controlling the plane, the captain took more care.
7. *Walking in the park*, they enjoy the beauty of the flowers (or)
Enjoying the beauty of the flowers, they walk in the park.
8. *Fighting each other*, they use bad language. (or)
Using bad language, they fight each other.
9. *Taking the key all of a sudden*, he started the engine.
Not - Starting the engine, he took the key all of a sudden.
10. *Picking the pale yellow flowers*, she wears them in her hair.
Not - Wearing them in her hair, she picks the pale yellow flowers.
11. *Turning on the radio*, she listened to the music.
Not - Listening to the music, she turned on the radio.
12. *Getting a ticket*, he entered the cinema hall.
Not - Entering the cinema hall, he got a ticket.
13. *Taking off their shoes*, the tourists get into the monastery.
Not - Getting into the monastery, the tourists take off their shoes.
-

14. *Opening the drawer*, the manager took out the money.
Not - Taking out the money, the manager opened the drawer.
15. *Putting down the book*, the teacher walked over to the tea shop.
Not - Walking over to the tea shop, the teacher put down the book..
16. *Walking down the street*, the police found some one running.
Not - Finding some one running, the police walked down the street.
17. The plane crashed *killing two*.
18. She puts thanakha on her cheeks *making herself more beautiful*.
19. The flood hit *leaving many people homeless*.
20. The typhoon struck *damaging many buildings*.
21. He got drunk *falling off his bicycle*.
22. The boy fell *bruising his leg*.
23. Tsunami waves came *killing tens of thousands of people*.
24. They fought a battle *deposing Saddam*.
25. They made a raid *getting Saddam alive*.
26. They moved to a new place *taking everything*.
27. He went to bed *leaving the lights on*.
28. I won't go abroad *leaving her alone*.
29. She used a little sugar *making the curry sweet*.
30. You shouldn't make a joke *getting the girls annoyed*.
31. He drove at breakneck speed *running over a boy*.

2. present participle clause as a subordinate clause

Present participle clause ကို Subordinate clause နေရာမှာအစားထိုးပြီးသုံးနိုင်တယ်။
စာရေးတဲ့အခါ သိပ်ပြီးအသုံးဝင်တယ်။ ဒီလို သုံးရင် because, as, since, . . . ဆိုတဲ့အဓိပ္ပါယ်
ထွက်တယ်။ ဒီပုံစံတွေကိုကြည့်လိုက်။

1. *Getting to the class late, we missed the first lecture.*

အတန်းနောက်ကျပြီး ရောက်လို့ . . . ငါတို့ ပထမဆုံးသင်ခန်းစာမမီလိုက်ဘူး။

သဘောကဒီလို. . .

As we got to the class late, we missed the first lecture.

ရှေ့မှာ ရှိတဲ့ subordinate clause (As we got the class late) ကို participle (Getting) လုပ်လိုက်တာ။ ဒီလိုရေးလိုက်တော့ စာကြောင်းတိုပြီး ဖတ်ရတာပိုပြီးချောမွေ့သွားတာပါ။

2. *Not knowing what to do, he gave a call to the teacher.*

ဘာလုပ်ရမှန်းမသိတော့လို့ . . . သူဟာဆရာဆီကို ဖုန်းဆက်လိုက်တယ်။

clause ပုံစံလုပ်လိုက်ရင် . . . (Since he did not know what to do . . .)

3. *Not wishing to talk with them, I looked up some words in the dictionary.*

သူတို့ နဲ့စကားမပြောချင်လို့ . . . အဘိဓာန်ထဲမှာ စကားလုံးသစ်တွေကို ရှာခဲ့တယ်။

4. *Having failed the exams, he was fed up with his studies.*

စာမေးပွဲတွေကျနေလို့ . . . သူဟာ ပညာရေးကို စိတ်ကုန်သွားတယ်။

5. *Being beautiful, she attracts many boys around her.*

သူ(မ) ဟာချောမောလှပလို့ အနီးအနားက ကောင်လေးတွေကို ဖမ်းစားနိုင်တယ်။

6. *Getting drunk, he is unable to drive well.*

အရက်မူးနေလို့ . . . သူဟာ ကားကိုကောင်းကောင်းမမောင်းနိုင်ဘူး။

7. *Being fully occupied, she failed to keep her promise.*
သိပ်ပြီးအလုပ်ရှုပ်နေလို့... သူ(မ) ဟာ ဂတိမတည်နိုင်ခဲ့ဘူး။ (ဂတိဖျက်လိုက်ရတယ်)
8. *Giving a call late, I was not successful in making an appointment with the girl.*
ဖုန်းဆက်တာနောက်ကျလို့... ကျွန်တော်... ကောင်မလေးနဲ့ ချိန်းဆိုတာမအောင်မြင်ခဲ့ဘူး။
9. *Thinking he's right, he decided to work abroad.*
သူ လုပ်တာမှန်တယ်ထင်ပြီး... နိုင်ငံခြားသွားဖို့ဆုံးဖြတ်ခဲ့တယ်။
10. *Fearing that he would leave her one day, she tried to grab her chance.*
တစ်နေ့မှာ... သူပစ်သွားမှာ ကြောက်လို့... ကောင်မလေးက သူ (မ)ရဲ့ အခွင့်အရေးကို လက်မလွှတ်တမ်း အရဖမ်းဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။
11. *Being a girl, she has to be aware of her danger.*
မိန်းကလေးဖြစ်နေတော့... သူ(မ)ရဲ့ အန္တရာယ်ကိုသတိထားနေရတယ်။
12. *Knowing that he wouldn't be able to take the responsibility, he tried to get away.*
သူဟာ... တာဝန်မယူနိုင်ဘူးဆိုတာသိလို့... ရှောင်ပြေးဖို့ကြိုးစားခဲ့တယ်။
ဒါလောက်ဆိုရပြီနော်၊ လေ့ကျင့်ခန်းပေးမယ်။ ဘာသာပြန်ကြည့်။

လေ့ကျင့်ခန်း

- ၁။ ပညာမတတ်လို့... သူလစာကောင်းတဲ့ အလုပ်ကိုမရခဲ့ဘူး။
- ၂။ သူ(မ)ကို ကောင်းကောင်းမသိလို့... ယဲ့ယဲ့လေးပဲပြုံးပြခဲ့တယ်။
- ၃။ ဗဟုသုတမရှိလို့... သူဟာခဏခဏ အလိမ်ခံရတယ်။
- ၄။ ဘာလုပ်ရမယ်ဆိုတာသဘောပေါက်လို့... သူ ရဲ့ကိုဖုန်းဆက်ခဲ့တယ်။
- ၅။ ဝိုက်ဆံရှိရင်အားလုံးနီးပါးဖြစ်တယ်ဆိုတာကိုသိလို့... သူဟာအစွမ်းကုန်စီးပွားရှာတယ်။
- ၆။ အင်္ဂလိပ်စာကောင်းကောင်းတတ်လို့... သူ(မ)အလုပ်ရဖို့လွယ်ကူတယ်။

- ၇။ အင်္ဂလိပ်စာကို နည်းနည်းလောက်ပဲတတ်လို့ . . . သူ့ကိုယ်သူ . . . အင်္ဂလိပ်စာကျမ်းကျင်နေပြီလို့ ထင်တယ်။
- ၈။ အင်္ဂလိပ်စာကို ကောင်းကောင်းတတ်နေလို့ . . . သူ့ဟာလေ့လာဖို့လိုနေသေးတယ်ဆိုတာကို သဘောပေါက်တယ်။
- ၉။ သူ့ပြောတာယုံစားမိလို့ . . . ကောင်မလေးစုကွရောက်ခဲ့ရတယ်။
- ၁၀။ ကောင်မလေးကို အရူးအမူးဖြစ်နေလို့ . . . သူ့မှာ ကိုယ်အလေးချိန်ပေါင် ၂၀ ကျသွားတယ်။
- ၁၁။ အလုပ်လုပ်စရာမရှိလို့ . . . သူ့ဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ကပ္ပိယလုပ်တယ်။

Answers

1. *Being uneducated, he couldn't get a job with attractive salary.*
2. *Not knowing her very well, I just gave her a faint smile.*
3. *Lacking knowledge, he is cheated over and over again.*
4. *Realizing what to do, we called the police.*
5. *Knowing that money makes almost everything, he earns to the best of his ability.*
6. *Having a good command of English, she found it easy to get a job.*
7. *Knowing a little English, he thinks he is an expert in English.*
8. *Being knowledgeable about English, he realized that he needs to learn more.*
9. *Believing what he said, the girl got into trouble.*
10. *Being madly in love with the girl, he lost a weight of 20 pounds.*
11. *Having nothing to do, he works for the monastery as a laybrother.*

mid-position

ဒီအခန်းမှာပြောပြီးခဲ့တဲ့ participles တွေကို စာကြောင်းရဲ့အလယ် (mid-position) မှာ ထားလို့ရတယ်။ တစ်နည်းပြောရရင် (between subject and predicate) မှာ ထားပြီးရေးလို့ ရတယ်။ တစ်ခါတရံမှာ စာကြောင်းရှည်လာရင်... modifiers (phrase, clause) တွေများလာရင် ဒီပုံစံရေးမှ ရတယ်။

Phrase, clause... တွေကို တစ်ဘက်တည်းမှ စုပြုံပြီးထားလို့မကောင်းဘူး။ ရှေ့ဆုံးကို ပို့သင့်ပို့ရတယ်။ အလယ်မှာထားသင့်ထားရတယ်။ နောက်ဆုံးမှာ ထားရတာတွေလဲရှိတယ်။ ဒီလို... စာကြောင်းကို ဖတ်ကောင်းအောင် ရှေ့နောက်ညီမျှအောင် ရေးတာကို balance လို့ခေါ်တယ်။

ဇယား... .

1. The man, *believing that she loves him really*, does everything for her.
(Believing that she loves him really, the man does everything for her)
ကောင်မလေးက သူ့ကိုတကယ်ချစ်တယ်ထင်လို့... ဒီလူကြီးက သူ(မ) အတွက် အကုန်လုံးလုပ်ပေးတယ်။
2. They, *sitting at the tea shop*, had a chat with a foreigner.
(Sitting at the tea shop, they had a chat with a foreigner).
သူတို့ဟာ... လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာထိုင်ပြီး ကမ္ဘာလှည့်ဓမ္မိသည်တစ်ယောက်နဲ့စကားပြောခဲ့တယ်။
3. The boys, *walking slowly*, fixed their eyes on the girl going shopping.
(Walking slowly, the boys fixed their eyes on the girl going shopping.)
ကောင်လေးတွေဟာ... ဖြေးဖြေးလမ်းလျှောက်ရင်း... ရှေးဝယ်သွားတဲ့ကောင်မလေးကို ဖျက်တောင်မခတ်ဘဲ ကြည့်နေကြတယ်။
(fixed their eyes.. က စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်တာ။ ဒီမှာအဆင်ပြေအောင်ဘာသာပြန်လိုက်တယ်။ ဘာသာပြန်တယ်ဆိုတာ စကားလုံးချင်းဖလှယ်တာမဟုတ်ဘူး။ ဆိုလိုရင်းကိုရောက်အောင်၊ ဖျက်စိထဲမြင်လာအောင်ပြန်ရတယ်။)

4. The man, *thinking no one saw him*, slid out with a bag of money.
(Thinking no one saw him, the man slid out with a bag of money)
ဒီလူကြီးက... ဘယ်သူမှသူ့ကိုမမြင်ဘူးထင်လို့... ပိုက်ဆံအိတ်ယူပြီးတိတ်တဆိတ်ထွက် သွားတယ်။
5. The thief, *snatching the wallet*, got on the running train.
(Snatching the wallet, the thief got on the train running.)
သူခိုးက... ပိုက်ဆံအိတ်ကို ဆတ်ခနဲ ယူလိုက်ပြီးသွားနေတဲ့ ရထားပေါ်ကို တက်သွားတယ်။
6. The girl, *adding some spices*, makes the curry more tasty.
(Adding some spices, the girl makes the curry more tasty.)
ကောင်မလေးက... ဟင်းခတ်မဆလာတွေထပ်ထည့်ပြီး... ဟင်းကိုပိုပြီး အရသာရှိအောင် ချက်တယ်။
7. Mother, *mixing some chilli powder with soup*, makes it spicy.
(Mixing some chilli powder with soup, mother makes the soup spicy.)
အမေက... ငြုတ်သီးမှုန့်ရောထည့်ပြီး ဟင်းချိုကိုစပ်အောင်ချက်တယ်။
8. The guerrillas, *opening fire*, made a raid on the police station.
(Opening fire, the guerrillas raid on the police station.)
ပြောက်ကျားတွေက... ပစ်ခတ်တိုက်ခိုက်ပြီးရဲစခန်းကိုဝင်စီးတယ်။
9. The boy, *taking great care*, crossed the road.
Taking great care, the boy crossed the road.
ကောင်လေးသတိကြီးစွာထားပြီး လမ်းဖြတ်ကူးတယ်။
10. The girl, *wearing thanakha*, got out to work on the farm.
(Wearing thanakha, the girl got out to work on the farm.)
ကောင်မလေးဟာ... သနပ်ခါးလိမ်းပြီး လယ်ထဲမှာ အလုပ်လုပ်ဖို့ ထွက်သွားတယ်။
ဒါဆိုသဘောပေါက်ပြီနော်၊ နောက်တစ်မျိုးသွားမယ်။

3. past participle clause

ဒီပုံစံကိုတော့ detail မသွားတော့ဘူး။ အသုံးများတဲ့ ပုံစံတွေပဲပေးလိုက်မယ်။ စာရေးတဲ့အခါ မှာ present participle လောက်အသုံးမများဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူနေရာနဲ့ အသုံးဝင်တယ်။

1. *Surprised by your letter, she was in a daze.*
သူ(မ) ဟာ... မင်းရဲ့စာကြောင့် အံ့အားသင့်ပြီး... ကြက်သေသေသွားတယ်။
2. *Knocked down by a car, he was hospitalized.*
ကားတိုက်မိလို့ (သောကြောင့်)သူ့ကိုဆေးရုံတင်လိုက်ရတယ်။
3. *Attacked by the guerrillas, they were left wounded.*
ပျောက်ကျားတွေရဲ့ တိုက်ခိုက်ခြင်းကိုခံလိုက်ရလို့ (သောကြောင့်)သူတို့မှာ ဒဏ်ရာရခဲ့တယ်။
4. *Struck on the chin by a drunken fool, he fell into unconsciousness*
အမူးသမားက မေးဇိုးကိုထိုးလိုက်လို့... သူသတိလစ်သွားတယ်။
5. *Accompanied by his followers, he went on a journey.*
သူဟာ... နောက်လိုက်နောက်ပါတွဲနဲ့အတူ (နောက်လိုက်နောက်ပါတွေလိုက်ပါလျက်) ခရီးထွက်ခဲ့တယ်။
6. *Caught in the rain, he had to see the doctor.*
မိုးမိလို့... သူဆရာဝန်သွားပြလိုက်ရတယ်။
7. *Woken by the noise, father got angry.*
ဆူဆူညံညံအသံတွေကြောင့်နိုးလာပြီး... အဖေဒေါသထွက်ခဲ့ရတယ်။
8. *Bitten by a snake, the boy fell senseless to the ground.*
ကောင်လေးက မြွေတိုက်ခံရလို့... သတိလစ်ပြီးမြေကြီးပေါ်လဲကျသွားတယ်။
9. *Frightened by an accident, the baby cried with pain.*
ကလေးဟာ... မတော်တဆဖြစ်မှုကြောင့် လန့်သွားပြီး... နာကျင်စွာနဲ့ငိုတယ်။

10. *Brought up by the man, you have to repay him for his gratitude.*
မင်းကိုကြီးပြင်းအောင်ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့လို့... ဒီလူကြီးရဲ့ ကျေးဇူးကို ပြန်ဆပ်ရမယ်။
11. *Packed with many people, the small boat looks dangerous.*
လူတွေပြည့်ကြပ်အောင် တင်ထားလို့... လှေကလေးဟာ အန္တရာယ်ရှိနေတယ်။
ဒီမှာပဲရပ်လိုက်ရအောင်။

ထူးခြားချက်

ခုပြောခဲ့တဲ့ participles တွေကို if ပုံစံမျိုး (if-like structure) အဓိပ္ပာယ်နဲ့သုံးနိုင်တယ်။

ဒီပုံစံ... .

- Given hands, robots can do domestic work.*
လက်တွေတပ်ပေးထားမယ်ဆိုရင် (တပ်ပေးထားလျှင်) စက်ရုပ်တွေဟာ အိမ်မှုကိစ္စတွေကိုလုပ်ဆောင်ပေးနိုင်တယ်။
(ဒီနေရာမျိုးမှာ “လျှင်” ဆိုတဲ့ “if” အဓိပ္ပာယ်နဲ့ ဘာသာပြန်တယ်)
- Used carefully, a computer will last for years.*
ဂရုတစိုက်ကိုင်တွယ်အသုံးပြုမယ်ဆိုရင်... ကွန်ပျူတာတစ်လုံးဟာ နှစ်ပေါင်းများစွာကြာရှည်ခံတယ်။
- Served with a little salt, an egg tastes good.*
ဆားနည်းနည်းထည့်ပြီးစားမယ်ဆိုရင် ကြက်ဥဟာအရသာရှိတယ်။
- Kept cold, meat will last for days.*
အေးတဲ့နေရာမှာထားမယ်ဆိုရင်... အသားဟာရက်ပေါင်းများစွာအထားခံတယ်။
- Threatened his life, he will confess his crime.*
သူ့အသက်ကို ခြိမ်းခြောက်မယ်ဆိုရင် သူဟာသူ့ရဲ့ရာဇဝတ်မှုကိုဝန်ခံလေ့မယ်။
- Treated with tender loving care, she will fully understand you.*
သူ(မ)ကို လှပသန့်ရှင်း ဂရုစိုက်ပြီး ဆက်ဆံမယ်ဆိုရင်... မင်းအပေါ်မှာ ပြည့်ပြည့်ဝဝနားလည်

လာလိမ့်မယ်။

7. *Trained well, a dog can make a search of bombs.*

ကောင်းကောင်းလေ့ကျင့်မယ်ဆိုရင်... ခွေးဟာ ဗုံးတွေကို ရှာပေးနိုင်တယ်။

participles with different subjects

ပြောပြီးခဲ့တဲ့ ပုံစံအားလုံးမှာ... နှစ်ဖက်လုံးအတွက် subject တစ်လုံးတည်းနဲ့ သုံးထားတဲ့ ပုံစံတွေ၊ ခုပြောမှာက မတူတဲ့ different subjects ပုံစံတွေ။

ဒီပုံစံကြည့်လို့က...

1. *Being late, the teacher punished the boy.*

ဒီပုံစံကိုအဓိပ္ပာယ်ပြန်ရင်... ဆရာကိုယ်တိုင်နောက်ကျနေလို့... ဆရာက ကောင်လေးကို အပစ်ပေးတဲ့ ပုံစံဖြစ်နေတယ်။

Being ရှေ့မှာ subject တစ်ခုရှိနေတယ်။ အဲဒါက နောက်က sentence ရဲ့ ရှေ့ဆုံးမှာ ရှိနေတဲ့ subject ဖြစ်ရမယ်။ ဒီပုံစံမှာဆိုရင် ရှေ့ဆုံးမှာမြုပ်ထားတဲ့ subject က the teacher ဖြစ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီပုံစံမှာနေတယ်။ ရေးလို့မရဘူး။

ဒါကို မှန်အောင်ရေးမယ်ဆိုရင် ဒီလို...

- *Being late, he was punished by the teacher.*

ဒါဆိုရင်မှန်သွားပြီ။ ရှေ့ဆုံးမှာ မြုပ်ထားတဲ့ subject ဟာ he ဆိုတာ ပေါ်လွင်သွားပြီ။ နောက်တစ်မျိုးရသေးတယ်။

- *The boy being late, the teacher punished him.*

ရှေ့ဆုံးမှာ subject (The boy) ရှိနေပြီးသားဖြစ်လို့နောက်က clause နဲ့ မဆိုင်တော့ဘူး။ နောက်တစ်ကြောင်းကြည့်။

2. Swimming in the river, *a crocodile bit the man.*

ဒီပုံစံတိုင်းဆိုရင် ရှေ့ဆုံးမှာပြောထားတဲ့ subject က crocodile ဖြစ်နေပြီ။ ဒါကြောင့် မိကျောင်းကရေကူးနေတယ်ဆိုတဲ့ သဘောရောက်နေတယ်။ အဲဒီအတိုင်းရေးလို့မရဘူး။
ဒီလိုရေး...

- Swimming in the river, *the man* was bitten by *a crocodile* (or)

The man swimming in the river, *a crocodile* bit him.

ဒီလူကြီးဖြစ်တဲ့မှာ ရေကူးနေတုန်း... မိကျောင်းကသူ့ကိုကိုက်တယ်။

3. Being sick, *the doctor* gave *the girl* treatment.

ဒီပုံစံမှာလည်း နေမကောင်းတာက ဆရာဝန်ဖြစ်နေတယ်။

ဒီလိုရေး...

Being sick, *the girl* was given treatment by *the doctor* (or)

The girl being sick, *the doctor* gave her treatment.

ခုပေးခဲ့တဲ့ နမူနာတွေမှာ transitive verb နဲ့ဆိုတော့ passive ပုံစံပါသုံးလို့ရတယ်။
ခုနောက်ထပ်ပေးထားတဲ့ ပုံစံတွေမှာ... ပုံစံတစ်မျိုးပဲရေးလို့ရမယ်။

1. *The weather* being fine, *they* went for a picnic.

ရာသီဥတုကောင်းလို့သူတို့ ပျော်ပွဲစားခရီးထွက်ခဲ့ကြတယ်။

2. *The sea* being smooth, *the fishermen* went fishing.

ပင်လယ်ပြင်သာသာယာယာရှိလို့... တံငါသည်တွေငါးဖမ်းထွက်ခဲ့ကြတယ်။

3. *The train* leaving slowly, *some boys* got on it.

ရထားဖြေးဖြေးထွက်ခွာနေလို့... ကောင်လေးတချို့ရထားပေါ်ကိုတက်လာကြတယ်။

4. *The teacher* being angry, *all the students* are in silence.

ဆရာမဒေါသထွက်နေလို့... ကျောင်းသားအားလုံးတိတ်ဆိတ်နေကြတယ်။

5. *The bus* being crowded, *he* got no seat.

ဘတ်စ်ကားကြပ်နေလို့... သူနေရာမရခဲ့ဘူး။

6. *Mother* being in a hurry, *I* tried to help her.

အမေ... အရင်စလိုဖြစ်နေလို့... ကျွန်တော်ကူညီဖို့ကြိုးစားခဲ့တယ်။

7. *The car overturning, all the passengers got wounded.*

ကားမော့က်လို့ . . ခရီးသည်အားလုံး ဒါဏ်ရာရကြတယ်။

(ဒီပုံစံအားလုံးမှာ *subject* မတူကြဘူး)

လေ့ကျင့်ခန်း

ဒါလေးတွေဘာသာပြန်ကြည့်။

- ၁။ ကောင်မလေးအိပ်ရာထနောက်ကျလို့ . . အမေကဆူတယ်။
- ၂။ ကောင်လေး လက်ဘက်ရည်ဆိုင်မှာ ကြာကြာထိုင်လို့ . . သူ့အဖေဒေါသထွက်တယ်။
- ၃။ ကောင်မလေးက အဲဒီလူကြီးကို အရမ်းချစ်လို့ . . သူ(မ)ရဲ့အမေစိတ်ညစ်ရတယ်။
- ၄။ ဒီလူကြီးက မူးနေလို့ . . ရဲက သူ့ကို ရဲစခန်းခေါ်သွားတယ်။
- ၅။ နွမ်းနွမ်းပါးပါးဝတ်စားထားတဲ့ အမျိုးသမီးက ဘတ်စ်ကားမှတ်တိုင်မှာ . . ပိုက်ဆံလိုက်တောင်းနေလို့ တချို့လူတွေက သူ့ကို သနားကြတယ်။
- ၆။ ဒီလူကြီးက အားနည်းနေလို့ . . ကျွန်တော်သူ့ကို အနီးအနားဆေးခန်းခေါ်သွားခဲ့တယ်။
- ၇။ အမူးသမားဟာ လမ်းကိုနမော့နမဲ့ဖြတ်ကူးလို့ သူ့ကိုကားတိုက်တယ်။
အဖြေတွေပေးမယ်။ ဒါအသေမဟုတ်ဘူး။ ဒီပြင်နည်းနဲ့ ရေးရင်လဲ ရနိုင်တယ်။ စကားလုံးရွေးခြယ်မှုကိုပြောတာ။

Answer

1. *The girl getting up late, her mother scolded her.*
2. *The boy sitting at the tea shop a long time, his father got angry.*
3. *The girl falling in love with the man, her mother gets annoyed.*
4. *The man being drunk, the police got him to the police station.*
5. *A poorly dressed woman asking for money at the bus stop, some people took pity on her.*
6. *This man being weak, I took him to a nearby clinic.*
7. *The drunken fool crossing the road with no care, a car knocked him down.*

Sentence transformation using participles

Participle အကြောင်းပြောရင်း သတိရလာလို့ခါးလေး ထည့်ပေးလိုက်တယ်။ Compound or complex sentence ကနေပြီး simple sentence ပြောင်းရေးတဲ့အခါ participle ပုံစံနဲ့ရေးမှ ရတယ်။ ခုပြောနေတဲ့ participle ကိုပဲပြန်သုံးလိုက်တာ ဒီလိုရေးတဲ့အခါ sentence တိုတယ်၊ ရှင်းတယ်၊ ဖတ်လို့ကောင်းတယ်။

ဒီလို...

1. A roadside bomb went off *and* wounded many people. (or)

A roadside bomb went off *and* many people were wounded.

လမ်းဘေးပစ်ခတ်ကွဲပြီး လူတွေဒဏ်ရာရတယ်။

ဒီမှာ conjunction (and) နဲ့ ဆက်ထားတာ၊ compound sentence လို့ခေါ်တယ်
ဒါကို ဒီလိုပြန်ရေးလိုက်။

- A roadside bomb went off *wounding many people*.

ဒီမှာ conjunction (and) ပြုတ်သွားတယ်။ နောက်ပိုင်း clause ကို participle ပုံစံပြောင်းလိုက်
တယ်။ အဓိပ္ပာယ် တူတူပဲ။ simple sentence ဖြစ်သွားတယ်။ နောက်ထပ်တစ်မျိုးရသေးတယ်။

- A roadside bomb went off *leaving many people wounded*.

(*leave* sth/sb *adj* ပုံစံကို အသေမှတ်လိုက်)

2. The sunset *and* all the world fell dark (or)

When the sunset, all the world fell dark.

နေဝင်သွားပြီး(နေဝင်သွားတော့) တလောကလုံးမှောင်သွားတယ်။ ဒါကို participle သုံးပြီး simple
sentence ပုံစံပြောင်းပြီး ဒီလိုရေးတယ်။

- The sun set *leaving all the world dark*.

3. The earthquake jolted and damaged some buildings

ငလျင်လှုပ်တာ အဆောက်အဦးတချို့ပျက်စီးသွားတယ်။

- The earthquake jolted *damaging some buildings* (or)
 - The earthquake jolted *leaving some buildings damaged*.
- ဒါတွေမှာ participle သုံးလိုက်တော့ simple sentence ဖြစ်သွားပြီ။
4. He played a trick on me *and* broke my heart.
- သူက... ငါ့ကိုလှည့်စားပြီး ငါ့အသည်းကိုခွဲခဲ့တယ်။
ဒီလိုပြန်ရေးမယ်။
- He played a trick on me *breaking my heart* (or)
 - He played a trick on me *leaving my heart broken*.
5. They robbed *and* took everything.
- သူတို့... ခါးပြတိုက်ပြီး အကုန်လုံးယူဆောင်သွားကြတယ်။
- They robbed *taking everything*.
- ကြံတုန်း leave ရဲ့ structure ကို ထပ်ပြီးပြောချင်တယ်။ မေ့မှာစိုးလို့။

ဒီလို...

leave + sth/sb + adj (adjective ပုံစံသုံးမျိုးလုံးရတယ်)

- The storm *left* them *dead*. (original adjective)
- မုန်တိုင်းကြောင့်သူတို့ သေဆုံးသွားကြတယ်။
- The storm *left* them *wounded*. (past participle adjective)
- မုန်တိုင်းကြောင့် သူတို့ဒဏ်ရာရတယ်။
- The storm *left* them *missing*. (present participle adjective)
- မုန်တိုင်းကြောင့် သူတို့ပျောက်ဆုံးနေတယ်။

ပြောရင်းနဲ့ ထပ်ပြီး ပြောစရာပေါ်လာတယ်။ Simple, compound, complex sentence ဆိုတာကို တချို့က ဘာမှန်းမသိကြဘူး။ အကျဉ်းပြောပြမယ်။

1. Simple sentence

Subject နဲ့ predicate ပဲရှိ (တစ်နည်းပြောရရင် subject တစ်ခုနဲ့ verb တစ်လုံးပဲရှိတဲ့) sentence ကို simple sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဒီပုံစံ

1. $\frac{I}{s} \frac{\text{saw him}}{\text{predicate}}$
2. $\frac{I}{s} \frac{\text{saw him talking to a girl}}{\text{predicate}}$

ဒီလို subject နဲ့ predicate ပါတဲ့ sentence တွေကို simple sentence တွေလို့ခေါ်တယ်။

2. Compound sentence

လွယ်ပါတယ်။ Simple sentence နှစ်ခုကို conjunction နဲ့ ဆက်ပေးထားတာကို compound sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဤဥပမာ

1. She opened the purse. (simple)
ကောင်မလေးပိုက်ဆံအိတ်ကိုဖွင့်တယ်။
She took out the money. (simple)
ကောင်မလေး ပိုက်ဆံထုတ်ယူတယ်။
She opened the purse *and* took out the money. (compound)
ကောင်မလေးပိုက်ဆံအိတ်ဖွင့်ပြီး ပိုက်ဆံထုတ်ယူတယ်။
2. He went abroad. (simple)
သူနိုင်ငံခြားသွားတယ်။
- He got a job. (simple)
သူအလုပ်လုပ်တယ်။

- He went abroad *and* got a job. (compound)

သူ . . . နိုင်ငံခြားသွားပြီး အလုပ်လုပ်တယ်။

ဒါလောက်ဆိုရင် သဘောပေါက်လောက်ပြီ conjunctionရဲ့ ရှေ့နဲ့ နောက်မှာရှိတဲ့ sentence နှစ်ခုလုံးကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတဲ့ independent or main clauses တွေဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိထားရမယ်။
 အဲဒီ clause တစ်ခုစီတာ simple sentences တွေပဲပေါ့။

ဒီလို compound sentences နေ့တဲ့အခါ ဒီလို conjunctions တွေသုံးရတယ်။

- and, so, therefore, or, but, as well as, either...or, neither...nor...etc...

3. complex sentence

ဒီပုံစံတွေကို ဖြန့်ချိရန်

1. I got up *when* the sun rises. (complex)

နေထွက်တဲ့အခါ. . . ငါအိပ်ရာကထတယ်။

ဒီမှာ clause နှစ်ခုပါတယ်။ တစ်ခုက ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတယ်။ နောက်တစ်ခုက ရပ်တည်လို့မရဘူး။ ဟိုတစ်ခုကို မှီရတယ်။ ဒါမျိုးကို complex sentence လို့ခေါ်တယ်။

ဒီလို-

- I got up. (independent clause)

ငါအိပ်ရာက ထတယ်။

အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတယ်။ ဒါ simple sentence ပဲပေါ့။

- *When the sun rises.* (dependent clause)

အဓိပ္ပါယ်မပြည့်စုံဘူး။ သူတစ်ခုတည်းရပ်တည်လို့မရဘူး။ ဟို clause တစ်ခုကိုမှီရတယ်။

Complex sentence ဆိုတာဒါပဲ။

2. We don't believe anyone *because* we were cheated last year. (complex)

မနှစ်တုန်းက အလိမ်ခံလိုက်ရလို့. . . ငါတို့ဘယ်သူ့ကိုမှမယုံကြည်ဘူး။

စောစောကအတိုင်းပဲ. . .

- We don't believe anyone. (independent clause)

ငါတို့ဘယ်သူ့ကိုမှ မယုံကြည်ဘူး။

အဓိပ္ပါယ်ပြည့်စုံတယ်။ ကိုယ်ပိုင်ရပ်တည်လို့ရတယ်။ ဒါလဲ simple sentence ဝဲ။

- because we were cheated last year. (dependent clause)

မနှစ်တုန်းက အလိမ်ခံလိုက်ရလို့. . .

အဓိပ္ပါယ်မပြည့်စုံဘူး။ သူတစ်ခုတည်းရပ်တည်လို့မရဘူး။ independent clause ဖြစ်လို့။

ဒီပုံစံတွေကို complex sentence လို့ခေါ်တယ်။

Complex sentences တွေမှာသုံးတဲ့ conjunction တွေတော့. . . when, while, as, because, since, although...etc.. (ရှိသေးတယ်နော်)

ကဲ. . . ဒါဆိုရင် အခြေခံသဘောလောက်တော့ သိလောက်ပါပြီ။

UNIT (6)

Practice

ကဲ... ဒီအခန်းမှာတော့ လက်တွေ့ရေးကြည့်ကြမယ်။

၁. လက်ဖက်ရည်ဖက်ခွက် စာသတ်ဖတ်ချောင်း

ဦးဦးတင်... တနင်္သာရီမြို့မှာ မသိတဲ့သူမရှိ။ ငွေရေးကြေးရေးကလည်း ပြည့်စုံ၊ သဘောကောင်း၊ စေတနာကောင်း။ အလှူအတန်းဆိုရင်လည်း လက်မနေး။ ဒီတော့ လူချစ်လူခင်ပေါတာဘာဆန်းလဲ။

သူ့မှာ နံနက်စောစောလက်ဖက်ရည်ဆိုင်သွားတတ်တဲ့ အကျင့်လေးရှိတယ်။ တစ်နေ့...။ အဲဒီနေ့ဟာ သူ့ဘဝအတွက် အမှတ်တရနေ့။ သူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရောက်တော့ စားပွဲအလွတ်မရှိတော့။ လွတ်တဲ့နေရာမှာဝင်ထိုင်လိုက်တယ်။ စားပွဲရဲ့ ဟိုဘက်ခြမ်းမှာ လူစိမ်းတစ်ယောက်။ ပြဿနာမရှိ... ရန်သူမှ မဟုတ်ဘဲ။

ဦးဦးတင်ကပြောပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီး ပြုံးပြလိုက်တယ်။ ဟိုလူကလည်း ပြန်ပြီးပြုံးတာပေါ့။
စကားတော့မပြောဖြစ်ကြဘူး။ တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မျက်နှာချင်းဆိုင် ထိုင်ကြတယ်။

ခဏကြာတော့ ဦးဦးတင်က လက်ဖက်ရည်ဖိုး ရှင်းတယ်။ စားပွဲထိုးကလေးက နှစ်ယောက်လုံး
အတွက်လားမေးတော့၊ ရက်ရောတတ်တဲ့ ဦးဦးတင်ကပြုံးပြီး အသာလေးခေါင်းငြိပ်လိုက်တယ်။ ဟိုလူ
ကလည်း ကျေးဇူးတင်တဲ့အနေနဲ့ ဒုတိယဖို့ ပြုံးလိုက်ပြန်တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ မော်လမြိုင်ကနေ ဗြိတိန်ကို သွားတဲ့ စက်လှေပေါ်မှာ ဦးဦးတင်
ပါသွားလေရဲ့။ ကံဆိုးချင်တော့ ဝါးပြွေတွေနဲ့တွေ့ကြရတယ်။ ရက်စက်တဲ့ ဝါးပြွေတွေက လှေပေါ်ပါသူအား
လုံးကို သတ်ပစ်ကြတယ်။ လက်တစ်ဖက်မှာ ဝါးကိုင်ထားတဲ့ ဝါးပြွေက ကျန်တဲ့လက်တစ်ဖက်နဲ့ လက်ပြန်
ကြိုးတုတ်ထားတဲ့ ဦးဦးတင်ရဲ့ ဆံပင်ကိုဆွဲပြီး မျက်နှာကို လှန်လိုက်တယ်။ ဦးဦးတင် အံ့သြရပြီး ဝါးပြွေ
ကလည်း အံ့သြတာပဲ။ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့လူစိမ်းက ခုဝါးပြွေဖြစ်နေပါရောလား။

ဝါးပြွေက တစ်ချက်စဉ်းစားပြီး... ရက်စက်တဲ့ပုံစံနဲ့ သူ့ကို တခြားဝါးပြွေတွေမရှိတဲ့ လှေဦးပိုင်း
ကို ခေါ်သွားတယ်။ ဝါးနဲ့ထိုးဟန်ဆောင်ပြီး ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပေးလိုက်တယ်။ ပြီးတော့ ရေထဲကို ကန်ချ
တယ်။ အလောင်းကိုပစ်ချတဲ့ သဘောပေါ့။

ဦးဦးတင်ဟာ ရေထဲမှာငုတ်ပြီး နည်းနည်းဝေးမှ ခေါင်းဖော်တယ်။ သူ့ကိုစိတ်မချတဲ့ဝါးပြွေက
သေသေချာချာကြည့်ပြီး မြန်မြန်လက်ဝှေ့ရမ်းပြတယ်။ လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ကြောင့် ဦးဦးတင် အသက်
ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီလေ။

(ဒုတ်ချက်၊ ၊ ခြစ်ရင်ခွန်တို့ ခြန်လည်တင်ခြင်း ခြစ်ခါသည်။)

ဘာသာပြန်မယ်၊

- လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်အသက်တစ်ချောင်း

A cup of tea saves a life

- ဦးဦးတင်... ၊ တနင်္သာရီမြို့မှာ မသိတဲ့သူမရှိ။

U Oo Tin — Everybody in the town of Taninthayi knew him (or)

In the town of Taninthayi, everybody knew him.

(ဒီနှစ်မျိုးလုံးရေးလို့ရတယ်ဆိုပေမဲ့. . . အဓိပ္ပါယ်က ကွက်တိတူတာတော့မဟုတ်ဘူး။ ဒီအကြောင်း ရှေ့ပိုင်းမှာ ပြောခဲ့ပြီ)

The town of Taninthayi မသုံးချင်ရင် Taninthayi town ဆိုလဲရတယ်၊

- There was no one in the town of Taninthayi who did not know him.

ဒါလဲဖြစ်သေးတာပဲ။

- ငွေရေး ကြေးရေးတလည်း ပြည့်စုံ၊ သဘောကောင်း၊ စေတနာကောင်း၊ အလှူအတန်းဆိုရင်လည်း လက်မနှေး။

He was also rich, good-hearted, generous and fond of making donation.

ရှင်းရှင်းလေးဆိုတော့ ပြောစရာ မရှိဘူး။ အလှူအတန်း လက်မနှေးတာကိုလည်း ထည့်ရေးချင်ရင် ဒီလိုရေး. . .

..... never hesitated to spend money on donation.

- ဒီတော့ လူချစ်လူခင်ပေါတာ ဘာဆန်းလဲ။

So no wonder people (everybody) admired him.

တည့်တည့်ရေးချင်ရင် ဒီလို -

It is not strange (surprising) that people admired him.

- that မပါလဲရတယ်။

- သူ့မှာ နံနက်စောစော လက်ဖက်ရည်ဆိုင် သွားတတ်တဲ့ အကျင့်လေးရှိတယ်။

He had a habit — He usually went to the tea shop *early* in the morning. (or)

He was in the habit of going to the tea shop in the *early* morning.

(early ကို adverb/ adjective နှစ်မျိုးသုံးထားတယ်)

- တစ်နေ့. . . ။ အဲဒီနေ့ဟာ သူ့ဘဝအတွက်အမှတ်တရနေ့။
One day. It was a remarkable day for life.
- သူ လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရောက်တော့. . . စားပွဲအလွတ်မရှိတော့။
There was no table vacant when he got to the tea shop.
(vacant table ဆိုလဲရတယ်)
- လွတ်တဲ့နေရာမှာဝင်ထိုင်လိုက်တယ်။
He took an empty seat.
had a seat ဆိုလဲရတယ်။
- စားပွဲရဲ့ ဟိုဘက်ခြမ်းမှာ သူထက်စောပြီးရောက်နေတဲ့ လူစိမ်းတစ်ယောက်။
At the other side of the table, there was a stranger already.
- ပြဿနာမရှိ. . . ရန်သူမှမဟုတ်ဘဲ။
There was no problem, it was not his enemy.
- သူတို့. . . တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ တွေ့ဘူးမြင်ဘူးခြင်းမရှိကြ။
They had never seen each other.
- ဦးဦးတင်ကစပြီး ရင်းရင်းနှီးနှီးပြုပြန်လိုက်တယ်။
U Oo Tin *first* gave a smile.
(first ရဲ့ နေရာအထားအသို့ကို ရှေ့ပိုင်းမှာပြောပြီးပြီ)
- ဟိုလူကလည်း ပြန်ပြီးပြုတာပေါ့။
The man *also* returned a smile.
(also ကို နေရာအမျိုးရာသုံးနိုင်တယ်)

- စကားတော့မပြောဖြစ်ကြဘူး။

But they did not say a word. (or)

But they said nothing. (or) But they were in silence

- တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် မျက်နှာချင်းဆိုင်ထိုင်ကြတယ်။

They took their seats *facing each other*. (or)

Facing each other, they took their seats. (or)

They, *facing each other*, took their seats.

- participle clause ရဲ့ နေရာအထားအသိုကို သဘောပေါက်အောင်ကြည့်။

- ဧကကြာတော့ ဦးဦးတင်က လက်ဖက်ရည်ဖိုးရှင်းတယ်။

After a while, U Oo Tin paid for the tea.

- စားပွဲထိုးကလေးက နှစ်ယောက်လုံးအတွက်လား မေးတော့၊ ရက်ချောတတ်တဲ့ ဦးဦးတင်ကပြုံးပြီး အသာလေးခေါင်းငြိမ်လိုက်တယ်။

"For both?" said the waiter, and generous U Oo Tin nodded his head *smiling*.

ဒုတိယပိုင်းမှာ *smiling* ကို ရှေ့ပို့ပေးလို့ရတယ်။

Smiling, generous U Oo Tin nodded his head.

- ဟိုလူကလည်း ကျေးဇူးတင်တဲ့အနေနဲ့ ဒုတိယပွဲ ပြုံးလိုက်ပြန်တယ်။

Again the man smiled for thanks. (or) The man smiled *again* for thanks.

- *again* ကို ရှေ့ဆုံး (front-position) မှာထားတာက emphasis လုပ်တဲ့သဘောနော်။ ရှေ့ပိုင်းမှာ ပြောပြီးပြီ။ ထပ်ခါထပ်ခါဆိုတဲ့ သဘောဆိုရင် *again and again* (or) *over and over again*... သုံးရတယ်။

- ဒီလိုနဲ့ ရက်အနည်းငယ်ကြာတော့ မော်လမြိုင်ကနေ မြိတ်ကိုသွားတဲ့ စက်လှေပေါ်မှာ ဦးဦးတင်ပါ သွားလေရဲ့။

Then, *some days later*, U Oo Tin was on a journey by a powered boat from Mawlamyine to Myeik.

ဒီမှာ adverb phrase of time (some days later) ကို သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးကို ပို့ လို့လဲရပါတယ်။ သူ့နေရာမှာ after some days ဆိုလဲ ဖြစ်တယ်နော်။

- ကံဆိုးချင်တော့ ဓါးပြဲတွေနဲ့ တွေ့ကြရတယ်။

Unfortunately they were robbed. (or)

They were robbed *unfortunately*. (or) They were *unfortunately* robbed.

- unfortunately ရဲ့ နေရာအထားအသိုတွေကို သဘောပေါက်အောင်ကြည့် unluckily သုံးလဲရတယ်။ နောက်တစ်မျိုးဒီလိုရေးလို့ရတယ်။

- It was *rotten luck* on them as they were robbed.

- ရက်စက်တဲ့ ဓါးပြဲတွေက... လှေပေါ်ပါသူ အားလုံးကို သတ်ပစ်ကြတယ်။

The cruel robbers murdered all the people on board.

စက်လှေဆိုတဲ့ စကားလုံးထပ်ထည့်စရာ မလိုဘူး။ all the people on board ဆိုတာ “အပေါ်မှာ ပါလာသူအားလုံး” ဆိုတဲ့သဘောပဲ။ ပြည့်စုံပြီ။

- လက်တစ်ဖက်မှာဓါးကို ကိုင်ထားတဲ့ဓါးပြဲက ကျန်တဲ့ လက်တစ်ဖက်နဲ့... လက်ပြန်ကြိုးထုတ်ထားတဲ့ ဦးဦးတင်ရဲ့ ဆံပင်ကိုဆွဲပြီးဖျက်နှာကိုလှန်လိုက်တယ်။

With a sword in one hand, *a robber*, with his other hand, *grabbed* the hair of U Oo Tin, whose hands were tied with a rope behind his back, and *cut* his face.

ဒီစာကြောင်းကရှည်ပြီး modifiers တွေများနေတော့ ရှုပ်သလိုရှိတယ်။ ကြိမ်ဖန်များစွာဖတ်လိုက်၊ ဝဉ်းစားလိုက်လုပ်ပါ။ သဘောပေါက်လာလေမယ်။ (cut = lift, turn up)

ခိုလိုရှည်ပြီး ချပ်နေရင် subject, verb, object တွေကိုခွဲထုတ်လိုက်ရင် ကျန်တာ modifiers တွေပဲပေါ့။ Subject (*a robber*) ဖြစ်ပြီး verb (*grabbed*) ပထမ object က *the hair...* ဖြစ်မယ်။ and နောက်က verb (*cut*) ဖြစ်ပြီး သူ့ရဲ့ object က *his face*.

- ဦးဦးတင် အံ့သြရပြီး ခါးပြကလည်း အံ့သြတာပဲ။

U Oo Tin was in amazement, and so was the robber...(was amazed... ဆိုလဲရတယ်)

- လက်ဖက်ရည်ဆိုင်မှာ တွေ့ခဲ့တဲ့ လူစိမ်းက... ခုတော့ခါးပြဖြစ်နေပါရောလား။

The stranger he had met at the tea shop was now the robber.

- ခါးပြက တစ်ချက်စဉ်းစားပြီး... ရက်စက်တဲ့ ပုံစံနဲ့ သူ့ကို... တခြားခါးပြတွေမရှိတဲ့ လှေဦးပိုင်းကို ခေါ်သွားတယ်။

After a moment's thought, the robber, in a cruel manner, took him to the prow where there were no other robbers.

ဒီစာကြောင်းမှာ modifiers တွေရဲ့ နေရာအထားအသိုက်ကြည့်။ in a cruel manner ကို နောက်ဆုံးပိုလိုက်ရင် took နဲ့ သိပ်ဝေးသွားမယ်။ ဒါကြောင့် ခုလိုကော်မာနှစ်ခုနဲ့ ကပ်ထားပေးလိုက်တယ်။ အဲဒါကို him ရဲ့ နောက်မှာထားရင်တော့ရတယ်။

ရှေ့ဆုံးက adverb phrase of time ကို ရှေ့ဆုံးမှာထားတာ အဆင်ပြေတယ်။ the robber ရဲ့ နောက်နားကိုကပ်ပြီး ထားရင်ရပေမဲ့ အဲဒီနေရာမှာ phrase တစ်ခုရှိနေတော့ သိပ်ပြီးမကောင်းဘူး။

- ခါးနဲ့ထိုးဟန်ဆောင်ပြီး ကြိုးတွေကို ဖြတ်ပေးလိုက်တယ်။

Pretending to stab him with his sword, he cut all the ropes.

ဒီစာကြောင်းမှာ participle clause ကို နောက်ပိုလိုက်လို့ရတယ်။

- ပြီးတော့ ရေထဲကို ကန်ချလိုက်တယ်။
Then he (the robber) kicked him into the water.
- အလောင်းကို ကန်ချတဲ့သဘောပေါ့။
It looked like he kicked the dead body down.
like နောက်မှာ that ထည့်လို့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့ မလိုအပ်ဘူး။
- ဦးဦးတင်ဟာ ရေထဲမှာ ငုတ်ပြီး နည်းနည်းဝေးမှ ခေါင်းဖော်လိုက်တယ်။
U Oo Tin dived and lifted his head at a safe distance.
- သူ့ကို စိတ်မချတဲ့မီးပြက သေသေချာချာကြည့်ပြီး မြန်မြန်လက်ငှေ့ရမ်းပြတယ်။
Worried about him, the robber took a good look with a quick wave of his hand.
ဒီလိုအနေအထားမှာ participle phrase ကို အလယ်မှာထားလို့ရတယ်။
The robber, *being worried about him*, took a good look with a quick wave of his hand.
တိတိကျကျရေးချင်၊ ဒီဒီလို . . .
The robber, who was worried about him, took a good look with a quick wave of his hand.
- Take a good look က သေသေချာချာကြည့်တာကိုပြောတာ၊ wave ကို noun အနေနဲ့သုံးထားတယ်။
- လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ကြောင့် ဦးဦးတင်အသက်ဘေးမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ပြီလေ။
On account of a cup of tea, U Oo Tin escaped from death (or)
U Oo Tin escaped from death on account of a cup of tea. (or)
U Oo Tin, on account of a cup of tea, escaped from death. (or)
A cup of tea saved U Oo Tin's life.

(True story)

၂. စာသင်္ဂဟနန်း

မျောတော့တော့ မနက်ခင်းနေရောင်ခြည်အောက်တွင် နောက်ဆုံးပေါ် အပြာနုရောင်ကားကလေး တစ်စီးသည် လေးညို့မှ လွတ်လိုက်သောမြားကဲ့သို့ လေကိုခွင်း၍ အရှိန်ပြင်းပြင်းနှင့် လှည်းတန်းမှတ်တိုင်အနီး သို့ ရောက်သောအခါ အရှိန်ကို တအိအိလျှော့ချလိုက်ပြီး ပလက်မောင်းဘေးတွင် သားကောင်ချောင်း သည့် ခွန်တစ်ကောင်ပမာ ညင်ညင်သာသာ ရပ်လိုက်၏။

အသာအယာပွင့်လာသောတံ ခါးမှ အနက်ရောင်တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဂန့်ဂေါလုံချည်အဆင်လှလှ ကို စတိုင်ကျကျဝတ်ဆင်ထားပြီး ခေါင်းကိုသေသပ်စွာ ဖိလိမ်းထားသည့် လူရည်သန့် လူကြီးလူကောင်း တစ်ယောက် လက်ထဲတွင် နက်မှောင်တောက်ပြောင်သော သားရေအိတ်တစ်လုံးနှင့် ဆင်းလာသည်။

ဤဝိသေသများကြောင့် သာမန်မဟုတ်ဘဲ ငွေကြေးကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း သိသာလှသည်။

“ဈေးကွက်တစ်စောင်ပေး”

ပလက်ဖောင်းပေါ်မှ ဂျာနယ်ရောင်းနေသော ဆယ့်သုံးနှစ်အရွယ် မိန်းကလေးကို ခပ်ဆတ်ဆတ် ပြောလိုက်သည်။

အဲဒီနောက်နွမ်းနွမ်းဖတ်ဖတ် မိန်းကလေး... လှမ်းပေးသောဂျာနယ်ကို လှမ်းယူလိုက်၏။ ထို့နောက် အိတ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် အသေအချာသိမ်းထားသော ၂၀၀/-တန် အနှမ်း အစုတ်ကို အသာအယာ ထုတ်ယူပြီး မိန်းကလေးကို ပေးလိုက်သည်။

အစုတ်မှန်းသိလျက်နှင့် မိန်းကလေးက အပြုံးမပျက်။ ဘာမှမဖြစ်သလိုပုံစံဖြင့် သူ့ဗန်းထဲတွင် ထည့်ထားလိုက်၏။ လူကြီးမင်း စိတ်သက်သာရာရသွားသည်။ တော်ပါသေးရဲ့... ကောင်မလေးက ယူထားလိုက်ပေလို့ ကောင်မလေး ပြန်အမ်းမည့်အကြွေကို အသာငြိမ်ပြီး စောင့်နေလိုက်သည်။

မိန်းကလေးက ၂၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်ကို ရွေးထုတ်လိုက်သည်။ လူကြီးမင်း သဘောတွေ့သွားပြီ။ ပြီးတော့ နောက်ထပ် ၁၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်၊ အားလုံးပေါင်း သုံးဆယ်ကျပ်တိတိကို လူကြီးမင်းအား လှမ်းပေးလိုက်ရင်း...

“အစုတ်ပေးတဲ့သူကို သမီးကဘယ်တော့မှ အစုတ်ပြန်မပေးဘူး ဦးရဲ့။

မမျှော်လင့်သောစကားက လူကြီးမင်းအရှိုက်ကို ထိသွားပြီ။ ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိတော့။ ချွေးသီးချွေးပေါက်များထွက်လာသည်။ သုတ်ခြေတင်၍ ကားထဲသို့ ပြေးဝင်လိုက်၏။ တံခါးကို ဆောင့်ပိတ်လိုက်သည်။ တံခါးလုံသော်လည်း သူ့စိတ်ကမလုံတော့။ ကမန်းကတန်းစက်နှိုးပြီး မောင်းထွက်လိုက်သည်။ သို့သော်... ကလေးမလေး၏ စကားသံများက သူ့ကို ခြောက်လှန့်နေဆဲ...။

(The light of English 2003 Dec. တွင် ရေးခဲ့သော တစ်မျက်နှာဝတ္ထု)

ဂဲ... ရေးဗယ်။

■ အဆင့်အတန်း

Class

■ ဖျော့တော့တော့ မနက်ခင်းနေရောင်ခြည်အောက်တွင် နောက်ဆုံးပေါ် အပြာနုရောင် ကားကလေး တစ်စီးသည် လေးညို့မှလွတ်လိုက်သောမြားကဲ့သို့၊ လေကိုခွင်း၍ အရှိန်ပြင်းပြင်းနှင့်ပြေးနေသည်။
Splitting the wind, like an arrow coming hurtling from a bow, a small pale blue car

of latest model was running *with a quick burst of speed* in the faint glow of the morning.

စာကြောင်းရှည်တော့ modifiers တွေများနေတယ်၊ adverb phrases of manner သုံးခုကို ထုတ်ပြပေးထားတယ်။ နောက်ဆုံးနှစ်ခုက place and time ဆိုတာတော့သိမှာပေါ့။

ရှေ့ဆုံးက phrases တွေကိုပေါ်လွင်စေချင်လို့ ရှေ့မှာထားတာ။ နောက်မှာရှိတဲ့ သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာကို ပြန်ထားလို့ရတယ်။ ဒီလို-

Splitting the wind, a small pale blue car of latest model was running with a quick burst of speed, *like an arrow coming hurtling from a bow*, in the faint glow of the morning.

ရှေ့ဆုံးက splitting the wind ကိုလဲ ဒီနေရာကို (နောက်)ကို ပိုလို့ရသေးတယ်။ တစ်ခုတော့ သတိထားရမယ်။ ဒီလောက်များတဲ့ modifiers တွေအကုန်လုံးကို နောက်မှာထားလို့မကောင်းဘူး။

- လှည်းတန်းမှတ်တိုင်အနီးသို့ရောက်သောအခါ အရွှံ့ကိုတအိအိလျှော့ချလိုက်ပြီး ပလက်မောင်းဘေးတွင် သားကောင်ချောင်းသည့်စွန်တစ်ကောင်ပမာ ညင်ညင်သာသာရပ်လိုက်၏။

Near Hledan bus stop, it slowed to a crawl and then came to a stop *close to the pavement* as gentle as a kite in search of its prey.

ဒီမှာ ရှေ့ဆုံးမှာရှိတဲ့ *Near Hledan bus stop* (adverb phrase of place) က သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာမဟုတ်ဘူး။ သူ့နေရာက နောက်ဆုံး (ပထမစာကြောင်းအဆုံး) မှာ၊ ဒုတိယစာကြောင်းမှာရှိတဲ့ *close to the pavement* (adverb phrase of place) ကလဲ သူ့ရဲ့ ပုံမှန်နေရာမဟုတ်ဘူး။ စကားစုတိုနေလို့ရှေ့မှာ ထားတာ။ သူတို့ နောက်ဆုံးပို့လိုက်လို့ရတယ်။
ကြည့်လိုက်-

It slowed to a crawl *near Hledan bus stop* and then came to a stop, as gentle as a kite in search of its prey, *close to the pavement*.

သာမန်ကြည့်လိုက်ရင် ပလက်မောင်းနားမှာ သားကောင်ချောင်းသလိုဖြစ်မေး ဘူးလား။ အဲဒီလိုမဖြစ်ရအောင် ကော်မာနှစ်ခုထည့်ထားတာ။ ကော်မာမပါရင် အဲဒီသဘောဖြစ်မှာပဲ။ *as gentle as a kite in search of its prey* ကိုနောက်ဆုံးပို့လိုက်ရင် ကော်မာမလိုတော့ဘူး။

(စာရေးတဲ့အခါ modifier အထားအသိုမလွဲဘို့လိုတယ်။ အင်္ဂလိပ်စာမပြောနဲ့. . မြန်မာလိုရေးတာမှာတောင် စာရေးဆရာကြီးတွေ၊ သတင်းစာဆရာကြီးတွေ. . . အထားအသိုမှားပြီး အဓိပ္ပာယ်လွဲသွားတာတွေဖြစ်တတ်တယ်။ သတိထားဖတ်ကြည့်ရင်တွေ့လေ့မယ်။ ဖြစ်တတ်တဲ့သဘောကိုပြောတာ)

ခုရေးနေတဲ့စာကြောင်းမှာ crawl ကို အရမ်းနှေးတဲ့သဘောနဲ့သုံးထားတာ၊ came to a stop မသုံးချင်ရင် made a stop သုံး။

- အသာအယာပွင့်လာသောတံခါးမှ အနက်ရောင်တိုက်ပုံအင်္ကျီနှင့် ဂန့်ဂေါလုံချည်အဆင်လှလှကို စတိုင်ကျကျ ဝတ်ဆင်ထားပြီး. . . ခေါင်းကိုသေသပ်စွာဖိလိမ်းထားသည့် လူရည်သန့်လူကြီးလူကောင်းတစ်ယောက်. . . လက်ထဲတွင် နက်မှောင်တောက်ပြောင်သော သားရေအိတ်တစ်လုံးနှင့် ဆင်းလာသည်။

From the window opening slowly a well-bred gentleman, with his hair neatly combed, smartly wearing a dark jacket and a Gantgaw longyi, got out with a brilliant dark wallet in his hand. (slowly opening windowဆိုလည်းရတယ်)

ဒီစာကြောင်းမှာ modifiers တွေများတယ်။ Subject နဲ့ verb ကို ရွေးထုတ်ပေးထားတယ်။ အဲဒါတွေကလွဲရင်ကျန်တာတွေအားလုံး modifiers တွေဆိုတာတွေ့ရမယ်။

ထပ်ပြောရမယ်ဆိုရင်. . . ရွှေဆုံးမှာရှိတဲ့ From the window opening slowly နဲ့. . . နောက်ဆုံးမှာ ရှိတဲ့ with a brilliant dark wallet in his hand နှစ်ခု (two phrases) ဟာ verb (got out) ကို အထူးပြုတဲ့ adverb phrases ဖြစ်ပြီး. . . ကျန်တဲ့ participle phrases နှစ်ခုက subject ကို အထူးပြုတဲ့ adjective phrases ဆိုတာ မြင်အောင်ကြည့်။ မမြင်သေးရင် အကြိမ်ကြိမ်ဖတ်ပြီး စဉ်းစား။

ဒီ phrases တွေကို ဒီလိုနေရာရွှေ့လိုက်မယ်။

Smartly wearing a dark jacket and a Gantgaw longyi, a well-bred gentleman, with his hair neatly combed, got out with a brilliant dark wallet in his hand from the slowly opening window.

တချို့ phrases တွေကို နေရာရွှေ့ပေးလိုက်တာတွေ့ရမယ်။ ဟိုရွှေ့ ဒီရွှေ့ရတယ်ဆိုပေမဲ့ တကယ်ရေးတဲ့အခါ အကောင်းဆုံးပုံစံနဲ့ရေးမှာပေါ့။ ဒီမှာ adjective phrases တွေကို subject ရဲ့ ရွှေ့နဲ့ နောက်ကပ်ပေးထားတယ်။ နောက်ဘက်အဝေးကြီးမှာ သွားထားလို့မရဘူး။

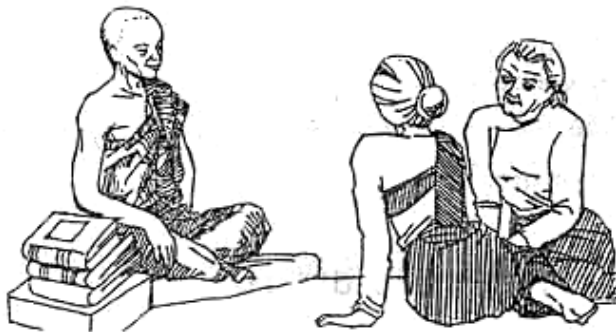
- ဤဝိသေသများကြောင့် သာမန်မဟုတ်ဘဲ ငွေကြေးကြွယ်ဝသော လုပ်ငန်းရှင်တစ်ယောက်ဖြစ်ကြောင်းသိသာလှသည်။

These characteristics distinguished a rich business man from an ordinary one.

- “ဈေးကွက်တစ်စောင်ပေး”
“A copy of Market, please.”
- “ပလက်မောင်းပေါ်မှ ဂျာနယ်ရောင်းနေသော ဆယ်သုံးနှစ်အရွယ်မိန်းကလေးကို လူကြီးမင်းက ခပ်ဆတ်ဆတ်ပြောလိုက်သည်။
The gentleman said abruptly to a 13-year-old girl selling journals on the pavement.
- “အဲဒီနောက် နှမ်းနှမ်းဖတ်ဖတ် မိန်းကလေးက လှမ်းပေးလိုက်သောဂျာနယ်ကို လှမ်းယူလိုက်သည်။
Then he took the journal handed by the poorly dressed girl.
- “ထို့နောက် တိတ်ထောင့်တစ်နေရာတွင် အသေအချာသိမ်းထားသော ၂၀၀/-တန်အနှမ်းအစုတ် ကိုအသာအယာထုတ်ယူပြီး မိန်းကလေးကိုပေးလိုက်သည်။
He, then, smoothly took out a worn-out 200-kyat note kept in a corner of his wallet and offered it to the girl.
ဝိစာကြောင်းမှာ conjunction (and) ကိုဖြုတ်. . . participle ပုံစံပြောင်းပြီးရေးလိုက်ရတယ်။
Smoothly taking out a worn-out 200-kyat note, kept in a corner of his wallet, he then offered it to the girl.
- “အစုတ်မှန်းသိလျက်နှင့်. . . မိန်းကလေးကအပြုံးမပျက်. . . ဘာမှမဖြစ်သလိုပုံစံဖြင့် သူ့ဗန်းထဲ တွင် ထည့်ထားလိုက်၏။
Even though she knew it was a worn-out note, *with a smile*, she put it in her tray as if nothing had happened to her.
ဒီမှာ ပြောစရာ with a smile (adverb phrase) တစ်ခုပဲရှိတယ်။ သူက put ကို အထူးပြုတာ။ သူ့ရဲ့ ပုံမှန်နေရာကိုပို့ချင်ရင် object (it) ရဲ့ နောက်တကပ်ထားလိုက်။
- “လူကြီးမင်းစိတ်သက်သာရာရသွားသည်။
The gentleman felt less anxious (or) ...left less worried)
စိတ်သက်သာရာရတာကို. . . found solace ဆိုလဲရတယ်။

- တော်ပါသေးရဲ့... ကောင်မလေးကယူထားလိုက်ပေလို့။
It was lucky for him (that) the girl kept it.
that မပါလဲရတယ်။
- ကောင်မလေးပြန်အမ်းမည်အကြွေကို အသာငြိမ်ပြီးစောင့်နေလိုက်သည်။
Keeping quiet he waited for the change from the girl.
ခါ participle နဲ့ ရေးထားတာ။ and နဲ့ဆက်ပြီး compound sentence ပုံစံရေးရင်ဒီလို။
He was keeping quiet and waiting for the change from the girl.
- မိန်းကလေးက ၂၀/-တန် အသစ်တစ်ရွက်ကို ရွေးထုတ်လိုက်သည်။
The girl picked out a new 20-kyat note.
- လူကြီးမင်း သဘောတွေ့သွားပြီ။
He was pleased as Punch.
(pleased as Punch... က idiom)
- ပြီးတော့ နောက်ထပ် ၁၀/- တန် အသစ်တစ်ရွက်။ စုစုပေါင်းသုံးဆယ်ကျပ်တိတိကို လူကြီးမင်း အား လှမ်းပေးလိုက်ရင်း...
Then another new 10-kyat note, altogether exactly 30 kyats. She gave it to the man and...
- အစုတ်ပေးသူကို သမီးက ဘယ်တော့မှ အစုတ်ပြန်မပေးဘူးဦးရဲ့။
"I never return the worn-out to a person who has offered me the won-out, Uncle"
(won-out adjective) ကို the တွဲပေးလိုက်တော့ noun ဖြစ်သွားတယ်)
- မမျှော်လင့်သောစကားက လူကြီးမင်းအနှိုက်ကိုထိသွားပြီ။
The unexpected words caught the man's breath.
ဒီလိုမသုံးချင်ရင် took the man's breath away ဆိုလဲရတယ်။

- ဘာပြန်ပြောရမှန်းမသိတော့။
Words failed him.
ဒါ special usage နော်၊ ကလေးလိုမတွေးနဲ့။
- ချွေးသီးချွေးပေါက်များထွက်လာသည်။
The cold sweat ran off.
ဒီနေရာမှာ ran off က တွက်တိပဲ။ မသိရင် dictionary မှာ ရှာကြည့်။ စိမ်းနေတယ်လို့ထင်ရတဲ့ usage အကုန်လုံးကို dictionary နဲ့ check လုပ်ကြည့်။ စာအုပ်ပေါက်စနလေးနဲ့တော့အလုပ်မလုပ်နဲ့ နော်။ ကိုယ်မတွေ့ဘူးရင်မှားတယ်ပြောတယ်တဲ့ ဟိုဆရာကြီးတစ်ယောက်လိုတော့ မဖြစ်စေနဲ့. . .
- သုတ်ခြေတင်၍ ကားထဲသို့ ပြေးဝင်လိုက်၏။
He hurried into the car. (or) In a hurry, he got in the car. (or)
He rushed into the car. (နောက်ထပ်အများကြီးရသေးတယ်။)
- တံခါးကိုဆောင့်ပိတ်လိုက်သည်။
He slammed the window.
- တံခါးလုံသော်လည်း သူ့စိတ်ကမလုံတော့။
Although the door was secure, he didn't feel secure.
- ကမန်းကတန်းစက်နှိုးပြီး မောင်းထွက်လိုက်သည်။
He started the engine in a mad rush and drove out. (or)
Starting the engine in a mad rush, he drove out. (or)
In a mad rush, he started the engine and drove out.
- သို့သော် ကလေးမလေး၏ စကားသံများက သူ့ကို ခြောက်လှန့်နေဆဲ. . .
However, the words of the girl were still haunting him.

၃. လူ

“အာရုံဆွမ်းစားလာပင့်ပါတယ် ဘုရား”

ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကို စိတ်ဝင်တစားဖတ်နေသော ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေမှောက်ရောက်လာသော ဒကာမကိုတချက်ကြည့်တော်မူလေသည်။

“ဘယ်နှစ်ပါးလဲ”

“ငါးပါးပါဘုရား”

“ဆရာတော်ဘုရား၊ ဒံပေါက်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပါသလား၊ ထောပတ်ဆွမ်းဘုဉ်းပေးပါသလား ဘုရား”

“ဘုဉ်းကြီးကတော့ ရိုးရိုးဆွမ်းပါပဲ”

“တင်ပါ... မနက်ဖြန်နံနက် ၄ နာရီမှာ ကြွခဲ့ပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တက္ကသိုလ် လှူခဲ့ပါမယ် ဘုရား”

“အေးအေး ကောင်းပြီ”

ဆရာတော်က အိမ်လိပ်စာကိုမေး၍ ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။

“အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ကို လိုအပ်တဲ့ အိုးခွက်ပန်းကန်ငှားခွင့်ပြုပါဘုရား”

“မောင်ဆင်ပေါက် သူတို့လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေပေးလိုက်ပါ”

ဆင်ပေါက် ထုတ်ပေးသောအိုးခွက် ပန်းကန်နှင့် ကော်ဇောကြီးများကို တက္ကသိုလ်နှင့်တင်၍ သူတို့ပြန် သွားကြသည်။

x x x x

နောက်နေ့နံနက် စောစောတွင် ကပ္ပိယကြီးဦးစိန်မောင်နှင့်အတူ ဆင်ပေါက်သည် ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျန်ရှိသမျှ ဆွမ်းပွဲလေးကို အာရုဏ်ဆွမ်းအတွက် ဖျာယိဖျာယာ ပြင်ရရှာ၏။

“ဘယ်လို ဖြစ်လာကြတာလဲ”

ကပ္ပိယကြီးက ဆင်ပေါက်ကို မေးသည်။

“ဒီနေ့ အဲဒီလမ်းမှာ တစ်အိမ်မှ ဆွမ်းစားပင့်တဲ့အိမ်မရှိဘူး။ ရှာလိုက်ရတာ ဘုန်းကြီးတွေ ဖတ်ဖတ် ကိုမောလို့၊ ဆရာတော် ကိုလိမ်သွားကြတာ”

“ဖြစ်မှဖြစ်ရလေကွာ”

(ပြသိန်းတန် ဘုန်းကြီးကျောင်းမှ ဖြစ်ရပ်မှန်)

အင်္ဂလိပ်လိုရေးမယ်၊

■ လူ့

A cheat

■ “အာရုံဆွမ်းစားပင့်ပါတယ်ဘုရား”

"I'd like to invite you for the dawn meal"

အာရုံဆွမ်းကို aryon soon ဆိုပြီးသုံးကြတာလဲရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတစ်ယောက် နားလည်ဘို့ခက်မယ်။ အာရုံဆွမ်းအတွက် တိုက်ရိုက်စကားလုံးမရှိလို့ dawn meal ဆိုရင် သူတို့ချက် ချင်းနားလည်တယ်။

တချို့ဆရာကြီးတွေက အင်္ဂလိပ်အသုံးစွဲမဟုတ်ရင် မသုံးရဘူး။ အဆင့်အတန်းမရှိဘူးဆိုပြီး ပြောတာကြားဘူးပါတယ်။ ဒါတစ်ဖက်စွန်းရောက်နေတာပါ။ တိုက်ရိုက်စကားလုံးမရှိရင် ရှိတဲ့ စကားလုံးနဲ့လှည့်သုံးလို့ရပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်လူမျိုးတစ်ယောက်က ချက်ချင်းနားလည်တယ်ဆိုရင် အဲဒါမှန်နေပြီ။ သူနားမလည်ဘူးဆိုရင်တော့... မှားနေပြီပေါ့။ ဖန်တီးသုံးစရာစကားလုံးမရှိဘူးဆိုရင်တော့ တိုက်ရိုက်သာသုံးလိုက်။ ဥပမာ မုန့်ဟင်းခါးဆိုရင် "mohinga" တိုက်ရိုက်ပေါင်း၊ ပြီးမှဘယ်လိုဘယ်ပုံဆိုတာကိုထပ်ဆင့်ရှင်းပြ။ ရှိတဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ ကြံဖန်ပြီးသုံးလိုက်ရင် ကြာဆံတို့ခေါက်ဆွဲတို့နဲ့ ရောသွားလေမယ်။

- ကျမ်းစာအုပ်ကြီးကို စိတ်ဝင်တစားဖတ်နေသော ဆရာတော်ကြီးသည် ရွှေမှောက်သို့ရောက်နေသော ဒတာမကို တချက်ကြည့်တော်မူလိုက်သည်။

The Sayadaw, who was reading the scriptures with keen interest, cast a glance at the donor before him. (or)

Reading the scriptures with keen interest, the Sayadaw took a glance at the donor in front of him.

ဒီနှစ်ကြောင်းမှာ participle နဲ့ relative clause ပုံစံတွေပဲကွာတယ်။ နှစ်ခုလုံးက noun (subject) ကို အထူးပြုတယ်။

- cast a glance; took a glance; had a glance တူတူပဲနော်၊ donor က male or female နှစ်မျိုးလုံးရတယ်။

- “ဘယ်နှစ်ပါးလဲ”
“How many monks?”
- “ငါးပါးပါဘုရား”
“Five”
- ဆရာတော်ဘုရား... ဒံပေါက်ဆွမ်းဘုန်းပေးပါသလား၊ ထောပတ်ဆွမ်းပေးပါသလားဘုရား”
“Would you like *danpauk* (pilau) or butter rice?”
- ဘုန်းကြီးကတော့ ရိုးရိုးဆွမ်းပဲ။
“For me, just ordinary.”
ဆွမ်းကို alms food ဆိုရင်ရတယ်။
- မနက်ဖန် နံနက် (၄)နာရီမှာ ကြွပါဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ တက္ကဆီခ လှူခဲ့ပါမယ်”
“Could you kindly come to us at 4 a.m tomorrow?
We're going to offer the taxi fare.”
ဝီလီနေရာမျိုးမှာ kindly သုံးတာသိပ်ပြီးယဉ်ကျေးတယ်။

- "အေးအေး... ကောင်းပြီ"

"Yes, very well."

- ဆရာတော်က အိမ်လိပ်စာကို မေး၍ရေးမှတ်ထားလိုက်သည်။

Sayadaw asked the address and noted it down.

made a note ဆိုလဲရတယ်။

- တပည့်တော်တို့ကို လိုအပ်တဲ့ အိုးခွက်ပန်းကန်ငှားခွင့်ပြုပါဘုရား။

"May we borrow some necessary pots, plates and dishes?"

- "မောင်ဆင်ပေါက်၊ သူတို့လိုအပ်တဲ့ ပစ္စည်းတွေပေးလိုက်ပါ"

"Maung Sin Pauk, give them what they need."

- ဆင်ပေါက်ထုတ်ပေးသော အိုးခွက်၊ ပန်းကန်နှင့်ကော်လံကြီးများကို တက္ကဆီနှင့်တင်၍သူတို့ပြန်သွားကြသည်။

They took a taxi home *carrying the pots, plates, dishes and carpets given by Sin Pauk.*

နောက်မှာပြထားပေးတာက participle clause ဖြစ်ပြီး သူတို့ took ကိုအထူးပြုတယ်။ နောက်တစ်မျိုး၊

They went back by a taxi carrying the pots, plates, dishes and carpets given by Sin Pauk.

သိပ်တော့မကွာပါဘူး-

x x x x x x

- နောက်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ဆင်ပေါက်သည် ကပ္ပိယကြီး ဦးစိန်မောင်နှင့်အတူ ဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် ကျန်ရှိသမျှ ဆွမ်းပွဲလေးကို အာရုံစိုက်ဆွမ်းအတွက် ဖျာယိဖျာယာပြင်ဆင်ရရှာ၏။

The next day, in the early morning, Sin Pauk together with lay attendant U Sein Maung had to prepare in a hurry for the dawn meal with the leftover rice and curry.

On the early morning of the next day... ဆိုလဲရတယ်။ ဒီလိုရေးရင် on သုံးမှရတယ်။
နောက်မှာ day ပါနေလို့-

- "ဘယ်လိုဖြစ်လာကြတာလဲ" ကပ္ပိယကြီးက ဆင်ပေါက်ကိုမေးသည်။

"What happened?" (or)

"What's up?" The lay attendant asked Sin Pauk.

- "ဒီနေ့ အဲဒီလမ်းမှာ တစ်တိမ်မှဆွမ်းပင့်တဲ့တိမ်မရှိဘူး"

"Today, in that street, there was no house that had invited the monks for the dawn meal"

- in that street ကို house ရဲ့ နောက်မှာထားလဲရတယ်။

- ရွာလိုက်ရတာ... ဘုန်းကြီးတွေဖတ်ဖတ်ကိုမောလို့

The monks got tired looking for that house.

- ဆရာတော်ကို လိမ်သွားကြတာ၊

Sayadaw was cheated.

- ဖြစ်မှဖြစ်ရလေကွာ၊

What a terrible trick!

(English for learners ထုတ်ဝေခဲ့စဉ်က ၁၉၉၉ မေလထုတ်အမှတ် (၆)မှ သင်္ချာအောင်သင်းရေး ပေးသော တစ်မျက်နှာဝတ္ထုကို ဘာသာပြန်ဆိုပါသည်။

၄-ဆရာ

အေးစက်သော အမှောင်ထုက လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည်။ ကောင်းကင်တွင် မိုးသားများတလိမ့်လိမ့် ရွှေ့လျားနေ၏။ တခါတရံ... မိုးသားများကြားတွင် သနားစရာကြယ်ကလေးများမှိတ်တုတ်ခတ်နေသည်။

ည (၁၀)နာရီသာရှိသေးသော်လည်း... ရာသီဥတုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး စောစောစီးစီးအိပ်မောကျနေသည်။ ဆရာဦးကိုကိုသည် အိတ်တစ်လုံးဆွဲပြီး ပုလွန်တောင်ဈေးမှတ်တိုင်တွင် အတ်(စ်)ကားစောင့်နေသည်မှာ အတော်ကြာနေပြီ။ အတ်(စ်)ကားအရိပ်အယောင်ကိုပင် မတွေ့ရသေး။ မှတ်တိုင်တွင် မည်သူမျှမရှိတော့။ သူတစ်ယောက်တည်း။

ယနေ့ အိပ်ပြန်နောက်ကျသည်။ ပုံမှန်ဆိုရင် ဒီအချိန်ကားရှိသေးသည်။ ဒီနေ့ကျမှ... နောက်ဆုံး... လမ်းလျှောက်ပြန်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။ သို့သော် လူသူကင်းမဲ့သော ညအမှောင်၌ ပုလွန်တောင်မှ သာကေတသို့ တစ်ယောက်တည်းလမ်းလျှောက်ရန်ကိစ္စမှာ ထင်သလောက်မလွယ်။ သာကေတတံတားကို ဖြတ်ရမည်။ တံတားအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူနေအိမ်လုံးဝမရှိ။ သို့သော် သူ့အတွက် ရွေးစရာလမ်းမရှိတော့။

ခပ်သွက်သွက်လျှောက်လာခဲ့သည်။ ၁၀ မိနစ်ခန့်အကြာ တံတားအနီးသို့ ရောက်လာသည်။
ထိုအချိန်တွင် လူတစ်ယောက် ရုတ်တရက်ပေါ်ထွက်လာပြီး အေးစက်စက် ခါးသွားက သူ၏ နံကြားသို့
ရောက်လာသည်။

“မလွှပ်နဲ့၊ ခါးကသွေးဆာနေတယ်၊ ပေး... အိတ်”

ဦးကိုကိုသည် ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် ကြည့်လိုက်သည်။

“ဟာ... ဆရာ...”

ထိုသူ၏အသံကြောင့် ဦးကိုကိုမှင်တက်မိသွားသည်။

“ဆရာ မှန်းမသိလိုက်တာခွင့်လွှတ်ပါဆရာ”

တစ်ချိန်ကသူ၏ ဆရာမှန်းမသိလိုက်သောကြောင့် ခါးသမားက သူ၏ခါးကိုပြန်သိမ်းရင်း တောင်း
ပန်သည်။

ထိုသူသည်တစ်ချိန်က တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဦးကိုကို သဘောပေါက်လိုက်သည်။ သို့သော်
နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့သည်အတွက် မည်သူမည်ဝါမှန်း မမှတ်မိတော့။

“ဒီနေရာက အန္တရာယ်များတယ်ဆရာ၊ ကျွန်တော်လိုက်ပို့ပေးပါရစေ... လာဆရာ”

(ဖြစ်ရပ်မှန်ကို နာမည်ပြောင်းလဲထားပါသည်။)

၈... ရေးဖြာ့ရအောင်

▪ ဆရာ

A teacher

▪ အေးစက်သော အမှောင်ထုက လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို လွှမ်းခြုံထားသည်။

All the world was wrapped in cold complete darkness.

Wrapped မသုံးချင်ရင် spread over, enveloped ... သုံးလို့ရတယ်။

▪ ကောင်းကင်တွင် မိုးသားများ တလိမ့်လိမ့်ရွေ့လျားနေ၏။

Clouds were running across the sky. (or) In the sky, clouds were rolling.

မီနေရာမှာ မိုးသားတွေက ဘောလုံးလိမ့်သလိုလိမ့်တာမဟုတ်ဘူး။ တရွေ့ရွေ့တအိအိ
(smoothly and steadily) ရွေ့လျားတာကို roll နဲ့သုံးလို့ရတယ်။

- တခါတရံ မိုးသားများကြားတွင် သနားစရာကြယ်ကလေးများ မှိတ်တုတ်ခတ်နေကြသည်။
 Sometimes, *in the sky*, poor little stars were twinkling among the clouds.
in the sky (adverb phrase of place) ကို ပုံမှန်နေရာဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးမှာထားနိုင်တယ်။
 ရှေ့ဆုံးမှာထားလို့ရတယ်။
 poor little stars *in the sky* လို့ရေးလိုက်ရင်လဲရတယ်။ ခါပေမဲ့ *in the sky* ဟာ
 stars နဲ့ပဲဆိုင်တော့တယ်။ တခြားဟာတွေနဲ့ လုံးဝမဆိုင်တော့ဘူး။ မြင်အောင်ကြည့်။
 မရှင်းရင်စာ လှမ်းရေးလိုက်။ ဖုန်းနဲ့ဆိုရင် ပြောလို့သိပ်မကောင်းဘူး။
- ည (၁၀)နာရီသာရှိသေးသော်လည်း... ရာသီဥတုကြောင့် ရန်ကုန်မြို့ကြီး စောစောစီးစီး
 အိပ်မောကျနေသည်။
 It was only 10 p.m. But the city of *Yangon* was *falling asleep* early due to the
 bad weather.
 ဒါမျိုးအရင်တုန်းကပဲရေးခဲ့တယ်။ ရန်ကုန်မြို့ကြီးအိပ်မောကျနေတာကို တိုက်ရိုက်
 ရေးတာ၊ တချို့ဆရာကြီးတွေက ဒါမြန်မာလိုတွေးပြီးရေးတာ၊ အင်္ဂလိပ်အသုံးမဟုတ်ဘူးလို့
 ပြောကြတယ်။ အမှန်တော့ မတွေ့ဘူးလို့ပြောတာ။ Dictionary မှာ မပါပေမဲ့ love song,
 love story တွေမှာရှိပါတယ်။ ကိုယ်မသိတိုင်းမှားတယ်ပြောလို့ ဘယ်ရမလဲ။
 - due to the bad weather (adverb phrase of reason) ကို ကော်မာနှစ်ခုနဲ့ the city of
 Yangon ရှေ့မှာထားနိုင်တယ်။
- ဦးကိုကိုသည် အိတ်တစ်လုံးဆွဲပြီး ပုဇွန်တောင်ဈေး မှတ်တိုင်းတွင် ဘတ်(စ်)ကားစောင့်နေ
 သည်မှာ အတော်ပင်ကြာနေပြီ။
 With a bag in his hand, U Ko Ko had been waiting for a bus at the Pazundaung
 Market bus stop for a long time.
 ဒီမှာ with a bag in his hand (adverb phrase of manner) က သူ့ရဲ့ပုံမှန်နေရာ
 မဟုတ်ဘူး။ သူ့ကို နောက်ပိုလိုက်ရင် ဒီလိုဖြစ်လာမယ်။

U Ko Ko had been waiting for a bus *with a bag in his hand* at the Pazundaung Market bus stop for a long time.

နောက်မှာရှိတဲ့ adverb phrase of time, manner တွေကိုလဲ ရှေ့ဆုံးမှာ ထားလို့ရတယ်။

ဒီလို

At the Pazundaung Market bus stop, U Ko Ko(or)

For a long time, U Ko Ko

နောက်ပိုင်းတစ်မျိုး ရေးလို့ရသေးတယ်။

- It had been a long time since U Ko Ko started waiting for a bus with a bag in his hand at the Pazundaung Market bus stop.

- ဘတ်(စ်)ကားအရိပ်အယောင်ကိုမျှ မတွေ့ရသေး။

There was not a hint of a bus yet. (or) He found no sign of a bus.

- မှတ်တိုင်တွင် မည်သူမျှမရှိတော့။ သူတစ်ယောက်တည်း။

There was no one else at the bus stop. He was all alone.

all နဲ့ တွဲလိုက်တော့ alone က ပိုပြီးလေးနက်သွားတယ်။

- ယနေ့အိမ်ပြန်နောက်ကျသည်။

Today he was late going home. (or) It was late for him to go home today.

- ပုံမှန်ဆိုရင် ဒီအချိန်ကားရှိသေးသည်။ ဒီနေ့ကျမှ...။

Normally buses were available this time. Today only.....

- နောက်ဆုံး... လမ်းလျှောက်ပြန်ရန်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။
He eventually made a decision to walk home.
(make a decision = take a decision, come to a decision)
ဒီလိုမသုံးဘဲ verb လိုသုံးချင်ရင် decide သုံးပေါ့၊ ဒါကတော့ လွယ်လွန်းတယ်။
- သို့သော်လူသူကင်းမဲ့သော ညအမှောင်၌ ပုဇွန်တောင်မှသာကေတသို့ တစ်ယောက်တည်းလမ်းလျှောက်ပြန်ရန်ကိစ္စမှာ ထင်သလောက်မလွယ်။
However, it was not easy as he had thought to walk alone from Pazundaung to Tharkayta in total darkness on the empty street.
- သာကေတတံတားကို ဖြတ်ရမည်။
He had to cross Thakayta bridge.
ဖြတ်ကျော်တာကို go across, walk across, walk past ဆိုတာတွေကိုလဲ သုံးလို့ရတယ်။
- တံတားအနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် လူနေအိမ်လုံးဝမရှိ။
There were no houses near the bridge.
- သို့သော် သူ့အတွက်ရွေးစရာလမ်းမရှိတော့။
He, however, had no other way to choose from.
- ခပ်သွတ်သွတ်လျှောက်လာခဲ့သည်။ ၁၀ မိနစ်ခန့်အကြာတံတားအနီးသို့ရောက်လာသည်။
He walked fast. *After about ten minutes*, he was near the bridge.
After about ten minutes (adverb phrase to time) ကို နောက်ပိုလိုရတယ်။
- ထိုအချိန်တွင် လူတစ်ယောက် ရုတ်တရက် ပေါ်ထွက်လာပြီး အေးစက်စက်မီးသုံးကသုဇာန်ကြားသို့ ရောက်လာသည်။

Meanwhile, all of a sudden, *appeared a man* and a cold knife-blade touched his ribs.

ဒီမှာ ပြောရာတစ်ခုပဲရှိတယ်။ . . appeared a man သုံးလိုက်တာက verb ကိုလေးနက်စေချင်လို့ inversion ပဲပေါ့။ ဒီလိုမျိုး noun ကို နောက်မှာထားပြီးသုံးတဲ့ inversion ပုံစံတွေအများကြီးရှိသေးတယ်။ ပြောပြချင်ပေမဲ့ ဒီတစ်အုပ်ထဲမှာ အကုန်လုံးထည့်ပေးဘို့မလွယ်ဘူးလေ။ . . .

- all of a sudden ကို ကလေးလိုရေးချင်ရင် suddenly သုံး။

- “မလှုပ်နဲ့၊ ဓါးကသွေးဆာနေတယ်။ ပေး. . . အိတ်”

"Don't make a move! This knife is thirsty for blood. Give me...your bag."

ကလေးလိုရေးချင်ရင် Don't move ဆိုလဲရပါတယ်။

- ဦးကိုကိုသည် ရုတ်တရက်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ကြောက်ကြောက်လန့်လန့်နှင့် ကြည့်လိုက်သည်။

U Ko Ko took a look at him *frightened by the sudden attack*.

နောက်မှာရှိတဲ့ adverb phrase ကို ရှေ့ဆုံးမှာထားလို့ရတယ်။

- “ဟာ... ဆရာ...”

ထိုသူ၏အသံကြောင့် ဦးကိုကိုမှင်တက်မိသွားသည်။

"Ah...teacher!"

On account of his voice, U Ko Ko was in a daze.

(in a daze က idiom)

- “ဆရာမှန်းမသိလိုက်တာခွင့်လွှတ်ပါဆရာ”

"Forgive me for not recognizing you."

- တစ်ချိန်က သူ၏ ဆရာမှန်းသိလိုက်သောကြောင့်... ဝါးသမားက သူ၏ မီးကိုပြန်သိမ်းရင်း တောင်းပန်သည်။

The man with the dagger made an apology *holding back his dagger* as he realized it was his teacher. (or)

Holding back his dagger, the man with the dagger made an apology as he realized it was his teacher.

ခုပြထားတဲ့ phrase က adverb phrase ဝဲ။ ဘယ်နေရာမှာပဲထားထား... verb ကိုပဲ အထူးပြုတယ်။
- ထိုသူသည် တစ်ချိန်က တပည့်ဖြစ်ခဲ့ဘူးသည်ဟု ဦးကိုကိုသဘောပေါက်လိုက်သည်။

U Ko Ko was struck by the sudden realization that it was his old student.

လူတို့လဲ it သုံးလို့ရတယ်။ တိရိစ္ဆာန်တို့လဲ he, she သုံးလို့ရတယ်။

ဒါကို လွယ်လွယ်ရေးချင်ရင် ဒီလို-

U Ko Ko realized that it was his old student.
- သို့သော် နှစ်ပေါင်းကြာခဲ့သည့်အတွက် မည်သူမည်ဝါမှန်းမမှတ်မိတော့။

He, however, could not identify him since several years had passed.

..... since it was years ago ဆိုလဲရတယ်။ identify မသုံးချင်လို့ လွယ်လွယ်သုံးချင်ရင် recognize သုံးပေါ့။

ဒီပုံစံရေးလို့ရတယ်။

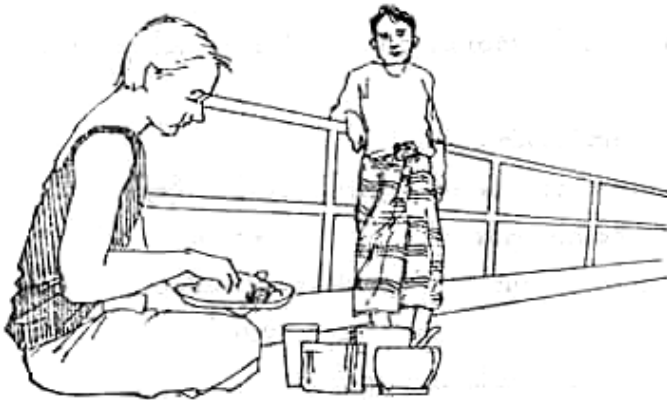
However, it was beyond all recognition as it was years ago.

(beyond all recognition က idiom)

"ဒီနေရာက အန္တရာယ်များတယ်ဆရာ၊ ကျွန်တော်လိုက်ပို့ပေးပါရစေ။ လာ... ဆရာ"

"It's dangerous here. Let me go with you. Come on, Teacher."

လိုက်ပို့တာကို take or get သုံးလို့ရတယ်။

၅. ဖခင်တစ်ယောက်

အညာသားတဲ့ လူတိုင်းက ဒီလိုပဲခေါ်ကြတယ်။ သူ့နာမည်ရင်းတော့မဟုတ်ဘူး။ ကြာလာတော့ သူ့နာမည်ရင်းပါ ပောက်သွားတယ်။ အညာရွာကလေးတစ်ရွာမှာ သူ့ကိုမွေးတာ။ ဟိုမှာအလုပ်အကိုင် ရှားပါးတော့ ရန်ကုန်မှာလာပြီး လုပ်စားရတာပေါ့။ အတော်ကြာနေပြီ။

ရန်ကုန်ကနေ ဘိုကလေး၊ ကျွဲကလေး၊ မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်မြို့တွေကို ပြေးဆွဲနေတဲ့ သင်္ဘောကလေး တစ်စီးမှာ အညာသားက အလုပ်သမား။ ရက်ရှော၊ သဘောကောင်း၊ စိတ်ထားဖြူ ကူညီတတ်တယ်။

အလုပ်လုပ်တာကြာလာတော့ ဒီလမ်းမှာမသိသူမရှိ။ လူတိုင်းက သူ့ကို ခင်ခင်မင်မင်ရင်းရင်း နှိုးနှိုးဆက်ဆံကြတယ်။

တစ်နေ့ . . . အဲဒီနေ့က သူ့အတွက် အဖိုးမဖြတ်နိုင်တဲ့နေ့၊ ကိလိဆိပ်ကမ်းမှာရှိတဲ့ သူတို့သင်္ဘော ပေါ်မှာ နေ့လည်စာစားနေတယ်။ နေ့လည်စာကို နောက်ကျမှစားရတာ။ မွန်းတောင်လွဲနေပြီ။ အလုပ်ရွပ် နေလို့။

မော်ကြည့်မိလိုက်တဲ့အချိန်မှာ တွေ့လိုက်ရတာက မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်။ သူ့ထမင်း
စားတာကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေတာ။ သပ်သပ်ယပ်ယပ်တော့မဟုတ်ဘူး။ လွယ်အိတ်တစ်လုံးနဲ့၊
သူတို့မျက်လုံးခြင်း ဆုံမိကြတယ်။

“ထမင်းစားပါလားဗျာ”

အညာသားက ထုံးစံအတိုင်း ခေါ်လိုက်တယ်။ ဝတ်ကျွေးတန်းကျွေးမဟုတ်ဘူး။ တကယ့်စေတ
နာနဲ့။

ဟိုလူကလဲ ပြုံးပြုံးနဲ့ အနားကပ်လာတယ်။

“အေးဗျာ၊ ကျေးဇူးပဲ။ ဒီမနက်ဘာမှ မစားရသေးဘူး။ ဘိုင်ပြတ်နေလို့ဗျ”

“ထိုင်ဗျာ၊ ရော့ ဒီမှာ လက်ဆေး။ ကျွန်တော်က တကယ်ကျွေးတာဗျ”

အဲဒီနောက် တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ အညာသားတို့ သင်္ဘောပုသိမ်ကို ရောက်လာတယ်။
မိတ်ဆွေတစ်ဦးကပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတချို့ကို အညာသားယူလာခဲ့တယ်။ ပုသိမ်ဆရာ အတတ်
သင်ကျောင်းမှာ တက်နေတဲ့ အဲဒီမိတ်ဆွေရဲ့ သမီးလေးအတွက်တဲ့။

ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်ပြီး ဝင်သွားရတယ်။ မိုးချုပ်နေပြီ။ အလင်းရောင်
ကဖျော့တော့တော့။ ပစ္စည်းတွေကမန်းကတန်းပေးပြီး သုတ်ချေတင်လာခဲ့တယ်။

ဒီအချိန်မှာ... အမှတ်မထင်... တုတ်တစ်ချောင်းခေါင်းပေါ်ကို အရှိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ပြေးဆင်း
လာတယ်။ လျှပ်တစ်ပြက် ရှောင်နိုင်လိုက်လို့ တော်သေးတာပေါ့။ ဟိုလူက နောက်တစ်ကြိမ်ရိုက်မလို့
တုတ်ကိုမြှောက်လိုက်တဲ့အခါ... အညာသားနဲ့ အကြည့်ချင်းဆုံမိကြတယ်။

“ဟာ... အညာသား...”

ဟိုလူက လွတ်ခနဲ ပြောလိုက်ပြီး တုတ်ကိုပစ်ချလိုက်တယ်။

“ခင်ဗျားက ငိုက်စိုက်ငိုက်စိုက်လျှောက်နေတော့... ကျွန်တော်ဘယ်မှတ်မိနိုင်ပါ့မလဲ။ ခွင့်လွှတ်
ပါဗျာ။ ခင်ဗျားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းတစ်နပ်ကို ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှ မမေ့ပါဘူး”

သင်္ဘောပေါ်မှာ အညာသားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းကိုအားရပါးရစားခဲ့တဲ့ လူယက်သူက တောင်း
ပန်တယ်။

ထမင်းတစ်နပ်က အညာသားရဲ့ အသက်ကိုကယ်လိုက်တာ။

(ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော ဖြစ်ရပ်မှန်တစ်ခုကို မှတ်မိသလောက် တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။)

ကဲရေးဗဟဇ်

- ထမင်းတစ်နပ်
A lunch. (A meal)

- အညာသားတဲ့၊
He was known as up-country man (*Anyatha*)

- လူတိုင်းက ဒီလိုပဲ ခေါ်ကြတယ်။
Everybody called him this name.

- သူ့အမည်ရင်းတော့မဟုတ်ဘူး။
It was not his real name.

- ကြာလာတော့ သူ့အမည်ရင်းပါ ပျောက်သွားတယ်။
After time had passed, his real name was forgotten. (or)
Later no one was aware of his real name.

- အညာရွာကလေးတစ်ရွာမှာ သူ့တို့မွေးတာ။
He was born in a small village in Upper Myanmar.

- ဟိုမှာ အလုပ်အကိုင်ရှားပါးတော့ ရန်ကုန်မှာလာပြီး လုပ်စားရတာပေါ့။
Since it was hard to get a job there, he had to move to Yangon for a living.

- အတော်ကြာနေပြီ။
He lived there for years.
(for ages ဆိုလဲရတယ်)

- ရန်ကုန်ကနေ ဘိုကလေး၊ ကျိုက်လတ်၊ မြောင်းမြ၊ ပုသိမ်မြို့တွေကို ပြေးဆွဲနေတဲ့ သင်္ဘောကလေး တစ်စီးအပေါ်မှာ အညာသားက အလုပ်သမား။
He was a worker in a boat travelling from Yangon to Bogale, Kyaiklatt, Myangmya and Patheingyi.
ဒီနေရာမှာ boat သုံးလို့ရတယ်၊ travelling မသုံးချင်ရင် sailing သုံးပေါ့။
- ရက်ရော၊ သဘောကောင်း၊ စိတ်ထားဖြူ၊ ကူညီတတ်တယ်။
He was generous, good-natured, pure in heart and helpful.
- အလုပ်လုပ်တာကြာလာတော့ ဒီလမ်းမှာမသိတဲ့သူမရှိ။
Along the journey, everybody knew him as he had been working a long time.
along the journey (or) on that route ကို everybody နောက်ပို့ချင်လဲရတယ်။
- လူတိုင်းက သူ့ကိုခင်ခင်မင်မင်ရင်းရင်းနှီးဆက်ဆံကြတယ်။
Everybody was very friendly to him.
- တစ်နေ့ . . . ။ အဲဒီနေ့က သူ့အတွက်သိပ်အရေးကြီးတဲ့နေ့။
One day — It was a significant day for him.
- ကိလိဆိပ်ကမ်းမှာရှိတဲ့သူတို့ သင်္ဘောပေါ်မှာနေလည်စာစားနေတယ်။
He was having lunch in his boat at Keighley Jetty.
- နေ့လည်စာကို နောက်ကျမှစားရတာ။
Lunch was late. (or) He had lunch late.
ဝထမ late တ adjective၊ ခုတိယ late တ adverb.

- မွန်းတောင်လွဲနေပြီ။
It was in fact the afternoon.
- အလုပ်ရှုပ်နေလို့။
Since he was too busy.(or) Since he was fully occupied.
- မော့ကြည့်လိုက်တဲ့အချိန်မှာ တွေ့လိုက်ရတာက မတ်တတ်ရပ်နေတဲ့ လူတစ်ယောက်။
When he raised his eyes, he found a man standing.
ကော်မာနောက်ကအပိုင်းကို there was a man standing ဆိုလဲရတယ်။
- သူ ထမင်းစားတာကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေတာ။
The man was staring at him having lunch.
- သပ်သပ်ယပ်ယပ်တော့မဟုတ်ဘူး။ လွယ်အိတ်တစ်လုံးနှင့်။
With a bag, he was not spick and span.
ဒါ idiom သုံးထားတာ။
- သူတို့မျက်လုံးချင်းဆုံမိကြတယ်။
They looked at each other.
- “ထမင်းစားပါလားဗျာ”
"Join me for lunch, please."
- အညာသားက ထုံးစံအတိုင်းခေါ်လိုက်တယ်။
As usual, Anyatha invited him.
- ဝတ်ကျေနန်းကျေတော့မဟုတ်ဘူး၊ တကယ့်စေတနာနဲ့။
Not perfunctorily, but benevolently.

- ဟိုလူကလဲ ပြုံးပြုံးနဲ့ အနားကပ်လာတယ်။
Smiling, the man approached him. (or)
The man came close to him, *similing*.
- “အေးဗျာ၊ ကျေးဇူးပဲ၊ ဒီမနက်ဘာမှမစားရသေးဘူး။ ဘိုင်ပြတ်နေလို့ဗျ”
“Oh, yes. Thank you. I've eaten nothing this morning. I'm short of money.”
This morning ကို ရှေ့ပို့လို့ရတယ်။
- “ထိုင်ဗျာ၊ ရော့ ဒီမှာလက်ဆေး။ ကျွန်တော်က တကယ်ကျွေးမှာဗျ”
Have a seat. Wash your hands here. I will feed you”.
- အဲဒီနောက် တစ်ပတ်လောက်အကြာမှာ အညာသားတို့သင်္ဘောပုသိမ်ကို ရောက်လာတယ်။
About a week later, his boat got to Pathein.
- မိတ်ဆွေတစ်ဦးကပေးလိုက်တဲ့ ပစ္စည်းတချို့ကို အညာသားယူလာခဲ့တယ်။
He carried some parcels given by a friend.
- ပုသိမ်ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းမှာ တက်နေတဲ့ အဲဒီမိတ်ဆွေရဲ့ သမီးလေးအတွက်တဲ့။
They were for his friend's daughter (who was) studying at Pathein T.T.C.
Who was ပေါလဲရတယ်။
- ဆရာအတတ်သင်ကျောင်းကို လမ်းလျှောက်ပြီး ဝင်သွားရတယ်။
He walked to T.T.C.
- မိုးချုပ်နေပြီ။
It got closer towards night. (or) Dusk was falling.
ဒီအသုံးလေးမှတ်ထား။ night falls, dusk falls, darkness falls.
- အလင်းရောင်က ဖျော့တော့တော့။
The light was beginning to fail.

- ဝဗွဉ်းတွေ ကမန်းကတန်းပေးပြီး သုတ်ချေတင်လာခဲ့တယ်။
He left the parcels hurriedly and came rushing back.
- အဲဒီအချိန်မှာ . . . အမှတ်မထင် . . . တုတ်တစ်ချောင်း ခေါင်းပေါ်ကို အချိန်ပြင်းပြင်းနဲ့ ပြေးဆင်းလာတယ်။
Meanwhile, a stick *unexpectedly* came flying down towards his head. (or)
Just then, *unexpectedly*, a stick came flying down towards his head.
- လျှပ်တစ်ပြက် ရှောင်လိုက်နိုင်လို့ တော်သေးတာပေါ့။
He was lucky enough to step aside in a flash.
- ဟိုလူက နောက်တစ်ကြိမ်ရိုက်မလို့ တုတ်ကိုမြှောက်လိုက်တဲ့အခါ . . . အညာသားနဲ့ အကြည့် ချင်းဆုံမိကြတယ်။
When the man lifted the stick to strike him again, they had a look at each other.
- “ဟာ . . . အညာသား” ဟိုလူက လွတ်ခနဲပြောလိုက်ပြီး ထုတ်ကိုပစ်ချလိုက်တယ်။
“Ah! Anyatha” the man blurted out and dropped the stick.
- ခင်ဗျားက ငိုက်စိုက် ငိုက်စိုက် လျှောက်နေတော့ ကျွန်တော်ဘယ်မှတ်မိနိုင်ပါ့မလဲ။
“I couldn't recognize you since you were walking nodding.”
- ခွင့်လွှတ်ပါဗျား ခင်ဗျားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းတစ်နပ်ကို ကျွန်တော်ဘယ်တော့မှမမေ့ပါဘူး။
“Forgive me. I'll never forget the lunch you offered me.”
- သင်္ဘောပေါ်မှာ အညာသားကျွေးလိုက်တဲ့ ထမင်းကို အားရပါးရစားခဲ့တဲ့ လူယက်သူက တောင်း ပန်တယ်။
The robber, who had had the midday meal *heartily* in the boat, made an apology.
heartily ကို verb ရှေ့မှာထားလို့ရတယ်။ ထမင်းကိုတိုက်ရိုက် “rice” မသုံးရဘူး။
- ထမင်းတစ်နပ်က အညာသားရဲ့ အသက်ကိုကယ်လိုက်တာ။
A lunch saved Anyatha's life.

၆. စာနိဗ္ဗာန်၊ ဆုံးရှုံးမှု

ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး အိုးထိန်းစက်ပမာ ချာချာလည်သွားသည်။ အနက်နှိုင်းဆုံးသော နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဟု ကျွန်တော် ခံစားမိလိုက်သည်။ ရင်ထဲ၌ ဗွန်းကြပ်နေသည်၊ စူးရှနေသည်။ ရှိသမျှအင်အားတွေ ဘယ်ရောက်သွားသည်မသိ။ အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှုကို ကျွန်တော်ခံစားလိုက်ရသည်။ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု။ တစ်သက်တာ၌ မည်သည့်အခါမျှ ပြန်မရနိုင်သောအရာကို ကျွန်တော် လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီ။ အမေ ဆုံးပြီတဲ့...။ အမေ... ကျွန်တော် ၊ပါအဝင် လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ခွဲခွာသွားလေပြီ။

အမေ တျန်းမာရေးမကောင်းပေမယ့် ကျွန်တော် အနီးကပ်မပြုစုနိုင်ခဲ့။ အနေဝေးရသည့်အတွက် လိုအပ်သည့် ထောက်ပံ့မှုလောက်သာ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။ အမေ့ကို တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ စိတ်ညစ်အောင် မလုပ်မိခဲ့၍သာ တော်သေးသည်။ သံယောဇဉ်ကြီးလှသည်အမေ... နောက်ဆုံးထွက်သက်အထိ ကျွန်တော်ကို သတိရနေမှာ သေချာသည်။

ကျန်းမာရေးမကောင်းတော့သဖြင့် မတ်တတ်ရပ်နေရာမှ အရပ်ကြိုးပြတ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ အနီးအနားရှိသူများက အစွမ်းကုန် ပြုစုကြသည်။ ဆရာဝန်အကူအညီနှင့် ကုသကြသည်။ သို့သော် အမေ့မှာ မရကောင်းကို လွန်ဆန်နိုင်ခြင်း မရှိတော့။ သတိကင်းလွတ်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ပြင်းပြသော ဝေဒနာကို ခံစားသိရှိလိုက်ရမည်မထင်။ အပြီးအပိုင်မသွားခင် လောကကြီးနှင့် သုံးလေးရက်ခန့် အဆက်ပြတ်နေသေးသည်။ သို့သော် ကျွန်တော် အချိန်မီ မရောက်နိုင်ခဲ့။ မိုက်လေစွ။ အမေထာဝရ ခွဲသွားခဲ့တာ ၂၀၀၃ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၃)ရက် (သောကြာ)နေ့ နံနက် ၁၂နာရီ ၁၅မိနစ်။

အမေ့ကျေးဇူးကို ကျေပွန်အောင် မဆပ်လိုက်ရသည့် နောင်တကို ဒီတစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်။ ငယ်စဉ်အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်အပေါ်ထားရှိခဲ့သော အမေ့မေတ္တာက ပိုလွန်းလှသည်။ အရာရာကို ဂရုစိုက်သည်မှာ လိုလေသေးမရှိ။ လိုသမျှကို ကြိုးစား၍ ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်။

အမေ ပြောခဲ့သည့် စကားတစ်ခွန်းကို တစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်တော့။ တစ်ခါက သူ့မြေးလေးတွေ သွားလည်စဉ် အမေက မှာလိုက်သည်။

“နေပူထဲသွားရင် ဦးထုပ်ဆောင်းသွားလို့ ဖေဖေကိုပြောလိုက်”တဲ့။

ကဲ... အဲဒါသာကြည့်တော့၊ ယခုအထိ အမေက ကျွန်တော့်ကို ကလေးငယ် တစ်ယောက်လို စိုးရိမ်နေသေးသည်။ ကြီးမားလှသည်မေတ္တာ။ အနှိုင်းမဲ့မေတ္တာ။ အစားမရနိုင်သည့် မေတ္တာ။ ကျွန်တော် ကျေပွန်အောင် ပြန်မဆပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ မေတ္တာ။

ခု... မေတ္တာရှင်မိခင် မရှိတော့...။ ကျွန်တော့်အတွက် အကြီးမားဆုံးသော ဆုံးရှုံးမှု၊ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု။

အမေ... ကျွန်တော့်ကို နှုတ်ဆက်စကားလေးတောင်မှ ပြောမသွားခဲ့နိုင်သလို၊ ကျွန်တော်ကလည်း အမေ့ကို နောက်ဆုံးစကားလေးတစ်ခွန်းတောင်မှ ပြောခွင့်မရလိုက်ပါလား...။

(၂၀၀၄၊ ဖေဖော်ဝါရီလထုတ် The Light of English မဂ္ဂဇင်းတွင်ရေးသားခဲ့သော တစ်မျက်နှာဝတ္ထုကို ပြန်လည်ဖော်ပြပါသည်။)

ကဲ... နဂါးပင်လျှော်ရေးဖြူမယ်။

■ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု

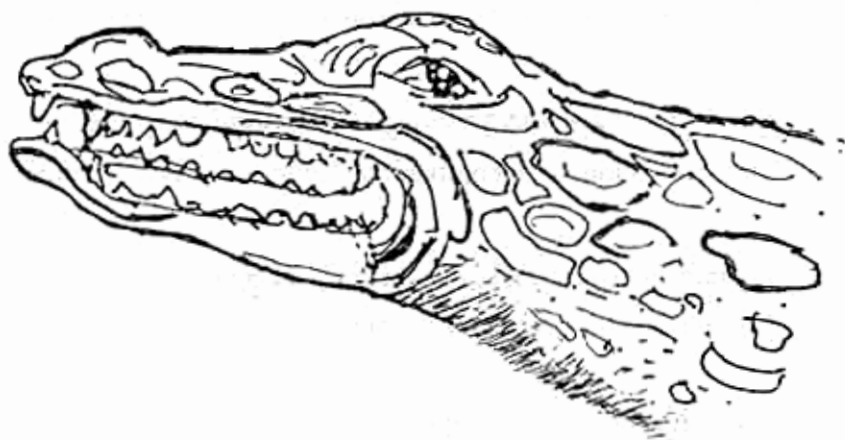
An incomparable loss (or) a unique loss.

- ကမ္ဘာလောကကြီးတစ်ခုလုံး အိုးထိမ်းစက်ပမာ ချာချာလည်သွားသည်။
All the world was turning like a potter's wheel.
- အနက်ရှိုင်းဆုံးသော နေရာသို့ ရောက်ရှိသွားသည်ဟု ကျွန်တော်ခံစားမိလိုက်သည်။
I felt as if I had been in an abyss.
- ရင်ထဲ၌ မွန်းကြပ်နေသည်၊ စူးရှနေသည်။
I was choked with grief — piercingly painful.
- ရှိသမျှ အင်အားတွေ တယ်ရောက်သွားသည်မသိ။
All my energies were sapped.
- အကြီးမားဆုံးသောဆုံးရှုံးမှုကို ကျွန်တော်ခံစားလိုက်ရသည်။ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု။
The greatest loss I had — an incomparable loss.
- တစ်သက်တာ၌ မည်သည့်အခါမျှ ပြန်မရနိုင်သောအရာကို ကျွန်တော်လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးလိုက်ရပြီ။
I lost what I could never regain in life.
- အမေဆုံးပြီတဲ့ . . . ။
My mother passed away; it was learnt. (or) My mother was gone; it was learnt.
(gone ကို be နဲ့တွဲသုံးလိုရတယ်)
- အမေ . . . ကျွန်တော်အပါအဝင် လောကကြီးတစ်ခုလုံးကို ခွဲခွာသွားလေပြီ။
She had left all the world, including me.
- အမေကျန်းမာရေးမကောင်းပေမယ့် ကျွန်တော်အနီးကပ်မပြုစုနိုင်ခဲ့။
Despite her long illness, she was not under my care. (or)
Despite her long illness, I was unable to look after her properly.

- အနေဝေးရသည့်အတွက် လိုအပ်သည့်ထောက်ပံ့မှုလောက်သာ ပေးစွမ်းနိုင်ခဲ့သည်။
Being far, I could only provide her with the necessities.
- တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှ အမေ့ကို စိတ်ညစ်အောင်မလုပ်မိ၍သာ တော်သေးသည်။
It was lucky that I had never made my mother annoyed.
- သံယောဇဉ်ကြီးလှသည့်အမေ၊နောက်ဆုံးတွက်သက်အထိ ကျွန်တော့်ကိုသတိရနေမှာသေချာသည်။
With a strong attachment, my mother, till her last breath, would certainly have vivid memories of me. (or)
- *Till her last breath, my mother, with a strong attachment, would certainly have vivid memories of me.*
- အမေကျန်းမာရေးမကောင်းတော့သဖြင့် မတ်တတ်ရပ်နေရာမှ အရှုပ်ကြိုးပြတ်ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
While standing, she collapsed due to her falling health. (or)
She, while standing, collapsed due to her falling health.
- အနီးအနားရှိသူများက အစွမ်းကုန်ဖြုရကြသည်။ ဆရာဝန်အကူအညီနှင့်ကုသကြသည်။
Nearby people did their best to cure her with the help of a doctor.
- သို့သော် အမေမှာ မရဏမင်းကို လွန်ဆန်နိုင်ခြင်းမရှိတော့။
Mother, however, could not defy death.
(defy မသုံးချင်ရင် go against သုံးလို့ရတယ်)
- သတိကင်းလွတ်သွားပြီဖြစ်သဖြင့် ပြင်းပြသောဝေဒနာကို ခံစားသိရှိလိုက်ရမည်မထင်။
Having lapsed into unconsciousness, she did not seem to suffer much.
(lapsed အစား fallen သုံးလဲရတယ်)

- အပြီးအပိုင်မသွားခင် လောကကြီးနှင့်သုံးလေးရက်ခန့် အဆက်ပြတ်နေသေးသည်။
Before the final departure, she had been out of the world for three or four days.(or)
Three or four days, she had been out of the world before the final departure.
- သို့သော် ကျွန်တော်အချိန်မီမရောက်နိုင်ခဲ့။ မိုက်လေစွ။
I, however, could not manage to get there in time. How stupid!
- အမေထာဝရခွဲသွားခဲ့တာ ၂၀၀၃ ခု၊ ဇွန်လ (၁၃)ရက် နံနက် (၁၂:၁၅)မိနစ်။
Mother eternally left at 12:15 a.m. 13 June, 2003.
- အမေကျေးဇူးကို ကျေပွန်အောင် မဆပ်လိုက်ရသည့်နောင်တကို ဒီတစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်။
It will be a regret I can never overcome in my lifetime as I couldn't repay her gratitude.
- ငယ်စဉ်အချိန်မှစ၍ ကျွန်တော့်အပေါ်ထားရှိခဲ့သော အမေမေတ္တာက ပိုလွန်းလှသည်။
Since my childhood, she always showed intense devotion to me. (or)
Since my childhood, her devotion to me was far beyond.
- အရာရာကို ဂရုစိုက်သည်မှာ လိုလေသေးမရှိ။
She fulfilled everything I need.
- လိုအပ်သမျှကို ကြိုးစား၍ ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်။
She did her best to provide whatever I required. (or)
She tried to provide whatever I required.
- အမေပြောသည့်စကားတစ်ခွန်းကို တစ်သက်မေ့နိုင်မည်မဟုတ်တော့။
To my very end, I shall never forget the words my mother said.

- တစ်ခါက သူ့မြေးလေးတွေ သွားလည်စဉ် အမေကမှာလိုက်သည်။
“နေပူထဲသွားရင် ဦးထုပ်ဆောင်းသွားလို့ မေ့ဖို့ကိုပြောလိုက်”တဲ့
That was when her grandchildren were visiting her.
She said: "Tell your father to put on a hat when walking in the sun."
- ကဲ... အဲဒါသာကြည့်တော့။ ယခုအထိအမေက ကျွန်တော့်ကို ကလေးငယ်တစ်ယောက်လို
စိုးရိမ်နေသေးသည်။
Oh, see! She was still worried about me as if I were a child.
- ကြီးမားလှသည့်မေတ္တာ၊ အနှိုင်းမဲ့မေတ္တာ၊ အစားမရနိုင်သည့်မေတ္တာ။
Intense devotion — incomparable devotion — no substitute.
- ကျွန်တော်၊ ကျေပွန်အောင်ပြန်မဆပ်နိုင်ခဲ့တဲ့ မေတ္တာ။
A devotion I could never repay enough.
- ခု... မေတ္တာရှင် မိခင်မရှိတော့။
Now...Mother, a fountain of devotion, is no more.
- ကျွန်တော့်အတွက် အကြီးမားဆုံးသောဆုံးရှုံးမှု၊ အနှိုင်းမဲ့ဆုံးရှုံးမှု။
What a great loss to me! An incomparable loss.
- အမေ... ကျွန်တော့်ကိုနှုတ်ဆက်စကားလေးတောင်မှ ပြောမသွားခဲ့နိုင်သလို၊ ကျွန်တော်
ကလည်း အမေ့ကို နောက်ဆုံးစကားလေးတစ်ခွန်းတောင်မှ ပြောခွင့်မရလိုက်ပါလား...။
She couldn't bid me farewell and I couldn't even utter a last word too. (or)
- She couldn't bid me farewell and also didn't give me a chance to say a last word to
her.

၇. မိကျောင်းယုဆိုး

လူခုနှစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သော မိကျောင်းကြီး။ နေ့ခင်းကြောင်တောင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိ စားကျက်မှ ကွဲနွားများကိုရေထဲသို့ ဆွဲယူသွားတတ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၊ တယ်ပင်ကိုင်းကျေးရွာတဝိုက်မှလူများ ဖိန်ဖိန်တုန်အောင် ကြောက်လန့်နေကြသည်။ ဤဒေသမှ မိကျောင်း မုဆိုးများ... ဤမိကျောင်းကြီးနှင့် တိုက်ခိုက်သတ်ပုတ်ခြင်းမပြုလုပ်ရဲကြ။

ဦးရစ်ချတ်၊ တယ်ပင်ကိုင်းရွာသား၊ ရိုးသားသည့် လယ်သမား၊ သတ္တိဗျတ္တိရှိသည်။ ကိုယ်ခံပညာ အစွမ်းထက်သည်။ ဓါးပီးသည်။ တောဝက်တစ်ကောင်ကို အရှင်ဖမ်းခဲ့သည်။ ကျားနှင့် သူသေကိုယ်သေ သတ်ပုတ်ခဲ့သည်။ မိကျောင်းဖမ်းရာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်သည်။ အသက်နှင့်လဲ၍ ပွဲဝင်ရန်အတွက် ဤမျှ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသော မိကျောင်းကြီးကို ရှာပုံတော်ဖွင့်ချင်သည်။ မတွန့်မရွတ် နောက်မ ဆုတ်တမ်းဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

ဤစွန့်စားမှုသည် သူ့အတွက် အောင်မြင်မှုရနိုင်သကဲ့သို့ အဝပါဖျက်သွားနိုင်သည်။ ပထမဦးစွာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူ၍ မိကျောင်းကြီး၏ နေထိုင်လှုပ်ရှားပုံကိုတပါတ်ခန့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသည်။ မိကျောင်းကြီးက ဦးရစ်ချတ်ကို အတွေ့မခံ။ အခြားတစ်နေရာသို့ ထွက်ပြေး သွားလေပြီလားဟု တွေးမိသည်။ မဖြစ်-ဖြစ်သည်နည်းနှင့် ရွာရမည်။ နောက်ဆုံးတွင် မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ရေတွင် ပူဇော်ပသမှုပြုလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် ဒီရေအတက်အကျနှင့်ချိန်၍ မိကျောင်း ကြီးအား သတ်ဖြတ်ရန်နေ့ရက် ရွေးခြယ်သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အချိန်မှာ... ညကိုးနာရီ။

မိကျောင်းထိုးရာတွင် လှေပဲ့ကိုင်သူနှင့် သူ၏တပည့်မိကျောင်းထိုးသူ... စုစုပေါင်း နှစ်ဦးပါ ရှိသည်။ သို့သော် လှေပဲ့ကိုင်သူအပေါ်တွင်သာ မူတည်သည်။ သူ တစ်ချက်မှားလိုက်သည်နှင့် သေပွဲ ဝင်ကြရမည်သာမှတ်။ မိကျောင်းမည်သည်မှာ တိုက်ခိုက်ခံရပြီဆိုသည်နှင့် ရန်သူကို အပြီးနှင့် တအား ကုန်ရိုက်တော့သည်။ တော်ရုံတန်ရုံသစ်ပင်ငယ်များပြတ်ထွက်သွားနိုင်သည်။ မိကျောင်းရိုက်ချက်နှင့် လွတ်အောင် လှေပဲ့ကိုင်သူက လှေကို လျှပ်တပြက်လှည့်ပေးရသည်။

ညကိုးနာရီထိုးသည်နှင့် လုပ်ငန်းစကြသည်။ ဦးရစ်ချတ်က လှေကလေးကို လုံးဝအသံမမြည်အောင် လှော်ခတ်သည်။ ညအမှောင်က အားလုံး လွမ်းခြုံထား၏။ လှေဦးပိုင်းတွင် သူ၏ တပည့်က လက်ထဲတွင် ဓါတ်မီးတစ်လက်နှင့် မိကျောင်းကြီးကို ပိုက်စိပ်တိုက်၍ရွာသည်။ အစွမ်းကုန်နားစွင့်ကြည့်ကြသည်။ ငါးကလေး၊ ပုလွန်ကလေးများ ပြေးသံလွှားသံကိုသာကြားရ၏။ ည၏တိတ်ဆိတ်ခြင်းက လွှမ်းမိုးနေသည်။ အချိန်တွေတရွေ့ရွေ့ကုန်သွား၏။ မတွေ့မချင်း မိကျောင်းရွာပုံတော်ဖွင့်ကြတုန်း၊ တစ်နေရာပြီးတစ်နေ ရာ မျက်လုံးကစားကြည့်ကြသည်။ မိကျောင်းကြီးကို သတ်ဖြတ်ရန် အာသိသဖြင်းပြနေကြ၏။

ဟော... တွေ့ပြီ။ နောက်ဆုံးတွင်... စက်လှေကြီးတစ်စီး၏ ကျောက်ကြိုးပေါ်တွင် မေးကလေး တင်နေသော ဧရာမမိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။ တုတ်တုတ်ဖျံမလှုပ်... ဧရာမသစ်တုံးကြီး အတိုင်း... မျက်လုံးများက လှေပေါ်ရှိ လှေထိုးသားများကို စူးစူးစိုက်စိုက်ကြည့်နေ၏။ သို့သော်... မိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရ၍ ဦးရစ်ချတ်တို့ဆရာတပည့်က ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ခြင်း မလျဉ်းမရှိ။ သူတို့ကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ မိကျောင်းကြီး ရုတ်တရက် ညင်သာစွာ ငုတ်လျှိုးဖျောက် ကွယ်သွားလေ သည်။ အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ရှောင်ရှားခြင်းဖြစ်ပေမည်။ သို့သော် ဦးရစ်ချတ်က သူ၏ မုဆိုးပညာဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လိုက်ရာ... မိကျောင်းကြီးကို ပြန်လည်မြင်တွေ့လိုက်ကြရသည်။

သူတို့အတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် အချိန်သို့ရောက်ပြီ။ ဦးရစ်ချတ်သည် အခွင့်အရေးကို လက်

လွတ်မခံဘဲ မိကျောင်းကြီးအနီးသို့ ညင်သာနိုင်သမျှ ညင်သာအောင် ကပ်ပေးလိုက်ရာ သူ၏ တပည့်က ဆရာသင်ကြားပေးထားသည့်အတိုင်း ဒနုတ်ကို မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ဒနုတ်မှာ မိကျောင်းကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။ မိကျောင်းကြီးသည် အပြီးဖြင့် ရုတ်တရက် အရှိန်ပြင်းစွာ ရိုက်လိုက်ရာ ဦးရစ်ချွတ်က အန္တရာယ်ကို အချိန်မီရှောင်နိုင်လိုက်သည်။ မိကျောင်း ကြီးသည် ရန်သူကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုတော့ဘဲ ဒနုတ်တန်းလန်းနှင့် ပင်လယ်ထဲသို့ အသက်လူ ၍ တရှိန်ထိုးပြေးလေတော့သည်။

မိကျောင်းကိုလိုက်ရလွယ်ကူစေရန် ဒနုတ်ဖျားတွင် ကြိုးရှည်ရှည်တစ်ချောင်းချည်နှောင်ထားပြီး ကြိုးအဆုံးတွင်ဖေါလုံးကြီးတစ်လုံးချည်နှောင်ပေးထားသည်။ မိကျောင်းကြီးက ရေအောက်တွင် ပြေး၍ ဖေါလုံးကြီးက ရေပေါ်တွင် တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။ မိကျောင်းကြီးပြေးရာသို့ ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်ကြသည်။ မိကျောင်းကြီးသည် နံကြားမှ နာကျင်လွန်းလှသဖြင့် တစ်နာရီခန့် မရပ်မနားပြေးလွှားနေသည်။ သူတို့ကလည်း မမီတမီလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် . . . မိကျောင်းကြီးသည် ကမ်းစပ်သို့ကပ်လာပြီး ဒဏ်ရာကိုရေစပ်တွင် ဖေါကာ ငြိမ်သက်၍နေလေသည်။ မိကျောင်းကြီးသည် မတတ်သာတော့သည့်အဆုံး ကြုံလာမည့်အန္တရာယ်ကို ခါးစီးခံရန်သာရှိတော့သည်။ ဒေါသ ပေါက်ကွဲလျက်ပါးစပ်ကို ကျယ်ကျယ်ဟ၍ ရန်သူကို တိုက်ခိုက်ရန်အသင့်အနေအထားရှိနေသည်။

ဦးစွာ . . . ဦးရစ်ချွတ်က အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ဖြေးဖြေးချင်းအနားကပ်၍ အသင့်ယူဆောင်လာသော ဖေါလုံးကြီးတစ်လုံးကို ပစ်ချပေးလိုက်သည်။ ဒေါသထွက်နေသော မိကျောင်းကြီးက တအားကိုက်လိုက်ရာ သွားများမှာ ဖေါလုံးကြီးအတွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။ မိကျောင်းကြီး ရုတ်တရက်ပါးစပ်မဟနိုင်ဖြစ်နေစဉ် နောက်ထပ် ဒနုတ်တစ်ချောင်းပစ်ထည့်လိုက်သည်။ ဒနုတ်နှစ်ချောင်းနှင့်မိကျောင်းကြီးသည် ရန်မမူနိုင်တော့ဘဲ ပြေးစရာမရှိတော့သဖြင့် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်သို့ ငုတ်လျှိုးပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။ မိကျောင်းကြီး ဤနည်းဖြင့် လက်နက်ချအနှုံးပေးမည်ဆိုသည်ကို ကြိုတင်တွက်ဆပြီးသား။ မိကျောင်းတို့မည်သည်မှာ ပင်လယ်ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင်သာ ရမိရရာ ကုတ်ကပ်၍ အသေခံကြစေပြန်။

ဦးရစ်ချွတ်သည် သူ၏ တပည့်နှင့်အတူ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။ မနက်စောစောတွင် အခြားသောစက်လှေများ၏ အကူအညီဖြင့် မလှုပ်မယှက် အသက်ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့နေသော မိကျောင်းကြီးကို ကမ်းစပ်သို့ဆွဲယူလာကြသည်။ မိကျောင်းကြီးမှာ ကြီးမားလှသဖြင့် သယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ပိုင်း

ပိုင်းကြရသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးရစ်ချတ်တို့ အောင်ပွဲခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

(ဒနတ် • မိကျောင်းထိုးသည် မှိန်း)

ဖုတ်ချက်- ယခုအချိန်တွင် ဦးရစ်ချတ်ကွယ်လွန်သွားပြီဖြစ်ရာ အနီးကပ်နေခဲ့သူတစ်ဦးပြန်လည်ပြောပြသောဖြစ်ရပ်မှန်ကို ရေးသားတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကဲ . . . အင်္ဂလိပ်လိုရေးကြည့်ကြမယ်။ ဒါကနည်းနည်းခက်နေတော့ . . . ရှင်းပြလိုက်ရင်ပိုရှုပ်သွားမှာ စိုးလို့မရှင်းပြတော့ဘူးနော်။

- လူခုနှစ်ယောက်ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သော မိကျောင်းကြီး။

The crocodile – killed seven people.

- နေ့ခင်းကြောင်တောင် ပင်လယ်ကမ်းစပ်ရှိစားကျက်မှ ကျွဲနွားများကိုရေထဲသို့ ဆွဲယူသွားတတ်သည်။

In the daytime, it usually hauled some buffalos and cows in the pastures near the beach into the water.

- ထို့ကြောင့် ဧရာဝတီတိုင်း လပွတ္တာမြို့နယ်၊ တယ်ပင်ကိုင်းကျေးရွာတဝိုက်မှလူများ မိန့်မိန့်တုန်အောင်ကြောက်လန့်နေကြသည်။

So it terrorized the residents around Tepinkine village in Laputta Township, Irrawaddy Division.

- ဤဒေသမှမိကျောင်းမုဆိုးများ . . . ဤမိကျောင်းကြီးနှင့် တိုက်ခိုက်သတ်ပုတ်ခြင်းမပြုလုပ်ရဲကြ။

The crocodile hunters in the area dared not *pick a fight* with the huge crocodile.

- ဦးရစ်ချတ်၊ တယ်ပင်ကိုင်းရွာသား၊ မိုးသားသည် လယ်သမား၊ သတ္တိဗျတ္တိရှိသည်၊ ကိုယ်ခံပညာအစွမ်းထက်သည်။ ဓါးပြီးသည်။ တောဝက်တစ်ကောင်ကို အရှင်ဖမ်းခဲ့သည်။ ကျားနှင့်

သူသေကိုယ်သေသတ်ပုတ်ခဲ့သည်။ မိကျောင်းဖမ်းရာတွင်လည်း ကျွမ်းကျင်သည်။

U Richard, a Tepinkine resident, an honest yeoman, dauntless, showed mastery in self-defence, had never been cut by anything sharp, grasped a wild boar alive, got into a deadly fight with a tiger — was also *a dab hand* at hunting crocodiles.

- အသက်နှင့်လဲ၍ တိုက်ပွဲဝင်ရန်အတွက် ဤမျှ အန္တရာယ်ကြီးမားလှသော မိကျောင်းကြီးကို ရှာပုံတော်ဖွင့်ချင်သည်။

To *have a go* that might cost his life, he *set his mind* on carrying out a search of such a dangerous crocodile.

- မတွန့်မရွတ် နောက်မဆုတ်တမ်းဆုံးဖြတ်လိုက်၏။

He *burnt his boats*

- ဤစွန့်စားမှုသည် သူ့အတွက် အောင်မြင်မှုရနိုင်သကဲ့သို့ အဝပါပျက်သွားနိုင်သည်။

This adventure could *make or break* his life.

- ပထမဦးစွာ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များထံမှ ခွင့်ပြုချက်ရယူ၍ မိကျောင်းကြီး၏ နေထိုင်လှုပ်ရှားပုံကို တပါတ်ခန့် စုံစမ်းထောက်လှမ်းသည်။

He first got permission from the authorities concerned and then scrutinized the way the crocodile lived, for a week.

- မိကျောင်းကြီးက ဦးရစ်ချတ်ကို အတွေ့မခံ။

The crocodile *steered clear* of him.

- အခြား တစ်နေရာသို့ ထွက်ပြေးသွားလေပြီလားဟု တွေးမိသည်။

It *crossed his mind* that it had *made off*.

- မပြစ်-ပြစ်သည်နည်းနှင့် ရှာရမည်။
He must *leave no stone unturned* in his search of the crocodile.
- နောက်ဆုံးတွင် မိတ်ဆွေတစ်ဦး၏ အကူအညီဖြင့် ရေတွင် ပူဇော်ပသမှုပြုလုပ်ရသည်။
Finally, with the help of a friend, he offered up a sacrifice to the water God.
- ထို့နောက် ဒီရေအတက်အကျနှင့်ချိန်၍ မိကျောင်းကြီးအား သတ်ဖြတ်ရန်နေ့ရက် ရွေးချယ်သတ်မှတ်လိုက်သည်။ အချိန်မှာ... ညကိုးနာရီ။
Then he fixed the date *in line with* the tide to *do the crocodile in* — 9 o'clock at night.
- မိကျောင်းထိုးရာတွင် လှေပဲ့ကိုင်သူနှင့် သူ၏ တပည့်မိကျောင်းထိုးသူ... စုစုပေါင်း နှစ်ဦးပါရှိသည်။
Two people are involved in crocodile hunting — the helmsman and his assistant.
- သို့သော် လှေပဲ့ကိုင်သူအပေါ်ကွင်းသာ မှတည်သည်။
But it must *stand or fall on* the helmsman.
- သူ တစ်ချက်မှားလိုက်သည်နှင့် သေပွဲဝင်ကြရမည်သာမှတ်။
If he *slips up*, they are to be *done away with*.
- မိကျောင်းမည်သည်မှာ တိုက်ခိုက်ခံရပြီဆိုသည်နှင့် ရန်သူကို အမြီးနှင့်တအားကုန်ရိုက်တော့သည်။
If attacked, a crocodile, with all its might, whacks the enemy with its tail.

- တော်ခုံတန်ခွံသစ်ပင်ငယ်များပြတ်ထွက်သွားနိုင်သည်။
It can cleave small trees.
- မိကျောင်းရှိက်ချက်နှင့်လွတ်အောင် လှေပဲ့တိုင်သူက လှေကို လျှပ်တပြတ်လှည့်ပေးရသည်။
All of a sudden, the helmsman is to swerve the smack to avoid the strike of the crocodile.
- ညကိုးနာရီထိုးသည်နှင့် လုပ်ငန်းစကြသည်။
At 9 p.m they got moving.
- ဦးရစ်ချတ်က လှေကလေးကို လုံးဝအသံ မပြည်အောင် လှော်ခတ်သည်။
U Richard rowed the smack in deadly silence.
- ညအမှောင်က အားလုံးကို လွှမ်းခြုံထား၏။
Darkness spread over everything.
- လှေဦးပိုင်းတွင် သူ၏ တပည့်က လက်ထဲတွင် ဓါတ်မီးတစ်လက်နှင့် မိကျောင်းကြီးကို ပိုက်စိပ်တိုက်၍ရှာသည်။
On the bow, his assistant, with a torch, made searches *inside out* for the crocodile.
- အစွမ်းကုန်နားစွင့်ကြည့်ကြသည်။
They were *all ears*.
- ငါးကလေး၊ ပုစွန်ကလေးများ ပြေးသံလွှားသံကိုသာကြားရ၏။
They could hear only small fishes and prawns darting.

- ည၏တိတ်ဆိတ်ခြင်းက လွှမ်းမိုးနေသည်။
It was under the influence of the dead silence of the night.
- အချိန်တွေတရွေ့ရွေ့ကုန်သွား၏။
Time passed slowly.
- မတွေ့မချင်း မိကျောင်းရှာပုံတော်ဖွင့်ကြတုန်း။
Still in search of it *to the bitter end*.
- တစ်နေရာပြီးတစ်နေရာ ဖျတ်လုံးကစားကြည့်ကြသည်။
They *ran their eyes over* one place after another.
- မိကျောင်းကြီးကို သတ်ဖြတ်ရန် အာသိသပြင်းပြနေကြ၏။
They were *bruning to get rid of* the crocodile.
- ဟော...တွေ့ပြီ။
There...the crocodile.
- နောက်ဆုံးတွင်... စက်လှေကြီးတစ်စီး၏ ကျောက်ကြိုးပေါ်တွင် မေးကလေးတင်နေသော
ဧရာမ မိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရသည်။
They finally *ran it down* with its chin on the anchor line of a powered boat.
- တုတ်တုတ်ဖျပ်ဖျပ်... ဧရာမသစ်တုံးကြီးအတိုင်း...။
At rest – like a huge log.

- မျက်လုံးများက လှေပေါ်ရှိ လှေထိုးသားများကို စူးစူးစိုက်စိုက် ကြည့်နေ၏။
Its eyes fastened on the crewmen on board.
- သို့သော် . . . မိကျောင်းကြီးကို တွေ့လိုက်ရ၍ ဦးရစ်ချတ်တို့ဆရာတပည့်က ကြောက်ရွံ့တုံ့လှုပ်ခြင်း အလျဉ်းမရှိ။
However, U Richard and his assistant did not *go hot and cold* when they caught sight of the crocodile.
- သူတို့ကိုမြင်တွေ့ရသောအခါ မိကျောင်းကြီးရုတ်တရက် ညင်သာစွာ ငုတ်လျှိုးပျောက် ကွယ်သွားလေသည်။
At the sight of them, the huge crocodile was lost to view abruptly, under water.
- အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်ရှောင်ရှားခြင်းဖြစ်ပေမည်။
It might *fight shy of facing the enemy*.
- သို့သော် ဦးရစ်ချတ်က သူ၏ မုဆိုးပညာဖြင့် တစ်စုံတစ်ခုပြုလုပ်လိုက်ရာ . . . မိကျောင်းကြီးကို ပြန်လည်မြင်တွေ့လိုက်ကြရသည်။
However, when U Richard did something with the aptitude of a hunter, the crocodile came into view again shortly after.
- သူတို့အတွက် အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် အချိန်သို့ရောက်ပြီ။
It was *make or break time* for them.
- ဦးရစ်ချတ်သည် အခွင့်အရေးကို လက်လွှတ်မခံဘဲ မိကျောင်းကြီးအနီးသို့ ညင်သာနိုင်သမျှ ညင်သာအောင် တပ်ပေးလိုက်ရာ သူ၏တပည့်က ဆရာသင်ကြားပေးထားသည့်အတိုင်း ဒနုတ်ကို မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။

ဒနုတ်ကို မိကျောင်း၏ လက်ပတ်သို့ ပစ်ထည့်လိုက်သည်။

Jumping at the chance, U Richard made for the crocodile as quietly as possible, and his assistant threw the spear, as he was taught by his teacher, at the crocodile on the scapula.

- ဒနုတ်မှာ မိကျောင်းကြီး၏ ခန္ဓာကိုယ်တွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။

The spear went through the crocodile.

- မိကျောင်းကြီးသည် အပြီးဖြင့် ရုတ်တရက် အရှိန်ပြင်းစွာ ရိုက်လိုက်ရာ ဦးရစ်ချက်က အန္တရာယ်ကို အချိန်မီရှောင်နိုင်လိုက်သည်။

On the spur of the moment, with acceleration, the crocodile clouted with its tail, but U Richard managed to keep clear of the danger in time.

- မိကျောင်းကြီးသည် ရန်သူကို ဆက်လက်တိုက်ခိုက်ခြင်းမပြုတော့ဘဲ ဒနုတ် တန်းလန်းနှင့် ပင်လယ်ထဲသို့ အသက်လှ၍ တချိန်တိုးပြေးလေတော့သည်။

Without making any continuous assault on the enemy, the crocodile, with the spear picercing, ran for its life into the sea.

- မိကျောင်းကိုလိုက်ရလွယ်ကူစေရန် ဒနုတ်အဖျားတွင် ကြိုးရှည်ရှည်တစ်ချောင်းချည်နှောင်ထားပြီး၊ ကြိုးအဆုံးတွင် ဖေါလုံးကြီးတစ်လုံးချည်နှောင်ပေးထားသည်။

The end of the spear was attached to a length of cord, and the other end of the cord was attached to a big float to pursue the crocodile effortlessly.

- မိကျောင်းကြီးက ရေအောက်တွင် ပြေး၍ ဖေါလုံးကြီးက ရေပေါ်တွင် တန်းလန်းဖြစ်နေသည်။

The crocodile went along under water with the big float trailing on the surface of

the water.

- မိကျောင်းကြီးပြေးရာသို့ ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်ကြသည်။

It broke into a run with them in hot pursuit.

- မိကျောင်းကြီးသည် နံကြားမှ နာကျင်လွန်းလှသဖြင့် တစ်နာရီခန့် မရပ်မနားပြေးလွှားနေသည်။

As its rib cage was on fire, the crocodile was running with no stop for an hour.

- သူတို့ကလည်း မမီတမီမှလိုက်ကြသည်။

They were hot on its tracks.

- ထို့နောက် . . . မိကျောင်း ကြီးသည် ကမ်းစပ်သို့တပ်လာပြီး ဒဏ်ရာကိုရေစပ်တွင် ဖေါ်ကာငြိမ်သက်၍နေလေသည်။

Then, after its approach to the shore, the crocodile was at rest with its wound on the surface of the water.

- မိကျောင်းကြီးသည် မတတ်သာတော့သည့်အဆုံး ကြုံလာမည့်အန္တရာယ်ကို ခါးစီးခံရန်သာရှိတော့သည်။

Since it was on the horns of a dilemma, it had to bite the bullet.

- ဒေါသ ပေါက်ကွဲလျှက်ပါးစပ်ကို ကျယ်ကျယ်တ၍ ရန်သူတို့ တိုက်ခိုက်ရန်အသင့်အနေအထားရှိနေသည်။

Being burned up with anger, the crocodile with its mouth opening wide was at the ready to cross swords.

- ဦးစွာ . . . ဦးရစ်ချတ်က အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်လိုက်သည်။

First U Richard left it to chance.

- ထို့နောက် ဖြေးဖြေး ချင်းအနားကပ်၍ အသင့်ယူဆောင်လာသော မေ့လုံးကြီးတစ်လုံးကို ပစ်ချပေးလိုက်သည်။

Then slowly drawing near, they threw a big float they had got already.

- ခေါသ ထွက်နေသော မိကျောင်းကြီးက တအားကိုက်လိုက်ရာ သွားများမှာ မေ့လုံးကြီးအတွင်းသို့ စူးဝင်သွားလေသည်။

Flying into a fury, the crocodile gave a sudden bite and its teeth stuck into the float.

- မိကျောင်းကြီး ရုတ်တရက်ပါးစပ်မဟနိုင်ဖြစ်နေစဉ် နောက်ထပ် ဒုတိယတစ်ချောင်းပစ်ထည့်လိုက်သည်။

While it, all at once, was unable to open its mouth, another spear was thrown.

- ဒုတိယတစ်ချောင်းနှင့်မိကျောင်းကြီးသည် ရန်မမူနိုင်တော့ဘဲ ဖြေးစရာမရှိတော့သဖြင့် ပင်လယ်ကြမ်းပြင်သို့ ငုတ်လျှိုးပျောက်ကွယ်သွားလေတော့သည်။

Without any onslaught, the crocodile with two spears piercing plunged into the water to the sea bed since it had got no place to *do a bunk*.

- မိကျောင်းကြီး ဤနည်းဖြင့် လက်နက်ချအနွှဲပေးမည်ဆိုသည်ကို ကြိုတင်တွက်ဆပြီးသား။

It came as no surprise that the crocodile had to surrender in this way.

- မိကျောင်းတို့မည်သည်မှာ ပင်လယ် ရေအောက်ကြမ်းပြင်တွင်သာ ရမိရရာ ကုတ်ကပ်၍ အသေခံကြစေမြဲ။

A crocodile usually ends its life on the sea bed gripping whatever it can have.

- ဦးရစ်ချတ်သည် သူ၏ တပည့်နှင့်အတူ စိတ်လက်ပေါ့ပါးစွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့သည်။
Setting his mind at rest, U Richard returned with his assistant.
- မနက်စောစောတွင် အခြားသောစက်လှေများ၏ အကူအညီဖြင့် မလှုပ်မယှက် အသက်ဝိညာဉ်ကင်း မဲ့နေသော မိကျောင်းကြီးကို ကမ်းစပ်သို့ဆွဲယူလာကြသည်။
At the crack of dawn, with the help of other powered boats, they hauled the lifeless crocodile, dead as a doornail, up the shore.
- မိကျောင်းကြီးမှာ ကြီးမားလှသဖြင့် သယ်ယူရန်အတွက် နှစ်ပိုင်းပိုင်းကြရသည်။
It was so big that they had to cleave it into two to be conveyed.
- မိကျောင်း၏အလေးချိန်မှာပေါင် ၁၀၀၀ကျော်ရှိသည်။
It had a weight of over 1,000 pounds.
- နောက်ဆုံးတွင် ဦးရစ်ချတ်တို့ အောင်ပွဲခံလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။
Finally, U Richard and his assistant carried the day.

ဒီဝတ္ထုလေးကို ဖတ်ရတာနားမလည်လို့ စိတ်မညစ်နဲ့။ သူ့အဆင့်နဲ့သူပေါ့။ ဒါက ခုဖတ်နေတဲ့
Volume 3 level မတုတ်ဘူး။ ဒီထက်မြင့်တယ်။ ဖတ်နိုင်တဲ့ လူတွေလဲရှိမှာပေါ့။

ဒီထဲမှာသုံးထားတဲ့ idioms နဲ့ phrasal verbs တွေပေးမယ်။ ဒါတွေနဲ့ ချိန်ဖတ်လိုက်။

a dab hand (n)	=	a person who is very skilled at something
(အထူးကျွမ်းကျင်သူ)
have a go (v)	=	to make an attempt to do something.
(အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်ဆောင်သည်)

- set his mind on (doing) something = to decide that he wants to do something very much
(တစ်စုံတစ်ခုကို ဆန္ဒပြင်းပြစွာလုပ်ဆောင်ရန်ဆုံးဖြတ်ချက်ချသည်)
- burn his boats = to do something that he cannot change, that often makes a situation difficult for him
(ဘုရင့်နောင်ဖေါင်ဖျက်သလို... နောက်မဆုတ်စတမ်းလုပ်ဆောင်သည်)
- make or break = to cause either great success or complete failure.
(အောင်မြင်မှုကြီးကြီးမားမားဖြစ်နိုင်သလို... အဆိုးဆုံးလည်းဖြစ်သွားနိုင်)
- steer clear of = to try to avoid someone or something unpleasant or difficult
(တစ်စုံတစ်ယောက်၊ သို့မဟုတ်အခြေအနေဆိုး/ သို့မဟုတ် အခက်အခဲကိုရှောင်ရှားသည်)
- cross his mind = to come into his mind
(စဉ်းစားမိသည်)
- make off = to leave quickly, especially in order to escape
(ထွက်ပြေးလွတ်မြောက်သည်)
- leave no stone unturned = to do everything that you can in order to find something or solve a problem
(ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် အောင်မြင်မှုရအောင်လုပ်သည်)
- in line with (sth) = similar to sth, in agreement with sth
(နှင့်အညီ)

do in	=	to kill someone (သတ်သည်)
stand or fall (by/on)	=	to depend on something for success (အောင်မြင်မှုရရန်တစ်ခုခုအပေါ်တွင် မူတည်သည်)
slip up	=	to make a careless mistake (အမှားအယွင်းလုပ်မိသည်)
do away with	=	to get rid of something so that it does not exist any longer (အပြတ်ရှင်းသည်)
inside out	=	thoroughly (စေ့စပ်သေချာစွာ / ပိုက်စိတ်တိုက်၍)
(be) all ears	=	listening eagerly and with great interest (အစွမ်းကုန်နားစွင့်)
to / until the bitter end	=	until the absolute end in spite of difficulties (ပြီးပြောက်သည်အထိ/မိချောင်းကိုမတွေ့မချင်း)
run their eyes over	=	to look quickly at something (လျင်မြန်စွာကြည့်ရှုသည်)
be burning to do sth	=	to want to do something very much (တစ်စုံတစ်ခုကို လုပ်ဆောင်ရန် ဆန္ဒပြင်းပြသည်။)
get rid of sb/sth	=	to be free of sb/sth that causes one trouble (ဒုက္ခပေးမည့်အရာကိုသုတ်သင်ဖယ်ရှားသည်)
at rest	=	not moving (တုတ်တုတ်မျှမလှုပ်)
run sb / sth down	=	to find sth / sb after looking for it (ရှာဖွေတွေ့ရှိသည်)

go hot and cold	=	to suddenly feel very worried or frightened by something (ကြောက်ရွံ့တုလှုပ်သည်)
fight shy of doing sth	=	to try to avoid doing something (ရွှောင်ရှားရန်ကြိုးစားသည်)
make or break time	=	အကောင်းဆုံး (သို့) အဆိုးဆုံးကို ဆုံးဖြတ်ရမည့် အချိန်
jump at sth	=	seize an opportunity eagerly (အခွင့်အရေးကိုလက်လွှတ်မခံဘဲ အသုံးပြုသည်)
make for	=	to move towards something (တစ်စုံတစ်ခုအနီးသို့ကပ်သည်)
on the spur of the moment	=	as a result of a sudden impulse, without previous planning (ရုတ်တရက်)
keep clear of (sb/sth)	=	to avoid becoming involved in sth တစ်စုံတစ်ခုမှ (ပါဝင်ပတ်သက်မှုမှ) ရှောင်သည်
break into a run	=	to suddenly start running (ရုတ်တရက်ထွက်ပြေးသည်)
on fire	=	giving one a painful burning sensation (မခံမရပ်နိုင်အောင်နာကျင်)
in hot pursuit	=	following someone quickly, and closely because you want to catch him (ဖမ်းဆီးရန်ထပ်ကြပ်မကွာလိုက်)
be hot on sb's tracks	=	to be close to and likely to catch someone you have been chasing (မမီတမီလိုက်သည်)

on the horns of a dilemma	=	faced with a choice between things that are equally undesirable (ရှေ့တိုးလဲထမ်းပိုးနဲ့၊ နောက်ဆုတ်လဲလှည်းထုပ်နဲ့/ စားလဲရွေး၊ ဆုတ်လဲစူး)
bite the bullet	=	to accept sth unpleasant because one cannot avoid it (ကြမ္မာဆိုးသို့ ဝင်တိုးလိုက်သည်)
be burned up with anger	=	to have your mind full of a strong emotion (ဒေါသ)ပေါက်ကွဲသည်
cross swords	=	to fight or argue (တိုက်ခိုက်သည်)
leave it to chance	=	take no action and just wait and see what happens (အခြေအနေကို စောင့်ကြည့်သည်)
fly into a fury	=	quickly become very angry (ထောင်းကနဲ ဒေါသထွက်သည်)
do a bunk	=	to run away or disappear suddenly and secretly (ရုတ်တရက်... တိတ်ဆိတ်စွာ ထွက်ပြေးဖျောက်ကွယ်သွားသည်)
come as no surprise	=	used to say that you are expecting something (တစ်စုံတစ်ခုကိုမျှော်လင့်ထား၊ ကြိုတင်တွက်ဆထား)
set sb's mind at rest	=	to make someone feel less worried or anxious (စိုးရိမ်ကြောင့်ကျနည်းပါးစေသည်၊ စိတ်ချလက်ချရှိသည်)

dead as a doornail	=	completely dead with no signs of life at all (မလွှပ်မယှက်ဝိညာဉ်ကင်းမဲ့နေသော)
carry the day	=	to be successful against sb/sth (အောင်ပွဲခံသည်)

ဒီစာအုပ်ရိုက်ခါနီးဆဲဆဲမှာ လတ်တလောပေါ်လာတဲ့ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ရပ်ကလေးကို နောက်ဆက်အနေနဲ့ ထည့်ပေးလိုက်မယ်။

၁. အဲဒီလူကိုသတိထား

တစ်ခါတည်းရေးမယ်-

- အဲဒီလူကိုသတိထား။
Be aware of that man.
- နေ့လယ်ပိုင်း ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းအနားယူနေတုန်း... အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ရောက်လာတယ်။
In the afternoon, when I was taking a rest all alone, that man came.
- အသက်က (၅၀)လောက်၊ ကရင်လူမျိုး။
He was about 50, a Karen national.
- “ဆရာလားခင်ဗျာ”
“Are you the teacher?”
- “ဘာကိုစွန့်လိုလဲ”
“What for?” (What can I do for you? ဆိုလဲရတယ်)
- “ဆရာလားခင်ဗျာ”
“Are you the teacher?”
- “ကျွန်တော် Australian Councillor အိမ်က chief cook ပါ။ အဲဒီမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ ကရင်မလေးလေးယောက်ကို အင်္ဂလိပ်စကားပြောသင်ချင်လို့ ဆရာကို အကူအညီလာတောင်းတာပါ”
“I'm the chief cook from Australian Councillor's residence. I've come to get your help to teach English speaking to four Karen girls working there”.
- “ဘယ်မှာလဲ”
“Where is it?”
- “ရွှေတောင်ကြားလမ်းမှာပါ”
“It's in Shwe-taung-kya street.”

- ကရင်ဆိုမှတော့ ယုံလိုက်ပြီ။ ယုတ်မာတဲ့ကရင်ဆိုလို့ တစ်ယောက်မှ မတွေ့ဖူးသေးဘူးလေ။
I believe the Karen people. I had never found a wicked one yet.
- “ကျွန်တော့်အနေနဲ့တော့ မဖြစ်နိုင်ဘူးဗျ။ တပည့်တစ်ယောက်လွှတ်ပေးလိုက်မယ်”
“It's impossible for me. I'll send you an assistant”.
- “ရပါတယ်။ ကျွန်တော်မနက်ဖန်မှ ပြန်လာခဲ့ပါမယ်”
“It's O.K. I'll come again tomorrow”.
- အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ပြန်သွားပြီး ကျွန်တော့်ဆီမှာ အလုပ်လုပ်တဲ့ကောင်လေးပြန်ရောက်လာတယ်။ ကျွန်တော်လည်း မိတ်ဆွေတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ဖို့အပြင်ကို ထွက်ခဲ့တယ်။
After he had left, the boy working for me came back.
Then I got out to meet a friend.
- တစ်နာရီနီးပါးအကြာမှာ ကျွန်တော်ပြန်ရောက်လာခဲ့တဲ့အခါ. . . အဲဒီလူကို ကျွန်တော့်ကောင်လေးနဲ့ စကားပြောနေတာ တွေ့ရပြန်တယ်။
When I got back after almost an hour, I found him again talking to my boy.
- ကျွန်တော့်ကို မြင်လိုက်တာနဲ့. . .
“သူတို့အတွက်ဆရာရမယ်ဆိုတော့. . . ကောင်မလေးတွေသဘောကျလို့ အချိန်စာရင်းယူဖို့ချက်ချင်း ပြန်လာခဲ့တာ။ ဒီမှာလဲ ဆရာတပည့်က ညဘက်လုံခြုံရေး ဝန်ထမ်းလုပ်ချင်လို့တဲ့။ ဆရာခွင့်ပြုမှ ရမယ်လို့. . . ကျွန်တော်ပြောထားတယ်။ ဒေါ်လာ (၂၅၀)ရမယ်” (အမှန်တော့ကောင်လေးကို သူစည်းရုံးထားတာ)
When he saw me.....
“The girls are delighted to get a teacher for them, and I immediately returned to get the timetable. Here, your student wants to work as a night security guard. I've told him to get the teacher's permission. He'll get 250 dollars per month”, he said. (actually he had persuaded the boy already)
- လိုရင်းပြောရရင်. . . သူ. . . Australian Embassy ကရထားတဲ့ C.V form မိတ္တူတစ်စောင်ကို ထုတ်ပေးပြီး ကောင်လေးကိုဖြည့်ခိုင်းတယ်။ ဓါတ်ပုံတပ်ခိုင်းတယ်။ ယူနီဖောင်းအတွက် ဟိုရောက်မှ ဝဲ တိုင်းမယ်ဆိုပြီး. . . အဲဒီအတွက် ၄၅၀၀/-ကျပ် တောင်းယူသွားတယ်။
In short, he took out a copy of a C.V form he had got from the Australian Embassy, and made the boy fill it out and stick a photo. He told the boy to take his body measurement there, and got 4500 kyats from the boy for that.

- တနင်္လာ (ဇူလိုင် ၁ ရက်)နေ့ အလုပ်စဆင်းရမယ်၊ တနင်္ဂနွေနေ့ ညနေ (၄)နာရီလာခေါ်မယ်ဆိုပြီး ပြန်သွားတယ်။

Then he returned telling the boy to start work on Monday, 1 July and he would come again at 4 p.m. next Sunday to pick him up.

- Councillor နေအိမ်လိပ်စာပေးသွားတယ်။

He also left the address of the Councillor's compound.

- အဲဒါ ၂၀၀၆ ခု၊ ဇွန် (၂၈)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့။

It was Wednesday, 28 June, 2006.

- တနင်္ဂနွေနေ့မှာ အဲဒီလူလုံးဝ ပေါ်မလာဘူး။ ဒါနဲ့ တနင်္လာနေ့မှာ သွားကြည့်တော့ အဲဒီမှာ အိမ် တစ်လုံးတွေ့ရတယ်။ Councillor ရဲ့ အိမ်ကတော့ အဲဒီအနီးအနားမှာ။

On Sunday, he didn't come at all. Then, when the boy went there, he found a house and Councillor's compound near by.

- အဲဒီမှာ မေးကြည့်တော့... သူတို့မသိဘူးတဲ့။ အဲဒီလူနာမည်နဲ့ လာကြတာ မနည်းတော့ဘူးတဲ့။ When he obtained information about it, they answered they knew nothing, and many people had come asking for that name.
- အဲဒီလူနာမည်က ဒေးဗစ်တဲ့။

His name was David.

13 July, 2006

သင်္ကြန်အပြီးကျောင်းပြန်ဖွင့်သည့်အချိန် ဒီစာမူရေးနေစဉ်... တစ်ချိန်က ကျွန်တော်ပင်တိုင်ရေး ခဲ့သည့် The Light of English မဂ္ဂဇင်းကို စေတနာအပြည့်ဖြင့် ကူညီပံ့ပိုးရင်းအင်္ဂလိပ်စာလေ့လာသူ များကို အင်္ဂလိပ်စာအသိပညာ (အထူးသဖြင့် အရေးအသားပိုင်း) လက်ဆင့်ကမ်းပေးခဲ့သူ ဆရာတင်နွယ် မောင်သည် (၁၀. ၄. ၂၀၀၆)မွန်လွဲ (၁၁)နာရီက ကွယ်လွန်သွားကြောင်း သိလိုက်ရသည့်အတွက် အထူးဝမ်းနည်းကြောင်း မှတ်တမ်းတင်အပ်ပါသည်။

18.4.2006 (2 p.m.)